N:o 275. XXIII:s vuosikerta

Toimitus: Avoinna klo 10 ap.—1 yöllä
Päätoimitt.: tav. 12-2, ½6-7 Puh. 2230
Vastaava toimitt.: tav. 1—3 „ 1491
Toimitussihteerit. ulk.osast. „ 170
Uutisosasto:
kaupunkiosast. (Reponen) „ 1791
„ (Raekallio) „ 870
maaseutuosast. ja piirtäjä „ 782
Sortavalan toim.(Suominen) „ 507
Terijoen toimisto „ 132
Konttori: Av. klo 9 ap.—½6 ip.
Isännöitsijä, tav. 9-11: 2-4. Puh. 2001
Ilmoitus- ja tilauskonttori „ 138
Konttoripäällikkö „ 473
Kirjap.kontt 9-½6 faktori „ 331

KARJALA

Viipurissa seitsemän kertaa viikossa ilmestyvä sanomalehti. Toimitus ja konttori Aleksanterinkatu 18.
TOIMITUS: O. J. Brummer, Kaapro Mellanen, vastaava.

Sunnuntaina Lokakuun 10. 1926.

Tilaushinnat v. 1926
1-päiväinen painos

	Maaseudulla	Kaupungissa
½ vk.	180 mk.	145 mk.
⅓ „	70 „	78 „
¼ „	87 „	42 „
1 kk.	18 „	15 „

Ulkomaille tilattuna maksaa 7-päiväinen painos 35 mk. kuukaudelta.
Sunnuntaipainos maksaa maaseudulle lähetettynä 25 mk. ja kaupungissa kotiinkannettuna 80 mk. koko vuodelta. — Yksityisnumerot maksavat 1 mk. — Osoitteenmuutoksista tilausaikana veloitetaan 1 mk.

Ilmoitushinnat: Arkipäivinä 1 mk. tekstin jälkeen, 1 mk. 10 p:iä tekstin edellä ja 1 mk. 20 p:iä tekstissä ja ensimmäisellä sivulla palstamillimetriltä, sunnuntainumerossa 1:10 tekstin jälkeen, 1 mk. 20 p:iä tekstin edellä ja 1 mk. 30 p:iä tekstissä ja ensim. sivulla; määrätyssä paikassa 10 p:in korotus sekä keskelle tekstisivua määrätyistä ilmoituksista 100 % koroitus m/m:ltä. Kuolinilmoitukset maksavat 1 mk. palstamillimetriltä, kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 30 mk:aa. Värilliset ilmoitukset 2:50 m/m, vähin maksu 300 mk:aa. Vieraskieliset ilmoitukset suomennetaan maksutta. Enemmän ilmoitettaessa myönnetään alennusta. Satunnaisia ilmoituksia tulee maksun seurata mukana. Puhelimessa ei oteta ilmoituksia eikä tilauksia.

Kuolleita

Surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että rakas mieheni, hellä isämme ja ukkimme

Maanviljelysneuvos

Ewald Kristian Relander

nukkui rauhallisesti kuolonuneen Viipurin lääninsairaalassa 9 p:nä lokakuuta 1926, 70 vuoden 9 kk. 2 p. vanhana. Kaipauksella ja kiitollisuudella häntä muistavat paitse meitä, 4 sisarta perheineen ja lukuisa ystäväpiiri.

Ina Relander.
(o.s. Kihl).
Lasse, Signe, Maja-Lisa ja Ragnar Relander.
Ilmari, Karin, Poju ja Gerti Relander.
Katri, Fritz, Kersti ja Arla Kihl.
(o.s. Relander).

Vainaja saatetaan Viipurin lääninsairaalasta rautatieasemalle keskiviikkona 13 p:nä lokakuuta kello 4 ip.
Kokoonnutaan Saavanmäelle perjantaina t.k. 15 p:nä klo 8 ap. Surusaatto lähtee Kurkijoen kirkolle klo 9 ap. Ruumiin siunaustapahtuu Kurkijoen kirkossa klo 1 päivällä.
Ainoastaan täten sukulaisille, naapureille ja ystäville ilmoitetaan.

Syvästi surren ilmoitamme, että rakas mieheni ja isämme

Konemestari

Ossian Asplund

synt. 29. 3. 1877
kuoli 6. 10. 1926

Hilma Asplund.
o. s. Lindroos.
Elsa, Aksel, Reino, Helvi, Jenny ja Sirkka.

Voi, nyt harja majastani murtui.

Niille vainajan sukulaisille, ystäville ja tuttaville, jotka tahtovat saattaa häntä viime matkallaan ilmoitetaan, että hautaus tapahtuu Jaakkiman hautausmaalla torstaina t. k. 14 p:nä **klo 8 ip.** Kokonnutaan vainajan kotiin Lahdenpohjassa klo 12 päivällä.

Surulla ilmoitamme, että rakas äitimme

Hedvig Vilhelmiina Mäkinen
o. s. Kulberg

synt. 9 p:nä toukok. 1864, vaipui rauhallisesti kuolonuneen kotonaan Rahkasaarella 8 p:nä lokak. 1926.
Lähinnä surevat häntä lapset ja lastenlapset.

Omaiset.

Jopa loppui päivän vaivat
Ehtoo levon hälle soi.
Rasitettu täällä aivan
Herran rauhaan mennä suon.

Matti Kauppila

kuoli sydänhalvaukseen kotonaan 65 v. 10 kk. 2 pv. ikäisenä.

Omaiset.

Vainaja saatetaan Viip. kunnallissairaalan kappelista Somerojan hautausmaalle tiistaina 12. 10. 1926 klo 3 ip.

Juuri saapunut
suuri valikoima
Öljy-kaminoita
Oy. **STARCKJOHANN & C:o** Ab
Päällike: Katariinank. 9.
Sivuliike: Punasenlähteentorin ja Repolank. kulmassa
13231

Savo-Karjalan Sähkö- ja Koneliike
Lappeenranta, Kauppak. 23. Puh. 522, kotiin 197.
Suorittaa kaikkia sähköalaan kuuluvia töitä nopeasti ja ensiluokkaisista tarvikkeista. Hinnat kohtuulliset.
Kustannusarvioita ja neuvoja annetaan ilmaiseksi sekä matkustetaan maaseudulle. — Myy varastosta kaikkia sähkö- ja puhelintarvikkeita halvalla.
13515

Kivihiilitervaa, Asf. Pikeä Asf. Mastiksia, Goudronia ja Asfalttilakkaa
myy heti toimitukseen varastosta
Itä-Suomen Rautakauppa Oy.
Viipuri.
13497

Kihloissa

Salme Astrid Sallinen
Theodor Sirkiä
Viipuri.

Olga Pulkkinen
Väinö Matikainen
Kivennapa. Viipuri.

Selma Hokkanen
Eemil Kopra
Äyräpää. Vuoksenranta.

Hilja Lipsonen
Johannes Siira
Kotka. Kaukola.

Lempi Jivonen
Vihtori Kaivolainen
Kivennapa.

Kirkollisia ilmoituksia

Kappelissa (T:ruukki Vilhonk. 7)
Tänään klo 11 ap. saarna, klo 5 ip. Nuorisoseuran 26 v. **juhla**, kuorolaulua, lausuntaa, juhlapuhe past. S. Patjas, viulusoolo, nti Holpainen, puhe past. Tuukkanen, y.m. oviraha 2 mk.

Lähetystalolla
tänään klo 12 päivällä ja klo 6 ill. puhuu piirijohtaja V. Honkanen.

Kokouksia

Autoilijaliiton Viipurin haaraosaston
kokous pidetään ensi maanantaina t. k. 11 päivänä klo 6 ip. Kahvila Empiressä, Maununkatu N:o 1. Liiton sihteeri Helsingistä puhuu. Vakuutus-, kumirengas- y.m. asioista keskustellaan.

Puheenjohtaja.

Osakeyhtiö „Preston" osakkeenomistajat
kutsutaan Uudenkirkon pitäjän Halilassa kuluvan vuoden lokakuun 24 p:nä klo 3 ip. I. Beesonoff'in talolle. Kokouksessa keskustellaan autotien myynnistä Halilassa.

Gregor von Lenz.

Koiviston Telefooni Oy:n
ylimääräinen yhtiökokous pidetään 26. 10. klo 7 ip. Käsitellään kiinteistön hankintaa yhtiölle.

Hallinto.

Ilmoituksia

Lääkäreitä,
jotka kuuluvat Etelä-Karjalan Lääkäri-Seuraan:

Trl A. W. Kröger. Vastaanotto alkanut.

Imatran ja Tainiokosken käsityöseurat huom.!
Muistakaa, että teillä on paikkakunnalla oma käsityöliike, josta saatte kaikki langat, kankaat, käsitöitä alotettuna ja piirrettynä y.m. tarpeita. Työt piirretään ostajan omalle kankaalle. Työ hyvä ja nopea. Seuroille alennus.

S. TAINIO.
Imatra. Pirisen talo.

• Halutaan vuokrata •
Rakennus tai **huoneisto**
tehdaslaitosta varten, pinta-alaltaan noin 150—400 m², halutaan vuokrata tai ostaa. Arvois. vast. Karjalan Koristetakomo, Braahenkatu 13, puh. 957.

Sementtiä Betonirautaa
heti varastosta ja saapuvista lähetyksistä
Oy. **Starckjohann & C:o** Ab.
Päälliike: Katariinankatu 9.
Sivuliike: Punasenlähteentorin & Repolank. kulmassa
13578

• Ilmotuksia •

HUOM.!
Kaikkea hitsausalaan kuuluvaa työtä tehdään kohtuullisella hinnalla.
Lakki-, pelti- ja vaskisepänliike
T.ruukki, Laitakatu 25, puh. 1196.
A. Kymäläinen.

Trl Klopfer sukup.-, rakkot Mustainveljestenkatu 22. P. 221. Klo 9-1 ja 5-7. Iho-, Röntgenhoitos ja tutkim.

Trl E. Jusélius
silmälääkäri
Katariinank. 13. Vastaanotto 1—3 ja 5—6.

Viipurin Osuusliikkeen Kahvila—Ravintolaa
Pietarink. 1
SUOSITELLAAN.
Hra Laisin johtama orkesteri soittaa joka ilta klo ½7—½11.
Sunnuntaisin on päiväkonsertti klo 1—3.

John Lindgrén illä
on monipuolisin ja kaunein varasto
Villatakkeja kuosikkaita, naisten ja miesten
Lastenpukuja kudottuja
Shaaleja lämpöisiä
Flanelli-yöpukuja naisten ja miesten
Sukkia ja Lapasia
Trikoo-alusvaatteita naisten, miesten ja lasten.
Silkkijumperseja.

Arv. Perheenemännille
saamme kohteliaimmin ilmoittaa, että myymälöissämme on myöskin saatavana halpaa
IMATRA-margariinia
vähittäishintaan
à 10:— kg.
VIIPURIN MAITOLIIKE O.Y.

Puhelinluettelo.

Viipurin Telefooni Osakeyhtiön **puhelinluettelo** ilmestyy ensi vuoden alkupuolella. Arv. tilaajat, jotka haluavat tehdä muutoksia nimistön tai osoitteen suhteen luetteloon, pyydetään ilmoittamaan ennen t.k. 15 päivää kirjeellisesti tai suullisesti **Puhelinkonttoriin** Pellervonkatu N:o 6. Ilmoitusten hankinta ja sopimusten teko on annettu herra Hj. Sarkasen huoleksi.

Huom.! Eräiden henkilöiden ilmoittama „Liikemiesten puhelinluettelo" ei ole Viipurin Puhelinkonttorin toimesta ulosannettu.
13565

Kansallis-Osake-Pankki

Tila
syyskuun 30 p:nä 1926.

Vastaavaa:		Vastattavaa:	
Kät. rahaa 61,905,003:06		Osakepääoma	150,000,000: —
Suom. Pank. 13,689,820:76	75,594,823: 82	Vararahastot	118,489,929: 51
Ulkom. rahaa ja kuponk.	793,416: 26	Voitto- ja tappiotili	4,125,182: 50
Obligatsioneja	24,658,694: 82	Korkoja ja provisioon.	83,070,921: 55
Kirjeenvaiht. ulkomaalla:		Talletustilit	1,301,600,141: 99
Conti Lori	1,224,121: 65	Juokseva tili	206,659,536: 73
Conti Nostri	37,511,659: 44	Postilähetysvekseleitä	37,540,632: 89
Ulkom. vekseleitä	29,021,499: 40	Kirjeenvaihtajia	189,315,844: 55
Kirjeenvaihtajia	698,951,848: 09	Kirjeenvaiht. ulkomaalla:	
Vekseleitä	752,713,062: 47	Conti Lori	87,608,874: 12
Kassakreditiivien saldo	285,372,125: 51	Conti Nostri	18,913,553: 88
Lainoja	259,343,175: 75	Nostamatt. osinkoja	248,661: —
Toist. pankk. tallet.-tod.	4,000,000: —	Eri tilejä	52,818,788: 15
Osakkeita	18,909,279: 80	Perittyjä vekseleitä	4,490,906: 77
Pankkikiinteimistöt	29,788,360: 45		
Irtaimisto	318,329: 65		
Eri tilejä	17,699,494: 20		
Palkkoja, kulunkeja ja veroja	18,408,886: 73		
Hypoteekkiosasto	569,305: 60		
Smk.	2,254,877,973: 64	Smk.	2,254,877,973: 64

Hypoteekkiosasto

Vastaavaa:		Vastattavaa:	
Lainoja	28,757,490: 85	5 % obligatsioneja v:lta 1917.	28,103,400: —
Eri tilejä	1,928: 70	Eri tilejä	86,718: 93
		Pankkiosasto	569,305: 60
Smk.	28,759,419: 53	Smk.	28,759,419: 53

Helsinki, lokukuun 8 p. 1926.
13534

Johtokunnan puolesta:
Anders Wiksten. Antti Hiltunen.

Hallintoneuvoston puolesta:
A. Osw. Kairamo. P. E. Svinhufvud.

LÄHETYSHOTELLI (krist. matkailijakoti) Helsingissä Annank. 1. Hyvä yöpymispaikka. Ei juomarahoja.

Ihminen ei parane
lupauksilla eikä silmien pyyhkimisellä siitä on jo monella kokemus Viipurissakin. Vaan monipuolisella jänteyttävällä hoidolla niin kuin meillä on kahdenlaista sähkö- ja sädehoitoa sekä kahdenlaista koneella- ja käsinhierontaa sähkön kanssa, Maununkatu 3. ovi 5.

Uusi Kutomaliike
Kolikkoinmäki
Suurikatu N:o 17. Manstenin talo.
Varastossa erilaisia hyvin tehtyjä villa- ja puuvillateoksia halpoihin hintoihin. Jälleenmyyjille hinnanalennuksella.
Tilauksia vastaanotetaan.

Pianonvirittäjä
Herra A. BRESINSKY
on muuttanut Uudenportink. 5:teen, toinen kerros.

Tunteja Yksinlaulussa
antaa
Greta Valvanne
Pietarink. 16. Puh. 2818.

Viipurin Työväen Mieslaulajain Arpajaisvoittoja
jaetaan vielä lokakuun 15 päivään saakka arki-iltoina klo 6—7 ja sunnuntaina klo 3—4 ip. Talikkalan työväentalolla.

Arpajaistoimikunta.

Karjalan Kirjapaino Oy.
Viipurissa
Aleksanterink. 19 Puh. 331
valmistaa kirjapainotyönne aina edullisimmin.

Huom.! 13544
ARV. YLEISÖLLE HUOMAUTAMME
täten, että viimeiset uutuudet
Silkkikappakankaiden
sekä **uusimpien leninkikankaiden** alalla ovat saapuneet.
Käykää katsomassa!
S. Rosenblom.
Aleksanterink. 27. Puh. 723.

• Huveja •
***Kahvila & Ravintola* Teesalonki**
KATARIINANKATU 12. PUHELIN 2911.
Sali korjattu ensiluokkaiseen viihtyisään kuntoon. Samoin koetamme arvois. yleisöä palvella entistä suuremmalla kohteliaisuudella, joten rohkenemme täydellä syyllä sulkeutua arvois. yleisön suosioon.
Ulkotilaukset toimitetaan nopeasti. (Soittoa joka päivä I luokan trio kapelimestari Lindemanin johdolla).
(klo 7,30-10,30 ip) ***ILTAKONSERTTI*** (klo 7.30-1 p
Tilaisuus tanssia. Tilaisuus tans

Kansalliset
Kutsuntakilpailut
tänään Papulan urheilukentällä klo 1.
Ohjelmassa ovat: Juoksut, 100 400, 1500 ja 5000 m.: 400 ja 1500 m. alokasi.; 4×400 viesti oppikouluille ja 60 m. alle 15 v:lle sekä kaikki hypyt ja heitot.
Pääsymaksut: istumapaikat 15:—, seisomapaikat 10:—, sotilailta ja koululaisilta 5:—.
13546
Seuran kilpailuissa toimineita palkintotuomareita pyydetään saapumaan kentälle puoli tuntia aikaisemmin.
Viipurin Urheilijat.

Huveja

Viipurin Näyttämö

Tänään sunnuntaina, lokakuun 10 pnä klo 6 ip.
Alennetuin hinnoin
Espanjan kärpänen
klo 8,30 ill.
Tohtori Knock

Viipurin Työväen Teatteri

Sunnuntaina 10 pnä lokakuuta klo 6 ip. Lasten ja nuorisonäytäntönä
Laivan kannella
Hinnat 10—2 markkaan.
Klo 8,15 ip.
Tavallisin operettihinnoin
ONNETAR 13489

Karjalan Urheilijat"
Vuosijuhla
Raatihuoneella lauantaina tk. 16 p. klo 8—2 ap.
Arvokkaalla ohjelmalla.
Pääsymaksu Smk. 15: —.

Tänään
ovat syksyn toiset, suuret
JUHLAT
VIIPURIN LINNASSA.
Ilotulitus linnan pihoilla ja valleilla alkaa klo 7 ip. **Torvisoittoa** kello 6.30:stä alkaen. — Pääsy 2 mk.
Sisäjuhla tanssiaisineen hienosti koristetussa linnasalissa klo 8—2 yöllä. **Arvokas ohjelma! Ravintola! Seurusteluhuoneita!** Huoneusto lämmitetty. — Pääsy 15 mk., oikeuttaen sisäjuhlalippu maksuttoman pääsyn myös ilotulitukseen.
Lippujen myynti aloitetaan linnan portilla klo 6 ip.
Sateen sattuessa peruutetaan ilotulitus.
Lähemmin uutisosastossa!

Tanssiaiset
tänään
Voimailijain huoneustolla klo 8 ip.
Pääsymaksu 6:— mkaa.
K.T.R. 2 soittok. soittaa.
Viipurin Voimailijat

M. V. P. K:NNAN L:OSASTO
viettää
TANSSI-ILTAMAN
talollaan Likolampi, Linnasaarenkatu 22 tänään sunnuntaina alkaen klo 6 ip. Sisäänpääsy Smk. 6:—. Soittaa Jazz-orkesteri. Piilenheittoa. 2 palk.

OHJELMALLISET
Tanssi-ILTAMAT
Perojoen Maamiesseuran talolla
10 p:nä lokak. Ohjelmasta mainittakoon näytöskappale, runo, humoreski, kupletteja y.m. Tanssia. Hyvät soittajat. Verotus 6 mk. Autot välittävät liikettä aseman ja maamiesseuratalon välillä.
Veturimiehet.

HAUSKAT
TANSSIAISET
V.P.K:n talolla
sunnuntaina 10 pnä lokakuuta 1926.
Alkaa klo 8 ip. Pääsymaksu Smk. 7:—.
Soittaa Torvisoittokunta ja Jazzi.
V. P. K:n TARMO.

Vlip. Länt. Työv. Yhdistys
järjestää
Ent. Monrep. ihanalla parketilla
Iloiset JAZZ Tanssiaiset
Venetsia valossa. Sunnunt. 10. 10. 26, alk. 6 ja lopp. 12. Huom.! Soittaa Jazz. Sisäänpääsy Smk. 5.

Taikkalan V.P.K:n Toimintakerho
toimii
Ohjelmallis. Alkajais-Iltaman
talollaan sunnuntaina t. k. 10 p:nä alkaen klo 7 hupaisalla ohjelmalla, m.m. näytöskappale, puhe, ilveily, mustalaistanssi y.m. y.m. Tanssia Jazzin säestyksellä. Piilenheittoa. 2 palk. Sisäänpääsy Smk. 6:—.

Lyykylän maamiesseura
toimii
Ohjelmallisen iltaman
talollaan t. k. 10 pnä, alkaa klo 7 i. p. Oviraha Smk. 6: —.

Urheilijain huoneustolla tänään sunnuntaina
Kansallisten kutsunta kilpailuiden
palkintojenjako ja lopettajaiset **Tanssiaisineen** klo 8 ip. jatkuvalla ajalla. Liput Smk. 4:—. Konfettitaistelua. 13494

ESPILÄ
on niiden ruokailupaikka, jotka antavat arvoa hyvälle runalle ja viihtyisälle ololle.
Tarjoillaan:
Aamiaisia ..... klo 10.30— 2
Päivällisiä ..... „ 3 — 7
Illallisia ..... „ 8 —12
Zampa-orkesteri
soittaa klo 8—12,30 illalla.
Pöytiä puhel. **734.** 13538

Virkamiesten palkkojen tasoitus.

Se valtion virkamiesten ja palveluskunnan palkkojen järjestely, joka tänä syksynä joutuu eduskunnan lopullisesti ratkaistavaksi, tarkoittaa etupäässä pienipalkkaisten ja palveluskuntaan kuuluvien henkilöiden palkkauksen tasoittamista. Kun kuitenkin eräissä sekä sosialistisissa että maalaisliittolaisissa lehdissä on ollut vallalla sellainen käsitys, että palkkojen korotus tällä hetkellä saisi kohdistua ainoastaan kaikkein pienimpiin palkkausryhmiin, ei tällainen käsitys ole tosioloja vastaava.

Kun eduskunta, vastauksessaan hallituksen esitykseen tulo- ja menoarvioksi tälle vuodelle, viime syksynä päätti kehoittaa hallitusta niin pian kuin mahdollista eduskunnalle antamaan esityksen määrärahan myöntämisestä valtion viran- ja toimenhaltijain palkkausten tasoittamiseksi, ei se ponnessaan millään tavoin rajoittanut hallituksen käsiä ehdottaa palkkojen tasoituksia myöskin muille kuin pienipalkkaisille. Eduskunnan vastauksen perusteluista käy myöskin selville, että pyydettyä palkkojen koroitusta ei oltu ajateltu yksinomaan pienipalkkaisille, vaan siinä puhutaan yleensä palkannauttijoista. Kuitenkin on itsestään selvää, että kyseessä oleva palkkojen järjestely tarkoittaa etupäässä pienipalkkaisten aseman parantamista.

Hallituksen tänä syksynä eduskunnalle jättämästä esityksestä valtion viran- ja toimenhaltijan palkkausta koskevassa asiassa käy myöskin selville, että hallitus ei ole rajoittunut ehdottamaan palkkojen koroitusta ainoastaan pienipalkkaisille, vaan on joukkoon otettu myöskin joku määrä keski- ja suurempipalkkaisia virkamiesryhmiä. Siksipä onkin se nimitys, jota nyt toimitettavasta palkkojen järjestelystä käytetään, nimittäin tasoitus, paikallaan. Kysymyksessä ei ole ainoastaan jonkun tai joidenkuiden virkamiesryhmien palkkojen summittainen koroitus, vaan tarkkoihin laskelmiin ja vertailuihin perustuva tasoittelu, joka suurimmalta osalta kohdistuu alempipalkkaisiin, mutta joka myöskin ulottuu eräisiin keski- ja suurempipalkkaisiin, vaikkakin vähäisemmässä määrässä.

Niinkuin olemme aikaisemmin useampaan kertaan jo maininneet, ehdottaa hallitus esityksessään eduskunnalle valtion tulo- ja menoarvioksi ensi vuodeksi kaikkiaan palkkojen tasoituksiin käytettäväksi 18,2 miljoonaa markkaa. Tästä summasta on verrattomasti suurin osa ehdotettu käytettäväksi palveluskuntaan kuuluvien ja eräiden pienipalkkaisten virkamiesryhmien palkkojen parantamiseksi. Ainoastaan noin 1 miljoona markkaa ehdotetaan koko tästä summasta käytettäväksi keski- ja suurempipalkkaisten hyväksi. Sellaisia virkamiehiä, joiden palkka nousee yli 30,000 ja joille hallitus nyt ehdottaa palkkojen tasoitusta pienen koroituksen muodossa, on kaiken kaikkiaan vajaa puolentoistasataa kappaletta. Kun eduskunnassakin lähetekeskustelun aikana lausuttiin sellaisia väitteitä, että hallituksen nyt esittämä palkkojen tasoitus koituisi liian suuressa määrin suuripalkkaisten hyväksi pienipalkkaisten kustannuksella, niin ei tämä väite pidä paikkaansa.

Kun tarkastetaan lähemmin hallituksen esityksessä ehdotettuja palkkojen tasoituksia, niin huomataan, että korkeampipalkkaisille esitetään koroituksia etupäässä ministerien Sunilan ja Niukkasen pääluokissa, siis maatalousministeriön ja kulkulaitosministeriön alaisille virkamiehille. Valtion rautateiden vakinaisen henkilökunnan ylemmille virkamiehille ehdotetut palkankorotukset tekevät yksistään jo yli 700,000 markkaa, koko koroituksen ollessa tämän pääluokan kohdalla vähän yli 9 miljoonaa markkaa. Ei siis täsäkään pääluokassa, jossa enimmät suurempipalkkaisten virkamiesten koroitusehdotukset esiintyvät, korkeampipalkkaisia voida katsoa suosituksi pienipalkkaisten kustannuksella. Lisäksi on otettava huomioon, että ne palkkojen koroitukset, joita kulkulaitosministeri on korkeammille virkamiehille ehdottanut, johtuvat osittain lisätystä työvelvollisuudesta, osittain toimen edesvastuullisuudesta ja ovat siitä syystä paikallaan.

Vaikka asian käsittelystä valtiovarain valiokunnassa ei vielä olekaan annettu mitään tietoja sanomalehdille, näyttää kuitenkin jo nyt ilmaantuvan oireita, jotka viittaavat siihen, että tämänkin palkkojen tasoituksen yhteydessä tullaan kiihoittamaan intohimoja ja johtamaan suurta yleisöä harhaan. Eräät lehtien lausunnot viittaavat siihen, että varsinkin sosialistien taholla tahdotaan nyt kysymyksessä olevasta palkkojen tasoituksesta tehdä kysymys suuripalkkaisten virkamiesten suosimisesta. Edellä olemme jo huomauttaneet, että näin ei ole asianlaita. Tässä yhteydessä on syytä lisäksi palauttaa mieliin, mitä pääministeri Kallio viime keväänä lausui eduskunnassa vastatessaan siellä tehtyyn väli-kysymykseen, joka koski esityksen antamista määrärahan myöntämisestä valtion virkamiesten palkkojen tasoittamiseksi. Hän torjui oman puolueensa taholta tulleet moitteet suuripalkkaisten virkamiesten suosimisesta. Hän osoitti puhevuorossaan, että aikaisemmin myönnetyt palkkojen koroitukset valtion virkamiehille eivät ole jaetut yksistään ylemmille virkamiehille, vaan että suurin osa tarvitaan alempien virkamiesten palkkaukseen, sillä siellähän on lukumäärä äärettömän suuri.

Myöskin torjui pääministeri Kallio sen väitteen, että ylempien palkkaluokkien palkat olisi jätetty kohtuuttoman suuriksi. Hän osoitti, että sen palkkausjärjestelyn mukaan, joka v. 1923 toimitettiin, tapahtui virkamiesten ja toimihenkilöiden palkkoihin nähden täydellinen mullistus, sillä kaikkein ylimpiä palkkoja ei nostettu kuin vajaa 4-kertaisiksi, kun sen sijaan alempia koroitettiin jo v. 1923 aina 12,5-kertaisiksi. Muutamilla korkeimmilla virkamiehillä maassamme oli v. 1910 palkkaa 26,000 markkaa vuodessa, mikä nykyisin vastaisi paperimarkoissa 260,000. Näillä virkamiehillä on nyt palkkaa 100,000 markkaa. Niillä virkamiehillä, joilla ennen oli palkkaa 20,000 markkaa, vastaten nykyisissä paperimarkoissa 200,000, on nyt palkkaa 87 tuh. markkaa, joten tosiasiallinen koroitus on runsaasti nelinkertainen. Virkamiehillä, joilla ennen oli palkkaa 13,000 markkaa, on nyt 69,000 markkaa j.n.e. Lopputuloksena tästä vertailusta lausui pääministeri Kallio: »Tämä jo osoittaa, että niiltä, joilla ennen oli liian runsaat palkat, niitä on tuntuvasti juuri tämän palkkausjärjestelmän kautta laskettu ja heikennetty siinä määrässä, että tätä maata ei voi todella sanoa palkkoihin nähden virkamiesten luvatuksi maaksi, kuten ennen oikeutetusti sanottiin».

On syytä pitää muistissa, mitä pääministeri viime keväänä eduskunnassa lausui. Kysymystä palkkojen tasoittamisesta on arvosteltava asialliselta pohjalta ja otettava tosiasiat huomioon. Ellei näin tapahdu, joudutaan helposti siihen, että intohimot puolelta sekä toiselta päästetään valloilleen ja turmellaan koko asia. Mehän hyvin tunnemme, miten tulenarka kysymys on aina ollut virkamiesten palkkojen järjestely. Kun nyt on käsillä tämän vaikean ja laajakantoisen kysymyksen loppujärjestely ja niiden virkamiespiirien ja palveluskunnan henkilöiden palkkauksen tasoitus, jotka aikaisemmin ovat jääneet huomioon ottamatta, olisi syytä koettaa saada ratkaistuksi tämä kysymys sovinnossa, ilman sellaista melua, joka aina ennen on syntynyt virkamiesten palkkausasiassa.

Mitä tulee hallituksen esitykseen ja siinä ehdotettuihin koroituksiin, olemme niistä jo aikaisemmin lausuneet käsityksemme. Ne eivät kaikissa suhteissa vastaa kohtuuden vaatimuksia, sillä pienipalkkaisten tulisi saada enemmän kuin on ehdotettu. Korottamalla tarpeellisessa määrässä palkkojen tasoitukseen käytettävää määrärahaa, luulisimme voitavan päästä sellaiseen tulokseen, että se suurin piirtein katsoen tyydyttäisi kaikkia asianosaisia.

W. S. K. 4 KOMPP.
järjestää
Palkintojenjako tilaisuuden
Virkamieskl ubilla 10. 10. 1926 klo 8 ip.—2 yöllä. Lotat ja sk:laiset tuttavineen tervetulleet.
Huvitoimikunta.

JUNAMIESTEN
hupaisa
ILTAMA
on Rautat. huon. (asemalla) tänään 10 p:nä klo ½8 ip. pirteällä ohjelmalla m. m. näytös „Murtovaaralaiset", 3-näyt. ja myös tanssia. Lippuja rajoitettu määrä à7:— ovella.

Pyöreä Torni
Pidetty kuplettilaulaja
Bruuno Salin
Esiintyy klo ½10—½11 ja ½12 ip.
Soittoa klo 8—12 ip.

Myytävänä
Tie haaran Puuseppätehdas
Omistaja **Taavetti Väisänen**
Tienhaarassa. — Puhel. 11.
VIIPURI keskus Puh. 1987.

Valmistaa etupäässä rakennuspuusepänalaan kuuluvia teoksia, koulujen, kirkkojen, liikehuoneistojen y. m. sisustuksia sekä laatikoita.
Myy: Uunikuivia lautoja, lankkuja, höylänlastuja ja listoja.

— Päivän uutiset —

Kotimaisia lentolinjoja suunnitellaan.

1) Helsinki—Kotka—Viipuri, 2) Helsinki—Lahti—Jyväskylä—Kuopio ja 3) Vaasa—Pori—Turku. — Linjain järjestäminen riippuu asianomaisten kaupunkien rahallisesta kannatuksesta.

Aero Oy:n johtaja, konsuli Bruno Lucander, on ilmoittanut Helsingin Sanomille, että yhtiön suunnitelmiin kuuluu kolmen kotimaisen linjan järjestäminen ja että niiden aikaansaaminen on riippuvainen pääasiassa niiden kaupunkien rahallisesta ja muusta taloudellisesta kannatuksesta, joiden kautta linjat tulisivat kulkemaan. Maamme kaupungeista on toistaiseksi Turku osoittanut erityisen suurta harrastusta lentoliikennettä kohtaan ryhtymällä rakennuttamaan lentosatamaa Ruissaloon, luoden siten tärkeän solmukohdan Helsingin ja Tukholman väliselle lentoliikenteelle, jolla matkalla, kuten tunnettua, suurlentokone »Suomi» liikkuu. — Toinen tärkeä ulkomainen lentolinjamme on Helsinki—Tallinna, jolla liikenne edelleen on käynnissä.

Se kotimainen linjasuunnitelma, johon yhtiön johto lähinnä kiinnittää huomiota, on Helsingin—Kotkan—Viipurin linja. Lento Helsingistä Viipuriin, laskeutumalla välillä Kotkaan, vaatii kaksi tuntia. On helppo nähdä, miten tärkeitä etuja tämän linjan järjestäminen viipurilaisille ja kotkalaisille tuottaisi, mutta mainittakoon niistä vain se, että jos Viipurista lähdetään matkalle Helsinkiin klo 12 päivällä, saavutaan siis Helsinkiin klo 2 ip., voiden siten, tunnin levon jälkeen, jatkaa klo 3 ip. lentomatkaa Helsingistä Tukholmaan »Suomi»-lentokoneella. Tukholmaan saavutaan, kuten tunnettua, klo 5 ip. Ruotsin ajan mukaan.

Kaksi muuta kotimaista linjaa, joita on suunniteltu, ovat Helsinki—Lahti—Jyväskylä—Kuopio ja Vaasa—Pori—Turku. Viimeksimainittu linja järjestettäisiin yhtyväksi Turussa Helsingin—Tukholman linjaan niin varhain, että Vaasasta pääsisi samana päivänä lentämällä Tukholmaan.

Kaupunkien kannatusta tarvittaisiin etupäässä uusien koneiden hankkimiseen. Kotimaisille linjoille sopisivat yhtiön tähän saakka käyttämät pienet Junkers-koneet erinomaisen hyvin, sillä ne ovat yhtä käytännöllisiä talvella kuin kesälläkin. Yhtiöllä on tätä nykyä vain kaksi tällaista konetta, joten ei voi tulla kysymykseen kotimaisten linjojen liikennöiminen näillä koneilla, koska ne välttämättä tarvitaan tärkeän Helsingin—Tallinnan linjan liikennöimiseen. Mitä taas tulee Helsingin—Turun—Tukholman linjaan, käytettäisiin sillä edelleenkin »Suomi»-lentokonetta.

Uuden vesioikeuslain suunnittelu.

Huomattava lainsäädäntöhanke, joka koskee veteen rakentamisen edellytyksiä, vesistön säännöstelyä, vesioikeusasiain käsittelyä y.m.

Valtioneuvosto on äskettäin antanut lainvalmistelukunnan tehtäväksi laatia ehdotus vesioikeuslaiksi. Tämä asia on aikaisemmin ollut asessori E. V. Sopasen valmisteltavana, joka taas puolestaan antoi vesioikeuslain luonnoksen laatimisen varatuomari V. K. Noposen tehtäväksi. Tämä luonnos, joka valmistui tuonnottain ja on nyt lähetetty lainvalmistelukunnalle, sisältää kaikkiaan 319 pykälää ja jakautuu 18 lukuun. Se käsittelee useita sellaisia aloja, joita nykyinen laki ei tunne. Asian laajakantoisuuden vuoksi teemme selkoa muutamista tärkeimmistä kohdista.

Veteen rakentaminen.

Nykyinen laki ei tunne yleistä käsitettä veteen rakentamisesta. Lainluonnoksessa on tällaisen käsitteen käytäntöönottaminen katsottu välttämättömäksi. Veteen rakentamisella tarkoitetaan padon, sillan, penkereen y.m. laitosten tekemistä sekä täyte- ja kuivaus- y.m. töitä vesistössä, sikäli kuin mainitut toimenpiteet eivät kuulu liikennettä, kalastusta, maan kuivattamista, likaviemäreiden rakentamista ja vesistön säännöstelyä koskeviin yrityksiin.

Ennen kaikkea vesivoimalaitoksen perustaminen on veteen rakentamista. Nykyisen lain mukaan ei vesilaitosta saa rakentaa siten, että se tuottaa toiselle sanottavaa vahinkoa. Tästä periaatteesta on luovuttu. Pienemmän edun on väistyttävä suuremman tieltä. Ankara taloudellinen kilpailu ulkomaiden kanssa vaatii, että koko maan vesivoima, mikäli mahdollista, tulee käytäntöön saatetuksi. Laitoksen tuottama vahinko ei kuitenkaan saa olla suhteeton sen tuottamaan hyötyyn verraten. Määrätty suhde on oleva hyödyn ja vahingon välillä. Se hyöty, jonka laitos rakentajalleen tuottaa, on oleva kaksi kertaa aiheutettua vahinkoa suurempi. Miten hyöty ja vahinko lasketaan, on lainluonnoksessa tarkemmin määritelty. Voisi ajatella, että viranomaisille annetaan valta kussakin tapauksessa erikseen määrätä, onko rakennus luvallinen vai ei. Tällainen yleinen määräys voisi kuitenkin antaa aihetta epäjohdonmukaisuuteen. Yleisestä säännöstä, jonka mukaan rakentamisen oikeus perustuu hyödyn ja vahingon suhteeseen, on kansantaloudellisia ja yhteiskunnallisia etuja silmällä pitäen myönnetty poikkeuksia. Niinpä, jos rakentamisesta olisi seurauksena, että melkoinen joukko henkilöitä menettäisi vakinaisen asuntonsa tahi että suurenpuoleinen tehdas tahi muu laitos, josta monet saavat elatuksensa, lakkautettaisiin tahi sen liikennettä suuresti vähennettäisiin tahi paikkakunnan oloihin nähden huomattavan laaja viljelysalue peittyisi vedellä tahi tuntuvasti vahingoittuisi taikka suurenpuoleinen kalastus kärsisi erinomaista vahinkoa, ei rakentaminen saa tapahtua, vaikka sen tuottama hyöty nousisikin edellämainitussa pääsäännössä edellytettyyn määrään. Sama on laki, jos rakennus vahingoittaisi sotilaallisia ynnä eräitä muita yleisiä etuja.

Veteen rakentamisen, jonka on pelättävä muuttavan veden korkeutta tahi asemaa taikka tuottavan vahinkoa yksityisen oikeudelle tahi yleisille eduille, on hankittava lupa viranomaisilta. Tämän tulee tarkastaa, ovatko rakentamisen edellytykset olemassa. Lupapäätöksessä on mainittava vahingonkorvausmäärät ynnä rakentamisehdot kuin myös laitoksen vesitaloudessa noudatettavat määräykset. Rakennusehtojen ja laitoksen vesitaloudesta annettujen määräysten on oltava sellaiset, etteivät liikenne, lauttaus ja kalastus joudu laitoksen perustamisen ja käyttämisen vuoksi kärsimään. Maan kalastuselinkeinon hyväksi on vesivoimalaitoksen omistaja sitäpaitsi velvollinen suorittamaan erityistä kalastusmaksua. Mitään yleistä sääntöä, jonka mukaan rakennuksen omistaja olisi velvollinen pitämään auki määrättyä osaa vedestä (n. s. valtaväylää), ei lainluonnokseen ole otettu. Tällainen määräys, joka usein johtaisi suunnattomaan vesivoiman tuhlaukseen, on epäkäytännöllisenä ja vanhentuneena poistettu. Vastaisuudessa syntyvien liikenne-, lauttaus- ja kalastusetujen hyväksi voidaan laitoksen omistaja velvoittaa purkamaan rakennuksensa tahi sitä muuttamaan.

Suurena esteenä koskiemme käytäntöönottamiselle on ollut se seikka, että henkilö, joka omistaa vain pienenkin osan koskea, on voinut tehdä mahdottomaksi koskeen rakentamisen kieltäytymällä kohtuullisesta hinnasta luopumasta osastaan. Lainluonnoksessa on tässä suhteessa saatettu muutos aikaan. Jos koski eri osiltaan kuuluu eri omistajille ja joku heistä haluaa käyttää paitsi omaa myös toisen osuutta, on hän korvausta vastaan siihen oikeutettu, milloin hän vallitsee enemmän kuin puolet kosken vesivoimasta.

Lauttaus.

Lauttaus on edelleenkin sallittu tapahtuvaksi siellä, missä vain vesistö on avoinna. Mikäli mahdollista on lauttaus oleva yhteinen. Tarkempia määräyksiä on laadittu lauttausyhdistysten toiminnasta, niiden sisäisestä järjestelystä ja ennen kaikkea niiden toiminnan saattamisesta julkisen silmälläpidon alaiseksi. Metsätaloudelliset näkökohdat ovat olleet vaikuttamassa eri puutavaralajien osallisuutta lauttauksen kustantamiseen määrättäessä.

Kuivausyritykset.

Ojittamiseksi on lainluonnoksessa katsottu paitsi ojan kaivaminen viljelyskelpoisen maan kuivattamiseksi, myöskin ojan tekeminen sellaisen maan parantamiseksi, jolla pääasiassa on merkitystä tonttina, rakennuspaikkana, pihamaana, torina, harjoituskenttänä tahi muuna niihin verrattavana alueena. Ojitukseen on pakko-osallisuus. Myös se, jonka maata oja ei välittömästi leikkaa, on osanottovelvollinen, kunhan oja vain tuottaa hänen maalleen arvonnousua helpottamalla sen kuivattamismahdollisuuksia.

Vesiperäisen maan kuivattamisesta on voimassa samat määräykset kuin ojittamisesta. Jos kuivattaminen kuitenkin aiheuttaa huomattavia muutoksia veden asemaan tahi korkeuteen järvessä tai joessa, on yritykseen sovellutettava, mitä järvenlaskemisesta säädetään.

Järvenlaskemis- samoin kuin pengertämisyrityksissä on pakko-osallisuus, vaikkakaan ei yhtä laajassa määrässä kuin ojittamisyrityksissä. Yrityksen suunnittelija voi pakottaa muut ottamaan yritykseen osaa, jos enemmän kuin puolet sen tuottamasta hyödystä lankeaa omaisuudelle, joka kuuluu hänelle tahi vapaaehtoisesti hänen kanssaan yritykseen yhtyneille. Osanottovelvollisuuden perusteiksi on otettu se hyöty, jonka yritys itsekullekin tuottaa. Yritykseen saa yleensä ryhtyä vain, jos sen tuottama hyöty lasketaan sen aiheuttamaa vahinkoa suuremmaksi.

Vesistön säännöstely.

Vesistön säännöstelyllä ymmärretään veden juoksun säännöstelemistä järvestä tahi muusta vesijoukosta. Sen tarkoitus on saada aikaan entistä tarkoituksenmukaisempi vedenkäyttö koskessa tahi voimanlisän hankkiminen vesilaitokseen taikka sitten näiden tarkoitusperäin ohella maan kuivattaminen. Jos veden juoksua säännöstellään vain yhden ainoan voimalaitoksen omistajan hyödyksi, eikä muita osallisia ole, noudatetaan veteen rakentamisesta annettuja määräyksiä. Säännöstely yritykseen on pakko-osallisuus. Osallisuuden määrän osoittaa itsekunkin yrityksestä saama hyöty. Missä määrin aloitteen tekijä voi yritykseen pakottaa muita, riippuu samasta perusteesta kuin järven laskemisessa. Yritykseen saa ryhtyä vain, jos sen tuottama hyöty on kaksi kertaa sen aiheuttamaa vahinkoa suurempi. Säännöstelyn alaisen kosken omistaja ei ole velvollinen suorittamaan osuuttaan säännöstelyn kustantamiseen, ennenkuin hän todella käyttää hyväkseen säännöstelyn kautta saatua parannusta. Valtio ja kunta voivat yhteisten etujen hyväksi ottaa osaa säännöstelyyritykseen. Myös lauttaajat ja satamanomistajat voivat tulla osallisiksi säännöstelyyn. Säännöstelyä koskevain määräysten kautta käy mahdolliseksi n.s. profiilijärjestelmäin sovelluttaminen pitkin vesistön koko pituutta. Järvet muodostavat luonnollisesti säiliöitä, joiden pintaa sopivasti nostamalla ja laskemalla veden juoksu saadaan tasaantumaan ei ainoastaan teollisuudelle vaan myös maanviljelykselle ja muille elinkeinoille hyödyksi.

Voimanluovuttamisvelvollisuus.

Uuden lain aikana perustetut suuret vesivoimalaitokset ovat velvolliset huokeasta hinnasta paikkakunnan valaistukseen sekä seudulla harjoitetun pikkuteollisuuden ja maanviljelyksen hyväksi luovuttamaan korkeintaan 10 % siitä vuotuisesta tehosta, minkä voimalaitoksen koneisto kehittää.

Korvaus.

Korvaus vahingosta, jonka laissa sallittu yritys tai työ aiheuttaa, on suoritettava milloin rahassa, milloin sähkövoimassa. Jos uuden lain säätämässä järjestyksessä perustetun vesivoimalaitoksen tahi muun vedenkäyttöä tarkoittavan laitoksen arvo alenee liikenteen, kalastuksen tahi lauttauksen hyväksi siinä tehtäväin purkamis- ja muutostöiden takia, voidaan määrätä, että osa, korkeintaan kolmannes sanotusta arvonalennuksesta tahi, kun on kysymys vedenkäyttöä koskevain määräysten muuttamisesta, koko arvonalennus on jätettävä omistajalle korvaamatta. Korvaamatta jätettävä osa määrätään sitä suuremmaksi, mitä suurempi todennäköisyys laitosta perustettaessa luonnonsuhteiden tahi muiden seikkojen perusteella oli siitä, että liikennettä, kalastusta tahi lauttausta vesistöissä kehitettäisiin. Kun on kysymyksessä kylän- tahi kotitarvemyllyistä, pienistä sahoista, käsi-, koti- tahi pikkuteollisuuden hyväksi työskentelevistä laitoksista, on korvaus runsas. Sama on laki, milloin rakennuksessa käytetään osaa vesistön vettä huomattavan osan juostessa vapaana tahi milloin niin lyhyt aika on kulunut laitoksen perustamisesta, ettei siihen sijoitettua pääomaa olisi voinut saada täysin kuoletetuksi.

Vesituomioistuimet.

Asiantuntemuksen ja nopeuden aikaansaamiseksi vesioikeusasioissa on lakiluonnoksen mukaan perustettava erityisiä vesituomioistuimia, joita olisi useampia. Puheenjohtajana olisi vesioikeustuomari ja jäseninä kaksi vesioikeusinsinööriä ja kaksi vesituomioistuimen lautamiestä. Vesituomioistuimen lupa on hankittava esim. veteen rakentamiseen, milloin lupa siihen on tarpeellinen, samoin myös vesistön säännöstelyyn. — Suunnitellulla lailla ei yleensä olisi taannehtivaa vaikutusta.

— **Nurmeksen keskikoulun** laulunopettajan virkaa ovat hakeneet laulunopettajat Aili Avellan ja Artturi Kallio.

Alkakaa tänään käyttää "Valet'ia." Ei mitään vaivaa sen teroittamisessa ja puhdistamisessa.-Yksinkertaisuudessa voittamaton.
Kysykää mallia No. 99. Hiomahihna ja terä yhteensä Smk. 30:—
"VALET"
Itseterottava
Parranajokone
O.Y. TITAN A.B. Helsinki.
Edustaja koko Itä-Suomea varten.
Itä-Suomen Rautakauppa Oy.

Miksi

kasvaa yleisön suosio **Anton Fischer**-hattua kohtaan kunakin sesonkina

?

Siksi, että valmiste on hyvä ja että se aina kehittyy. Oletteko nähnyt syksyn malleja? Niitä on useita kuosikkaita värivivahteita ja saatavissa jokaisessa hyvin lajitellussa tämän alan liikkeessä.

Ensiluokkainen karvahuopahattu

Smk. 175:—

Maaseutusähkölaitosten taloudellisen aseman parantaminen.

Maaseudun Sähköyhtymien Liiton anomus valtion takuusta maaseutusähkölaitoksia varten hankittavalle ulkomaiselle lainalle.

Kuten jo aikaisemmin on kerrottu, on Maaseudun Sähköyhtymien Liiton r. y. toimesta jo useampaan eri otteeseen sekä eduskunnalle että valtioneuvostolle jätetty anomuksia tarkoituksella saada valtiovalta tukemaan maaseutusähkölaitoksien vaikeaa taloudellista asemaa joko siten, että valtion tulo- ja menoarvioon otettaisiin erityinen erä maaseudun sähköistyslainarahaston perustamiseksi, tahi että valtion ulkomailta ottamista halpakorkoisista kuoletuslainoista osa käytettäisiin mainittuun tarkoitukseen. Anomuksissa huomautettiin m.m., miten useat muut Euroopan maat ovat varsin merkittävällä tavalla tehneet maaseudun sähköistystä.

Kun nämä aikaisemmat anomukset eivät kuitenkaan saaneet osakseen kaikissa asteissa valtiovallan taholta sitä ymmärtämystä, joka olisi ollut toivottavaa ja jota maaseutusähkölaitosten kireä taloudellinen asema olisi vaatinut, ryhtyi Maaseudun Sähköyhtymien Liitto r. y. omakohtaisesti tiedustelemaan ulkomaista lainaa. Nämä toimenpiteet johtivatkin siihen, että liitto onnistui saamaan tietoonsa erään ulkomaisen lainanantajan, joka oli halukas antamaan puheenaolevaan tarkoitukseen pitkäaikaisen kuoletuslainan n. 30—40 milj. mk. suhteellisesti halvemmalla korolla kuin mikä nykyinen maassamme vallitseva antolainauskorko on.

Kun täten oli avautunut mahdollisuus saada maaseutusähkölaitoksia varten ulkomainen kuoletuslaina, kutsui Maaseudun Sähköyhtymien Liitto r. y. viime syyskuun 13 p:ksi varsinaisten jäsentensä lisäksi kaikki ne maaseutusähkölaitokset, jotka aikaisemmin liiton taholta tehdyn tiedustelun perusteella olivat lainantarvitsijoiksi ilmoittautuneet, yhteiseen neuvottelukokoukseen Helsinkiin. Tämä kokous päätti kääntyä valtioneuvoston puoleen anomuksella, että valtio menisi takuuseen ulkomaiseen lainaan määrältään 40 milj. mk., joka summa liiton tekemien tiedustelujen perusteella on tällä hetkellä osoittautunut kaikkein kipeimmäksi tarpeeksi. Tämän kokouksen päätöksen saattamisen valtioneuvoston tietoon jätti kokous erikoisen lähetystön tehtäväksi.

Käytyään ensiksi valtioneuvoston jäsenten luona selostamassa kokouksen menoa ja tehtyjä päätöksiä, on sanottu lähetystö nyttemmin jättänyt valtioneuvostolle anomuksen, jossa huomautetaan, että maaseudun sähköistykseen on Suomessa tehtyjen arvioiden mukaan uhrattu varoja jo noin 600 milj. mk. Tästä syystä ja koska suoranaista lainanantoa ei valtion taholta ole voitu puheenaolevaan tarkoitukseen järjestää, ei, huomauttavat anomuksen tekijät, ainakaan sitä voida pitää kohtuuttomana, että valtio meillä menisi maaseutusähkölaitosten taloudellisen aseman parantamiseksi edes takuuseen hankkeissa olevaan ulkomaiseen lainaan tai yleensä vastaavaan määrään. Edelleen huomautetaan anomuksessa, että joskin maaseutusähkölaitosten toiminta useissa tapauksissa onkin mahdollinen vain yksityisten suuren uhrautuvaisuuden varassa ,ovat ne kuitenkin laitoksia, joiden toiminta ei voi keskeytyä, sillä kun olosuhteet ovat kerran järjestetyt sähkönkäytölle soveltuviksi, ei entisiin valaistus- ja voimankäyttömuotoihin palautuminen enää voi tulla kysymykseen, vaikka virran hinta maaseudulla onkin monin paikoin suhteettoman korkea. Sähkölaitosten toiminta jatkuu siis tavallaan pakostakin tavalla tai toisella. Laina-asiain järjestelyn tarkoituksena on siis vain koettaa saada tavattoman korkeiden useimmiten 11—14 % korkomenojen rasittamina kituvien maaseutusähkölaitosten taloudelliset toimintamahdollisuudet siedettävämmiksi, sillä silloin kuin korkomenot nousevat 40—50 % ja jopa lähes 70 % laitoksien kokonaismenoista, on selvää, että korkomenojen pienentäminen on ehdottoman välttämätön. On nim. otettava huomioon, että jos välttämättömien menojen peittämiseksi täytyy myydyn virran keskihinta maatalousvoima- ja valaistustarkoituksiin pitää, kuten useissa tapauksissa on laita, esim. 4 mk. kWh:lta merkitsevät esim. 60 % korkomenot kokonaismenoista siis n. 2:40 kWh kohti. Jos laitoksen korkomenot saadaan pienentymään esim. vain 1/3:lla,, tietää tämä sitä, että myytävän virran keskihinta voidaan laskea 80 penniä kWh kohti. Tämän lisäksi saataessa pidempiaikainen kuoletuslaina voidaan lainoista aiheutuvat kuoletusmenot jakaa myöskin useamman vuoden osalle ja tästäkin syystä kävisi virran keskihinnan alentaminen mahdolliseksi. Mitä taasen myytävän virran keskihinnan alennus vaikkapa vain yhdellä markalla merkitsee sähkönkäytölle ja sitä tietä maamme taloudelliselle elämälle yleensä, on hyvin ymmärrettävää. Sillä virran hinnan alennus pienentää tuotantokustannuksia ei yksistään maatalouden, vaan myöskin koti- ja pienteollisuuslaitosten, joita on maaseutusähkölaitosten kuluttajina hyvinkin lukuisasti. Maaseutusähkölaitosten taloudellisen elämän helpottaminen koituu siis koko talouselämällemme hyödyksi, huomautetaan anomuksessa lopuksi.

Ottaen huomioon sen, mitä muut valtiot ovat maaseutusähkölaitosten hyväksi tehneet, olisi anojien mielestä toivottavaa, että valtio meillä edes edelläesitetyllä tavalla ryhtyisi helpottamaan maamme maaseutusähkölaitosten vaikeaa ja raskasta taloudellista toimintamahdollisuutta, sillä kysymyksessähän ei ole mikään uhraus valtion puolelta, vaan ainoastaan valtion nimen lainaaminen. Mitään riskiä ei takuu valtiolle myöskään heidän käsityksensä mukaan tule aiheuttamaan, sillä lainanottajien omaisuus, joka lainamäärään nähden nousee moninkertaiseen määrään, voidaan järjestää kiinnityksenä vastatakuuksi valtiolle.

Presidentti Relander lähtenyt kotimatkalle.

Norjan ja Tanskan kuninkaat vastavierailulle Suomeen ensi kesänä.

Kommunistinen mielenosoitus presidentti Relanderia vastaan Köpenhaminan kuninkaallisessa teatterissa on Tanskan sanomalehdistön mielestä merkityksetön naurettavaisuus.

Presidentti Relander lähti kotimatkalle eilen päivällä eläköönhuutojen saattamana.

Köpenhamina, 9. 10. (STT) Presidentti Relander matkusti tänään klo 2 ip. suomalaisella hrl. Oberonilla vapaasatamasta, joka oli koristettu Tanskan ja Suomen värein. Satamassa olivat häntä saattamassa kuningas, kruununprinssi ja muut prinssit, pääministeri, opetusministeri, ylipresidentti, Suomen lähetystön jäsenet sekä muut arvohenkilöt, jotka olivat olleet presidentin tullessa häntä vastassa asemalla. Presidentti ja kuningas lausuivat toisilleen sydämelliset jäähyväiset. Niinikään lausui presidentti Relander ylipresidentille ilonsa oleskelunsa johdosta Köpenhaminassa.

Laivan irtautuessa rannasta kohotti ylipresidentti Jensen eläköön-huudon Suomen presidentille, mihin presidentti Relander vastasi kohottaen nelinkertaisen eläköön Tanskan kuninkaalle ja kansalle. Presidentti Relander nousi sitten komentosillalle, missä hän heilutti hattuaan jäähyväisiksi laiturille jääneille saattajille.

Tanskan ja Norjan kuninkaat ensi kesänä vastavierailuille Suomeen.

Hbl. kertoo epävirallisista lähteistä kuulleensa, että Tanskan ja Norjan kuninkaat kesällä v, 1927 tekisivät vastavierailun Suomeen. Tiedon mukaan olisi Norjan kuningasparin vierailu odotettavissa heti juhannuksen jälkeen ja Tanskan kuningaspari saapuisi maahamme hiukan myöhemmin.

Tanskalainen sanomalehdistö toteaa kommunistien juhlanäytännössä aiheuttaman häiriön naurettavaksi vähäpätöisyydeksi ja vakuuttaa Tanskan kansan sydämellistä ystävyyttä Suomen presidenttiä ja Suomea kohtaan.

Köpenhamina, 9. 10. (STT) Lehdet käsittelevät eilistä mielenosoitusta kuninkaallisessa teatterissa johtavissa kirjoituksissaan ja mainitsevat presidentti Relanderin ja kuninkaan sydämellisesti pudistaneen toistensa kättä mellakan jälkeen.

Nationaltidende kirjoittaa: Kun mellakat alkoivat kuninkaallisessa teatterissa ja presidentti Relander nousi puristamaan kuningas Christianin kättä, niin emme tiedä, mitä tämä kädenpuristus merkitsi. Emme kuitenkaan ihmettelisi, jos sen voisi käsittää merkitsevän jotakin sen tapaista kuin: »Onnittelen Teidän Majesteettianne, että tämä on kaikki, mitä Tanska persoonallisesti tuntee bolshevismista ja punaisesta terrorista». Ei, suomalaiset ovat tottuneet toiseen. Mahtoikohan presidentti voida pidättää hymyään, kun nuoret parvekekommunistit rupesivat huutamaan ja naiveja punaisia kiihoituspapereita rupesi satelemaan alas kuninkaallista aitiota kohden. No niin! Sallittakoon presidentin hymyillä. Me muut, jotka olimme tässä tilaisuudessa isäntiä, älkäämme kovin paljon hymyilkö laiminlyömisellemme, joka ei kuitenkaan millään tavalla luonut varjoa presidentin vierailuun, mutta joka ei sentään olisi saanut tulla näkyviin.

Sanomalehti Koebenhavn kirjoittaa: Suomen presidentin vierailu on antanut aiheen sille pienelle kommunistiselle ryhmälle, joka kaupungissa on, ryhtyä toimintaan. Aiheena siihen luonnollisesti on se, että presidentti Relander on sellaisen kansan päämies, joka jättiläisponnistuksin vapautui bolshevismin surmanotteesta. Me muut olemme suuressa kiitollisuudenvelassa Suomen kansalle siitä, että se teki tämän työn. Kommunisteilla on tietysti sammumaton viha niitä vastaan, jotka osoittivat Köpenhaminan vieraanvaraisuutta. Punaisten edustajat huomasivat nyt juhlanäytännön kuninkaallisessa teatterissa soveliaaksi tilaisuudeksi osoittamaan näitä tunteitaan. Se sai aikaan hetken häiriön juhlaan, mutta ei myöskään muuta. Me tanskalaiset olemme moiseen tottumattomia, mutta meitä ei myöskään sellaisella imponeerata. Me emme myöskään säikähdä, kun jotkut kaistapäiset henkilöt huutavat ääneensä ja heittelevät punaisia paperilappuja teatteriin. Me valitamme, että maamme etevä vieras on saanut kokea häiriön juhlatunnelmassa, mutta meidän käsityksemme presidentti Relanderista on se, ettei häneen vaikuta katupoikain viheltäminen, enempää kuin meihin muihinkaan.

Social-Demokraten lausuu, että todellisista alkuunpanijoista ei ainoakaan tunnettu kommunistijohtaja ollut saapuvilla. Kuten tavallista, tyytyivät he houkuttelemaan nuoria ajattelemattomia henkilöitä astumaan esiin. Me tietysti valitamme vakavasti, että semmoisenaan vähäpätöinen tapaus voi antaa ikävän varjon tanskalaiselle vieraanvaraisuudelle. Joka kansan oma asia on määrätä itselleen valtion päämies, ja se kohteliaisuus, jota me osoitamme jonkun maan valtionpäämiehelle, ei tarkoita kysymyksessäolevan henkilön poliittisia mielipiteitä, vaan maata ja kansaa, jota hän edustaa.

Politiken kirjoittaa: Presidentti Relanderin vierailu, joka alkoi niin onnellisin entein, ei saanut jatkua ilman soraääniä. Jokaisen täytyy valittaa tätä mitä suurimmassa määrässä, ei niin paljon presidentin itsensä vuoksi, joka suhtautui mielenosoitukseen rauhallisen välinpitämättömästi, kuin oman itsemme vuoksi. Maamme vieraiden loukkaaminen ei tähän asti ole kuulunut tanskalaisten käsitykseen vieraanvaraisuudesta, ja jäänee toivottavasti vastaisuudessakin vieraaksi sille. Me emme voi mukautua siihen, että puolentusinaa kommunisteja häpäisee meidät Euroopan ja koko maailman silmissä. Olisimme odottaneet missä hyvänsä muussa maassa voivan ennemmin tapahtua kommunistisia mielenosoituksia kuin täällä Tanskassa, jossa käytännöllisesti katsoen ei ole mitään kommunisteja, lukuunottamatta sitä pientä parvea kiihkoilijoita, joka elämöi joka tilaisuudessa. Arvelemme kuitenkin, että onneksi ei mitään suurempaa vahinkoa mielenosoituksen kautta saatu aikaan. Koko muun yleisön suhtautuminen antaa Suomen presidentille oikean ja selvän käsityksen siitä, missä määrin nuorten kommunistien käyttäytyminen kaikissa muissa herätti välitöntä sekä hämmästystä että suuttumusta. Mielenosoittajat eivät saaneet muuta aikaan kuin ohimenevän välikohtauksen, joka kiinnitti huomion heihin. Näytäntöä eivät he voineet kokonaan pilata, ja me olemme varmat, että presidentti Relander, joka ystävällisyydellään ja tasaisella luontevuudellaan on voittanut puolelleen kaikki, joiden kanssa on tullut tekemisiin, vie mukanaan näiden päivien vierailusta monta kaunista muistoa myötätunnosta häntä itseään kohtaan henkilökohtaisesti ja sitä ylvästä, ihanaa maata kohtaan, jota hän niin kauniisti edustaa. — Ritzau.

Suomen hallitus voisi saada häiriöntekijät sekä »Arbejderbladet» rangaistukseen syytteen nostamalla, mutta presidentti Relander ei siitä välitä.

Köpenhamina, 9. 10. (STT) Virallisesti ilmoitetaan: Arbejderbladetissa t.k. 8 p:nä julkaistun kirjoituksen, jossa oli rumia hyökkäyksiä Suomen tasavallan presidenttiä vastaan, sekä kuninkaallisessa teatterissa toimeenpannun mielenosoituksen johdosta on oikeusministeri Steincke lausunut, että tapahtumaan voidaan soveltaa rikoslain 82 pykälää, joka m.m. koskee ulkovaltain hallitsijoita vastaan kohdistettuja ilkivaltaisuuksia. Rikoslain 84 pykälässä säädetään kuitenkin, että syyte on nostettava vain siinä tapauksessa, että asianomainen hallitus sitä vaatii, ja on se silloin nostettava oikeusministerin käskystä. Oikeusministeriölle on kuitenkin Suomen Köpenhaminassa olevan lähetystön kautta ilmoitettu Suomen presidentin ennen lähtöään lausuneen toivomuksenaan, ettei tapahtuman johdosta olisi ryhdyttävä rikosoikeudellisiin rangaistustoimenpiteisiin. Täten on kysymys syytteen nostamisesta 82 pykälän nojalla rauennut. Oikeusministeriö ei puutu puhtaaseen järjestysrikosta koskevaan kysymykseen sakkoihin tuomitsemisesta poliisijärjestyksen rikkomisesta. — Ritzau.

Naisille
kauniita, muodikkaita
Villatakkeja
Pulloverseja

Miehille
samoin kuosikkaita
Villatakkeja ja liivejä
Pulloverseja

Lapsille
Villapaitoja
Pulloverseja

Pullover-villapaita
on jokaiselle sopiva, erittäin siisti kevyt ja lämmin. Uusimmat mallit meidän villatavaraosastollamme

S:kuntalaisten Urheiluliike Oy.
25 Aleksanterinkatu 25
Viipuri
13482

Maailman viljamarkkinat.

Vehnäsato viimevuotista suurempi, mitään aihetta huolestumiseen ei ole.

Vehnän hinnat Yhdysvaltain markkinoilla ovat viime aikoina melkoisesti vaihdelleet. Tämän tavaran hintataso Chicagossa on nykyisin noin 5 % korkeampi kuin neljä viikkoa sitten. Ainoana syynä hintain nousuun on se, että osa vehnää Yhdysvalloissa ja Kanadassa on vahingoittunut sateen vuoksi, vieläpä niinkin suuresti, että se on itänyt. Tämän vuoksi ovat parempien lajien noteeraukset nousseet.

Rooman kansainvälinen maanviljelysinstituutti ilmoittaa syyskuun raportissaan, että jos Venäjä jätetään huomioonottamatta, instituutti on nyt saanut ilmoituksia noin 90 %:sta pohjoisen pallonpuoliskon maita. Näistä ilmoituksista päättäen on tämän vuoden sato yhtä suuri kuin vuoden 1923 sato, joka lukuunottamatta vuoden 1925 satoa on ollut paras kymmeneen viime vuoteen. The London Grain Reporterin mukaan, joka on laatinut arvioinnin eteläisen pallonpuoliskon sadoista, on maailman vehnäsato tänä toimintakautena noin 1 miljoonaa qu suurempi kuin viime vuonna. Mitään syytä pelkoon, että tarjonta ei riittäisi tyydyttämään tarvetta, ei näinollen ole.

Puutavaravientimme.

Ensi vuoden laivaukseen jo myyty lähes 20,000 standerttia.

Suomen Sahanomistajayhdistyksen pääjohtaja, vapaaherra E. F. Wrede on Kauppalehdelle ilmoittanut, että muutamat suurimmat viejät ovat ensi vuoden laivaukseen myyneet 17,000—18,000 standerttia sahatavaraa. Myynnit ovat etupäässä tapahtuneet mannermaalle. Kuten muistettaneen, oli viime vuonna samaan aikaan myyty tämän vuoden laivaukseen ainoastaan verraten vähän, käsittäen silloiset myynnit etupäässä kimpeä.

Savo-Karjalan Osake-Pankki
Omat varat yli 35,000,000 mk.
Maksaa korkoa:
7 ½ % 12 kuukauden talletuksista | **7 %** 6 kuukauden talletuksista | **5 ½ %** juoksevalla tilillä
Pääomatilillä ja karttuvalla talletustilillä liitetään korko neljästi vuodessa pääomaan.

POIS SAIRAUDET.

Nopeasti, kivuttomasti ja pysyväisesti paranee reumatismi, vatsakatarri, astma, ichias, hermotaudit, halvaantuneisuus, kaatuvatauti, heikko kuulo ja näkö, änkytys, alkoholismi, struuma, ihotaudit, unettomuus, sydän ja ruuansulatuselinten häiriöt y.m. sairaudet prof. Couen suggestion avulla. Tuhansia olemme jo auttaneet terveiksi 6-vuotisen toimintamme aikana saavutettu kokemus ja taito takaa teille parantumisen. Nykyinen vastaanottomme hoitaja Viipurissa esittää kuvilla ja todistuksilla useamman vuoden kokemuksen sairaanhoitoalalta Amerikassa. Tunnit klo 9—1 ja 4—7, sunnuntaina ap. 10—12.
Psykoterapeuttinen instituutti.
Johtaja H. Vehmas.
Viipuri, Kolmik. 1, vastap. asemaa, Helsinki, Tampere.

Uuden maantiejaon toteuttaminen.

Suunnitelmat maantieliikenteen järjestämiseksi uudenaikaiselle kannalle ovat nyttemmin pääkohdittain valmiit, sillä koko maantieverkostoa varten on laadittu ehdotukset sekä kilometrijaoksi että tienviitoiksi. Niiden piirustuksia valmistetaan parhaillaan, samoin kuin myöskin tiekarttoja kutakin läänia varten. Kun tie- ja vesirakennushallitus on ne lopullisesti hyväksynyt, annetaan ne maaherrojen käytettäviksi.

Tiekartoista, jotka puuttuvat enää Vaasan ja Oulun läänien teistä, käy selville, miten kilometrijako toimitetaan sekä mihin ja miten tienviitat asetetaan. Viittoja varten on erikoiset mallit osoite- y.m. kilpineen. Vanhoilla teillä, joissa on yleensä jyrkät käänteet, ehdotetaan asetettavaksi viitat tiepuoleen, ja missä tienhaaroja on esim. neljä, asetettaisiin kaksi viittaa, niin että osoitteet näkyvät joka suunnalta tulijoille. Uusilla teillä taasen, joissa on vähintäin 35 metrin käännesäde, asetettaisiin ne itse tienristeyksiin, mahdollisesti rakennettaville liikennettä ohjaaville korokepaikoille.

Viittapylväät ehdotetaan pystytettäviksi betonisille alustoille. Pylväät ja osoitekilvet olisivat mahdollisuuden mukaan rautaiset. Kilpien pohja olisi valkoinen ja kirjoitus musta sekä niiden muoto nuolentapainen osoittaen tien suuntaa. Viitassa ilmaistaisiin nimentömuodossa sen paikan nimi, johon tie vie, ja tien pituus päätekohtaan. Lisäksi on ehdotettu viittapylvääseen asetettavaksi joka tienhaarautumassa kilpi, jossa olisi tienhaaran ja asianomaisen kunnan nimi, ja mahdollisesti vielä erivärinen kaavakuva tienhaaran laadusta ilmaisten siitä lähtevät valta- ja sivutiet. Tarkoituksena on, että myöskin tiekartoille merkitään virallisesti vahvistetut tienhaarojen nimitykset ja eriarvoiset tiet eri värillä, niin että karttamerkinnät vastaavat kunkin tiehaaran kilvessä olevaa kaavakuvaa. Väärään-ajojen pitäisi täten käydä jokseenkin mahdottomiksi. Lisäksi on aiottu pyytää maaherroja kehoittamaan asianomaisia paikkakuntalaisia asettamaan kyliinsä nimikilpiä, jota varten myöskin on laadittu mallit.

Tienviittojen asettaminen on, kuten huomataan, yhteydessä uuden tie- ja kilometrijakosuunnitelman kanssa. Tiet aiotaan esittää jaettavaksi kolmeen ryhmään, nimittäin valtateihin, kantateihin ja sivuteihin. Valtateitä olisivat suurempien liikennekeskusten väliset tiet, kantateitä liikennekeskuksia valtateihin tai valtateitä toisiinsa yhdistävät tiet ja sivuteitä vähemparvoisia paikkakuntia näihin yhdistävät tiet. Kilometrijaoitus alkaa jostain keskuspaikasta, esim. tienhaarasta ja tulisi samaan paikkaan. Kun tätä ei voi aina noudattaa, olisi apuna käytettävä jatkoa jostakin toisesta paikasta. Majatalojen mukainen kilometrijako jäisi siten kokonaan pois.

Yli-insinööri O. Martikainen, joka yläolevat tiedot on U.S:lle antanut, oli muuten itse kilometripylväiden asettamiseen nähden sitä mieltä, että kun tielain mukaan jokainen kilometri on patsaalla merkittävä, on kilometripatsaat myöskin asetettava. Luultavasti merkitään myöskin tienhaaroissa oleviin viittoihin, ehkä nimikilpiin, kilometrittäin, miten pitkä matka on tienhaarasta päätekohtaan, lähtökohtaan ja sivutien lähtökohtaan.

Ennenkuin selostetut ehdotukset karttoineen ja piirustuksineen ovat valmiit maaherroille lähetettäviksi ja nämä tehneet asiassa päätöksensä, kuluu vielä useita kuukausia. Tarkoituksena kuitenkin on, että uudistusta ryhdytään toteuttamaan ensi vuonna.

Teknillisen opetuksen uudistaminen.

Komitea luomaan ehdotusta yhtenäiseksi oppijärjestelmäksi.

Viime maaliskuussa pidetyn tekniikan viikon asettama valiokunta on kääntynyt valtioneuvoston puoleen kirjelmällä, jossa kiinnitetään huomiota teknillisen opetuksen uudestaanjärjestelyn tarpeellisuuteen. Kirjelmässä esitetään teknikkokunnan mielipiteenä, että nykyiset teollisuuskoulumuodot, monista hyvistä puolistaan huolimatta, ovat vanhentuneita eikä niiden opetusohjelma enää vastaa nykyajan vaatimuksia. Osittain sama arvostelu on kohdistettu Tampereen teknilliseen opistoonkin, ja tällöin on maan teknikkokunta yhtynyt lausuntoon, että tekniliset keskikoulumme eivät ole täysin vastanneet niihin asetettuja toiveita. Mitä teknilliseen korkeakouluun tulee, kaipaa senkin ohjelma lähempää tarkastelua, mutta erikoisesti on tahdottu korostaa sitä seikkaa, että tulevat insinöörit hyvän teoreettis-teknillisen koulutuksen ohella saisivat taloudellisessa ja sosialisessakin suhteessa monipuolisemman kasvatuksen pystyäkseen yhteiskuntamme palvelukseen kaupallisella, hallinnollisella ja sosialisella alalla, sillä kaikilla näilläkin työaloilla kaivataan nykyään kipeästi teknillisiä tietoja ja teknillistä kokemusta.

Kaikki edellä esitetyt seikat velvoittavat huolehtimaan siitä, jatketaan kirjelmässä, että teknillinen opetus kulkee kehityksen etunenässä eikä jälessä. Koska puheenaolevat oppilaitokset vuosittain vaativat valtiolta huomattavia varoja, on niiden järjestysmuoto ja työ kehitettävä sellaiseksi, että näistä laitoksista on maallemme vastaavaa ja tehokasta hyötyä.

Alemmassa teknillisessä ammattiopetuksessamme viime aikoina tapahtuneet muutokset ovat luoneet uusia opetusmuotoja, joiden sekä keskinäinen suhde että suhde ylempiin teknillisiin oppilaitoksiin on vielä varsin epämääräinen ja järjestelemätön. Ja näistä uusista koulumuodoista voitaisiin saada tarkoitusta vastaavia niveliä oppijärjestelmässä ja eri opetusmuodot sulautumaan luontevasti toisiinsa, tarvitaan erikoinen asiantuntevista henkilöistä muodostettu elin, joka voi yhtenäisesti käsitellä kaikkien teknillisten koulujen suunnitelmia ja ohjelmia. Tämä elin voisi, jos tarve vaatii, jakautua kahdeksi keskenään yhteistyössä olevaksi komiteaksi, joista toinen tekisi suunnitelman alemman, toinen korkeamman teknillisen opetuksen järjestämiseksi sekä kehittämiseksi nykyajan vaatimuksia vastaaviksi.

Valiokunta näin ollen esittää, että teknillisten oppilaitostemme järjestelyä ja kehittämistä suunnittelemaan asetettaisiin asiantuntevista henkilöistä kokoonpantu komitea.

S 2:n uhrien yhteishauta.

Lahjoitus haudan kunnossapitämiseksi.

Satakunnan laivastoyhdistykselle on laivanvarustaja, konsuli Werner Hacklin lahjoittanut 1.500 mk. Reposaarella olevan S2:n uhrien yhteishaudan kunnossapitämiseksi.

NIGROLIN
ei sisällä tärpättiä, eikä mitään kengille vahingollisia aineita. Kysykää NIGROLIN'ia!

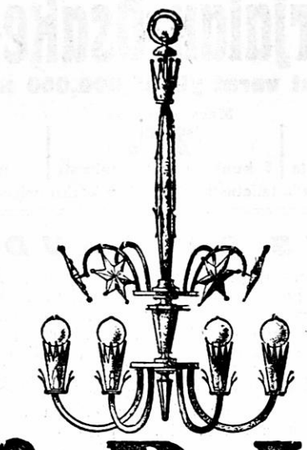

K O R U : ssa
uusia mallia runsaasti.
P. ESPLANADI 31
(KÄMPIN VIERESSÄ)

Viipurista ja Karjalasta

Viipurin diakonissalaitoksen silmäsairaalan laajentaminen.

Sairaalassa vallitsee tilanahtaus ja on siellä monia muitakin puutteellisuuksia. — Diakonissalaitoksen johtokunta on anonut valtuustolta 150,000 markan avustusta sairaalan korjaamiseen ja laajentamiseen. — Kustannusarvio nousee 500,000 markkaan. — Myöskin valtiolta on aikomus anoa 100,000 markan avustusta.

Kaupunkimme diakonissalaitoksen silmäsairaala on koko olemassaoloaikanansa yli 20 vuotta nauttinut kaupungin avustusta etupäässä siitä syystä, että Viipurin kaupunki kuuluu niihin maamme alueisiin, missä silmätaudit eniten raivoavat. Jo sairaalaa rakennettaessa antoi kaupunki huomattavan osan perustamiskustannuksiin. Tämän lisäksi on Viipurin kaupunki vuosittain aina valuutan laskemiseen saakka avustanut sairaalaa 3,600 kultamarkalla. Valutan muuttuessa supistui tämä avustus 6,000 markkaan, mutta nousi tämän kuluvan vuoden alussa lähes entiseen määräänsä s.o. 36,000 markkaan. Valtiokin on tukenut silmäsairaalaa kuluneina vuosina. Sairaalan työ on vuosien kuluessa huomattavasti lisääntynyt, mutta siitä huolimatta ei silmäsairaalassa ole tehty juuri muita korjauksia ja parannuksia paitsi lastenosaston lisärakennusta. Silmäsairaala rakennettiin sen jälkeen kun sairaalan peruslahjoittaja, professori Strömborg oli kuollut ja ennen kuin sairaalan oma lääkäri oli toimeensa astunut, niin että sairaalan rakennussuunnitelmaa ei ollut mikään ammattilääkäri johtamassa. Tämän vuoksi on sairaalassa ollut alusta alkaen suuria puutteellisuuksia, jotka nykyajan sairaalatekniikan näkökulmalta katsottuna ovat aivan sietämättömiä.

Näistä epäkohdista on Viipurin diakonissalaitoksen johtokunta kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä maininnut seuraavat:

Silmäsairaalasta puuttuu pimeä huone, missä nykyään, kuten tunnettua, kaikki tärkeimmät silmätutkimukset suoritetaan.

Perin pienessä leikkaushuoneessa täytyy suorittaa sekä sellaiset leikkaukset, jotka vaativat äärimmäisen tarkkaa sterilisointia, kuten esim. kaihileikkaukset, että myöskin poliklinikan potilasten tarttuvat mätäleikkaukset.

Lasten osastoon on kuljettava naisosaston kautta, mikä sen vuoksi on rauhaton. Samasta syystä on lastenosastoa vaikea eristää tarttuvien tautien puhjetessa.

Miesten osastossa täytyy puolisokeitten potilasten käymälään päästäkseen hapuilla ruokasalin ja poliklinikan odotussalin läpi, missä viimemainitussa huoneessa suoritetaan sairaiden sisäänkirjoituksia ja tutkimuksia.

Sisarten huoneet vinttikerroksessa ovat ilman vakituisia tulisijoja ja lämpenevät vain savupiipuista, jotka kulkevat niiden läpi.

Paitsi mainittuja epäkohtia on sairaalassa muitakin haitallisia puutteellisuuksia.

Edellä olevan johdosta onkin diakonissalaitoksen johtokunta päättänyt ryhtyä silmäsairaalan laajentamiseen ja korjaamiseen arkkitehti Uno Ullbergin laatimien piirustusten mukaisesti. Kustannusarvio tekee 500,000 markkaa. Nämä korjaukset ovat kuitenkin mahdollisia vain siinä tapauksessa, että johtokunta saa noin puolet tarvittavista menoista yleisistä ja kaupungin varoista.

Alussa mainitussa kirjelmässään perustelee johtokunta myös asian tärkeyttä. Niinpä siinä mainitaan, että diakonissasairaala säästää Viipurin kaupungilta huomattavia summia. Nykyään ei kaupungin omissa sairaaloissa käsitellä ainoatakaan silmäsairaustapausta. Kuinka paljon tämä merkitsee jo yksistään rakennusmenojen säästöä selviää siitä, kun ajattelee niitä monia miljoonia, joita kaupunki on äskettäin ehdottanut uutta kunnallissairaalaa varten, jonka rakennussuunnitelmassa ei ole lainkaan tarvinnut ottaa huomioon silmäsairaiden vastaanottoa ja sijoitusta.

Diakonissalaitoksen silmäsairaalassa on 10 paikkaa miehille, 10 paikkaa naisille, 12 lapsille ja 3 n.s. yksityispaikkaa. Viimemainitut yksityishuoneet täytyy kuitenkin säännöllisesti käyttää yleispotilaitten eristystarkoituksiin. Sairaalassa on lisäksi kaksi vapaapaikkaa aikuisille ja yksi lapsille. Kaikki kunnan maksusitoumuksella vastaanotetut potilaat eivät maksa mitään lääkärinhoidosta.

Kuten sanottu on silmäsairaalan toiminta vuosien kuluessa alituisesti kasvanut. Vertailun vuoksi voi mainita, että Helsingin yliopiston silmäklinikassa oli v. 1924 712 vakinaista potilasta ja diakonissalaitoksen sairaalassa samana vuonna 674. V. 1925 nousi vakinaisten potilaiden luku Viipurin diakonissalaitoksen sairaalassa 716. Tässä suhteessa on myös huomioon otettava, että Helsingin silmälinikassa on tilaa yli 65 potilaalle ja täkäläisessä silmäsairaalassa korkeintain 35 potilaalle, joten työteho täällä on varsin huomattava.

Mikä merkitys diakonissalaitoksen silmäsairaalalla on Viipurin kaupungille selviää siitä, että poliklinikassa otetaan vastaan ainoastaa kaupunkilaisia ja hoidetaan kaikki poliklinikan potilaat maksutta, että poliklinikan potilaitten leikkaukset suoritetaan maksuvapaasti sekä että viime vuonna silmäsairaalaan otetuista 716 potilaasta oli 132 kaupunkilaista. Diakonissalaitoksen silmäpoliklinikka palvelee siis kokonaan ja itse silmäsairaala viidenneltä osaltaan Viipurin kaupunkia. Ennenkaikkea on juuri silmäpoliklinikka aiheuttanut sairaalassa tilanahtauden.

Kaiken edellä esittämänsä nojalla on diakonissalaitoksen johtokunta anonut, että kaupunginvaltuusto myöntäisi 150,000 markkaa Viipurin diakonissalaitoksen silmäsairaalan korjaamiseen ja laajentamiseen. Johtokunta ilmoittaa samalla sitoutuvansa ensi tilassa toteuttamaan silmäsairaalan rakennussuunnitelman kuitenkin ehdolla, että se saa myöskin valtiolta vähintään 100,000 markan avustuksen samaan tarkoitukseen.

Uuraan radan vihkiminen.

Toimitetaan ensi lauantaina suurin juhlallisuuksin. — Esitys kaupunkimme osallistumisesta juhlamenoihin tarjoamalla vieraille päivälliset saanut kannatusta rahatoimikamarissa.

Uuraan rata, joka nykyisin on avattu väliaikaiselle liikenteelle, vihitään rautatiehallitukselta kaupunkimme yleisten töitten hallitukselle saapuneen ilmoituksen mukaan ensi lauantaina t. k. 16 pnä juhlallisesti tarkoitukseensa. Tätä varten on rautatiehallitus päättänyt lähettää ylimääräisen junan Helsingistä Uuraaseen. Junan mukana saapuu vihkijäistilaisuuteen valtioneuvoston, rautatiehallituksen ja eduskunnan jäseniä sekä sanomalehtimiehiä, joilla samalla matkalla on tilaisuus tutustua Uuraan uusiin satamalaitteisiin.

Yleisten töitten hallitus on tämän johdosta tehnyt esityksen valtuustolle, että kaupunkimme puolestaan ottaisi osaa vihkijäistilaisuuteen tarjoamalla juhlavierailla päivälliset, joilla valtuusto myös olisi kokonaisuudessaan saapuvilla. Rahatoimikamarin kokouksessa viime perjantai-iltana oli asia esillä ja päätti rahatoimikamari esittää valtuustolle, että tarkoitukseen myönnettäisiin 16,000 markkaa valtuuston käyttövaroista. Vielä päätti rahatoimikamari ehdottaa, että tilaisuuden järjestäminen jätettäisiin valmistusvaliokunnan ja yleisten töitten hallituksen huoleksi.

Asia tulee päätettäväksi valtuuston ylimääräisessä kokouksessa ensi maanantaina ja on valmistusvaliokunta myös päättänyt puoltaa määrärahan myöntämistä tarkoitukseen.

Miestappo Kuolemajärvellä.

Pirtutrokarien keskeinen välienselvittely johtanut raakaan miestappoon. — Verityöntekijät passitettu lääninvankilaan.

Viime keskiviikkona tapahtui Kuolemajärven Kolkkalassa raaka miestappo, jonka aiheutti pirtutrokarien keskeinen välienselvittely. Tällöin tuli nimittäin murhatuksi varsin raa'alla tavalla Kuolemajärveltä kotoisin oleva palstatilallinen Anton Torkkeli. Verityöntekijät olivat Eemil Paavilainen ja Mikko Tiitta Muolaasta, kumpikin tunnettuja pirtukauppiaita.

Tapon edellisenä yönä olivat mainitut Paavilainen ja Tiitta kuljettamassa Koivistolta Kuolemajärven kautta Muolaaseen yhdeksää kymmenen litran kanisteria spriitä. Heidän sivuuttaessaan Kolkkalan kylän, ryhdyttiin eräästä riihestä heitä ampumaan, jolloin heidän oli hädissään jätettävä paikalle 6 kanisteria saaden vain 3 viedyksi mukaansa. Paavilainen ja Tiitta alkoivat nyt epäillä, että ampujien joukossa oli ollut myöskin alussa mainittu Anton Torkkeli, minkä vuoksi he seuraavana päivänä menivätkin klo 9 ajoissa aamupäivällä tämän asuntoon ja kävivät ilman muuta käsiksi Torkkeliin. Mikäli Paavilainen on poliisikuulustelussa kertonut, löi hän ensin Torkkelia kangella ja kun tämän onnistui paeta ulos, niin ampui Tiitta häneen vielä useampia laukauksia. Torkkelia oli myös lyöty kirveellä käsivarteen ja todennäköisesti on sen tehnyt Paavilainen, vaikkei hän olekaan sitä kuulustelussa tunnustanut.

Kumpikin verityöntekijä saatiin pidätetyksi samana päivänä klo 3 ajoissa iltapäivällä ja passitettiin heidät jo toissapäivänä lääninvankilaan. Raakamoisen tapon uhriksi joutunut Torkkeli oli jo noin 70 vuotias ja perheellinen.

— **Kanttorit ja urkurit.** Uukuniemen seurakunnan kanttori-urkurinvirkaan on ehdolle asetettu 11 hakijasta: 1) v.t. kanttori-urkuri I. Uosukainen Hiitolasta, 2) k.-u. Anshelm Varonen, Vuoksenrannasta ja 3) k.-urkurikokelas I. M. Hukari, Simosta. Edellämainitut ovat saaneet päästötodistukset Viipurin Kirkkomusiikkiopistosta.

†

Maanviljelysneuvos Evald Relander.

Eilen aamuna klo 8 ajoissa vaipui Viipurin lääninsairaalassa kuolonuneen maanviljelysneuvos Evald Kristian Relander. Maanviljelysneuvos Relander kesti erinomaisesti muutama päivä sitten suoritetun leikkauksen, mutta senjälkeen sairastui hän keuhkokuumeeseen, jolloin tuonen säälimätön tahto lannisti riutuvan potilaan voimat.

Evald Relander oli syntynyt 7 p. tammikuuta 1856 Viipurissa. Hänen isänsä, rovasti Erik Kristian Relander oli silloin kappalaisena Rättijärvellä, josta hän kuitenkin jo vuonna 1858 muutti Kiihtelysvaaran kirkkoherraksi. Evald Relander kasvoi siis näin ollen varhaisimman lapsuutensa ja nuoruutensa Pohjois-Karjalassa. Koska kotiperhe oli suuri, täytyi hänen varhain turvautua omiin voimiinsa. Käytyään lyseota ja kauppakoulun Turussa, joutui hän jo parinkymmenen vuoden ikäisenä nuorukaisena itsenäiseen toimintaan Kurkijoelle vastaperustetun Kurkijoen maanviljelyskoulun konttoristina ja alkeisaineiden opettajana. Vuosina 1880—82 opiskeli hän Mustialan maanviljelysopistossa suorittaen vuonna 1882 agronoomitutkinnon, minkä jälkeen hän taas palasi Kurkijoen maanviljelyskoulun opettajaksi, ollen siinä toimessa aina vuoteen 1897, jolloin Kurkijoen maanviljelyskoulu muutettiin Kurkijoen ylemmäksi maanviljelyskouluksi ja entinen maanviljelyskoulu siirrettiin Elisenvaaraan silloiselle Elisenvaaran ulkotilalle, jonka Relander vuokrasi valtiolta 25 vuoden ajaksi, joutuen samalla Elisenvaaran maanviljelyskoulun johtajaksi (1897—1921).

Nyt vasta alkoi Evald Relanderin omintakeinen ja uuras toiminta. Vähäpätöisestä ulkotilasta kohosi Elisenvaaran tila hänen ahkeralla huolenpidollaan huomattavaksi kartanoksi, mitä todistaa tilan 100-päinen karja ja 30 hevosta. Selvänäköisenä, ahkerana, mutta oikeudenmukaisena isäntänä, koulun johtajana ja opettajana toimi hän aamusta varhain myöhään iltaan itseään ollenkaan säälimättä. Elisenvaaran koulutila kohosikin lyhyessä ajassa maamme parhaimpien koulutilojen joukkoon.

Mutta maanviljelysneuvos Relander ei ollut ainoastaan esimerkiksi kelpaava maanviljelijä ja koulumies, vaan riittivät hänen harrastuksensa myös miltei kaikkiin maanviljelystä ja kansansivistystä koskeviin rientoihin. Niinpä oli hän Elisenvaaran kansakoulun johtokunnan jäsenenä, turvepehkutehtaan perustajana ja hoitajana, nuorisoseuran johtokunnassa — ollen lisäksi Elisenvaaran nuorisoseuran perustajajäsen ja oman talon pystyttäjä —, Kurkijoen kunnanvaltuustossa, Kurkijoen kunnan viljelyslainarahaston hoitajana ja kirjurina aina vuodesta 1885 saakka, Itä-Karjalan maanviljelysseuran johtokunnassa, Elisenvaaran suojeluskunnan esikunnassa, kuuluen kuolemaansa asti tähän suojeluskuntaan, Itä-Karjalan Hevosjalostusliiton johtokunnassa y. m. lukemattomissa hommissa, joissa kulutettiin säälimättä hänen voimiaan. Kun nykyinen valtiollinen puolueryhmitys tuli käytäntöön, liittyi hän heti kokoomuspuolueeseen ja oli ensimäisenä paikkakuntalaisena perustamassa Elisenvaaraan puolueen paikallisyhdistystä.

Pysyvimmän työn on maanviljelysneuvos Evald Relander kuitenkin tehnyt siinä, että hän itse omalla teollaan näytti sekä oppilailleen että koko paikkakunnalle, että köyhä Karjalakin elättää ja vaurastuttaa miehensä, kun sitä vain ahkeruudella, tarkkuudella ja järjellä viljellään. Työhön Evald Relander kaiken aikaa luottikin ja työ tuotti hänelle aivan kuin itsestään runsaat hedelmät.

Maanviljelysneuvos Evald Relander vetäytyi joku vuosi sitten viettämään vanhuutensa päiviä Elisenvaaran läheisyydessä olevalle, pienelle, sievälle Saavainmäen-tilalle. Mutta eipä tullut hän sielläkään toimeen ilman työtä ja touhua. Hän hoiteli nimittäin aina kuolemaansa saakka yhtä täsmällisesti Kansallis-Osake-Pankin konttoria Elisenvaarassa (vuodesta 1916 lähtien), toimien samalla vakuutusyhtiöiden edustajana. Kaikessa toiminnassaan hän liikkui aina yhtä reippaana heitellen sanansutkauksiaan ja leikillisiä puheitaan sekä oikealle että vasemmalle, joissa leikillisyydestään huolimatta aina piili joku opettavainen totuus.

Se vako, jonka maanviljelysneuvos Relander on kyntänyt, on niin pitkä, syvä ja suora, ettei sellaista ole mikään maamies vielä Kurkijoen kamaraan kyntänyt. Niin vanhoille kuin nuorillekin on tämä epäitsekäs mies työllään näyttänyt esimerkin, joka olkoon velvoituksena kaikille maanviljelijöille etenkin täällä Karjalassa, jossa edelleenkin kaivataan mitä suurimmassa määrässä työtä ja ahkeruutta.

On luonnollista, että maanviljelysneuvos Relanderin tavallaan äkillinen poismeno herättää kautta maakuntamme syvän ja vilpittömän kaipauksen tunteen.

Lähinnä jäivät vainajaa suremaan puoliso, o.s. Kihl, kaksi poikaa, joista toinen on tasavallan nykyinen presidentti Lauri Kristian Relander, yksi tytär, lastenlapset sekä laaja sukulais- ja ystäväpiiri.

Kepeät mullat uskollisen työntekijän haudalle!

— **Kuolleita.** T. k. 5 p:nä kuoli Viipurin pitäjän Säiniöllä leskirouva Maria Anttonen, vanhuudenheikkouteen, 69 vuoden vanhana.

T.k. 6 p:nä kuoli täällä Sorvalissa työmiehenvaimo Anna Keinänen, 45 vuoden ikäisenä.

T. k. 8 p:nä kuoli Viipurin pitäjän Karppilassa Hedvig Vilhelmiina Mäkinen, o.s. Kullberg, 62-vuotiaana.

Säästäväisyys vie riippumattomuuteen. Säästönne ottaa hoitaakseen ja kartuttaakseen korkoa korolle kasvattamalla
Viipurin Suomalainen Säästöpankki,
Maununk. 8. Auki klo 10 3

1891
HELSINGBORG
KOLME TORNIA
Laatu luo kysynnän
Niin suurta kysyntää kuin KOLMELLA TORNILLA ei ole millään muulla kalossimerkillä. Voittamaton tekotapa, hyvin sopiva ja siro muoto ovat ominaisia näille kalosseille.

Varasto ja tukkumyynti: O/Y Kolmentornin Kalosseja, Helsinki.

Päivä-, viikko- ja aikakausilehtien irtonumeroita
on myytävänä seuraavissa paikoissa Viipurissa
Kirja- ja paperikaupoissa:
Vennon kirjakauppa Pietarink. 10.
» » Repolank. 8.
Juvosen » Rautatienk. 3
» » Kulmahalli.
Työväen Osuuskirjakaupat Torkkelink. 22.
» » K:mäki Suurik. 14.
» » T:ruukin torin kulma.
Tietäjän kirjakauppa, Katariinank. 34
Kirja- ja Paperikauppa. Kullervonk. 41.
A. Ivankoff, Paperikauppa, Katariinank. 8.
Papulan Paperi- ja Lyhyttavaraliike, Papulank. 8.
Katariinan Paperikauppa, Katariinank. 28.
Paperi- ja Koulutarpeidenkauppa, Katariinank. 6.
Paperi- ja Lyhyttavaraliike, H. Stobbe, K:mäki, Suurik. 24.
Tupakkakaupoissa:
Karjalan Kansalliskauppa, Repolank. 9.
Oy. Hollandia, Katariinank. 16.
S. Waden, Aleksanterink. 29.
Kangas- ja Lyhyttavaraliikkeissä:
Kolikkoinmäen kangaskauppa, Koivistontie 1.
Anna Siitonen, Rosuvoi, Kaivok. 1.
Kioskeissa:
A. Suna, Repolank 11.
M. Johansson, Pietarink. ja Braahenk. kulma.
Sanni Hölsä, Pietarin- ja Maneesink. kulma (Kunnallissairaalan luona.)
Virvoitustehtaan kioski, Katariinank. 40.
Papulan puistokioski.
Viheriä kioski Valta- ja Suurenk. kulma, K:mäki.
Siron raitiotiepysäkin kioski, Rosuvoi.
Harmaa kioski, K:mäki, Ent. raitiotien päätepysäkki.
Punainen kioski, Sorvalin kauppatori.
Hiekka, Valtak. 8. (Viitanen.)
Monrepoon ylikäytävä (Niemi.)
N:niemi,Palotorin reklaamikioski (Leinonen).
Maununk. 9. (Leinonen).
Ristimäen raitiotiepysäkin kioski, (Falenius).

Laivaliikenne.

Viipurin ovat saapuneet seuraavat alukset: saksal. 454 t. hrl. Elsa Helsingistä lastinaan silliä, saksal. 288 t. hrl. Trelle Danzigista tuoden tänne lastinaan ruista ja kappaletavaraa, saksal. 740 t. hrl. Alk kappaletavaralastissa Helsingistä, saksal. 1320 t. hrl. Günther Russ ilman lastia Stettinistä, saksal. 68 t. ml. Emma ilman lastia Pietarista, suomal. 98 t. prl. Regina Tallinnasta tuoden tänne lastinaan sementtiä, suomal. 124 t. hrl. Okama sokerilastissa Kotkasta.

Uuraaseen: höyrylaivat: Greif, Lorenz L. M. Russ, Arnis, Nora, Ailsa, Joannis Fafalios sekä moottorilaiva Johannes.

Lähteneitä: suomal. 479 t. prm. Jallu ilman lastia Nevan kautta Läskelään, suomal. 124 t. hrl. Okama sokerilastissa Kuopioon, norjal. 1248 t. hrl. Lorenz W. Hansen Sharpessiin lastinaan sahattua puutavaraa, saksal. 68 t. ml. Emma ilman lastia Makslahdelle, norjal. 795 t. hrl. Bratholm Odermündeen saatuaan lastikseen paperipuuta, saks. 664 t. hrl. Wilhelm Russ ilman lastia Kotkaan, suomal. hinaaja Primus hinaten suomal. 205 t. prm. Hans ilman lastia Kotkan kautta Helsinkiin, suomal. 1169 t. hrl. Argo Kotkan kautta Lontooseen ja Rotterdamiin saatuaan täältä lastikseen massaa, paperia ja faneeria, saksal. 416 t. hrl. Viborg Ryöväliniemestä puutavaralastissa Lyypekkiin, virol. 177 t. prl. Lemming Ryöväliniemestä Odenseen lastinaan sahattua puutavaraa, suomal. 4 t. ml. Karjala ja 13 t. ml. Ariadne kumpikin kappaletavaralastissa Lavansaareen, ruotsal. 750 t. hrl. Haga West Hartlepooliin saatuaan lastikseen sahattua puutavaraa, ruotsal. 646 t. hrl. Brâvik sahatavaralastissa Cardiffiin.

Papisto.

Puumalan kappalaisen virkaan ja Kontiolahden pitäjänapulaisen virkaan ei ole t.k. 8 päivänä päättyneillä hakemusajoilla ilmaantunut ketään hakijoita.

Tämän kuun 9 päivänä päättyneellä hakemusajalla on Sääkingin kappalaisen virkaa hakeneet Iisalmen kirkkoherra Wilh. Malmebrg ja Rantasalmen kappalainen L. H. Taskinen.

Pyhtään neljättä kertaa haettavana ollutta, kappalaisen virkaa haki Lumparlahden kappalainen Paul Stenbäck.

Kaupungin katujen valaistus.

Rahatoimikamari esittänyt valtuustolle, että Punasenlähteen torilla sijaitsevat neljä katuvalaistuslamppua muutettaisiin koko yön lampuiksi.

Rahatoimikamarille lähettämässään kirjelmässä on kaupungin poliisimestari esittänyt, että Torkkelin- ja Vaasank. risteyksessä oleva katuvalaistuslamppu muutettaisiin koko yön lampuksi, koska mainittujen katujen risteyksessä on sekä auto- että ajuriasema ja paikka on muutenkin vilkasliikenteinen.

Saatuaan puoltavan lausunnon myöskin rakennuskonttorilta on rahatoimikamari esittänyt valtuustolle, että rahatoimikamarin mielestä olisi paitsi polisimestarin ehdottomaa lamppua myöskin Pohjolan- ja Punasenlähteenkadun, Torkkelin- ja Punasenlähteenkadun sekä Pietarinkadun kulmassa Punasenlähteentorilla olevat katuvalaistuslamput muutettava koko yön lampuiksi, koskei muutoksista aiheutuisi mitään johtokustannuksia ja valaistus koko mainitulla torilla siten parantuisi. Vuotuinen katuvalaistusmaksu tulisi muutoksen johdosta kohoamaan noin 2.000 markalla. Ehdotus tulee siis näin ollen koskemaan Punasenlähteentorilla sijaitsevaa neljää puolen yön katuvalaistuslamppua, jotka kaikki esitetään muutettaviksi koko yön lampuiksi.

Kaupunkimme luistinrata.

Koska luistinnradan kuntoonpanokustannukset vuosittain ovat aina tulleet suuremmiksi kuin kaupunginvaltuuston myöntämän avustussumman jäännös on ollut, kun velat on maksettu, ja koska Viipurin Luistinseuran aitaus on tänä vuonna uusimisen tarpeessa, on seura anonut kaupunginvaltuustolta vuosien 1926—1927 luistinkautta varten 35.000 markan avustusta, josta seura käyttäisi osan velkojen maksamiseen, osan radan rakentamiseen ja osan radan aitauksen uusimiseen. Siinä tapauksessa, että valtuusto myöntää pyydetyn avustuksen, sitoutuu seura, kuten tähänkin asti, myöntämään kaikille kaupungin oppikouluille luvan oleskella voimistelutunneilla luistinradalla maksutta ja lisäksi ilmoittaa seura suostuvansa lahjoittamaan 300 kappaletta ratamerkkejä jaettavaksi kaupungin kansakoulujen oppilaille opettajain harkinnan mukaan.

Kenkävoide-Viking-Boot-vedenpitävä Polish Ei liukenevedessä

Kaakkoisrajamme valppaat vahdit.

Kannaksen rajavartiostosta, sen toimista ja tehtävistä. — Vierailu piikkilangan parissa ja viaton silmäys sen takaa tshekankin valtapiiriin.

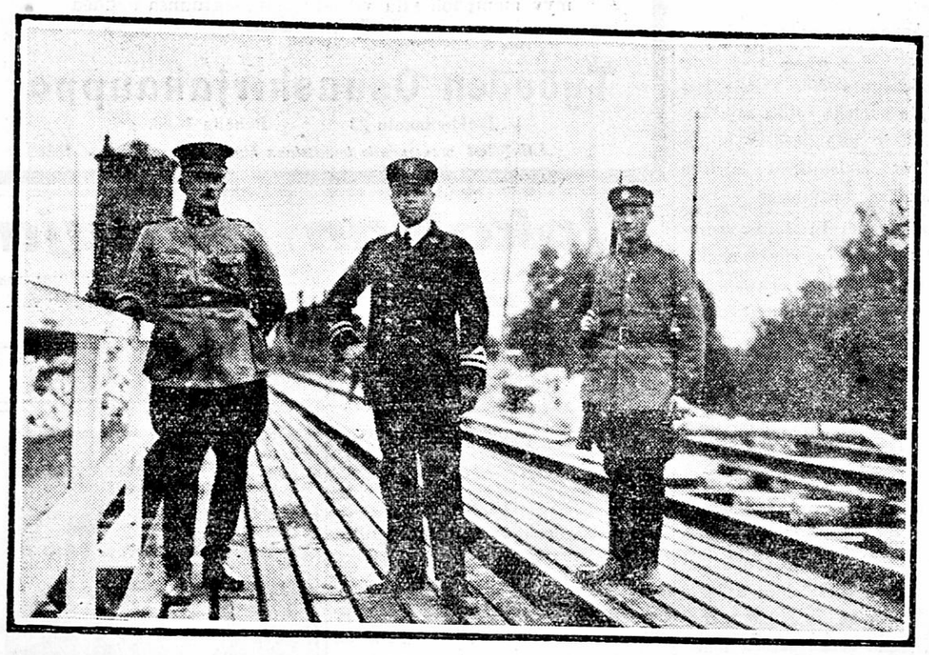

Kuvia kaakkois-rajalta.

Vasen yläkuva: rajakomendantti, tulliviskaali ja vartiosotilas Rajajoen sillalla.

Ylhäällä oikealla: Kannaksen rajavartioston esikunta.

Keskirivissä vasemmalla: riidanalainen pato. Keskikuva: Rajajoen suu. Oikealla keskirivissä: vartiomiehen »naamioitu» koju.

Alhaalla vasemmalla: Rajajoen rautatiesilta: oikealla: näköala sillalta Venäjän puolelle.

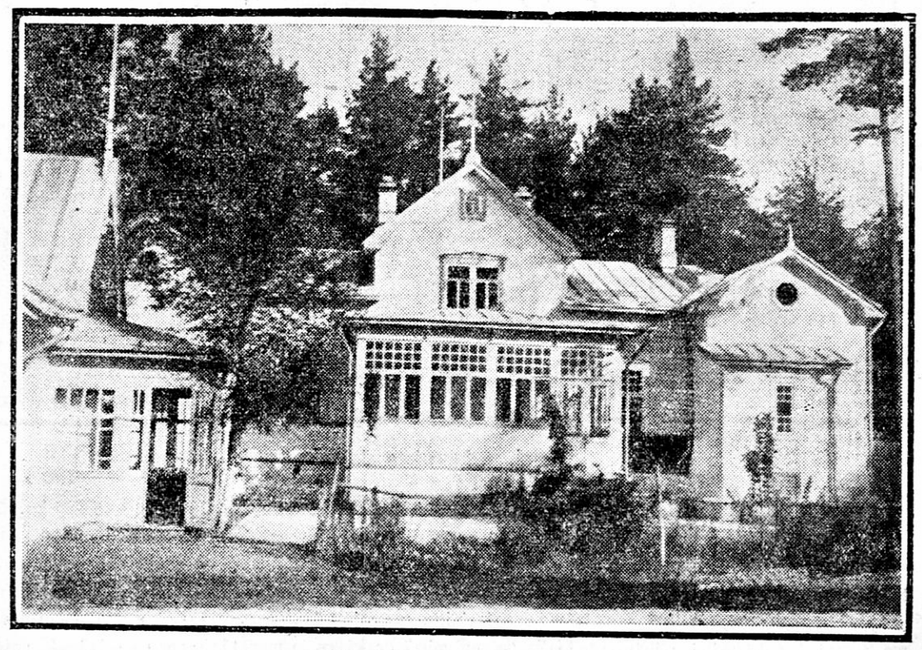

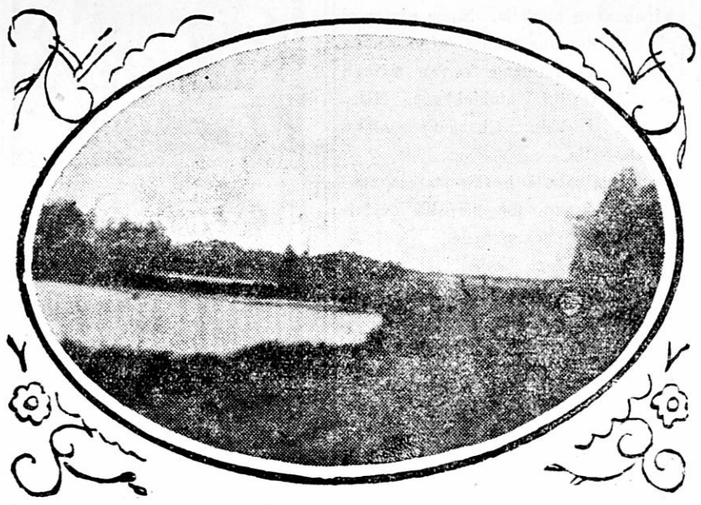

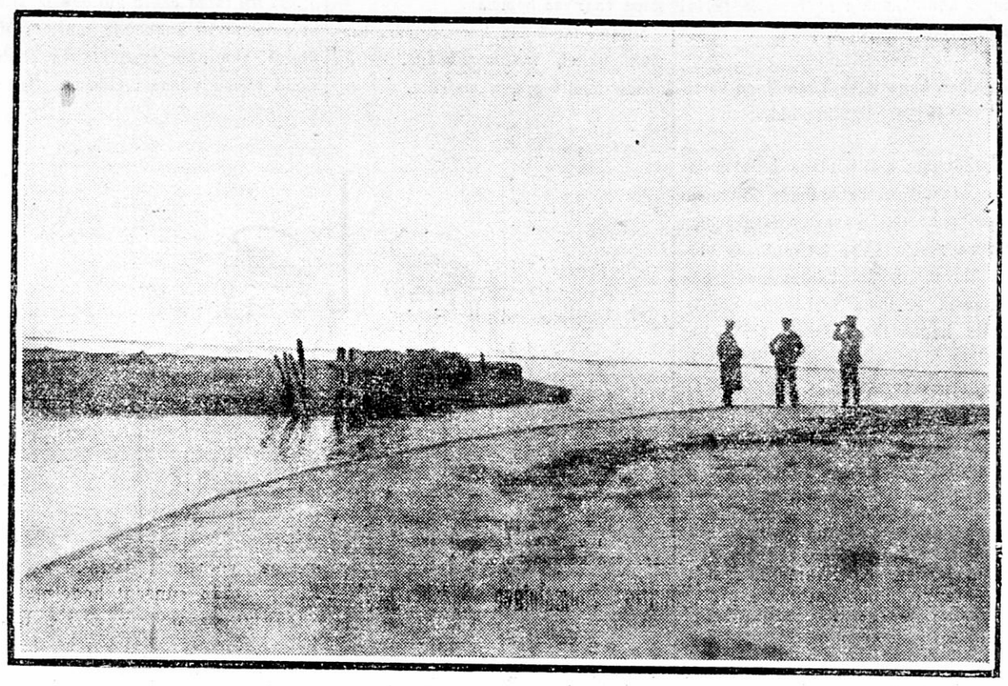

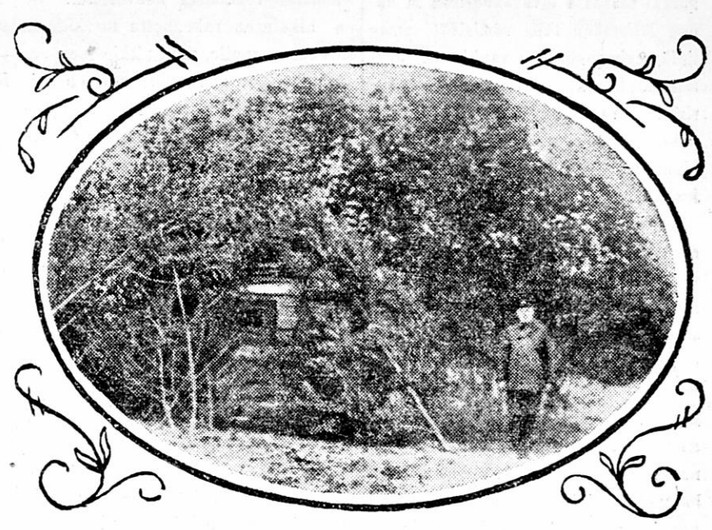

SE KOHTA SUOMEA, JOHON vihollisen idästä hyökätessä ensi isku epäilemättä kohdistuisi on Karjalan kannas. Tämä on myöskin se tie, jota bolshevistisen kiihotustyön kätyrit mieluimmin pyrkivät käyttämään rajaa ylittäessään. Tänne saapuvat salateitse enimmät neuvostolasta pakenevat, ja täällä esiintyvät venäläisajan lyömät haavat sekä monet nopean olojen muutoksen tuottamat vaikeudet ja ristiriidat tuntuvimpina.

Tämän maamme kaakkoisen kolkan kaakkoisin osa kuuluu Kannaksen rajavartioston hoitopiiriin. Sen turvallisuudesta on lähinnä vastuussa paikallinen rajakomendantti.

Rajavartioston tehtävät ja toimipiiri.

Rajavartioston tehtävänä on — kuivan asiallisesti sanoen — valvoa, ettei laitonta rajan ylittämistä tapahdu ja ettei rajan välittömään läheisyyteen pesiydy hämäräperäisiä järjestöjä sekä sen ohella toimia paikallisten poliisiviranomaisten apuna yleisen järjestyksen valvonnassa silloin, kun tällainen osottautuu tarpeelliseksi. Näihin määrittelyihin sisältyy kuitenkin paljon enemmän, kuin rajan lähiseutujen oloja tuntematon ehkä saattaa ensi kuulemalta aavistaakaan.

Vartioston toimipiiri on jaettu eri vartioalueisiin, joista kussakin toimii useita vartioita. Se käsittää Suomenlahden rannikon ja siitä itäpohjoiseen suuntautuvan rajalinjan läheiset tienoot Uudenkirkon Muurilan kylästä aina Laatokkaan saakka. Vartiotoimintaa varten on rajavartiostolla Suomenlahdella käytettävänään suuri moottorivenhe. Henkilötodistuksia koskevien määräysten noudattamisen valvontaa taas hoidetaan junissa sekä raja-alueelle johtavilla teillä.

Henkilötodistusten käytöllä suuri merkitys rajaseutuvalvonnassa.

Viimemainittu rajaseudulla liikkuvien henkilöiden valvontamuoto on muuten mitä tärkein yleisen turvallisuuden ylläpidossa ja maanalaista kommunistitoimintaa vastaan taisteltaessa. Sehän on ainoa mahdollinen tapa voida näillä tienoin matkaavalta tuntemattomalta tiedustaa hänen henkilöllisyyttään. Hyvällä omallatunnolla varustettu yleisö voinee kin sen tuottaman pienen hankaluuden unhottaa muistaessaan, että tällä silmälläpitotavalla saadaan pidätetyksi monia vaarallisia salakuljetuksenkin ehkäisytoimista, koko mainitulle rantaosalle kun on nykyisin sijotettu vain yksi tullivartio.

Eräs tärkeä aikaansaannos.

Tärkeänä rajavartioston aikaansaannoksena on vielä mainittava täydellisen puhelinverkon kuntoonpano, jolla kaikki sen toimialueella sijaitsevat kenttävartiot on saatu keskinäiseen sekä keskitettyyn yhteyteen. Sen ohessa on järjestetty myöskin suora puhelinjohto Viipuriin, ja on tämän käyttöön kautta vuorokauden tilaisuus rajaseudun sekä sotilas- että siviiliviranomaisilla.

Me haluamme omakohtaisesti tutustua rajavartiostoon.

Edelläolevat, kuivan asiallisesti kertomäni tiedot saimme tiedustellessamme äskettäin mahdollisimman asioitatuntevalta taholta Kannaksen rajavartiostosta, sen toimialueesta sekä työstä. Mutta inhimillinen uteliaisuus sekä tiedonhalu ei ole niinkään vähällä tyydytetty, ja niinpä mekin tunsimme voittamatonta houkutusta oikein omakohtaisesti tutustua etuvartioomme, nähdä tuon paljon puhutun kaakkoisrajan, — ehkäpä hiukan silmätä piikkilanka-aidan taakin, salaperäisen tshekan punaiseen valtapiiriin.

Soitimmepa siis päivänä muuanna Kannaksen rajakomendantille, aina rehdillä ystävällisyydellä asiakkaisiinsa suhtautuvalle kapteeni Schroederille, joka siinä tuokiossa antoi ajatuksellemme siunauksensa, ja — niinpä se matka sitten järjestyikin.

Matkalla kaakkoisrajalle. — Valkoisen talon esittely.

Terijoen komean rautatieaseman edustalla odotti meitä junasta astuessamme itse komendantin biili ja sillä kat... taival sitten rajaseudun ylimmän hallintomiehen seurassa nopeasti. Vilkasliikenteinen viertotie kaupunkimaisine kauppaliikkeineen, hotelleineen ja ihmisvilinöineen sekä Terijoen kummatkin kirkot vilahtivat ohi nopeana panoraamana, kunnes pysähdyttiin korkean ja tiiviin puuaitauksen ääreen. Sen takaa pilkisti havupuiden siimeksestä valkoinen, huvilamainen rakennus, joka meille esiteltiin rajavartioston esikunnan nykyisenä asuntona. Ennen on tämä talo palvellut karanteenin tarpeita; — siitä tuo vähän oudolta näyttävä aitaus. Silloin etsittiin huvilan suojissa bakteereita ja muita pieniä ilkimyksiä; nyt tutkitaan siellä raportteja ja toisinaan suuria ilkimyksiä sekä hoidellaan tärkeän hallintokoneiston monia lankoja.

Mutta aikaa ei sopinut hukata, ja pian viiletimme jälleen nopeata vauhtia maanteitse itää kohden. Kahden puolen vilahtivat ohi huvilain rivit, toisinaan paljas merenrannikkokin. Tie huononi, ja eräässä paikassa oli aivan rannan äärellä ajettava pehmeälle hiedalle asetettuja puita pitkin. Tällä kohdalla oli pari vuotta sitten raivonnut hirmumyrsky tehnyt tuhojaan, olipa tien varrella sen muistoina vielä tuhoutuneiden kalastajarakennustenkin jätteitä.

Rajalle johtava »valtatie».

Vähän idempänä, Terijoen ja Kuokkalan välillä, onkin sitten koko rantatie kilometrien pituudelta kokonaan hävinnyt olemattomiin ja uusi kulkuväylä ollut etsittävä liikenteelle. Taival on ollut suunnattava mäenrinteeseen, joka alhaalta katsoen näyttää kipuavan suoraan taivaaseen ja sitten ohjattava mutkikasta reittiä huvilatonttien lomitse, rautatien yli, radan vartta johtavaa kujaa myöten ja niin edespäin.

Kovin viheliäistä on paikoittain kulku tällä raja-alueen »valtaväylällä», joka ei, luvalla sanoen, nykyisin oikein vastaa maan arvoa enempää kuin epäilemättä strategisiakaan vaatimuksia. Paikalliset viranomaiset ovat kyllä puolestaan koettaneet pahimpia puutteita sen kunnossa korjailla. Niinpä on edellämainittu »taivaaseenhuutavan» jyrkkä mäki rajakomendantin ja lääninhallituksen asianomaisen esittelijän yhteisestä aloitteesta saatu kivetyksi ja täten mahdolliseksi autoliikenteellekin, mistä kiitokseksi paikkakuntalaiset ovatkin sen ristineet Schröderin tieksi; — esittelijä näet sattuu olemaan rajakomendantin veli. Ja lähempänä Rajajoen asemaa, joka muuten vielä kotvan aikaa sitten lienee ollut ainoata maantieyhteyttä vailla olevia asemia isänmaassamme, panivat paikkakuntalaiset kyläkujansa talkoomeiningillä kuntoon, kunnes valtio toki nyttemmin on sen ottanut hoitoonsa.

Rajajoella.

Päästiinhän sitä lopuksi kuitenkin, ihme kyllä, ehjin kylkiluin, hampain ja kielin itäiselle raja-asemallemme, jonka komeus ja siisteys ei suotta ole tullut sananparreksi. Ihailtuamme tuokion avaria asemahalleja ja haravoituja laiturihietikoita, joiden viimemainittujen poikki uskalsi kulkea vain tähän tarkoitukseen varattuja lautakäytäviä pitkin, jatkettiin kulkua vielä hetkinen ja saavuttiin Rajajoen partaalle, missä, joen yli johtavan rautatiesillan lähettyvillä sijaitsee vartiotupa.

Silta on, kuten tiedetään, juuri saatu kuntoon vapaussodan jäljiltä. Sen Suomen puoleinen osa on nyt maalattu valkoiseksi ja Venäjän puoleinen taas punaiseksi. Käydessämme työskenteli valkoisen valtiomme kansalaisia neuvostolan puoleisella maankamarallakin siltapengermän kivityksessä. Työtä varten oli pieni maakaistale tilapäisesti julistettu »puolueettomaksi», ja uskalsimme mekin näin ollen jatkaa kävelyämme yli sillan, mistä tempusta toisissa oloissa olisi ollut seurauksena pikainen pidätys ja passitus jonnekin Spalernajan komeroihin, ehkäpä ijankaikkisuuteenkin . . . Nyt kauempana seisovat bolshevikit vain irvistelivät epämääräisesti kääntäen varovaisuuden vuoksi meille selkänsä jos vain yritimme heitä käydä sen paremmin tarkkailemaan.

Sillan meidän valtakuntamme puoleisessa pielessä on valkoinen rajapylväs rautaisine Suomen vaakunoineen ja järjestysnumeroineen, bolshevikien puolella taas vastaava punainen pylväs omine tunnusmerkkeineen. Sillan luoteispäässä hoitaa vartiointia suomalainen rajavartiosotilas, jäyhä siistiin, tummaan virkapukuun puettu mies, jonka kuva ikuistettiin valokuvauslevylle. Rajan takana on sen vartiointi taas omalaatuisesti mainehikkaan tshekan hoidossa, osuen silmä siellä tämän laitoksen pitkäviittaiseen edustajaan punaisella tähtikokardilla varustettuine lippalakkeineen sekä pistinniekka kivääreineen.

Suomen puolelta saapui juna. Ennen sillalle tuloaan se pysähtyi ja Venäjän puolelta saapasteli sillan yli »valkoiselle» puolelle muutamia bolshevikivirkailijoita sinellien maata viiltäessä. Lyhyet, asialliset tervehdykset vaihdettiin heidän sekä suomalaisten rajavartioiden ja junamiesten kesken, venäläiset nousivat junaan ja sitten vieri tämä verkkaan punaiseen valtakuntaan.

Rajakomendantti tarjosi meille hyväntahtoisesti tilaisuuden matkata pitkin rajalinjaa aina merenrantaan saakka. Mukana seurasi myöskin asianomainen tulliviskaali, joka vähän aikaisemmin oli jo seuraan liittynyt.

Loimme vielä sillalta yleissilmäyksen joen toiselle puolelle, jonne tältä kohdalta näkyi melko laajalle. — Joitakin risaisia ja likaisia bolshevikejä ongiskeli laiskasti rantaäyräällä, jonne muutamia toisia tuli työnsä päätettyään vakuutuksen. Kauempana

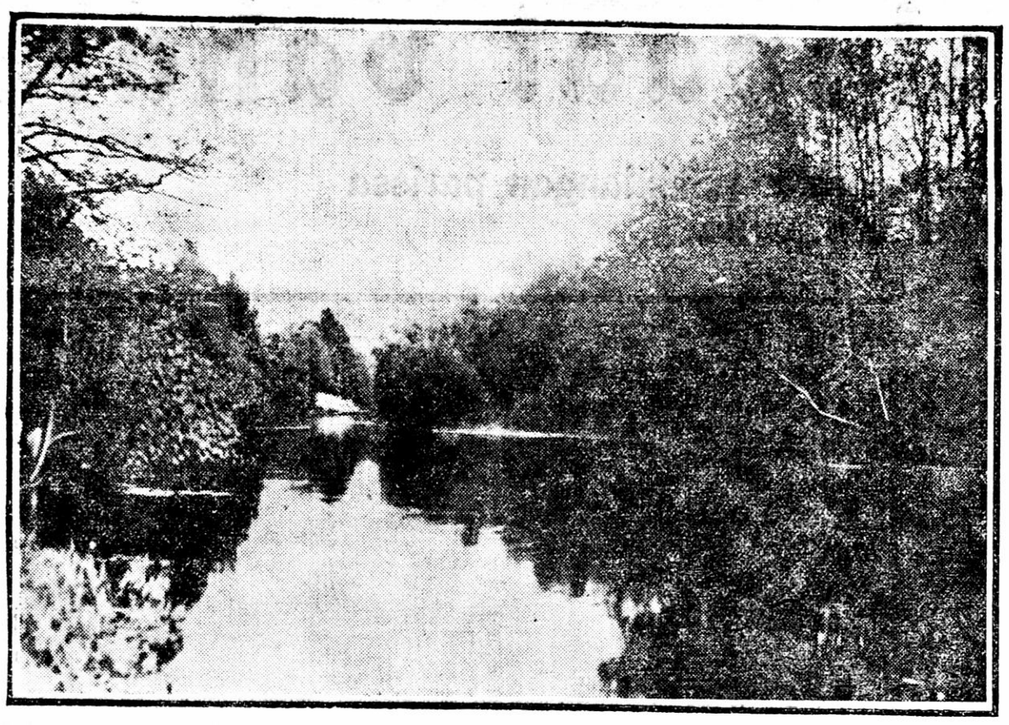

Rajajoen kaunista alajuoksua.

Valkeasaaren ratapihan vierellä näkyi joukko nuoria tshekistejä pelaavan jotain mailapeliä pikkupoikien heittäessä samalla leikkipaikalla noppaa. Joku vanha, köyryselkäinen vaimo työnsi kottikärryillä ylikäytävän poikki raskasta tavarakuormaa ja hänen jäljessään tulla rämisivät samaa tietä raskaspyöräiset vankkurit. Jostain kaukaa kuului kuorma-auton surinaa ja venäläiset rautatieveturit ulvahtelivat toisinaan äänellä, joka lähinnä muistutti Saimaan tervahöyryjen huutoa.

Perin rauhalliselta ja viattomalta näytti tuo taulu näin rajan takaa katsoen. Mutta kaikella oli kuitenkin samalla ankea, miten sanoisin, hieman surumielinen leima. Se kuvasti uteliaita arkailevien neuvostolaisvartijain kasvoilta ja yksinpä leikkipaikankin nuoren väen olemuksesta; se pisti silmään myöskin ränstyneistä rakennuksista ruostuneine kattoineen, haalistuneine seinineen ja särkyneine akkunoineen samoinkuin Valkeasaaren ratapihan ruohottuneesta, hoitamattomasta tantereesta . . .

Joen vartta myötävirtaan. — Muuan paljon päänvaivaa antanut pato.

Kulku ohjattiin nyt muualta viheliäistä oikotietä pitkin, joen korkeata rantaa seuraten lounaaseen. Hymyilevä virran polveke sivuutettiin toisensa jälkeen ja lopuksi tultiin maantielle, joka ennen vilkasliikenteisenä johti Suomen puolelta Siestarjoen kautta Pietariin. Nyt tämä tie on ruohottunut, samoinkuin Siestarjoen ratakin, josta kiskot on poistettu ja jonka pengermän rajan kohdalla keskeyttää uhkaavan näköinen piikkilankaeste.

Edellämainittu maantie päättyy rajalla patoon, mistä on käyty jo monet suomalais-venäläiset neuvottelut. Se on aikoinaan rakennettu merkillisen kaivannon suulle, mitä pitkin joen vesi muinoin on virrannut. Nyt on kaivannon pohja ruosteikkosuona ja patopengermän yläpuolella lampimaiseksi laajentuneen joen vesi johdetaan käyttämään Siestarjoen asetehtaan vasaroita ja sorveja.

Eipä ole ihme, että tämä tehtaansa on erikoisesti bolshevikien sydämellä ja he kaikin mokomin koettaisivat turvata sen käynnin sotatilanteessakin. Siksipä he haluaisivatkin patoa kokonaan haltuunsa siitä huolimatta, että raja kaiken oikeuden ja kohtuuden mukaan luonnollisesti kulkee sen poikki keskeltä. Ankaraa päänvaivaa on tuo kysymys antanut monissa neuvotteluissa sitä pohtineille viranomaisille ja luultavasti tulee siitä piisaamaan väittelyä vielä muutamaksi ajastajaksi; tunnetaanhan bolshevikien väsymättömyys tämäntapaisissa asioissa.

Omituista vain on, etteivät he arvele suomalaisten sodan syttyessä voivan kaivaa vedelle kulkutietä padon ohikin yhtä hyvin kuin sen poikki . . . Jos siihen puuhaan nyt sitten satuttaisiin ryhtymään.

Piikkilankaesteen takana häämötti bolshevikien vartiosotilas yhtä harmaana, pistinniekkana ja pitkäviittaisena kuin sillalla tapaamamme. Menimme lähemmäksi kysyäksemme neuvostolan kuulumisia, mutta kun näimme miehen kasvot, menetimme halumme keskusteluun. Pian hän sitten käänsikin meille bolshevistiseen soturitapaan selkänsä, nostipa varmuudeksi kauluksenkin pystyyn ja siirtyi suojaavien puiden varjoon.

Rajajoen kanava. — Yksinäinen vartija ja ylikulkupaikka.

Lähdimme metsäpolkua kulkien jalan jatkamaan matkaamme aijemmin mainitsemamme, kanavamaisen uoman reunaa pitkin. Tuo kaivanto on varsin leveä ja jyrkkärantainen. Sen synnystä ei liene tarkempia tietoja, mutta lienee ihmiskäsillä tässä ollut ainakin tuntuva osansa. Polku puikkelehti mäntymetsässä. Toisinaan oli se kapeaa porrassiltaa myöten johdettu syvän, kanavaan päättyvän puroahteen yli.

Venäjän puolella tuntui rajaa seuraavan kivitetty viertotie, jolla ajoneuvojen räminä tuon tuostakin kantautui korviimme. Myöskin on sen kanssa yhdensuuntaisesti rakennettu rautatie Siestarjoen merkikylpylään.

Yhytimme metsässä suomalaisenkin rajavahdin. Vanhempi oli hän jo mies, mutta vielä ryhdikäs varreltaan. Kunnioitustaherättävä »coltti» vyöllään.

Tiedustelimme uutisia.

— Mitäpä niitä ihmeempiä. Joku yli pyrkijä silloin tällöin. Mutta eipä ole niistä yksikään päässyt livahtamaan. Ja vartija näytti meille salaisen ylikulkupaikan. — Se sijaitsi syvänteessä, joka tällä kohdalla oli kapeampi ja maapohjaltaankin kiinteämpi. Suo oli vaihtunut matalaksi metsäksi, minkä keskessä pieni puro vieritteli vesiään. Juuri sen rannalla oli lehvikko erikoisen tiheätä ja eräässä paikassa johti puron poikki lankkuporras.

Se oli tuo kohtalokas salaportti neuvostolan ja valkoisen Suomen välillä, tuo toiveiden, tuskan, pelon ja vavistuksen silta, jolla yksi ainoa askel saattoi merkitä onnea, tahi turmaa, pelastusta, tahi kuolemaa . . .

Metsäpuro solisi hiljaa. Astuin lankkuportaalle. Mikään ei olisi estänyt käväisemästä kielletyllä alueella. Askel olisi siihen vain tarvittu. Mutta olinko varma, ettei läheisessä tiheikössä ollut vaanimassa bolshevikisotilas . . ?

Merkillinen tunnelma valtasi minut. Sitä ei voi sanoin selittää. Sen saattoi vain vaistota.

Kun lähdimme jatkamaan kävelyämme, vilahtikin vastaisella rinteellä puiden suojassa piileskelevien tshekistien varjoja.

Vartiosotilaan metsämaja. — Suomenlahden rannalla.

Kysyimme suomalaiselta vartiosotilaalta, miten hän viihtyy toimessaan. Eikö se varsinkin pahalla säällä ole sisua vaativaa hommaa.

Mitäpä tämä sen kummempaa, tuumaili ukkeli vaatimattomana. — Ja onhan meillä oikein majakin.

Ja hän viittasi kivenheiton päähän.

Emme ensiksi katsettamme terästämälläkään huomanneet mitään, mutta viimein erotimme puunoksien ryteikössä vähän tavallista tiheämmän k[illegible] jonka sitten huomasimme hyvin »naamioiduksi tähystyskojuksi. Sen kuva liittyy tähän kirjoitukseen, joten enemmät esittelyt ovat tarpeettomia.

Vähän kauempana yhtyi kaivanto virran nykyiseen uomaan, joka vuolaana sukeltautui jälleen rajalle jossain Venäjän puolella välillä seikkailtuaan. Entisen maantiesillan hiiltyneet jätteet muistuttivat mieleen erään sotatalven tapahtumat.

Loppumatkan mereen saakka seurasikin raja sitten jokea, minkä meikäläinen ranta oli huvilain saartama ja kivireunuksella varustettu, Venäjän puoleinen taas tällä kohdalla matalaa, vesiperäistä maastoa. Viimein tuli vastaamme rantahietikko, minkä halkoen virran vedet purkautuvat Suomenlahteen.

Edessämme auringonvalossa kimmeltävän merenulapan takaa kohosivat Kronstadtin silhuetit ja tuskin kilometrin päässä oli Venäjänpuoleisella merenrannalla Siestarjoen kylpylä suurine kasinoineen ja muine rakennuksineen, joista erään katolla liehui punaisen ristin lippu.

Nyt oli ranta aivan autiona ja koko kylpylä näytti kuolleelle, mutta kesäiltoina, varsinkin sunnuntaisin kuului siellä olleen vilkasta elämää. Soiton sävel[illegible]ä oli silloin kantautunut Suomen puolelle ja kiikarilla saattoi nähdä komisaarien ottavan auringonkylpyjä sydänkäpyjensä hurmaavassa seurassa . . .

Neuvostovenäläisiä rajavartioita.

Takaisin pohjoiseen. — Käynti vartiossa.

Olimme saapuneet retkemme määrään tällä taholla. Paluumatkalla oli päätetty vielä tehdä pieni poikkeaminen erääseen vartion asemapaikkaan Kivennavan puolella. Sinne ajosta ei ole mainittavana muuta erikoisempaa kuin, että automme kerran matkan varrella tarttui lentohiekkaan. Miesvoimin siitäkin pälkähästä sentään selviydyttiin.

Metsätaipaletta hyvän matkaa tehtyämme saavuimme pienelle kosteikolle männikkökankaalle. Yksitoikkoisen maiseman keskellä oli aitauksessaan sievä puutarha ja sen ympäröimänä siisti, valkoinen talo. Tämä, entinen huvila, oli nyt vartion käytettävänä.

Meidät otettiin sotilaallisesti vastaan. Kysyimme vartiomiehiltä heidän palkkaeduistaan ja kuulimme miehistöön kuuluville maksettavan 1,000 mk. kuukaudessa sekä heidän sen lisäksi saavan valtion puolesta puvun. Asunto-olot ovat hyvät, kuten olimme omin silmin tilaisuudessa näkemään.

Mutta eivät kaikki vartiot ole tilaisuudessa asustamaan näin miellyttävällä paikalla — kertoi seuralaisemme. — Monien on tyydyttävä oleilemaan kolkossa korvessa, tahi suoseutujen keskellä, kaukana muista ihmisasumuksista. Mutta heitä, jos keitä kannustaa tietoisuus siitä, että ovat paikallaan isänmaan puolesta, sen kallista [illegible]jaa vahtien.

Spectator.

Postikortteja jälleenmyyjille

myy monipuolisesta varastostaan, laatuunsa nähden *halvimmalla*

Työväen Osuuskirjakauppa

Torkkelinkatu 22 Puhelin 1688.

Lähetykset maaseudulle toimitetaan huolella ja nopeasti. 13562

Ajokoiran pentuja

suomalaista maatiaisrotua, mustia, mantei-selkäisiä. Molemmat vanhemmat palkitut ajossa sekä ulkomuotoarvostelussa. Pentue synt. syysk. 7 p. 1926. Läh. P. J. Heikkilä, Terijoki, puh. 32.

Uusi, hyvä tuttavuus!

Nellie L. Mc. Clung

SUOMALAISTYTTÖ AMERIKASSA

Kertomus suomalaistytön kokemuksista Yhdysvalloissa ja Kanadassa amerikkalaisen kuvaamana.

Arvokas, hieno teos!

Hinta 28:—, sid. 38:—

KIRJA

Edellämainittua teosta saadaan joko kertatai vähittäismaksulla

O.Y. KIRJA-AITASTA

(VIIPURIN KANSALLISKIRJAKAUPPA)

Torkkelink. 16. Puh. 1662.

Viipurin kirje.

Ruotsinkieli valtion laivoilla.

Suomenkielen saattamisella täysiin oikeuksiinsa maassamme on vielä monella taholla jyrkkiä vastustajia. Sangen kuvaava tässä suhteessa on se lausunto, jonka merenkulkuhallitus on antanut kauppaministeriölle valtion laivoilla käytettävästä komentokielestä. Kuten lehdissä on mainittu, kehoitti kauppaministeriö viime toukokuussa merenkulkuhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, että suomenkieli otettaisiin komentokieleksi valtion laivoilla. Tähän kehoitukseen ei tullut yhteen kuukauteen mitään vastausta. Kun kauppaministeriö sitten tiedusteli lähemmin, mihin toimenpiteisiin merenkulkuhallitus on asiassa ryhtynyt, vastasi merenkulkuhallitus, että se ei voi ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin. Asia on kerrassaan auttamaton. Suomenkieltä ei voi mitenkään ottaa luotsi-, tulli- ja jäänsärkijälaivoilla käytäntöön, koska suomenkieli on niin alhaisella kehitysasteella, että sillä ei voi laivoja komentaa. Suomenkielessä ei ole tarpeellisia komentosanoja, selitti merenkulkuhallitus aivan vakavissaan.

Vielä meidän päivinämme uudistuvat siis väitteet suomenkielen kehittymättömyydestä, samat väitteet, jollaisia kuultiin viime vuosisadan puolivälissä siihen aikaan, jolloin suomenkielelle pyrittiin saamaan tasaveroista asemaa ruotsinkielen rinnalle. Merenkulkuhallitus elää vähintäinkin puolivuosisataa jäljessä ajastaan, kun se luulee vielä tänä aikana voivansa syrjäyttää suomenkielen käytön valtionlaitoksissa. Mitä arvoa on muuten pantava merenkulkuhallituksen väitteelle suomenkielen kehittymättömyydestä, käy jo saman hallituksen selityksestä ilmi. Siinähän myönnetään, että suomi on komentokielenä Oulun ja Viipurin luotsipiireissä, joissa sillä kielellä näytään tultavan hyvin toimeen. Mutta mistä ihmeestä sinne on saatu suomalaiset komentosanat? Koko juttu suomenkielen kelpaamattomuudesta komentokieleksi laivoilla on typerän lapsellinen keksintö, jollaista ei varmaankaan mikään muu virasto kuin ruotsalaisten hallussa oleva merenkulkuhallitus olisi rohjennut esittää. Onhan laivastossamme ollut suomi jo useita vuosia komentokielenä ja mitään valituksia ei ole tässä suhteessa koskaan kuultu. Sitäpaitsi on valtion kielikomitea saanut valmiiksi suomalaisen meriteknillisen sanaston, jonka avulla varmaan voidaan tulla merenkulkuhallituksenkin alaisilla laivoilla toimeen.

Toinen peruste, johon merenkulkuhallitus viittaa ruotsinkieltä puolustaessaan, on se, että miehistö ja päällystö näissä laivoissa on ruotsalaiselta rannikkoseudulta ja siis suomenkieltä taitamatonta. Kun mikään muutos tässä suhteessa ei merenkulkuhallituksen mielestä voi tulla kysymykseen, täytyy kaikista vaatimuksista suomenkielen voimaan saattamiseksi toistaiseksi luopua. Asianlaita on kyllä niin, että miehistö valtion laivoihin on otettu ruotsinkieliseltä rannikkaseudulta tai saaristosta. Mutta mikä on syynä tähän yksipuoliseen menettelyyn? Syynä on se, että päällystö on ruotsinkielistä, sillä miehistöä oli[illegible] si suomenkieliseltäkin rannikkotai saaristoalueelta saatavissa. Ja niin liikutaan valtion jäänsärkijä-, luotsi- ynnä muilla laivoilla aivan kuin vieraan maan alueella. Ruotsinkieliset päälliköt pitävät huolen siitä, että miehistö on ruotsinkielistä. Ja kun näin on, ei oloihin tässä suhteessa voida ajatella mitään muutosta. Kaikista toiveista suomenkielen pääsemiseksi oikeuksiinsa myöskin valtion laivoilla on siis luovuttava, niin ajattelee merenkulkuhallitus.

Kauppaministeriö ei ole kuitenkaan tyytynyt tähän selitykseen, vaan on näinä päivinä lähettänyt merenkulkuhallitukselle uuden kehoituksen ryhtyä harkitsemaan suomenkielen ottamista komentokieleksi merenkulkuhallituksen alaisilla laivoilla. Saa nyt nähdä, tuleeko vastaus olemaan samanlainen kuin viime keväänä. Tässä ei ole kysymys mistään natsionalismista tai ruotsinkielen sortamisesta, vaan oikeutetusta vaatimuksesta, jonka takana on koko suomalainen kansa. Sellaisella menettelyllä, jota merenkulkuhallitus on tässä asiassa osoittanut, ei suinkaan voida turvata ruotsinkielen epäoikeutettua asemaa, mutta kyllä siihen sijaan herättää oikeutettua tyytymättömyyttä maan väestön enemmistön taholla. Ja sen tyytymättömyyden yllyttäminen ei ole oleva eduksi ruotsalaiselle aineksellemme, siitä voimme olla varmoja.

Passiviisumit.

Maailmansodan ajoilta aina tähän asti on säilynyt passiviisumien käyttö matkustettaessa maasta toiseen. Ennen sotaa ei mitään tällaista toimenpidettä tarvittu. Sodan aikana otettiin käytäntöön tapa, että henkilön, joka tahtoi matkustaa maasta toiseen, oli saatava asianomaisen maan lähetystöltä lupa matkustaa tähän maahan. Luvasta on otettu maksu, joka on verrattain suuri, niin että vieläkin aiheuttavat passiviisumit huomattavia menoja, varsinkin jos matkustaa useammassa maassa.

On ymmärrettävissä, että maailmansodan aikana ryhdyttiin tällaisiin varovaisuustoimenpiteisiin. Epäluulo vieraan maan kansalaisia kohtaan oli silloin suuri, erikoisesti pelättiin poliittisia agitaattoreita ja vakoojia. Toisaalta taas oli taloudellinen kriisi ja vallitseva elintarvepula aiheuttamassa sen, että koetettiin estää vieraan maan kansalaisia liian suuressa määrässä maahan tulemasta. Vaikka nämä syyt nyttemmin ovat suurimmaksi osaksi poistuneet, on passiviisumia yhä edelleenkin vaadittu, ja vaikka tämä vieraaseen maahan matkustajia kohdannut rasitus on yleisesti tunnustettu kohtuuttomaksi, ei järjestelmää ole poistettu.

Asia on joutunut pohdittavaksi kansainvälisessä konferenssissakin viime keväänä Genévessä, mutta siellä ei saatu syntymään yhteistä päätöstä asiassa. Konferenssi katsoi, että ei ole vielä aika toteuttaa aietta. Siihen lienee suuressa määrin vaikuttanut pelko, että epämieluisat matkustajat itäisestä »ihannemaasta» pääsivät liiaksi suuressa määrässä tulvaamaan Eurooppaan. Vaikkakaan Venäjä ei ollut mukana tässä konferenssissa eikä passiviisumien lakkauttaminen minkään maan puolesta olisi nähtävästi tullut kohdistumaan venäläisiin, arveltiin ehkä, että passiviisumien poistaminen voisi välillisesti vaikuttaa venäläiseen matkustajatulvaan ja tätäkin pelättiin.

Sen jälkeen kun yleinen kansainvälinen konferenssi epäonnistui, ovat eräät yksityiset maat tehneet keskenään sopimuksia passiviisumin poistamiseksi. Eräät Keskieuroopan maat ovat tehneet keskenään tällaisia sopimuksia, samoin Skandinavian maat keskenään. Meilläkin on tämä kysymys astunut päiväjärjestykseen sen johdosta, että Tanskan hallituksen puolesta on tehty alote kyseessä olevien muodollisuuksien poistamiseksi Tanskan ja Suomen väliltä. Askettäin onkin tällainen sopimus tehty näiden maiden välillä eikä kestäne enää kauan, ennenkuin tämä sopimus astuu voimaan. Siihen tarvittaneen kai vielä joitakin muutoksia eräisiin asetuksiin meillä. Samoin on viime päivinä näkynyt tietoja siitä, että samanlaisen sopimuksen hieromiseen on ryhdytty Ruotsin ja Suomen välillä. Ajan kysymys lienee, milloin tämäkin sopimus saadaan aikaan.

Tätä toimenpidettä, passiviisumien poistamista, on meillä jo kauan kaivattu. Jonkun verran tuloja on valtiolla kyllä näistä viisumeista ollut, mutta ne eivät ole niin suuret, että ne vastaisivat sitä häiriötä, jonka passiviisumien käyttö aiheuttaa matkailijaliikenteelle. On vastenmielistä joutua kaikenlaisten tarkastusten ja epäluulojen alaiseksi vieraassa maassa. Olen kuullut monien suomalaisten joutuneen ikävyyksiin ulkomailla matkustellessaan sen kautta, että eivät ole osanneet tarpeellisella huolella hoidella passiasioitaan. Monta pysähdystä, junasta poishäätöä ja rajalta käännyttämistä on näinä vuosina sattunut rehellisille ja kunniallisille kansalaisille vieraassa maassa.

Mitä erikoisesti meidän maahamme tulee, olisi meille sekä poliittisesti että taloudellisesti edullista, että ulkomaalainen matkustajaliikenne kohdistuisi entistä suuremmassa määrässä tänne. Siksi on meidän kannaltamme vain suotavaa, että sellaiset rajoitukset, jotka estävät matkailijaliikenteen suuntautumista maahamme, poistetaan. Kunhan vain itäinen raja pidetään suljettuna ja itäisiin naapureihin nähden ollaan varovaisia, ei passiviisumien poistamisesta ole muuta kuin hyvää sanottavana.

Näyttääkin siltä, että sodanaikaisten rajoitusten poistamista on kaikissa piireissä maassamme tervehditty suurella mieltymyksellä. Ja vähitellen kai päästään siihen, että sivistyneen maailman eri kansojen edustajat voivat vapaasti liikkua toisissa maissa, niinkuin on ennenkin ollut asianlaita. Kun se on tapahtunut, on koko ihmiskunta astunut taas yhden askeleen kohti normaalisia olosuhteita — rohkenisinko sanoa kohti suurempaa yhteisymmärrystä.

Vanha juttu selviämässä.

Tällä viikolla on sanomalehdissä kierrellyt lyhyt uutinen, joka on tiennyt kertoa, että »norjalaiset ovat hyväksyneet suomalaisten tarjouksen, että Suomi korvaa 45 prosenttia siitä 303,055 kruunun suuruisesta vahingosta, minkä Norja katsoo joutuneensa kärsimään Kilpisjärvellä helmikuun 27—28 p:nä 1918 tapahtuneen takavarikon johdosta.»

Tätä uutista tuskin monet ovat huomanneetkaan, mutta jos lukijat vähän verestävät muistiaan, niin muistanevat he, että Kilpisjärven juttu on aikaisemmin monasti ollut esillä sanomalehdistössä. Ei siis haittaa, vaikka se vielä palautetaan mieliin, varsinkin kun jutun loppuvaihe alkaa käänty[illegible]ä perin jännittäväksi ja on erikoislaatuinen.

Minä olen saanut kuulla, että tämän jutun asianajajalla, jona Suomen valtion puolesta esiintyy Varsovan lähettiläämme, ministeri Procopé, on salkussaan noin 2,000 sivua asiakirjoja, jotka kaikki koskevat tätä juttua. Jutun selostaminen kaikissa yksityiskohdissaan on siis mahdoton, sillä tuskinpa kukaan muu kuin ministeri Procopé on kaikkia näitä asiakirjoja läpilukenut. Mutta lyhyesti lienee asianlaita niin, että kapinatalven aikana, jolloin norjalaiset jatkoivat jo maailmansodan alkuajoista saakka harjoittamaansa tavarain kuljetusta Pohjois-Suomen kautta Venäjälle, eräänä kauniina päivänä — se tapahtui, niinkuin edellä on sanottu, helmikuun 27 ja 28 p:nä — muuan suomalainen sotilaskomennuskunta otti ja takavarikoi suuren norjalaisen »karavaanin», jossa oli 130 hevosta ja suuri määrä saappaita, jotka olisivat menneet ryssille, jos karavaanin olisi sallittu kulkea edelleen.

Mutta leikkiin sotkeutuivat englantilaiset, eivätkä norjalaisetkaan katsoneet toimepidettä suopein silmin, vaikka suomalaisilla oli joitakin lakipykäliäkin takanaan, johon he saattoivat nojata keskeyttäessään kysessä olevan tavarain kuljetuksen. Mutta liian kovakourainen taisi menettely olla, koskapa silloinen Suomen hallitus katsoi asiakseen ruveta selvittelemään juttua, ja päämaja antoi kohta asiasta tiedon saatuaan määräyksen peruuttaa takavarikko. Saappaat olisivt olleet tarpeen valkoisille sotilaille, mutta ei auttanut ruveta asiassa reistailemaan, vaan Suomen hallituksen puolelta ryhdyttiin neuvotteluihin asian iäriestämiseksi sovintotietä.

Viipurin sk. piirin propagandaviikko laajan ennakkotyön alaisena.

Viikko vietetään tänä vuonna marraskuun 7 ja 14 p. välisenä aikana. — Viikon ohjelma yleensä samansuuntainen kuin ennenkin. — Uutuutena nähtänee täällä laaja suojeluskunta filmi.

Piiripäällikkö U. Sihvosen ja aluepäällikkö E. Arnicken lehdellemme antamia haastattelutietoja.

Lähestyvän Viipurin suojeluskuntapiirin propagandaviikon johdosta käännyimme eilen piiripäällikkö, jääkärimajuri U. Sihvosen puoleen pyytäen häneltä joitakin tietoja siitä, millaiseksi piiriesikunta on suunnitellut propagandaviikon järjestelyn tällä kertaa ja ovatko aikaisemmin samaan tarkoitukseen järjestetyt viikot osottautuneet tuloksiltaan niihin kiinnitettyjä toiveita vastaaviksi. Piiripäällikkö Sihvonen suostuikin ystävällisesti haastateltavaksemme kertoen edustajallemme seuraavaan tapaan.

Aikaisempien propagandaviikkojen tulokset.

Nyt suunniteltu propagandaviikko — mainitsi aluksi piiripäällikkö Sihvonen — on Viipurin suojeluskuntapiirissä jo kolmas järjestyksessään. Kahtena aikaisempana vuotena täällä järjestetyt vastaavat viikot ovat joissakin suhteissa muodostuneet piirin toiminnalle siksi kauniita tuloksia tuottaviksi, että piirin vuosikokous päätti tänäkin vuonna järjestää yleisen propagandaviikon piirin alueella.

Kummankin aikaisemman propagandaviikon tuloksena mainitsi piiripäällikkö, että suojeluskuntiin liittyi erikseen molempina vuosina noin 1,000 uutta jäsentä. Jo tämä seikka oli ilahduttava, joskaan itse piirin miesluku ei huomattavampaa lisäystä tästä saanut, sillä harjoituksissa käymättömiä poistamalla toi tämä lisäys vain uutta innostunutta ainesta riveihin. Aatteellisen puolen eleviämisellä koko piirin alueella oli sen sijaan huomattavampi merkitys juuri propagandaviikon tuloksena. Lisäksi tuotti viime vuonna pidetty viikko myös kauniin aineellisen tuloksen piirille, saatiinhan silloin loppuun toteutetuksi piirin suuri arpajaispuuha ja siten piirin keskustalo vakautetuksi varmalle pohjalle.

Suunniteltu propagandaviikko on järjestetty yleensä entiseen tapaan.

Tämän vuoden propagandaviikko on järjestetty piirissä ensi marraskuun 7—14 päivien väliseksi ajaksi. Kun viikon tarkoituksena on paitsi uusien jäsenten hankkiminen suojeluskuntiin myös aatteellisen innostuksen syventäminen nykyisissä suojeluskunnan riveissä olevissa jäsenissä, ovat paikallisesikunnat saaneet ajoissa asiasta kiertokirjeen, missä heitä on kehoitettu ryhtymään tarmokkaisiin toimenpiteisiin viikon viettämisen järjestämiseksi. Missä määrin piirin eri suojeluskunnat ovat tässä suhteessa tuloksiin päässeet, ei vielä voida sanoa, koska määräysten mukaan niiden on vasta t. k. 20 päivään mennessä ilmoitettava asiasta piiriesikunnalle.

Yleensä on propagandaviikko tänä vuonna suunniteltu järjestettäväksi samoissa puitteissa kuin aikaisemmatkin. Kukin suojeluskunta tulee alueensa jokaisessa kylässä maaseudulla järjestämään joko iltamia, juhlia tai esitelmätilaisuuksia suojeluskunta-aiheisella ohjelmalla. Myöskin henkilökohtaista propagandaa järjestetään ja samoin tulevat useimmat piirin alueen järjestämään viikon jonakin päivänä yhteisen harjoitustilaisuuden.

Tälläisen viikon järjestely tuottaa tietenkin suurta vaivaa ja aineellisia kustannuksiakin suojeluskunnille. Kun ajattelee, että esim. viime vuonnakin oli propagandaviikon aikana puhujia liikkeellä noin 200 eri henkilöä, ymmärtää hyvin asian laajuuden.

Paitsi suojeluskuntapiirimme puhujia, jotka tulevat tietenkin mobilisoiduiksi viikon hyväksi, on tänä vuonna tiedossa myös apua ulkopuolelta piirin. Niinpä ovat Uudenmaan-Pohjoisen sk.piirin valistusohjaaja, kirkkoherra Arvi Järventaus ja Kymenlaakson sk. piirin valistusohjaaja Haila lupautuneet puhujiksi tänne propagandaviikon ajaksi.

Piirin sanomalehdistö tulee taasen antamaan avustustaan koko viikon ajan julkaisemalla suojeluskunta-aiheisia kirjoitelmia eri aloilta.

Propagandaviikolla esitettänee Viipurissa suojeluskuntafilmi.

— On sentään propagandaviikkomme ohjelmassa eräs uusi numero, joka tulenee täällä saamaan osakseen ansaittua huomiota, jatkoi sitten piiripäällikkö Sihvonen. Tarkoitan suojeluskuntajärjestön filmiä, joka yliesikunnan toimesta valmistui viime keväänä. Tähän mennessä on filmiä esitetty vain harvoissa kutsuntatilaisuuksissa maassamme ja on se, kuten tunnettu Finlandia-filmikin, valmistettu propagandatarkoitusta varten. Filmi on noin 2,000 m. pituinen ja käsittää se siis näytöksen ohjelman kokonaisena kestäen sen esitys lähes 2 tuntia. Filmissä esitetään maamme suojelusk.-järjestön eri alojen työtapoja ja käsittää se myös edustavan joukon Viipurin suojeluskuntapiirissä filmattuja harjoitustilaisuuksia.

Viipurin suojeluskuntapiiri on yliesikunnalta pyytänyt filmiä propagandaviikon ajaksi tänne ja tarkoitus on esittää se Viipurissa kolmena päivänä ja sitten Ensossa, Imatralla ja Terijoella sekä mahdollisesti vielä Käkisalmessa. On sangen hyviä toiveita saada filmi tänne, joskaan varmaa päätöstä siitä ei vielä ole.

Viikko olisi yleistyttävä käsittämään myös armeijan.

Puhuessaan nyt suunnitellun propagandaviikon tarkoituksesta mainitsi piiripäällikkö Sihvonen sen yhteydessä ajatuksen yleistää tämä viikko käsittämään suojeluskuntajärjestön lisäksi myös armeijan ja maamme puolustustahtoisen väestön. Ja juuri täällä rajaseudun suojeluskuntapiireissä, Viipurin, Sortavalan ja Joensuun, olisi tämänkaltaisen viikon toteuttaminen mitä kaunein saavutus. Maamme armeijaa ja suojeluskuntajärjestöä olisi yhä enemmän saatava lähemmäksi toisiaan ja toimimaan yhteisellä rintamalla yhteisten tarkoitusperien hyväksi. Piiripäällikkö Sihvonen lausui suuren ilonsa siitä, että kehitystä tähän suuntaan on viime aikoina ollut havaittavissa ja itse puolestaan vakuutti piiripäällikkö Sihvonen tähtäävänsä edelleenkin toiminnallaan Viipurin piirissä tämän yhteistyön lujittamiseksi. Vasta silloin, kun sekä suojeluskuntajärjestö että armeija täällä rajaseudulla yhdessä puolustustahtoisen väestön kanssa ymmärtää toisiaan ja on liittynyt yhteen tukien toisiaan, on meidän voimamme Suomen itäisenä muurina lujin.

Mitä suunnitelmia Viipurin suojeluskunnalla on propagandaviikon järjestelyssä.

Käytimme myös samalla tilaisuutta tiedustellaksemme Viipurin suojeluskunnan aluepäälliköltä kapteeni E. Arnickelta, onko Viipurin suojeluskunta jo osaltaan ryhtynyt toimiin propagandaviikon järjestämiseksi paikkakunnallamme. Aluepäällikkö Arnicke kertoikin ystävälliseen tapaansa edustajallemme, että alustavat toimenpiteet viikon hyväksi ovat parhaillaan käynnissä. Viipurin suojeluskunta on suunnitellut viikon vieton siten, että sunnuntaina marraskuun 7 pnä on päivällä puolen tunnin välialalla kaksi kahvikonserttia Pyöreässä Tornissa, jossa kahvitarjoilun ohella on tilaisuus kuulla laulua ja soittoa. Viikon varrella järjestävät suojeluskunnan erikoisosastot paikallisesikunnan juhlasalissa jäsenillan ja viikon aikana suojeluskuntaan liittyneille on suunniteltu joko perjantaiksi tai lauantaiksi tervetuliaisjuhla, jolloin heille selostetaan esitelmien muodossa suojeluskuntalaitoksen tarkoitusperiä ja sen harjoitusohjelmaa. Sunnuntaina marraskuun 14 pnä on suojeluskunnalla taisteluharjoitus kaupungin ulkopuolella ja sen päätyttyä propagandamarssi halki kaupungin. Illalla on raatihuoneen salissa juhlailtama erikoisen arvokkaalla ohjelmalla.

---

puhtaus - terveys - voima

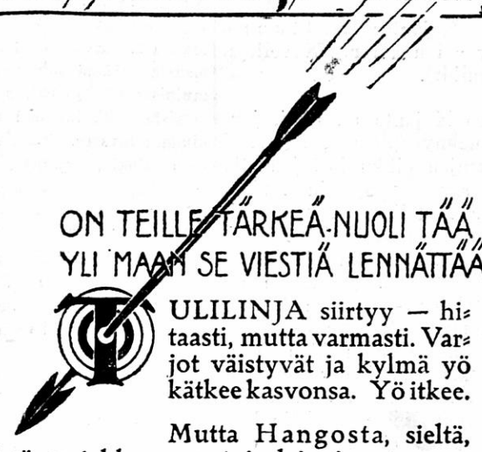

ON TEILLE TÄRKEÄ NUOLI TÄÄ
YLI MAAN SE VIESTIÄ LENNÄTTÄÄ

ULILINJA siirtyy — hitaasti, mutta varmasti. Varjot väistyvät ja kylmä yö kätkee kasvonsa. Yö itkee.

Mutta Hangosta, sieltä, missä majakka on satoja laivoja satamaan opastanut, sieltä nousee uusi aurinko. Nuoliryöppynä sinkoavat sen säteet yli maan. Ne lämmittävät, herättävät, saapuvat Teidänkin ovellenne, luovat valoa, voimaa, terveyttä ja elämää. — Valon jousen korkea kaari on kemistin käsissä. Hän ampuu. Ja hän on nuolensa kärjet käärinyt pehmeään untuvaan. Ne eivät haavoita, ne parantavat, ne eivät myrkytä, ne lääkitsevät, ne eivät kuoleta, ne herättävät.

Sattukoon tällainen nuoli Teidänkin rintaanne ja väistyköön yön häivä. — Voimaa — Valoa — Terveyttä — Elämää. — Kenenkään ei tarvitse kärsiä puutetta enään.

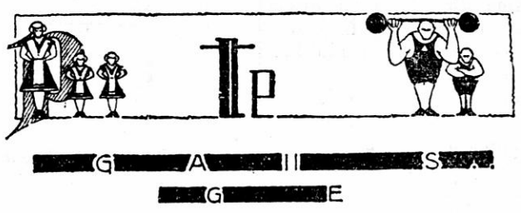

Suuri spriitakavarikko Säkkijärvellä.

Neljä hevosta, viidet kärryt ja 2000 litraa spriitä poliisiviranomaisten takavarikkoon.

Toissayönä yllättivät Säkkijärven poliisiviranomaiset Säkkijärven Hyppälässä oikean »pirtukaravaanin», joka käsitti viisi hevosta kärryineen, joissa oli yhteensä 2,000 litraa spriitä. Kun spriikuormia kuljettaneet miehet huomasivat poliisit, alkoivat he näitä ankarasti ampua poliisien vastatessa kivääreillä. Viimein ajoivat miehet hevoset metsään, jossa ehtivät katkaista yhden hevosen valjaat ja viedä hevosen mukanaan karkumatkalle lähtiessään. Poliisiviranomaisten käsiin joutui täten neljä jälelläolevaa hevosta sekä viidet kärryt, jotka samoin kuin kärryissä ollut spriimäärä takavarikoitiin. Todennäköistä on, että pirtunkuljettajat olivat tulossa Lappeelta päin. Heidän onnistui kaikkien paeta.

— **Junan alle jäänyt.** Kun toissa yönä (yö 9 p. vasten) täältä klo 11.05 ip. lähtevä postijuna oli lähtenyt Hannilan asemalta, huomattiin erään miehen jääneen sen alle ratapihalla lähellä asemaa. Mies, nimeltään Aukusti Mikonpoika Sorsa Suistamon pitäjän Niinisyrjän kylästä, noin 20 vuotias, oli matkustanut edellämainitussa junassa ja ollen jonkun verran päihtyneenä poistunut junasta, mutta todennäköisesti yrittänyt junan liikkeellä ollessa hypätä siihen takaisin seurauksella, että joutui junan alle. Häneltä katkesi oikea jalka nilkan yläpuolelta. Loukkaantunut tuotiin heti ensimäisellä tavarajunalla Viipuriin lääninsairaalaan hoidettavaksi.

— **Käytännölliset opettajakokeensa** Helsingin normaalilyseossa on suorittanut voimistelunopettaja V. V. Lahtinen Viipurista terveysopin ja voimistelun nuoremman lehtorin virkoja varten.

— **Hautauksia.** Leskirouva Maria Elisabet Aholaisen maallinen tomu saatettiin viime torstaina vainajan kodista Ristimäen vanhaan hautausmaahan. Surusaattoon otti osaa suuri joukko omaisia ja ystäviä. Ruumiinsiunauksen toimitti pastori A. Santavuori. Paitsi omaisilta, laskettiin seppeleitä lukuisilta sukulaisilta ja ystäviltä. Rva Laina Hyökki seppelettään laskiessaan puhui lämpimin sanoin vainajan muistolle. Mieskvartetti esitti hautaustilaisuudessa kanttori Eino Huuskosen johdolla useita hengellisiä lauluja ja suruhymnejä.

Maanviljelijä Eljas Ryysyläisen ruumis kätkettiin viime perjantaina Ristimäen vanhaan hautausmaahan. Pastori Hannes Lahti toimitti ruumiinsiunauksen runsaslukuisen omais- ja ystäväpiirin läsnäollessa.

Viipurin Työväenopisto.

Viikko-ohjelma lokak. 10—15 päiv.

Sunnuntaina lokak. 10 päiv. Repolan koululla: Klo 1 ap. puhe- ja keskustelupiirin esimäinen kokous, jossa lukuvuoden työtä suunnitellaan. Klo 7 ip. uusien jäsenten vastaanottotilaisuus, johon kaikki opiston jäsenet ovat tervetulleet ja jonka runsaasta ohjelmasta mainittakoon opettajatar Aino Airamon ja opiston johtajan esitykset.

Suvilinnassa klo 11 ap. kesäsiirtolayhtymän johtokunnan kokous.

Opiston johtajan asunnossa: Klo 5 ip. järjestelytoimikunnan kokous.

Tyttölyseon voimistelusalissa: Klo 10—11,30 ap. miesten voimistelupiiri Klo 11,30—1 ap. naisten voimistelupiiri.

Maanantaina lokak. 11 päiv. Repolan koululla: Klo 6,30—7,30 ip. kirjasto. Klo 6,30—7,30 ip. alempi laskentokurssi ja klo 7,30—8,30 ip. ylempi.

Karjalan kaupunginosan palokunnantalolla: Klo 7 ip. opistotoiminnan alkajaisiltama, jonka ohjelmassa opiston johtajan ja toverikunnan varapuheenjohtajan, nti Helvi Arkon puheet, lausuntoa, näytelmäesitys, murrejuttu, kansantanhuja ja opiston laulukuoron esityksiä. Opiston johtaja on palokunnantalolla tavattavana klo 6 ip. lähtien antaen Työväenopiston jäsenkortteja.

Tiistaina lokak. 12 päiv. Repolan koululla: Klo 6,30—8 ip. laulua. Klo 8 ip. opiston johtajan varjukuvin valaistu luento Aleksanteri II:sen hallituskauden alkupuolesta Suomessa.

Keskiviikkona lokak. 13 päiv. Repolan koululla: Klo 6,30—7,30 ip. äidinkielen kielioppikurssi A ja klo 7,30—8,30 ip. kielioppikurssi B. Klo 6,30—7,30 ip. ruotsinkielen A-kurssi ja ruotsinkielen B-kurssi. Klo 6,30 ip. näytelmäpiiri. Klo 7,30 ip. voimistelua.

Monrepoon työväentalolla: Klo 7 ip. opistotoiminnan alkajaisiltama, jonka ohjelmassa opiston johtajan ja toverikunnan puheenjohtajan, hra Eino Hirvosen puheet, lausuntoa, näytelmäesitys, murrejuttu, kansantanhuja, ja opiston laulukuoron esityksiä. Pääsy vapaa kaikille. Opiston johtaja on työväentalolla tavattavana klo 7:27 ip. lähtien ja on silloin tilaisuus kirjoittautua opiston jäseneksi.

Torstaina lokak. 14 päiv. Repolan koululla: Klo 6,30—8 ip. kaunolukua.

Opiston johtajan asunnossa: Klo 7,30 ip. valtio-opin piiri.

Tiiliruukin kansakoululla: Klo 6.30—7,30 ip. opiston johtajan luento aiheesta: Mikä on kansakunta? Klo 7,30—8,30 ip. luento raittiusliikkeen historiasta, toimittaja Alpo Mattila. Ennen luentojen alkua on opiston johtaja klo 6 ip. lähtien tavattavana antaen jäsenkortteja.

Perjantaina lokak. 15 päiv. Repolan koululla: Klo 6.30—7,30 ip. kirjasto. Klo 6,30—8 ip. laulua. Klo 7,30 ip. ainekirjoitusta. Klo 8 ip. kirjallisuuspiiri. Klo 8 ip. orkesteri.

Kauppaopiston perustaminen Viipuriin.

Kauppakoulun johtokunta tehnyt ehdotuksen kauppaopistohankkeen toteuttamisesta järjestelyillä Viipurin kauppakouluissa vähäisin kustannuksin. — Rahatoimikamari puoltaa suunnitelmaa.

Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, on Viipurin kauppakoulun johtokunta kääntynyt valtuuston puoleen ehdotuksella, että kaupunkiin perustettaisiin kauppaopisto, joka alottaisi toimintansa syksyllä 1927. Tätä tarkoitusta varten ehdotti kauppakoulun johtokunta ensi vuoden menoarvioon otettavaksi 846.000 markkaa rakennuskustannuksia ja ylläpitomenoja varten. Rahatoimikamari asettui kuitenkin asiaa käsitellessään epäävälle kannalle ehdotukseen nähden syystä, että kamari ei pitänyt mahdollisena niin suuren menoerän ottamista ensi vuoden menoarvioon.

Nyttemmin on kauppakoulun johtokunta lähettänyt rahatoimikamarille uuden kirjelmän, jossa esitetään, että kauppaopistohanke voitaisiin toteuttaa helpommilla kustannuksilla siten, että kauppakoulun rinnakkaisluokat lakkautettaisiin ja niiden tilalle perustettaisiin kaksivuotinen kauppaopisto, joka voitaisiin sijoittaa kauppakoulun huoneustoon. Kauppaopisto alkaisi toimintansa yhdellä luokalla syksyllä 1927. Sitten kun kauppaopistolle saataisiin valtioapu, eivät kustannukset tulisi paljoakaan suuremmiksi kauppakoulusta ja kauppaopistosta yhteensä kuin mitä ne nykyään ovat. Tämän muutoksen kautta tulisi kauppakoulun ja kauppaopiston menoarvio ensi vuonna nousemaan ainoastaan 15 tuh. 852 markalla siitä miksi kauppakoulun ensi vuoden menoarvio on ehdotettu.

Rahatoimikamari käsitteli viime perjantaina pitämässään kokouksessa tätä uutta ehdotusta ja päätti puoltaa sen hyväksymistä.

Työttömyys Viipurissa.

Työnvälitystoimistoon ilmoittautui viimeksi kuluneen viikon aikana työtä hakien 52 miestä ja 197 naista eli yhteensä 159 henkilöä. Työnhakijoista oli kaupungin kirjoilla 29 miestä ja 60 naista eli yhteensä 89 henkilöä. Kaupungin kirjoilla olevista naisista oli varsinaisia työnhakijoita 43 ja palveluspaikan hakijoita 17.

Edellisellä viikolla ilmoittautui työnvälitystoimistoon työtä hakien 42 miestä ja 82 naista eli yhteensä 124 henkilöä. Työnhakijoista oli kaupungin kirjoilla 21 miestä ja 48 naista eli yhteensä 69 henkilöä. Kaupungin kirjoilla olevista naisista oli varsinaisia työnhakijoita 32 ja palveluspaikan hakijoita 16.

Neljä viikkoa aikaisemmin ilmoittautui työnvälitystoimistoon töitä hakien 24 miestä ja 90 naista eli yhteensä 114 henkilöä. Työnhakijoista oli kaupungin kirjoilla 15 miestä ja 44 naista eli yhteensä 59 henkilöä. Kaupungin kirjoilla olevista naisista oli varsinaisia työnhakijoita 28 ja palveluspaikan hakijoita 16.

Edellisenä vuonna vastaavalla viikolla ilmoittautui työnvälitystoimistoon työtä hakien 67 miestä ja 119 naista eli yhteensä 186 henkilöä. Työnhakijoista oli kaupungin kirjoilla 54 miestä ja 89 naista eli yhteensä 143 henkilöä. Kaupungin kirjoilla olevista naisista oli varsinaisia työnhakijoita 43 ja palveluspaikan hakijoita 11.

Kuten edellä olevasta tilastollisesta selostuksesta näkyy, oli edellisellä viikolla toimistossa käyneitä työnhakijoita 35 henkilöä vähemmän kuin kuluneella viikolla. Neljä viikkoa aikaisemmin oli toimistossa käyneitä työnhakijoita 45 henkilöä vähemmän kuin kuluneella viikolla. Viime vuoden vastaavana aikana oli toimistossa käyneitä työnhakijoita 27 henkilöä enemmän kuin kuluneella viikolla. Työmarkkinoilla on jo huomattavissa jonkun verran työnsaantimahdollisuuksien huonontumista. Kuitenkaan ei vielä voi puhua mistään varsinaisesta työttömyydestä.

— **Rahankeräykset.** Viipurin Nuorten Miesten Kristillinen yhdistys on oikeutettu toimintansa tukemiseksi toimeenpanemaan t. k. 17 pnä alkava ja kaksi viikkoa kestävä koko Viipurin läänin käsittävä listoilla toimitettava julkinen rahankeräys.

— **Teurastustilastoa.** Kaupungin teurastamolla teurastettiin eilen 47 raavasta, 16 vasikkaa, 9 sikaa ja 160 lammasta.

Lihan tukkuhinnat olivat: raavaan 4:50—6:50 mk., sian 14—16 mk. ja lampaan 8—10 mk. ka.

Nuorisoseuratoiminta.

Viipurin nuorisoseurapiirin piiritoimikunnan 25-vuotisjuhla ja piirin vuosikokous

pidetään ensi sunnuntaina t. k. 17 pnä raatihuoneella.

Vuosikokous alkaa klo 10 ap. valtakirjojen tarkastuksella, minkä jälkeen siirrytään käsittelemään virallisia asioita. Kokouksen yhteydessä alustetaan kolme keskustelukysymystä nim. kotiopintotyöstä, jäsenten velvollisuuksista nuorisoseuroissa ja kirjallisuuskerhon toiminnasta, jonka jälkimäisen alustaa maisteri Arvo Inkilä. Toivottavasti nuorisoseurat lähettävät tähän kokoukseen runsaasti edustajiaan.

Illalla klo 7 alkaa raatihuoneella arvokas piiritoimikunnan 25-vuotisjuhla, jonka ohjelma on onnistuttu saamaan varsin täysipitoiseksi. Päänumeroksi muodostuu epäilemättä kirjailija Santeri Alkion juhlapuhe, jota kauempanakin asuva nuorisoseuraväki kehottamattakin rientää joukolla kuulemaan. Juhlan arvokkuutta on omiaan kohottamaan myöskin Karjalan Laulun »in corpore» esiintyminen. Edelleen on taiteilija Eero Selin lupautunut esittämään juhlassa viulusoolon. Mielenkiintoisen ohjelmanumeron muodostaa myös lausuntakilpailu, johon osallistuu kymmenkunta taitavaa nuorisoseuralausujaa. Ohjelma sisältää vielä joukon muitakin arvokkaita numeroita, joten nuorisoseuraväki ja suuri yleisö pitänee mielessään tämän huomattavan juhlan ja täyttää ensi sunnuntaina raatihuoneen salin ääriään myöten.

Kekinniemen seudun nuorisoseuran vuosikokous

pidettiin sunnuntaina t. k. 3 pnä Ristola Kekin talossa.

Seuran varakirjuri luki vuosikertomuksen, josta kävi selville, että seuran viimevuotinen toiminta on kohdistunut etupäässä jäsenten keskeiseksi kasvatustyöksi, kun sensijaan seuran ulospäin suunnattu työ on ollut laimeampaa, ainoastaan yhdet suuremmat juhlat on pidetty.

Rahastonhoitaja esitti tilit ja tilintarkastajain lausunnon, jonka perusteella myönnettiin tilintekijöille ja johtokunnalle tili- ja vastuuvapaus.

Seuran esimieheksi valittiin hra Antti Suni ja johtokunnan muiksi jäseniksi opettajatar Elsa Heikkonen ja neidit Anna Kekki, Saara Kekki ja Tyyne Talja sekä herrat Matti Kekki, Risto Kekki, Antti Kekki ja Arvi Talja, varajäseniksi neidit Martta Suni ja Siviä Mansikka sekä herrat Matti Jaatinen ja Aulis Kekki.

Tilintarkastajiksi valittiin hrat Heikki Tervonen ja Toivo Salli.

Antrean piirin nuorisoseuran kokouksiin edustajiksi valittiin neiti Tyyne Talja ja hra Antti Kekki, varalle Anna Kekki.

Edustajiksi Etelä-Karjalan nuorisoseuran kokouksiin valittiin neiti Anna Rahkonen, hra Antti Suni, varalle neiti Siviä Mansikka. Edustajille päätettiin maksaa matkarahat.

»Nuorisoseura» lehden asiamieheksi valittiin hra Risto Kekki.

Järjestysmiehiksi seuran iltamiin ja juhliin valittiin herrat Risto Kekki ja Matti Kekki.

Kirjastonhoitajaksi valittiin neiti Martta Suni.

Taloudenhoitajaksi valittiin neiti Anna Kekki.

Hyväksyttiin johtokunnan laatima työsuunnitelma seuraavaksi toimintakaudeksi.

Jäsenmaksu päätettiin 2 mk. ensivuodelta.

Johtokunta päätti pitämässään kokouksessa valita varapuheenjohtajaksi hra Matti Kekin. Sihteeriksi valittiin neiti Tyyne Talja ja rahastonhoitajaksi herra Antti Kekki.

Makslahden nuorisoseuran vuosikokous

pidettiin seuran talolla t. k. 7 pnä. Kokouksen puheenjohtajana toimi kaupanhoitaja P. Viisainen ja sihteerinä neiti Laina Mannonen.

Luettiin vuosikertomus ja tilintarkastajain lausunto ja hyväksyttiin ne sellaisenaan sekä myönnettiin johtokunnalle tilivapaus.

Esimieheksi seuraavaksi vuodeksi valittiin herra Jaakko Hopia. Eroamisvuorossa olleiden johtokunnan jäsenten tilalle valittiin neidit Laina Mannonen, Elida Luukka ja Lahja Joensuu.

Tilintarkastajiksi valittiin herrat Anton Hyvönen ja Toivo Peussa, sekä varalle herra Aaro Peussa ja neiti Helena Mannonen.

Huvitoimikuntaan valittiin puheenjohtajaksi Aaro Peussa, jäseniksi neidit Eini Kurki, Helena Mannonen, Lyyli Tervahartela ja Toivo Peussa.

Edustajiksi Etelä-Karjalan nuorisoseuran vuosikokoukseen valittiin P. Viisainen ja Helena Mannonen.

Järjestysmiehiksi seuraavaksi vuodeksi valittiin herrat Armas Ukko, Uuno Oiva, Hugo Villa ja Anton Ryysy.

»Nuorisoseura»-lehden tilaaminen jätettiin johtokunnan huoleksi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anton Hyvönen ja rouva Lempi Hoikkala.

Monta vuotta on sovintoa hieottu, mutta mitään valmista ei asiasta ole kuulunut. Norjalaiset esittivät niin vankan laskun, jonka summa on edellä mainittu ja joka Suomen rahassa tekee n. 3 miljoonaa markkaa, että Suomen puolelta ei nähtävästi ole oltu taipuvaisia tähän suostumaan, varsinkin kun tavarat oli aikonaan luovutettu takaisin ja korvausta olisi tullut suorittaa ainoastaan siitä tappiosta, mikä aiheutui norjalaisille siitä, että heidät oli muutamiksi päiviksi estetty jatkamasta afääriään.

Miten lieneekään, kyllästyivät norjalaiset näihin sovitteluihin ja vaativat, että asia on jätettävä Haagin kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Kun lisäksi aikaisemmin mainitulle summalle lasketaan korot, nousee norjalaisten lopullinen korvausvaatimus aina 4 miljoonaan markkaan. Suomen puolelta oltiin tietenkin valmiit lähtemään käräjiin, sitäkin suuremmalla syyllä, kun summa tuntui kohtuuttomalta. Asianajajaksi Suomen hallituksen puolesta määrättiin ministeri Procopé ja n.s. kansalliseksi tuomariksi ministeri Kihlman.

Nyt on kuitenkin tullut tieto, että Norja on luopunut päätöksestään nostaa kanteen Suomea vastaan kansainvälisessä tuomioistuimessa Haagissa ja ilmoittanut tyytyvänsä 45 % korvausvaatimukseen. Sopimus on allekirjoitettu ja lihavan riidan sijasta Haagissa on tehty laiha sovinto Oslossa.

Mutta asia ei ole vielä tällä hyvä Suomen edustajalla ja Suomen hallituksella ei ole rahaa, ellei eduskunta sitä anna. Siksi riippuukin asian lopullinen sopiminen vielä eduskunnasta. Jos eduskunta sattuu olemaan kitsaalla päällä eikä annakaan niitä paria miljoonaa, mikä kaiketi tarvittaisiin, ei sovinnosta tulekaan mitään, vaan on Suomen valtion lähdettävä käräjöimään Haagiin asti.

Kuitenkin lienee eduskunta halukas pyydetyt rahat antamaan, sillä sovintohan tässä maailmassa on parempi. Kuinkas se kävisi päinsä, että Norjan ja Suomen valtioiden päämiehet solmiavat parhaillaan ystävyyssuhteita ja sekä Norjan että meidän maamme sanomalehdistö puhuu näiden kahden maan läheisistä suhteista — ja hallitukset riitelisivät keskenään Haagissa. Olisihan se vähän noloa, vaikka vielä voittamaankin sattuisi.

Se ei näet ole mikään tavallinen käräjätupa, se Haagin kansainvälinen tuomioistuin. Ken sinne joutuu, saa koko maailman huomion osakseen, ja vaikka olisi kuinka hyvä asia ajettavana, niin onhan vähän noloa tulla haastetuksi kaiken maailman nähtäväksi käräjiin. Ja toisekseen ei asiain käsittely tässä lakituvassa ole aivan yksinkertainen. Asiakirjat on jätettävä sisälle 32:ssa eri kappaleessa joko ranskan- tai englanninkielisinä. Johan 2.000 sivun suuruisen asiakirjapinkan ranskantaminen vaatisi kaikki meidän kielenkääntäjämme pitkiksi ajoiksi töihin, asiakirjojen kirjoittaminen 32 kappaleeseen vaatisi erinäisiä määriä mustetta ja niiden kuljetukseen riittäisivät tuskin meidän sotalaivamme — uusia ei siihen mennessä kai ehdi valmistua.

Niin että taitaa sittenkin tässä niinkuin muissakin jutuissa olla parempi, että saadaan aikaan sovinto, mitä tähän asiaan tulee niin olisi siihen jo kohtapuoleen aikakin.

Jyry.

— **Vuoksen ja Suvannon höyryveneosakeyhtiön** säännöt päätettiin eilen Kiviniemessä kaupp. Emil J. Koppasella pidetyssä yhtiökokouksessa pysyttää ennallaan.

— **Kasvitarhanäyttely Tammisuolla.** Tammisuon kasvitarhakerhon paikallinen näyttely pidettiin eilen illalla sikäläisen työväenyhdistyksen talolla. Ohjelmassa oli m.m. kerhon johtajan Ester Koljosen tervehdyspuhe ja maanviljelijäin E. Pusan ja T. Olkinuoran selostukset kuluneen kesän kerhotyöskentelystä. Palkinnot näyttelyssä jakaantuivat seuraavasti: I palk. omenapuun sai Aune Halme, III palk. 3 marjapensasta saivat Vilho Mäntynen, Sirkka Saarelma ja Signe Turunen. Varsinkin nuorta väkeä oli näyttelyssä runsaasti ja suhtautuminen ensi kesän kerhotoimintaan näytti varsin lupaavalta ja innostavalta.

— **Nimenmuutoksissa** eilisessä lehdessämme ilmoitettiin sukunimen Telama omaksuneiksi kottoristi Kaarina Thomanov ja rautatievirkailija Arvo Thomanov entinen sukunimi oli kuitenkin Thomasson.

Bentsiiniä
ehdottomasti halvimmalla
ostatte säiliöistämme Ristimäestä ja Sorvalista sekä myöskin varastosta muista myymälöistämme.
VIIPURIN OSUUSLIIKE R. L.
13562

Kirjallisuus ja Taide

Uusi kotimainen huvinäytelmä.

Lauri Haarla: Pyhä Yrjänä, eli runous, rakkaus ja raha. (Otava.)

Kirjallisuutta ja teatteria harrastava yleisömme on varmaankin jo kauan odotellut kotimaista huvinäytelmää. Nyt on Lauri Haarla, tällä hetkellä huomattavin näytelmäkirjailijamme, sellaisen kirjoittanut.

Haarlan apinakomedia »Hanumaanin tytär» muistetaan vielä samoin kuin se puoleen ja toiseen kuohuva kiista, jonka näytelmä synnytti. Allekirjoittaneen vaatimaton mielipide oli, lyhyesti sanoen, että »Hanumaanin tytär» on erikoisuudessaan ja kärkevässä satiirissaan sekä runokuviensa kauneudessa poikkeuksellisen ansiokas saavutus. Muutamat viralliset arvostelijat näkyivät ajatelleen samalla tavalla, mutta toiset eivät sitä ymmärtäneet tai eivät tahtoneetkaan ymmärtää, kappaleen esittäminen Kansallisteatterissa epäonnistui ainakin osaksi, yleisölle siinä ehkä olikin liian paljon »korkeampaa matematiikkaa», ja niin se unohtui vuosien kuluessa suuren yleisön mielestä. Mutta moni sellainen, joka tuossa komediassa uskoi tavanneensa jotakin erikoista ja arvokasta, jäi varmaankin jännityksellä odottamaan jotakin sentapaista kuin nyt ilmestynyt »Pyhä Yrjänä».

»Pyhä Yrjänä» ei ole huvinäytelmä burleskissa, iloittelevassa ja viattomassa mielessä. Se on komedia täynnänsä »pilan pippuria ja ivan suolaa». Sen sukkeluus ja siinä esiintyvän ajatelmain terävyys ja loogillinen sattuvaisuus, sen paikoitellen sähköisesti purkautuvat moraaliset aforismit ja paradoksaaliset käänteet, tuovat mieleen Bernard Shaw'n. Se on näytelmä, jonka tapaisia meillä on kauan kaivattu ja jollaisten aika on kyllä käsillä. Tuntuu vihdoinkin siltä, että pyhässä yksinkertaisuudessaan vapisevaa lastenkamarijärjestelmä alkaa hiukan muuttua kirjallisessa maailmassa, onneksi kirjallisuudellemme, joka ei olisi läheskään köyhä, ellei sitä olisi pakoitettu pysymään liian ahtaissa rajoissa.

Lauri Haarlan viimeksi ilmestynyt näytelmä merkitsee suuntautumista uusille alueille ja tietää yleismaailmallisen sukkeluuden ja tiivistetymmän huumorin vakituista nimittämistä suomalaisen runouden talonpoikaiseen hovijoukkoon.

Sikäli kuin yhden kerran nopealla lukemisella voi päätellä, luulisi tämän näytelmän olevan yhtä nautittavan näyttämölläkin nähtynä kuin se luettuna on. Ja mitä sen sisältämään aatteeseen tulee, niin sen pitäisi toki kaikesta huolimatta kelvata niillekin, joilla — lainatakseni Haarlan uuden näytelmän eräästä repliikistä — on katkismus pöydällä ja pöydän alla — »La vie parisienne».

V. K.

Viipurin Näyttämö.

Tänään klo 6 ill. »Espanjan kärpänen» ja klo 8.30 »Tohtori Knock».

Tänään klo 6 ill. esittää Viipurin Näyttämö 10:nen kerran ja alennetuin hinnoin Arnold & Bachin erinomaisen hulluttelun »Espanjan kärpänen», tiedetysti nyt, kuten aina ennenkin täydelle katsomolle. — Kassa on avoinna 4:stä alkaen.

Illalla klo 8.30 esitetään viides kerta Jules Romainsin erinomaisen mielenkiintoinen huvinäytelmä »Tohtori Knock», joka kerta kerralta on saavuttanut yhä suurempaa suosiota. Kassa avoinna 6:sta alk. Huomautamme erikseen, että näytäntö loppuu klo 11 mennessä. Puhelimellä 394 voi lippuja tilata kassan aukioloaikaan.

Viipurin Työväen Teatteri.

Tänään klo 6 »Laivan kannella», klo 8,15 »Onnetar».

Lasten ja nuorisonnäytäntönä esitetään tänään aina suosittu laulunäytelmä »Laivan kannella», alkaen klo 6 i.p.

Huumorintäyteinen reipas näytelmä on varsin sopiva pikkuväellekin ja huvittavine tyyppeineen se tarjoo nautittavan hetken aikuisillekin.

Hinnat 10—2 markkaa.

Iltanäytäntönä menee Brommen viehättävä operetti »Onnetar», mikä on saanut suurta mieltymystä osakseen.

Suuri orkesteri säestää. Esitys alkaa klo 8,15 i.p. Kassa avoinna 11—12 ja 6:lta alkaen illalla.

Torstaina »Häitten jälkeen» Monrepoossa.

Torstaina vierailee teatteri Monrepoon työväentalolla, esittäen siellä yleisömenestyksen saaneen ilveilyn »Häitten jälkeen». Ennakkolippuja tilaisuuteen saa vahtimestarilta.

Uutta kertomakirjallisuutta.

Antero Kajanto: Sattuupa hyvinkin. Novelleja. (Schildt).

Antero Kajanto on nimi, jonka on nähnyt pienten, kätevästi kirjoitettujen pikku juttujen alla milloin sanomalehdissä. Nyt ilmestynyt novellikokoelma antaa hänestä kuitenkin vakuuttavammin ja hänen kertomalahjoilleen paremmin oikeutta tehden — saman kuvan, joka on muodostunut muutamien vuosien kuluessa noiden tilapäisten kirjoitelmien perustalla.

Antero Kajannolla tuntuu olevan synnynnäisen novellistin lahjat, vaikka hän ei toistaiseksi olekaan saanut aiheisiinsa sitä kirkkautta ja syvyyttä, joka on hyvän novellin tunnusmerkki. Tämän kokoelman kertomukset ovat keveällä kädellä tehtyjä luonnosteluja, jotka toisaalta vaikuttavat yllättävän valmeilta, mutta samalla tulee kuitenkin selvästi esille yksi ja toinen kypsymättömyyttä todistava piirre.

Nämä novellit — ja niiden ohella pari tunnelmapalaa — vaikka niiden aiheet usein ovat kin sangen kiitollisia, eivät tunnu syntyneen erikoisemman sisäisen kertomispakon vaatimina. Ne ovat ikäänkuin hiukan väsähtäneinä syntyneitä jokainen, ja jos alamme ajatella, mitä niissä on luistavan kirjotustyylin lisäksi, niin pääsemme liian niukkoihin tuloksiin.

Kieltämättä voidaan Kajannon odottaa kirjoittavan paljon huomattavampiakin novelleja, ehjiä ja täyteliäisiä, rikkaita elämänkuvauksia, sillä tämä kokoelma on kaikesta huolimatta hyvinkin lupaava teos. Sen hyviin puoliin kuuluu verrattain laaja asteikko, joka takaa kehitysmahdollisuuksia puoleen ja toiseen.

V. K.

G. Auerin taidenäyttely.

Syyskauden ensimmäisen taidenäyttelyn on avannut kaupungissamme maalari G. Auer. Näyttely, joka on ollut auki kolme päivää ja sijoitettu Kamppurin Taide- ja Kehysliikkeeseen Rautatienkatu 5, on saanut runsaasti yleisön mielenkiintoa, jonka todisteena on useiden teosten osto. Taulujen aiheet ovat, paria poikkeusta lukuunottamatta, maisemia, peräisin Laatokan rantamilta ja sen läheisiltä seuduilta.

Mitään yllättävää ei G. Auerin näyttely tarjoa. Hän ei ole mikään uudemman maalaustaiteen lipunkantaja eikä kuutisenkymmentä teosta sisältävässä ryhmässä näe mitään kokeiluhaluakaan uudemmalla väri- ja rytmisuunnalla, vaan ovat kaikki teokset rauhallisia maalauksia. Puoliksi naturalistiseen tekotapaan nojaten käyttää Auer mielellään kirkkaita ja loistavia värejä, kuitenkaan niitä erikoisemmin soinnuttelematta. Tämäntapaisilla väritunnuilla on hän maalannut moniaita teoksia, joissa auringonpaisteinen heleys kultaa taulun. Parhaimpiin tuloksiin ehkä sittenkin on Auer päässyt niissä maalauksissaan, jotka kuvaavat talven ja kevään taitekohtaa. Kevään pilvisestä, harmaasta säästä johtuneena on näissä tauluissa väritys paljon hillitympää ja tasaista sekä luonnön tunnelma herkimmin tavattu. Sellaiset maalaukset kuin »Joki», »Sauna», ja »Punainen lato» ovat hauskoja nähtävyyksiä, joissa silmä mielellään levähtää. Niissä on kevään alakuloinen tunnelma sattuvasti kiinnitetty kankaalle ja värien harmahtava sävy soinnutettu maulla ja taidolla. Samoin ovat ne ilmavampia kuin hänen monet muut teoksensa. Varsin hyviin tuloksiin on Auer päässyt myöskin Laatokan ranta-aiheisissa teoksissa, joissa sama ilmakkuus kuin edellisissäkin sekä värien sointuvaisuus on kauniisti suoritettu. Erikoisen mainninnan näistä Laatokan ranta-aiheista tahtoisimme antaa numeroille 23 ja 28. Kaunis teos on myöskin numero 27 »Leinosen sauna», jossa valon keskitys maiseman oleellisimpaan kohtaan on suoritettu miellyttävästi kuin eräissä vanhempien mestarien teoksissa. Parhaimpiin maalauksiin Auerin nykyisestä näyttelystä voidaan vielä panna teokset »Putkisalosta», »Talo Matosalmelta» sekä »Veräjä.»

Näyttely on avoinna tänään viimeisen päivän ja toivottavaa on, että yleisö runsaslukuisena käy katsomassa tätä näyttelyä ja samalla tekee ostoksensa. Aukiolo aika on klo 10—8.

H. O.

Konsertit.

Viipurin Musiikkiopiston kamarimusiikki-illat. — Ensimäinen tulevana perjantaina.

Viipurin Musiikkiopisto, joka varsinaisen työnsä ohella jo useana vuonna on järjestänyt kamarimusiikki-iltoja, tulee alkaneenakin soittokautena jatkamaan tätä viimeksimainittua toimintaansa. Kamarimusiikki-iltoja tulee järjestettäväksi kaikkiaan 8, siis jokaista opiston työkuukautta kohti yksi. Näitten intiimien konserttien järjestely on alusta pitäen kohdannut ymmärtävää suhtautumista yleisön puolelta ja varsinkin nyt, kun olosuhteiden pakosta olemme jo liiankin kauvan olleet orkesteria vailla, tuota terveen musiikkielämän keskeisintä elintä, ovat kamarimusiikki-illat löytäneet ja voittaneet yhä uusia, hartaita ystäviä. Sanalla sanoen ovat kamarimusiikki-illat osoittautuneet tilaisuuksiksi, joita ilman musiikkityö Viipurissa ei enään voi tulla toimeen ja menestyksellisesti jatkua. Nyt alkaneen soittokauden kamarimusiikki-illat tulevat, samoinkuin edeltäjänsäkin välittämään parhainta, mitä kamarimusiikkikirjallisuus, oma yhtähyvin kuin ulkoinen voi tarjota. Niinpä ensimäisessä illassa, joka on tulevana perjantaina tulee esitettäväksi Lauri Ikosen kvartetti sekä Schumannin pianokvintetti. Lisäksi opiston opettajiston uusi edustaja pianosoiton alalla, taiteilija Åke Elg tulee soittamaan C. Franckin sävellyksen Prelude-Chorale-Fugue. Yllämainitun konsertin esittää hra Elg yhdessä taiteilijain E. Selinin (I viulu), A. Harpfin (II viulu), B. Sirobin (altto) ja V. Raitamaan (sello) kanssa. Tässä yhteydessä mainittakoon, että kamarimusiikkiillat opiston opettajiston piirin suuremmaksi tultua, tulee tarjoamaan vaihtelua myös kvartetin kokoonpanoon ja solisteihin nähden.

Lippuja ensimäiseen kamarimusiikki-iltaan on huomisesta lähtien saatavana Smk. 5:— hinnasta kaupunkimme Musiikkikaupoissa, Torkkelinkatu 6 ja 12. Jälkimäisessä (Viipurin Musiikkikauppa) myydään myöskin sarjalippuja á Smk. 50:— jotka oikeuttavat pääsyn numeroiduille paikalle kaikkiin 8:an konserttiin.

B.

Lahja ja Ernst Linko

antavat täällä t.k. 18 päivänä konsertin. Tilaisuutta tervehdittäneen varmaan tyydytyksellä, sillä taiteilijapari Linko kuuluu niihin kotimaisiin kykyihin, joiden esityksiä aina seuraa mieltymyksellä ja mielenkiinnolla.

Lippuja konserttiin myy etukäteen Oy. Viipurin Musiikkikauppa, Torkkelinkatu 12.

Karjalan Laulu Imatralla.

Konsertti tänään Valtion Hotellissa.

Karjalan Laulun mielenkiinnolla odotettu konsertti on Imatralla Valtion Hotellissa tänään alkaen klo 8 ip. Eilisessä lehdessä olleessa uutisessa oli konsertti erheellisesti ilmoitettu jo eiliseksi päiväksi. Selvää on, että paikkakuntalaiset ja lähikyläläiset rientävät tänään joukolla tähän harvinaiseen ja taiteellisesti arvokkaaseen tilaisuuteen. Karjalan Laulu on saavuttanut aikaisemmillakin käynneillään Imatralla sikäläisten kuoron ystävien taholta ilahduttavaa tunnustusta ja myötätuntoa. Sitten viime kuulemalta on kuoro huomattavasti kehittynyt niin teknillisessä kuin myöskin tulkinnallisessa taidossa, joten se nyt kykenee epäilemättä tarjoamaan kuulijoilleen entistä täysipitoisempaa ja hiotuneempaa kuorolaulua. Ohjelma oli mainittu kokonaisuudessaan eilisessä lehdessä ja siitä kävi selville, että kuoron esittämät laulut kuuluvat kaikki kuorokirjallisuuden parhaimpiin tuotteisiin. Palmgrenin Hiiden orjien laulu, Kuulan Kullervon laulu, Törnuddin Loitsu, Sibeliuksen Venematka, Madetojan herkkä Rannalla, siinä sävellyksiä, joiden musikaalinen teho kohoaa korkeimpaan asteeseen. Ne ovat vanhoja lauluja, mutta silti aina uusia ja vaikuttavia. Arvokkaita numeroita ohjelmassa ovat myös kuoron johtajan, säveltäjä Väinö Haapalaisen tunnustusta osakseen saaneet sävellykset Ilta ja Talviaamu, jossa jälkimäisessä on barytoonisoolo, jonka esittää kuoron solisti hra Olli Siukonen. Kun lisäksi on todennäköistä, että kuoron ensitenorit, mikä äänilaji kaikissa maamme kuoroissa, ehkä Laulu-Miehiä lukuunottamatta, pyrkii olemaan heikonlainen, esiintyvät nyt tässä konsertissa voimakkaina ja tasasuhtaisina, niin on melko varmaa, että laulut tulevat saamaan varsin nautittavaa kuultavuutta ja sointuisuutta. Muutkin äänet ovat kuorossa nykyisin täysipitoisesti edustettuina. Kaikki merkit viittaavat näin ollen siihen ,että tämäniltaisesta konsertista muodostuu huomattava taiteellinen tilaisuus, joten se taannee myös hyvän yleisömenestyksen.

Lippuja saa vielä ovelta.

Puhetta ja Pakinaa

Kaino huomio.

Olemme aikoinamme sattuneet näkemään Vilnan, Lodzin ja Varsovan juutalaisnarinkat ja vielä vuosikausia jälkeenpäin olemme saattaneet painajaisunissamme joutua varsovalaiseen narinkkaan.

Kauniina ja kuumana kesäpäivänä jouduimme harhaillessamme — totta puhuen olimme perusteellisesti eksyksissä — Varsovan juutalaisnarinkkaan. Kaipa meidät sinne houkutteli sieltä kuuluva melu ja mökä.

Sitä näkyä emme hevillä unohda. Ja kun sen vain satumme muistamaan, häviää meiltä ruokahalu. Jonkunlaisina pakkomielikuvina seuraavat meitä näyt mustatakkisista ja mustakalottisista, rasvaisista ja tahraisista juutalaisista ja varsinkin auringonpaisteessa, pölyssä ja liassa vetelehtivistä lihapaloista, joiden päällä loistivat kaikissa sateenkaaren väreissä taajat lihakärpäsparvet. Niiden mustanpuhuvat siivet loistivat, ne olivat rohkeita ja röyhkeitä eivätkä ne suuria välittäneet hätistelemisestä. Eikäpä niitä liikoja hätisteltykään.

Ajattelimme silloin, että meikäläinen terveydenhoitoviranomainen saisi halvauksen, jos näkisi jotakin sellaiseen verrattavaa.

No niin, meillä ei kyllä ole mitään suoranaisesti tuollaisiin narinkkoihin verrattavaa, mutta varsin pienen eikä monimutkaisenkaan assosiation kautta voimme kyllä johtua sellaiseenkin vertailuun. Meihin on mennyt eräänlainen ylpeyden henki, etenkin senjälkeen kuin olemme »edelläkävijämaana» aikaansaaneet naisten äänioikeuden ja kieltolain maantiepuomeineen ja sinkkivaijereineen, ja me mielellämme pöyhistelemme tunnetulla siisteydellämme, järjestyksellämme ja mallikelpoisuudellamme.

Sortavala ei ole vähemmin tunnettu Suomen kaupungeista. Se tunnetaan onnistuneista laulujuhlistaan, vesirinkeleistään ja lopuksi, mutta ei vähimmin, leipomistaan opettajista, jotka tälläkin hetkellä vaikuttanevat, niinkuin määritelmä kuuluu, vähin joka puolella maatamme. Lisäksi voisi kunnallispolitiikassa erikoisesti, mutta luulisimme, ettei olisi mahdotonta tätäkin asiaa järjestää, ellei hyvälle, niin ainakin paremmalle kannalle. Jos kesällä on pölyä, niin syksyllä on kuraa eikä syyssateet myöskään vaikuta raakaan lihaan parantavasti ja makua kohottavasti. Emmekä luulisi myöskään, että suuremmt vaatimukset myyjien pukujen siisteyteen nähden olisivat aivan kohtuuttomia. Tosinhan kaunis, etenkin syksyisin kaunis, Sortavala olla tunnettu Pitkästäsillastaan, jota pitkin ajaminen on, niinkuin luonnollistakin, kielletty polkupyöräilijöiltä, mutta jota pitkin työnnetään leveitä kottikärryjä huolettomasti kuin valtatiellä ja jalankulkijat saavat kiipeillä sillan kaiteille, ja kahviloistaan, joissa nähtävästi jokaiselle vieraalle keitetään kahvi erikseen, se kun viipyy aikoja, minkä kuluessa sinapinsiemenestäkin ennättäisi kasvaa iso puu.

Niinpä niin, Sortavala on tunnettu monilta puoliltaan, mutta emme toivoisi, että se tulisi tunnetuksi, ainakaan pystyvästi, torioloistaan. Se tori näet johtaa, pienen assosiation avulla, ajatukset edelläkuvaamiimme narinkkoihin. Ei auta, mutta totuus ei pala tulessakaan, niinkuin jo kansakoulussa opetetaan, ja se vähä, minkä olemme sattumalta havainneet sortavalalaisista torioloista, ei ansaitse kehumista.

Ruokatarpeitten kauppa tapahtuu torilla avoimesti pöydiltä, peittämättömiltä pöydiltä. Siinä on torilla lihat ja voit, kasvikset ja rinkelit.

Emme ole oleskelleet Sortavalassa kesällä, mutta mikäli paikkakuntalaisten puheisiin on luottamista, on kaupunki harvinaisen pölyinen, ei kuitenkaan kai Jyväskylän vertainen, jossa kohtalaisella tuulella voi kuuleman mukaan kuvitella olevansa samum-myrskyssä Saharan aavikolla. Mutta Sortavalassakin riittää pölyä, vieläpä ilkeää pölyä, kun kaupunki sijaitsee savimaalla ja tomuksi muuttunut savi on, kuten tunnettua, erinomaisen hienoa ja erinomaisen nenäkästä tunkeutumaan kaikkialle. Niinpä siis torillakin, missä hevoset ja autot ja kaikki muut nykyajan ja entisajan kulkuneuvot koettavat puolestaan lisätä tomun paljoutta, tunkeutuu pöly kaikkialle yleensä ja peittämättömiin lihoihin, voihin y. m.s. ennenkaikkea. Sortavalalaiset saavat siis syödä lihansa savella ja pölyllä maustettuna. Maku voi tosin olla erilainen, mutta emme luule, että pölyä haluaisi kukaan omalla kustannuksellaan nieleskellä.

Me emme puutu Sortavalan kunnallispolitiikkaan, sillä emme ole mikään erikoinen asiantuntija kunnallispolitiikassa yleensä ja sortavalalaisessa kyllä liha ennen syömistä keitetään tai paistetaan ja sitäkin ennen pestään, mutta otaksun, etteivät perheenemännät sentään joka ateriaksi halua ryhtyä suurpesuun käyttäen pulvereita ja saippuahiutaleita.

Niinpä niin, me olemme ylpeitä siisteydestämme ja järjestyksestämme. Ehkä ei olisi pahitteeksi, vaikka koetettaisiin järjestää asiat sille kannalle että tähän ylpeyteen olisi totista, eikä vain kuviteltua syytä.

Muuten on, niinkuin sanottu, on Sortavala näin syksyisin kaunis kaupunki, kun kaupungin puistoinen ranta täydessä, hehkuvassa väriloistossaan kuvastuu veteen päivisin ja kirkkaat sähkövalot illoin heijastuvat lahden mustaan pintaan. Niin, niin, mutta torimeno ei ole oikein nykyaikaista.

Posse.

Hajamuistoja Tanskan matkalta.

Jyllantia pitkin ja meren yli Själlantiin.

Esbjerg on nuori kaupunki nousukas. Amerikkalaisella nopeudella se on kasvanut, mutta juutilainen sitkeys on tehnyt siitä sen, mitä se nyt on, elinvoimaisen ja vilkasliikkeisen kaupungin. Ja sen on herättänyt henkiin oivallinen asema Pohjanlahden rannalla — sen synty on siis sama kuin meidän Hankoamme. Kuusi vuosikymmentä takaperin seudun hiekkakunnailla ei ollut juuri mitään ja nyt siellä on 23,000:n asukkaan kaupunki — kaupunginoikeudet vasta v:sta 1899 — suuremmoisine satamalaitteineen. Sieltä on säännöllinen matkustajaliikenne Englantiin ja Ranskaan ja sen kautta viedään ulkomaille Tanskan karjantuotteet, lihaa, voita ja munia. — Tälle kulmakunnalle kuvaavana mainittakoon seuraava pikkupiirre: Kaupungissa on monta aika komeata hotellia, Palatsihotelli y.m. Meikäläisistä muuan kysyi hotellin ovenvartijalta: »Käykö täällä paljon vieraita turisteja, kun on näin komeat hotellit?» »Ei», vastasi toinen, »ei täällä paljon vieraita käy, eikä täällä ole paljon näkemistäkään; enimmäkseen he matkustavat suoraa päätä ohi. Mutta kun sedun maalaisväestö tulee kaupunkiin, niin ihmiset tahtovat asua mukavasti. — Suurelle torille on pystytetty kaupungin perustajalle, Kristian IX:lle ratsastajapatsas ja puistoon kalastajalle, nuottalaitteen keksijälle, muistopatsas — mitalit rinnassa. Lähellä tätä on lasten leikkikentän keskellä soma aurinkokello hymyilevän pikku pronssityttösen päässä — »Solveig panee merkille vain valoisat tunnit.» Puiston ääressä kohoaa korkea, arkkitehtoonisesti kaunis vesitorni; näköala, joka sieltä avautuu yli maan ja meren, on mahtava.

Erinomaisena aallonmurtajana Pohjanmeren tyrskyjä vastaan on pitkä kapea Fanon saari, meren karaiseman kalastajaväestön asuma. Erikoinen on saaren naisten tumman sininen puku ja merituulta ynnä pyrähtelevää lentohiekkaa vastaan he suojelevat kasvojansa omituisella naamiolla. — Saaren suuren maailman merikylpylään oli meidän toki lähdettävä »lauantaisaunaan». Vain vähäinen matka lautalla ja sitten pari kolme km. saaren yli autopussissa — noin puolessa tunnissa kävelee sen matkan ja tutustuu tällöin lähemmin saaren hiekkakukkulamaisemiin, joissa kauniit punaiset kellokanervat antavat laajoille alueille väriä. Toiselle rannalle tultua on edessä aava Pohjanmeri, jonka valtavat aallot lyövät saaren rantaa vasten. Avara on hieno hiekkaranta mutta niin sileäksi ja kovaksi aallokon puristama, että autoissa ajetaan pitkin koko läntistä saaren puolta. Kylpykojut ovat pyörillä varustetut, ja ne vedetään hevosvoimin veteen. Meikäläisillekin tuli nyt halu vuokrata sellaiset »hotellit» voidakseen sitten kotona kehua, että olihan suurkylpylässäkin hetkisen asuttu vuokrahuoneissa, mutta oppaamme ja isäntämme paikkakunnalla, reipas Thomsenimme, sanoi, että ei kannata — mennäänpä vähän matkaa kauemmaksi ja uidaan siellä »vapaalta rannalta». Ja sinne lähtikin muutamia meikäläisiä miehiä hänen kanssaan. Klitteripenkereen suojassa riisuuduimme ja sitten iloisesti pulikoimme Pohjanmeren aalloissa. Kylläpä oli vesi kirpeän suolaista. Hindsgavlissa olimme saaneet mielin määrin uida joka päivä; miesten uimapaikka oli vähän matkaa talosta avoimella niittyrannalla. Mutta vesi oli siellä Vähän Beltin virtapaikoissa niin hävyttömän kylmää. Kun esim. oli tottunut Suomen sisäjärven tai vaikkapa Viipurin lahdenperukan veden lämpötilaan, niin ei Beltin vedessä tarennut kauan olla. Mutta Ruotsin naiset olivat ihmetelleet meidän puolen Vuokseen tottunutta neitosta, joka ei ollut siellä ollut millänsäkään vaan kauan aikaa uiskennellut pitkän matkan päässä rannasta. — Pohjanmeren rannalla oli vesi paljon lämpimämpää ja siellä oli kylpy sangen mieluinen, vaikka ei sää tuolla utuisen meren äärillä ollutkaan yhtä vakava ja aurikoinen kuin rehevämmissä ja luonnonlaadun puolesta suotuisammissa seuduissa, joista olimme sinne tulleet — edellisenä iltana ja vielä samana aamunakin oli satanut. Mutta saimme siellä ihailla niitä ihmeellisiä värivivahduksia, jotka voivat liehua yli rannattoman meren — milloin meri oli aivan musta, milloin auringon taas paistaessa se hohti tumman vihreänä, vaahtopäisenä; oli parhaillaan nousuveden aika. Sinne olisi tahtonut jäädä vähän pitemmäksikin ajaksi. —

Pukeutuessamme juttelemme yhtä ja toista ja tulee m.m. puhe suomen kielen suurista erikoisuuksista, jotka tekevät sen vieraalle niin tavattoman vaikeaksi oppia. Siitä tulee kuin itsestään tanskalaiselle suomenkielen oppitunti — Tanskassa, Tanskasta, Tanskaan y.m. Ja tulos tästä kaikesta on, että kun sitten riennämme muun joukon luo, tulee tanskalaisen suusta selvällä suomen kielellä kaikille tervetullut kehoitus: »Hyvät naiset ja herrat, nyt mennään juomaan kahvia!» Ja sitten menimme rantahotellin verannalle ja vietimme siellä rattoisan hetken. Muutamia valittuja sanoja siellä lausuttiin, vähän laulettiin, lausuttiinpa siellä isännän pyynnöstä suomalainen runokin, lausujan itsensä sepittämä — suomalaisilta se vei ajatukset joulun tähtösiin.— Meillä kaikilla oli kai muuten siellä istuessamme sama ajatus: kiitos Sinulle, kelpo Thomsen; Hindgavlista saakka olet ollut mukanamme matkalla, olemme Sinussa tutustuneet innostuneeseen kirjastonhoitajaan ja mieheen, jossa on hurtti humööri ja repäisevä meininki. Pian eroamme, mutta kaipa kerran taas tavataan — kukaties vaikka Suomessa. —

Niin palattiin kaupunkiin, toimitettiin vielä pikku asioita ja sitten asemalle ja matkaan taas!

Matkassamme on nyt vielä »se toinen», Ljungberg sieltä Taalain mailta, kansakoulunopettaja ja kirjastonhoitaja, joka oli pyytänyt päästä kanssamme matkustamaan, niin kauan kuin matkamme kulki Jyllannin mannerta. Hänen, ruotsalaisen sosialistin kanssa oli hauska jutella vapaussotamme tapahtumista — hän muuten täysin kannatti ja vakaumuksella puolusti vanhan Brantingin sekä Lindhagenin poliittista suuntaa ja toimintaa — sekä Ruotsin nykyisistä poliittisista oloista. Puolueiden välinen tilanne on nim. siellä tätä nykyä sangen epävakavaa, sikäli että hallituksen muodostaminen voi riippua vallan pienistä tilapäisistä seikoista. »Vapaamielinen puolue», joka nykyään on hallituksessa, on itsessään vallan pieni, mutta se on suurimpien puolueiden, »vanhoillisten» ja sosialistien, rinnalla kuin vaa'an kieli, ja se joutuikin äsken kaatamaan sosialistihallituksen verrattain vähäpätöisessä — varsinaisesti 18:a miestä koskevassa — lakkoasiassa. Muutenhan tämän puolueen kannanotosta aina riippuu, kumpi kahdesta muusta muodostaa hallituksen. Tästä kaikesta johtuu, että kyseessäolevien puolueiden on kaikissa asioissa yleensä esiinnyttävä erinomaisen maltillisesti ja harkitusti. Ruotsin »maalaisliittolaisia» (bondeförbundet) kertojamme luonnehti suorastaan kluttuurinvastaiseksi puolueeksi ja sosialistit ja kommunistit elävät siellä kuin kissa ja koira. — Tanskassa ovat sosialistit paljon kiihkeämmät, niin kuin silloin tällöin saimme havaita.

No niin, sitten mainittakoon lyhyesti saman lauantain matka yli Jyllannin nummimaan, rauhallinen sunnuntai Silkeborgin järvialueella, jolloin muutamat meistäkävivät Himmelbjerg'illä, parhaillaan kukkivan kanervan peittämällä vuorenkukkulalla, minne lukuisat pikkulaivat veivät retkeilevää sunnuntaiyleisöä, sekä vielä samana iltana saapuminen Aarhusiin ynnä huvimatka sen ympäristöön, jyrkkärantaiseen »Kotkan pesään». Sielläkin oli ihmisiä sankoin parvin sunnuntailtaa viettämässä, ravintolat, »Silistriat» ja »Varnat» täpötäynnä.

Tähän valtakunnan toiseen kaupunkiin ei muuten ehditty päästä paljoakaan tutustumaan, sillä käytyämme Etelä-Jyllannissa olimme vuorokauden myöhästyneet ja täytyi voittaa takaisin aikaa. Seuraavana aamuna katselimme suurta valtionkirjastoa, jolla on suuri merkitys etupäässä Jyllannin keskuskirjastojen ylikeskuksena. Mahdollisesti siitä kerran vielä tulee yliopiston kirjasto. Sitten meille näytettiin tuomiokirkkoa, pohjoismaiden suurinta kirkkoa sekä sivumennen kaupungin vanhinta osaa pienen joen varrella vanhoine kauppias- ja käsityöläistaloineen.

Puolen päivän aikaan alkoi ihana matka yli meren ja viiden tunnin perästä olimme pienessä Kalundrgin kaupungissa, jolla Tanskan historiassa on mainehikas menneisyys. Herrain- ja valtiopäiviä on siellä pidetty useita. Kristian II päätti päivänsä sen linnan holvien takana, linnan, jonka Kaarle X Kustaa sitten hajoitti maan tasalle. — Sigrid Undsetin syntymätalon ohi menemme kirkkoon, joka rakenteensa puolesta on aivan erikoinen, kreikkalaisen ristinmuotoinen, 5-torninen. Pienen, tunnelmallisen vanhan kirkon näyttää meille urkuri, kertoen m.m., miten iso keskitorni kerran aikoinaan romahti maahan. Sen jälkeen hän nousee lehterille urkujen luo, ja »seurakunta» veisaa Grundtvigin virren: »Kirkko pysyy, vaikka sen tornit kaatuvatkin . . .»

Sinä päivänä riippui kaupungin pääkadun varrella olevan Suomen varakonsuliviraston ikkunasta Suomen lippu — ei se ollut ihan »tuoreimpia», mutta saahan omassa maassakin nähdä hallistuneempia — ja sen illan vietimme konsulin ja kirjastonjohtokunnan puheenjohtajan varjeluksessa. Meidät oli nimittäin kutsuttu illanviettoon kaupungin kirjastoväen ja siellä parhaillaan koolla olevien kurssilaisten kanssa »Myllymäelle» Johtokunnan puheenjohtaja, ammatiltaan lääkäri, piti meille tervehdyspuheen mainiten sangen suurella asiantuntemuksella koko joukon sivistyselämämme tunnettuja nimiä. Toinen puhuja, kirjastoneuvoja lausui, että meille oli matkallamme näytelty kaikin puolin parasta, mitä heillä oli näyteltävänä. »Mutta», hän sanoi »tässä maassa ei kaikki ole aurinkoa, täällä on varjopuoliakin, myrskyä, eripuraisuutta». Meikäläiset puolestamme lausuimme sydämestä lähteneet kiitokset siitä auringonpaisteesta, joka oli meitä lämmittänyt, ystävällisyydestä, mikä kaikkialla oli tullut osaksemme sekä valoisista muistoista, jotka saimme viedä mukanamme köyhään pohjolaamme syys- ja talvipäivien varalle. — Hauska oli siellä yhdessä-olo, ja kun puolen yön aikaan teimme lähtöä, viritti ravintolan soittokunta »Porilaisten marssia» — konsulin meille osoittama huomaavaisuus. — Ja lähtö tapahtui varhain seuraavana aamuna.

J. V.

Edullisin ostopaikka
ruoka- ja siirtomaatavaroilla
Suojärvellä on:
Suojärven Talouskauppa
Suojärvi as. Puh. 46.
Suositellaan!

Lokakuun 10.

Tänään: Josefiina.
Huomenna: Otso, Björn.

Aurinko nousi Viipurissa klo 6,32 ja laskee klo 5,11. — Saturnus ja kuu lähekkäin.

Todennäköinen sää tänään.

Meteorologinen keskuslaitos ilmoittaa:

Yleinen säätilanne epävakainen; ajoittaisia sateita, vaihtelevaista; kiihtyviä tuulia etelän puolelta; verrattain lämmintä.

— **Agaton Meurmanin 100-vuotispäivän kunnioittaminen.** Agaton Meurmanin 100-vuotispäivän johdosta eilen laskettiin hänen haudalleen Kangasalan kirkkomaalla joukko kukkasvihkoja ja seppeleitä, joista mainittakoon Suomen Sanomalehtimiesten Liiton ja »Aamulehden» seppeleet.

*

— **Henkilötietoja.** 50 vuotta täyttää tänään kauppias E. R. Olkanen Sorvalissa.

50 vuotta täyttää täällä tänään rva Emilia Forss.

50 vuotta täyttää täällä tänään rouva Malla Vihavainen, omaa sukua Seppänen.

*

— **Perheuutisia.** Avioliittoon kuulutetaan täällä tänään neiti Elna Fredriksson Viipurista ja lakit. kand. Åke Forstén Hämeenlinnasta.

*

— **Kokoomuksen naisten ompeluilta** on huomenna maanantaina klo ½7 illalla Uuden Yhteiskoulun pirtissä (käynti kentän puolelta). Valmiit käsityöt pyydetään tuomaan pois.

*

— **Viipurin Lottapiirin tavanmukainen syysjuhla** on raatihuoneen juhlasalissa sunnuntaina t.k. 23 pnä alkaen klo 7,30 ip. Ohjelmassa tulee olemaan m.m. tunnetun puhujan tri K. S. Laurilan juhlapuhe. Lisäksi tulee ohjelmaan runsaasti musiikkiesityksiä eri taiteilijoilta.

*

— **Karjalaisten** jäsenilta tiistaina t.k. 12 pnä voimistelun jälkeen.

*

— **Kirkkomusiikkiopiston mies- ja sekakuorot** laulavat tänään klo 10 aamujumalanpalveluksessa tuomiokirkossa.

*

— **N. N. K. Y:n herätyspäivistä** ilmoitetaan, että tänään sunnuntaina on nuorisoherätyskokous klo 6 ip. seurakuntasalissa Pohjolank. 5 eikä

*

— **Orpokotiyhdistys »Siunaukselan»** juhlaa vietetään ensi sunnuntaina ja maanantaina t.k. 17 ja 18 p:nä Viipurissa tuomiokirkossa, maaseurakunnan ja Talikkalan kirkoissa aamupäivällä sekä seurakuntasalissa iltapäivällä maanantaina Tiiliruukin rukoushuoneella. Lähemmin lauantain kirkollisissa ilmoituksissa!

*

— **Tee-salonki** on nyttemmin korjauksen kautta saatettu kokonana toiseen asuun. Viittaamme tämän päivän lehdessämme olevaan ilmoitukseen.

*

— **Onnistuneen valokuvan** saatte Toivolan Valokuvaamossa K:ranta, Mikonk. 1 (Talikk. kirk. luona). Käydään myöskin kotona kuvaamassa. Halvimmat hinnat! (Ilm.)

*

— **Ohjeita pukeutumistavoissa herroille.** Juhlatilaisuuksissa, kuten häissä, hautajaisissa, oopperoissa, ensi-iltanäytöksissä, juhlapäivällisillä y.m. esiinnytään hännystakkipuvussa, valkoisella liivillä, (paitsi hautajaisissa mustalla liivillä), johon lisäksi kuuluu valkoinen paita yksinkertaisella kauluksella, valkoinen rusetti, valkoiset käsineet, kiiltonahkakengät ja siikkihattu, frakkipuvun valmistaminen vaatii aivan erikoista kätevyyttä ja muodin tuntemista, joten se on ehdottomasti tilattava I-luokan vaatturilta, kuten V. Turtiaiselta, Torkkelinkatu 20. (Ilm.)

Uusi Kukkakauppa Oy.
Rautatienk. 5. Puh. 313.
Seppeleitä **sidotaan aistikkaasti; hinnat kohtuulliset.**

Tukkuliike P. J. Pesonen.

Tuli eilen toimineeksi paikkakunnallamme 40 vuotta. — Päivän merkityksen johdosta sai liike lukuisia onnitteluja.

Eilen tuli paikkakunnallamme 40 vuotta toimineeksi Viipurin vanhin suomalainen tukkuliike, P. J. Pesonen. Päivän merkityksen johdosta sai liike ja sen omistaja lukuisia onnitteluja tervehdysten, kukkaislaitteiden ja sähkösanomien muodossa. Aamulla kävivät tukkukauppias Pesosen luona Viipurin tukkuliikkeiden yhdistyksen edustajina kauppias V. Karjalainen ja johtaja J. Kinnunen tuoden liiton onnittelut ja jättäen juhlijalle upean kukkalaitteen. Päivemmällä kävi kauppias Pesosta onnittelemassa huomattava määrä paikkakuntamme yksityisiä kauppiaita ja liikemiehiä. Lisäksi saapui juhlijalle joukko sähkösanomia muualta Suomesta ja suuri määrä kukkalaitteita. Pamaus-seuran onnittelut esittivät johtaja H. K. Paavilainen ja kauppias Arvi Mela ja ilmoitti kauppias Pesonen tälläin lahjoittavansa Pamausseuran rakennusrahaston hyväksi 20 tuh. markkaa.

Päivällä tarjosi kauppias P. J. Pesonen koko liikkeensä henkilökunnalle kahvit ja pidettiin tämän yhteydessä puheita.

Tämäniltainen linna-juhla

on mielessä pidettävä tilaisuus. Jos sää on sateeton, alotetaan se klo 7 ip. komealla ilotulituksella, minkä aikana torvisoittokuntakin kaiuttelee säveleitään. Klo 8—2 yöllä on sitten linnan kauniisti koristetuissa sisäsuojissa itse juhlailtama arvokkaine ja vaihtelevine ohjelmineen sekä tanssiaisineen. Sali on tällä kertaa lämmitetty ja sen akkunat erikoisesti tiivistetyt. Kodikkaita seurusteluhuoneita on varattu yleisön käytettäväksi, ja ravintolasta huolehtivat kokeneet rouvat sekä neidit.

Ohjelma oli julkaistuna eilisessä lehdessämme. Viittaamme lisäksi ilmotusosastoon.

yhd:sen huoneustolla kuten aikaisemmin on ilmoitettu. Puhuvat pastori A. Santavuori, opett. neiti Maria Hottinen ja kansallissihteeri neiti Siiri Loimaranta. N. N. K. Y:n kuoro laulaa. Maanantaina ja tiistaina on kokous yleisölle yhdistyksen huoneustolla.

*

— **N. M. K. Y:llä** on tänään klo 10 ap. poikain raamattutunti, jonka pitää maist. Y. Karilas, ja klo 6 ip. kaikkien osastojen yhteinen perhe-ilta vaihtelevalla ohjelmalla.

*

— **Toukolassa** esitelmöi tänään sunnuntaina klo 6 ip. Kalliolan Vapaaopiston johtaja maisteri Heikki Varis Pompejin ja Herkulænumin kaivoksista. Esitelmä havainnollistutetaan varjokuvilla. — Torvisoittoa esittää S. J. R:n torvisoittokunta.

*

— **Hartaushetki** Keisarink. 15 ja Kasarmink. 2 kulmassa poliisilaitoksen juhlasalissa maanantaina t. k. 18 pnä klo 7 ip. puhuu pastori H. Pätiälä.

*

— **Japanilähetysjuhlasta** tänään klo 6 ip. kansakoulun juhlasalissa huomautetaan vielä viitaten ilmoitukseen eilisessä lehdessä etusivulla.

Väkijuomatakavarikko Kämpin hotellissa.

Johtaa kanteeseen Helsingin raastuvanoikeudessa.

Helsingin etsivänpoliisin Kämpin hotellissa toimittaman takavarikon johdosta suoritetun tutkimuksen kuulustelupöytäkirjat ovat nyttemmin valmistuneet ja lähetetään niistä maanantaina kappale Helsingin raastuvanoikeudelle ja Uudenmaan läänin maaherralle. Hovimestari Törnberg tulee asetettavaksi syytteeseen ammattimaisesta luvattomasta alkoholipitoisten aineiden myynnistä ja tarjoilija Mäkipäätä tullaan syyttämään avunannosta tähän rikokseen. Päivää, jolloin juttu tulee esille raastuvanoikeudessa, ei vielä ole voitu määrätä, kun asiakirjat eivät vielä ole saapuneet raastuvanoikeudelle.

Päivän kuulumiset

Valtion ruutitehtaan vihkiäiset.

Juhlallisuudet Laukaalla ja Jyväskylässä eilen.

Laukaan Vihtavuorella sijaitsevan vastavalmistuneen valtion ruutitehtaan vihkijäiset toimitettiin eilen. Tilaisuuteen oli kutsuttu korkeampia sivili- ja sotilasviranomaisia sekä sanomalehtimiehiä. Juhlajuna, jolla vieraat olivat lähteneet perjantai-iltana Helsingistä, saapui klo 7.50 aamulla Vihtavuoren pysäkille. Vieraita olivat vastassa tehtaan toimitusjohtaja G. Hackzell ja tehtaan insinöörit. Sitäpaitsi oli pysäkillä rintamassa tehtaan vartiojoukkue sekä Laukaan suojeluskunta. Suojeluskuntajoukkueen tarkasti ylipäällikkö Malmberg ja molemmat joukkueet puolustusministeri Hjelmman. Vieraitten joukossa havaittiin, paitsi edellämainittuja, ministerit Ingman, Järvinen, Niukkanen ja Vesterinen, tehtaan toimikunnan jäsenet, prof. Komppa, eversti Schwindt ja insin. Kahelin, eduskunnan puolustusasiainvaliokunnan jäseniä, yleisesikunnan päällikkö Vallenius sekä useita puolustusministeriön upseereita.

Kun tervehdykset oli vaihdettu, johdettiin vieraat tehtaan ruokalaan, missä nautittiin aamukahvit. Sitten siirryttiin tehdasalueelle, missä ensiksi kokoonnuttiin kattilahuoneeseen. Täällä tehtaan johtaja selosti savuttoman ruudin valmistusta. Senjälkeen tarkastettiin paitsi kattilahuonetta korjauspaja, varastot, nitroselluloosaosasto, typpihappotehdas, konttori, laboratorio sekä työväen puku-, pesu- ja ruokailuhuonerakennus. Kaikki osastot herättivät ajanmukaisuudellaan ja tarkoituksenmukaisella järjestelyllään vilkasta huomiota.

Klo 12:lta nautittiin aamiainen tehtaan johtajan kauniissa asunnossa. Klo 2.30 lähdettiin uudelleen retkeilylle tehdasalueelle, jolloin tarkastettiin eetteritehdas, ruutiosaston rakennukset ja liuvottimien jälleensaantiosasto. Erittäin mielenkiintoista oli nähdä, miten nitroselluloosasta ruuti vähitellen valmistuu monien eri kehitysasteiden kautta. Tämän jälkeen tarkastettiin asuinrakennusalue. Vihtavuoren pysäkin ympäristölle on tehtaan rakentamisen aikana syntynyt sievä asutuskeskus. Rautatien toisella puolella on tehtaan johtajan ja insinöörien rakennukset ja toisella puolen työnjohtajien ja työväen asunnot sekä vartiojoukkueen parakki. Alue tekee erittäin hyvän kokonaisvaikutuksen.

Klo 5 ip. lähdettiin Jyväskylään, missä klo 6.30 alkoi Kaupunginhotellissa juhlapäivällinen. Sen kestäessä toimikunnan puheenjohtaja, prof. Gust. Komppa selosti tehtaan syntyä ja rakennusvaiheita.

Klo 10:n jälkeen lähti juhlajuna Jyväskylästä takaisin Helsinkiin.

Kontiomäen junaonnettomuus.

Syyllinen Kontiomäen junanlähettäjä.

Toimitetussa alustavassa poliisikuulustelussa on »Savon» mukaan todettu, että syy onnettomuuteen lankeaa kokonaan Kontiomäen junanlähettäjän Auvisen niskoille. Kuulusteltaessa myönsikin Auvinen onnettomuuden johtuneen hänen leväperäisyydestään.

Rautatiehallituksen toimittaman tutkinnon jälkeen tullaan junanlähettäjä Auvista syyttämään kihlakunnanoikeudessa, jossa myöskin vahingonkorvausvaatimus esitetään.

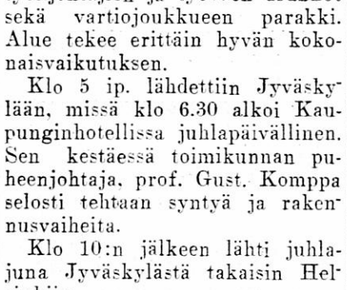

4 kompp. toveri-illanvietto on tänään klo 8 ip. alkaen Virkamieshuoneustolla. Kaikki lotat ja sk.laiset tovereineen tervetulleet.

S.A.L. luokkakokeet ovat tänään klo 9 ap. alkaen Papulan ampumaradalla johon sk. kuuluvia kehoitetaan osallistumaan.

PÄIVITTÄINEN SIIVOUS
ALOITTAKAA LUX'ILLA

Vanhanaikaisen menetelmän mukaan siivottaessa nostetaan pöly vain ilmaan josta se hetken kuluttua jälleen laskee. Käyttämällä LUX-menetelmää poistetaan pöly tyyten ja kotinne tulee silloin pölystä täydellisesti vapaaksi.

Senvuoksi LUX on välttämätön joka kodille, LUX saadaan vähittäismaksulla alk. 75:— kuukaudessa, Smk. 2:50 päivässä.

Pyytäkää koenäytöstä kodissanne.

Edustajamme on tavattavissa: Hotelli Suomessa - Puhelin 575 - Viipuri

A.B. ELUX O.Y.
Helsinki - Hakasalmenkatu 7 - Puh. 3991 ja 11691

— Voimailu ja urheilu —

Urheiluottelu Ruotsi—Suomi v. 1926.

Paperille järjestetty kilpailu ruotsalaisten laskelmien mukaan.

Ruotsalainen »Idrottsbladet» on ruotsalaisten urheilijain tämän kesän saavutuksiin tyytyväisenä palstoillaan järjestänyt maaottelun Ruotsi—Suomi numeroilla. Lähtien kesän kuluessa saavutetuista parhaista tuloksista kummassakin maassa ja antaen Suomelle »hyväntahtoisesti» sijoittumisia myöskin T. U. L:n miesten tuloksista pääsee lehti ensinnäkin Ruotsin pistevoittoon 92—84 vastaan (ilman viestiä). Kuten muistettaneen lasketaan Ruotsin—Suomen maaottelussa pisteitä ensimäiselle 5, toiselle 3, kolmannelle 2 ja neljännelle 1, kummallakin joka lajissa 2 edustajaa.

Tulostaulukon mukaan olisi:

100 m. Suomella toinen ja kolmas sija, 200 m. Suomella molemmat ensisijat, 400 m. ensimmäinen ja neljäs, 800 m. toinen ja neljäs, 1,500 m. toinen ja neljäs, 5,000 m. ensimmäinen ja toinen, 10,000 ensimmäinen ja toinen, 110 m. aitajuoksussa kolmas ja neljäs, pituushypyssä kolmas ja neljäs, kolmiloikassa ensimäinen ja kolmas, korkeushypyssä kolmas ja neljäs, seisväshypyssä kolmas ja neljäs, keihäänheitossa toinen ja kolmas, kiekonheitossa ensimmäinen ja toinen, kuulantyönnössä ensimmäinen ja kolmas ja moukarinheitossa kolmas ja neljäs.

Tulosten asiallinen paikkansapitäväisyys on kuitenkin sangen kyseenalainen, olosuhteista ja kilpailun laadusta riippuva. 100 m. esim. on Pettersonin 10,7 vaikeasti uskottava — puhumattakaan tällaisen tulosvertailun paikkansapitäväisyydestä yleisesti. Tämän tunnustaakin Idrottsbladet heti ja laatii sitten toisen vertailun asiapohjalta, olosuhteet ja mahdollisuudet huomioonottaen. Vertailua on mielenkiintoista seurata.

100 m. antaa lehti Suomelle ensimmäisen ja kolmannen sijan. Se laskee Helteen varmaksi voittajaksi, katsoo Petterssonin kykenevän lyömään Husgafvelin (tässä, kuten jatkuvasti eteenkinpäin noudatamme Idrottsbladetin edustajavalintaa Suomenkin puolesta, osui se sitten oikeaan tai ei) ja Österdahlille jäisi neljäs sija. Lehti kuitenkin pitää sangen mahdollisena, että Österdahl, joka Parisissa voitti Degrellen, jättää toisen suomalaisen viimeiselle sijalle.

200 m. laskee lehti Åströmille ja Vahanderille ensi sijat, mutta arvelee Petterssonille mahdolliseksi sivuuttaa Vahander.

400 m. olisivat Åström ja Vilen tänä kesänä lyömättömiä, vaikka mahdotonta lehden mielestä ei olisi, että joko Engdahl tai Fosselius tunkeutuisi toiseksi.

800 metrillä ei lehden mukaan Suomella ole — kuten ei ole koskaan ollutkaan — mitään ensiluokkaisia menijöitä, niin että ruotsalaisten Svenssonin ja Johanssonin pitäisi kyetä »kovalla vauhdilla ensimäisellä 400 metrillä jättämään hitaat suomalaiset». Loppukirissä pitää lehti Svenssonin voittoa taattuna — kai täällä arvellaan Alajääsken kestävän vauhdin ja Ekqvistin pystyvän loppukiriin. Svenssonhan Helsingin maaottelussa sai juuri loppupinnistyksessä laskea sekä Ekqvistin että Janssonin edelleen.

1,500 metrillä on lehden mielestä selvää, että Wide tänä vuonna pitäisi ensi sijan ennen Nurmea samoin kuin Sjögren tai Eriksson kolmannen ennen Liewendahlia.

5,000 m. ja 10,000 m. menevät lehden mukaan Suomelle paitsi että Wide ottaa toisen sijan 5,000 metrillä.

Aitajuoksu on Ruotsin kaksoisvoitto, samoin seisväshyppy. Meillä ei olisikaan näissä lajeissa mitään sanomista. Pituushypyssä säilyttää Idrottsbladet niinikään molemmat ensi sijat Ruotsille — Hallberg, Naes tai G. Andehsson kaikki parempia kuin Tuulos tai Sandström. Kolmiloikassa myönnettäisi Tuulokselle ensi sija, mutta Jönköpinkin Svenssonin arvellaan jättävän Järvisen kolmanneksi.

Heitoissa annetaan Suomelle kaksoisvoitto kiekossa ja Ruotsille moukarissa. Keihäänheitossa tulisi Ruotsille ensimmäinen ja neljäs sija, kuten ilmeiseltä näyttääkin. Kuulassa laskelmoi lehti Janssonin kykenevän valtaamaan toisen sijan.

Näiden todennäköisyyksien mukaan laskee Idrottsbladet Ruotsille 89 pistettä Suomen 87 vastaan. Viesti (100—200—300—400) on kuitenkin pois. Suomessa ei matkaa ole tänä vuonna juostu, mutta arvelee lehti Suomella tänä vuonna olevan suuremmat mahdollisuudet voittaa se.

Lopputulokseksi Idrottsbladetin »paperiottelusta» jäisi siis 92 pistettä 92 vastaan, mutta kun Suomella olisi 9 ensi sijaa Ruotsin 8 vastaan, perisi voiton sittenkin Suomi.

Suosittelemme laskelmia urheiluhullujen pengottavaksi.

Viipurin sk. piirin syysampumakilpailut.

Suoritetaan täällä ensi perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina. — Kilpailuissa mukana 230 miestä.

Viipurin suojeluskuntapiirin syysampumakilpailut suoritetaan täällä Papulan ampumaradalla ensi perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina. Perjantaina t.k. 15 pnä on piirin upseerien välinen kilpailu sekä piiriesikunnan henkilökunnan ja aluepäälliköiden väliset ampumakilpailut. Lauantaina ja sunnuntaina ovat piirin suojeluskuntien joukkueiden väliset ja mieskohtaiset ampumakilpailut.

Osanottajia on 35 eri suojeluskunnasta kaikkiaan 38 joukkuetta ja niissä 230 miestä.

Piiriesikunnan järjestämä iltama on Viipurin sk:n juhlasalissa lauantaina t.k. 16 pnä klo 8 ip. ja palkintojen jakotilaisuus samassa paikassa sunnuntaina klo 7 ip.

— **Ampumakilpailut Inossa.** T. k. 6 p:nä jatkettiin Inon korpraalikunnan valmennuskilpailuja Suomen ampujain liiton luokka-ammuntaa varten. Kilpailtava matka oli 300 m. ja ammuttiin 10 laukausta. Tulokset olivat seuraavat:

1) korpr. Tolsa 77 pist. 2) kers. Saarinen 74 pist. 3) sk.lainen J. Juusti 55 pist. 4) korpr. J. Kilpinen 53 pist. Kilpailussa jaettiin kolme palkintoa.

Eilen suoritettiin pienoiskivääri- ja pistooliampumakilpailu. Ensinmainitussa ammuttiin 50 metrin matkalta 10 laukauksella ja saavutettiin seuraavat tulokset: 1) sk.lainen J. Juusti 85 pist. 2) korpr. Riski 74 pist. 3) aluepääll. Tiili 73 pist. 4) alikers. Peusa 72 pist. 5) korpr. A. Pönniä 72 pist. 7) sk.lainen T. Jääskeläinen 72 pist.

Pistoolikilpailu: 25 m. matkalta 10 laukauksella: 1) korpr. J. Kilpinen 84 pist. 2) aluepääll. Tiili 79 pist. 3) sk.lainen J. Juusti 70 pist. 4) korpr. Riski 68 pist. 5) kers. Rumpunen 67 pist.

Kilpailuja haittasi sade. Osanotto oli harvinaisen runsas.

Osakuntien väliset viestinjuoksukilpailut.

Viipurilainen osakunta voitti viestin 10×100 m. akateemisella ennätysajalla. — 5×2000 m. matkalla viipurilaiset kolmantena.

Eilen suoritettiin Helsingissä Eläintarhan urheilukentällä Helsingin yliopiston osakuntien väliset viestinjuoksukilpailut 10×100 ja 5×2,000 m. matkoilla. Ensiksi mainitun matkan juoksi kukin joukkue erikseen, joten kilpailu kadotti osittain viehätystään. Kilpailun voitti viipurilainen osakunta uudella akateemisella ennätysajalla 1,59,8. Uusmaalainen osakunta, jota pidettiin varmana voittajaehdokkaana, epäonnistui täydellisesti ensimäisessä vaihdossa keskeyttäen juoksunsa. Toiseksi tuli satakuntalaisten joukkue 2,00,0 ja kolmanneksi savolaisten joukkue 2,04,9.

Viipurilaisten joukkueessa juoksivat V. Korhonen, K. Ahlgren, I. Hällström, V. Meurman, E. Julku, T. Vapalahti, R. Nummi, T. Tulikoura, P. Tatti ja Y. Rainio.

5×2,000 m. matkalla johti savolaisten joukkue kolmen osuuden ajan, mutta neljäs hämäläisten juoksija hankkiutui johtoon ja näiden ankkuri Ekqvist kykeni hyvin säilyttämään saavuttamansa etumatkan savolaisten ankkurimiestä, akateemista 1,500 m. juoksun mestaria Huuskosta vastaan. Hämäläisten aika oli 32,01,8, savolaisten 32,15, viipurilaisten 34,07 ja satakuntalaisten 35,07.

Pistelaskua osakuntien välisessä 4-ottelussa ei ole vielä laskettu loppuun, mutta viipurilaisella osakunnalla on varma voitto tiedossaan hankittuaan kilpailuissa kokonaispistemääräennätyksen 2,440. Kokonaispisteissä on toisella sijalla savolainen osakunta 1513, mutta suhteellisen laskutavan mukaan sijoittuu satakuntalainen osakunta toiseksi. Viipurilaisilla oli mukana ennätysmäärä miehiä, 74, ja näiden tulostaso huomattavan hyvä. Niinpä 17 miestä ylitti 150 sm. korkeushypyssä, 31 miestä juoksi 100 m. alle 13 sek. ja 7 alitti 1,500 m. matkalla 5 min.

Osakunnan saavuttama kokonaispistemäärä on tänä vuonna yli 1,000 pistettä suurempi kuin viime vuoden kilpailuissa.

4×400 m. viestinjuoksuun, mikä suoritettiin toissa päivänä, eivät viipurilaiset väärinymmärryksen takia osallistuneet.

Osakuntien väliset jalkapallo-ottelut suoritetaan ensi viikolla ja ovat loppukilpailuissa mukana varsinais-suomalaiset, pohjois-pohjalaiset ja viipurilaiset.

Viipurin Urheilijain kansalliset kilpailut tänään.

Niille, jotka haluavat nähdä vielä rata- ja kenttäkilpailijoiden ponnistelua ennenkuin he asettuvat talviteloilleen, uskallamme ennustaa katsomisen arvoista nähtävää tämän päivän kilpailuissa.

Kiinnostavimmat lajit tulevat olemaan 5000 m. juoksu: Vilhu, Lähteenoro, Manninen, Jokivirta ja Määttänen — viimeksi mainitun 15 minutin alittamisaikomusten takia; 4×400 m. viesti, jossa Realikoulun, Suomalaisen lyseon ja Viipurin Yhteiskoulun joukkueet koettavat parastaan: 1,500 m. jolla ovat mukana Eerikäinen, Torvinen, Purho, Järvelä ja Hiitolan Urheilijain nousukas, Nupponen.

400 metrillä näyttää Gourevitsch, mihin hän tänä kesänä pystyy.

100 metrillä on kilpailu tasaväkisempää, mukana R. Kukkonen Enson Kisailijoista, Hacklin, Koivistoinen, Gräbin, Mäki y.m.

Keihänheittoon osallistuvat Penttilä, Nummi, Huusari, Saarijärvi ja Kaivola; tuleeko järjestys kilpailuissakin tällainen, emme mene takuuseen. Yllätyksiä voi sattua ja ne lisäävät jännitystä.

Kiekonheitossa saa Kotro näyttää, onko hän puhutussa »hirmukunnossa», Niemisen, Aittoniemen, Kouvon, Ikosen ja Möttölän seurassa.

Kuulantyöntöön tulee edellisten lisäksi J. Heiskanen. Sijoittumisesta ei voida ennustella.

Hypyissä tulee myöskin kilpailu kysymykseen, siitä ovat takeena Aittoniemi, Hakala, Karanko, Raaska ja Höglund sekä V. U:sta: Hacklin, Miikkulainen, Ilvonen, Sihvonen, Koivistoinen y.m.

Kentälle siis kesän lopettajaiskilpailuja katsomaan.

— **Saksalaisella nyrkkeilijällä menestystä Amerikassa.** Berlin, 9. 10. (Karjalan radiosanoma). New Yorkissa on saksalainen raskaan sarjan nyrkkeilijä Franz Diener voittanut kymmenen erää kestäneen ottelun jälkeen pisteillä amerikalaisen Knute Hansenin.

Ottelu on huomattava sikäli, että Knute Hansenia on yhdessä ruotsalaisen Harry Perssonin ja jättikokoisen Monte Munnin kanssa pidetty uuden maailmanmestarin Gene Tunneyn lähimpinä ahdistelijoina.

Viipurin voimistelujuhla v. 1927.

On suunniteltu valtavammaksi kaikkia entisiä. — Ulkomaalaisia näytösjoukkueita tiedossa.

Kuten tunnettua, vietetään S. V. U. L:n IX yleinen voimistelujuhla Viipurissa ensi vuoden helluntaina, kesäk. 4—6 pnä. Juhlakutsu on jo seuroille lähetetty Paitsi suurta yhteisnäytöstä, johon odotetaan osallistuvan hyvän joukon toista tuhatta voimistelijaa, ja useampia erikoisnäytöksiä, suoritetaan juhlilla runsaasti kilpailuja. Seurojen väliset kilpailut liiton standaareista muodostuvat tällä kertaa entistä kireämmiksi. Sitäpaitsi ratkaistaan juhlilla vuoden 1927 sekä seurojen väliset että mieskohtaiset mestaruudet.

Myöskin ulkomailta on juhlille kutsuttu edustajia. Tanskasta, Norjasta ja Ruotsista onkin jo tiedossa näytösjoukkueet ja parhaillaan ollaan neuvotteluissa tshekkiläisten kanssa. Jos tshekit tulevat, ottavat he myöskin osaa mieskohtaiseen kilpailuun. Silloin saamme nähdä todella huippuunsa kehittynyttä voimistelua.

Mikäli jo nyt voi päättää, muodostuvat Viipurin juhlat suuremmoisemmiksi kuin mitkään aikaisemmat. Jo senkin vuoksi on jokaisen voimisteluharrastuksestaan tunnetun Karjalan seuran pidettävä velvollisuutenaan juhliin osallistumisen. Paras harjoitusaika on juuri käsillä. Toimeen siis viipymättä joka kulmalla!

Helpottaakseen seuroja juhliin valmistautuessaan on S.V.U.L:n voimistelujaosto järjestänyt eri piireihin voimisteluneuvojia, jotka käyvät ohjaamassa seurojen harjoituksia ja antavat neuvoja kilpailuohjelmien laatimisessa, mikäli seurat tällaista avustusta tarvitsevat.

Voimisteluneuvojana Viipurin ja Etelä-Saimaan piireissä tulee toimimaan voimistelunopettaja Yrjö Nykänen. Seurat, jotka ovat neuvojen ja ohjauksen tarpeessa, voivat siis kääntyä hänen puoleensa, joko kirjeellisesti os.: Viipuri, tai puhelimitse n:o 2682.

Paavo Nurmesta

kirjoittaa »Bonniers Veckotidningissä Tukholman stadionin johtaja Erik Bergvall eräitä tavallisuudesta poikkeavia sanoja. Koska tällaiset lausunnot ovat harvinaisia Ruotsin lehdistössä, vallankin juuri nyt Nurmi-häviön aikaan, julkaisemme seuraavassa osan kirjoitusta.

»Paavo Nurmi on ollut urheilun suurmies», sanoo kirjoittaja. »Turhaan hän ei ole ansainnut nimeä juoksijain kuningas. Kukaan ei ole siinä määrin kuin hän osannut hoitaa ruumistaan tehdä siitä konetta, joka nöyrästi on totellut johtavan tahdon määräyksiä. Kukaan ei ole tehnyt niin luovaa työtä alalla, jolla ei enään mitään luotavaa luultu olevankaan. Kukaan ei ole siinä määrin kuin hän omistautunut asialleen, luopunut iloistaan, uhrannut mukavuuksiaan ja pyrkinyt asettamaansa päämäärään ja saavuttanut sen.

Suuri on hän ollut edesottamisissaan ja hän on lyönyt maailman hämmästyksellä. Mutta suurimmalta hän sentään näytti häviön hetkellä. Vaikkakin sekä saksalainen että ruotsalainen oli hänet lyönyt, asettui hän sitten uuteen mittelöön viimemainittua vastaan. Hän oli silloin niin varma kuin yleensä varma olla voi, että hän tulisi uudelleen lyödyksi; sillä niin taitava hän on toki alallaan, että tuntee oman kykynsä. Hän tiesi myöskin, että maamiesten yhteys tulisi olemaan seurauksena. Sillä jos hän itse jaksaisi uskoakin, että joku voisi tulla paremmaksi kuin hän, eivät hänen omat maamiehensä voisi ymmärtää sitä.

Jos hän olisi vain halunnut syyttää sairautta, vilustumista, vikaa nilkkajänteissä, jota mikään maailman lääkäritaito ei olisi voinut väittää olemattomaksi, silloin ei hänen olisi tarvinnut asettautua kilpailemaan seuraavana päivänä. Viden voittokulku olisi silloin jäänyt puolinaiseksi. Mutta Nurmi piti parempana taistella, vaikkakin hän tiesi, että toinen oli vahvempi. Ja kamppailun jälkeen ojensi hän voittajalle kätensä miehekkääseen ja ritarilliseen kädenlyöntiin.

Miksi emme silloin haluaisi osoittaa suosiota sellaiselle uroteolle, miehelle, joka pystypäin on kaatunut kunniallisessa taistelussa, olkoonpa hän nyt sitten suomalainen, ruotsalainen tai saksalainen?

Yhtykäämme siis eläköön-huutoon kaatuneelle suuruudelle! Ehkä hän tointuu ja tulee takaisin jälleen, peloittavampana kuin koskaan aikaisemmin!»

Ulkomaat

Englannin hiilitaistelun viimeinen vaihe.

On kohtalon ivaa, että Mr Baldwin, joka ohjelmansa pääkohdaksi oli ottanut teollisuuden rauhallisen työskentelyn suojaamisen, on hallituskautenaan joutunut selvittämään maailman suurimpia työselkkauksia, nimittäin suurlakko viime toukokuussa ja nyt lähes puoli vuotta kestänyt työnseisaus hiilikaivoksissa. Mutta Baldwinin syy ei ole, että tällaiseen tilanteeseen on jouduttu. Hänen ministeriönsä sai edeltäjiltään varsin sekavan perinnön selvitettäväksi ja heidän osakseen tuli kestää koko tämä kriisiaika, jonka seuraukset nyt tuntuvat vaikeina koko Englannin yhteiskuntaelämässä. Lloyd Georgella ei ole nyt vähintäkään aihetta olla konservatiivisen hallituksen neuvonantajana, sillä hän on enemmän kuin kukaan muu käyttänyt hallitusvaltaa sotkemaan tilanteen hätäisesti tehdyillä kompromisseilla, jotka eivät kauvan tule pitämään paikkaansa. Lisäksi on muistettava, että hänen myöntyväisyyspolitiikkaansa sodan aikana moitittiin demoralisoivaksi vieläpä työläisliikkeenkin johtomiesten taholta.

Yleinen mielipide on nykyisenä joukkovallan aikakautena oikullinen ilmiö, joka aina on tyytymätön maan korkeimpaan johtoon, mitä puolueväriä se kantaneekin. Demokratia arvostelee hallituspolitiikkaa yksinomaan menestyksen mittapuun mukaan ottamatta ollenkaan huomioon periaatteellista puolta. Baldwinia juhlittiin suurlakon kukistamisen riemukkaana hetkenä, mutta muuten on hänen hallituksensa koko ajan saanut ankaraa arvostelua osakseen. Viime vuoden kesällä moitittiin suuresti hallituksen myöntyväisyyttä, kun se ryhtyi välittämään 23 miljoonaa puntaa kaivostenomistajille ja sen kautta hankkimaan lykkäyksen kaivostyöläisten lakkoliikkeelle, jolla jo pitemmän aikaa oli uhattu. Kansallistalouden ja valtion finanssiolojen kannalta olikin tämä toimenpide kelvoton. Jollekin sosialidemokratiselle hallitukselle olisi luonnollista toimia sen periaatteen mukaan, että ellei vientiteollisuus enää kykene maksamaan työläisilleen niin suuria palkkoja kuin aikaisemmin, niin tulisi yhteiskunnan estääkseen heidän elintasonsa laskeutumisen avustaa mainittua elinkeinoa s.o. tässä tapauksessa lahjoittaa englantilaista hiiltä ilmaiseksi ulkomaille. Tällaisella metoodilla ei voi päästä pitkälle, sillä veronmaksajat tulevat pian kiittämään kunniasta olla kotimaisten työläisjoukkojen ja ulkomaisten kuluttajien lypsettävinä.

Baldwinin hallituksen tarkoitus ei ollutkaan pysyttää avustusmenetelmää vakinaisena laitoksena. Hallitus tahtoi vain sen avulla voittaa aikaa varustautuakseen suurlakkovaaran varalta ja valmistaakseen ehdotuksen pulman ratkaisemiseksi rauhallisin keinoin ja hiiliteollisuuden sovittamiseksi uuden tilanteen mukaiseksi. Kumpikin tarkoitusperä oli yhteiskunnan kannalta yhtä tärkeä ja oikeutettu. Edellinen niistä saavutettiin: hallitus oli ehtinyt järjestää suojelusorgaaneja ja apukeinoja lakon varalle, käyttäen siinä hyväkseen huomattavan paljon moottoriliikennettä. Seurauksena oli suurlakon kukistuminen, millä seikalla oli mitä suurin merkitys vastaiselle kehitykselle. Aina maailmansodan ajoista saakka olivat Englannin työmiehet lakkaamatta heiluttaneet suurlakon uhkaavaa moukaria ilmassa, tämän vaaran merkeissä olivat syntyneet monet aikaisemmat mutta enemmän tai vähemmän paikalliset lakkoliikkeet, jotka antoivat johtajille rohkeutta ja joukoille luottamusta häikäilemättömään toimintaan. Toukokuussa v. 1926 putosi vihdoinkin jättiläisvasaran isku. Mutta se ei lamauttanut yhteiskuntaa. Nykyisen hallituksen suureksi ansioksi on aina luettava, että se on saanut taitavasti torjutuksi tämän peloittavan iskun sellaista herkkää organismia kohtaan kuin Englannin suurteollisuus on. Suurlakon epäonnistuminen on tehnyt syvän vaikutuksen ympäri maailmaa. Moskovan hartaat toivomukset vallankumouksen puhkeamisesta Englannissa olivat joutuneet häpeään ja itse Englannin ammattiyhdistyksissä ovat sellaiset valistuneet johtomiehet kuin Havelock Wilson ja Appleton ankarasti moittineet suurlakon alkuunpanijoita ja sen kautta lisänneet rohkeutta ja vastuuntunnetta maltillisempien ainesten keskuudessa.

Hiiliselkkaus, joka aiheutti suurlakon, on sitävastoin jatkunut koko kesän edelleen. Siihen nähden ei Baldwinin hallituksella ole ollut samaa menestystä. Sikäli kuin sen ansiot suurlakon kukistamisessa jäävät unohduksiin, lisääntyvät sitä vastaan moitteet sen näennäisestä välinpitämättömyydestä ja saamattomuudesta hiilikysymyksen ratkaisussa. Väitetään, että hallitus ei ole koskaan ottanut määrättyä kantaa kysymykseen nähden ja että se heti alussa teki arveluttavan virheen, kun se ei ilman ehtoja hyväksynyt hiilikomissionin ehdotusta ja käyttänyt kaikkia voimiaan sen täytäntöön panemiseen. Sen sijaan asettui hallitus lykkäävälle kannalle ja koetti sovintomenettelyn yksinkertaisella keinolla saavuttaa ratkaisun. Työaikaan nähden on hallitus kuitenkin määritellyt kantansa ja saanut aikaan lain, joka tekee mahdolliseksi työajan lisäämisen 7 tunnista 8 tuntiin. Mutta yhtä helppoa ei ollut päästä johonkin tulokseen molempiin riitapuoliin nähden, jotka itsepintaisesti pitivät kiinni vastakkaisista käsityskannoistaan. Kaivostyöläiset vastustivat pienintäkin muutosta alaspäin hyvien konjunktuurien aikana saavuttamassaan elintasossa. Kaivostenomistajat puolestaan selittivät, että teollisuus ei voi työskennellä ja säilyttää kilpailukykyään, elleivät työläiset alistu työolojen ja -palkkojen järjestelyyn. Taloudellinen järki oli pakoitettu myöntämään kaivostenomistajien olevan oikeassa, samalla kun yleinen myötätunto kallistui kaivostyöläisten puolelle, joilla oli edessään ikävä välttämättömyys tyytyä vastedes huonompiin elinehtoihin.

Jos hiiliselkkaus välittömästi olisi johtanut Englannin katastrofiin, kuten oli ennustettu, olisi hallituksen ollut pakko jo useita kuukausia sitten lainsäädännöllistä tietä sitovalla tuomiolla tehdä loppu selkkauksesta. Mutta vaikka Englannin taloudellinen asema ei kuitenkaan ole kadehdittava, niin eivät pessimistien synkät tulevaisuuden kuvat ole kuitenkaan vastanneet todellisuutta. Samoinkuin nykyaikainen yhteiskunta voi menestyksellä torjua suurlakon, samoin on se osoittanut nykyisen tuotantotavan vallitessa omaavansa suuren mukautumiskyvyn. Se on voimien vähenemättä kestänyt maailmansodan ajat ja se on senvuoksi ilman pahempia vaurioita kestänyt hiiliselkkauksen ankaran kolahduksen. Ulkomaat, etenkin Saksa, ovat mielissään saadessaan myydä hiiliä Englantiin ja tässä yhteydessä on merkillepantava eräs seikka: ei-englantilaiset hiilityöläiset välittävät vähät kansainvälisestä velvollisuudestaan lakkoilevia tovereitaan kohtaan, kuten ei myöskään Englannin kuljetustyöläisten liitto ole kuunnellut hiilityöläisten kehoitusta vaikeuttaa ulkomaisen hiilen tuontia Englantiin. Heidän solidaarisuutensa joutui liian kovalle koetukselle suurlakossa, mistä on ollut seurauksena, että hiilityöläiset ovat joutuneet täydelliseen erimielisyyteen muiden Englannin työläisainesten kanssa.

Nämä tekijät ovat vaikuttaneet osaltaan lamaannuttavasti kaivostyöläisiin, jotka tähän asti olivat sokeasti seuranneet johtajiaan, herroja Cook ja Smith. Mitään varsinaista hätää ei kuitenkaan löytyne työläisten keskuudessa. Vaikkakin ammattiyhdistysten omat rahastot lienevät loppumaisillaan, niin saavat työttömien perheet avustusta köyhäinhoitolaitokselta. Ulkomaiden ammattiyhdistykset, jotka eivät ole suostuneet kannatuslakkoihin, ovat kuitenkin rahallisesti lähettäneet avustuksiaan. Kuitenkin lienevät työläiset huomanneet aseman heille yhä vähitellen tiukentuvan, sillä viimeisten viikkojen aikana ovat he yhä suuremmissa joukoin alkaneet palata töihin kaivostenomistajien hyväksymillä ehdoilla.

Hallitus on jatkanut ponnistelujaan sovintopohjan aikaansaamiseksi. Baldwin laati noin kolme viikkoa sitten välitysehdotuksen, joka näytti jo johtavan suotuisaan ratkaisuun, kun muutama päivä sitten eräissä kaivospiireissä tehdyt päätökset sitä kannattivat. Lopullinen tulos on kuitenkin ollut hallituksen välitysehdotuksen hylkääminen suurella äänten-enemmistöllä. Samalla on kaivostyöläisten politiikka saanut arveluttavamman käänteen. Liiton suurien joukkojen vaikutus tapahtumien kulkuun vähenee päivä päivältä ja sijalle astuu muutamien johtajien harvainvalta, joka jo on ehtinyt osoittaa kiihkeyttään eroittamalla liiton konferenssin jäsenyydestä henkilöitä, jotka ovat kannattaneet maltillisempaa toimintaa. Vaikka tilanne vielä siis on epäselvä ja selkkauksen päättyminen toistaiseksi hämärän peitossa, on kuitenkin hyvin todennäköistä, että järkevämpi mieliala, joka käsittää taipumisen ainoaksi mahdollisuudeksi ja joka jo on ilmennyt lukuisten joukkojen työhön palaamisessa, voittaa yhä enemmän alaa, jolloin johtajat huomaavat viimein jääneensä yksin etulinjaan ja katsovat parhaaksi antautua menetetyn taistelun jälkeen.

Pilsudski kehittää Puolan puolustuslaitosta.

Perustetaan erikoinen maanpuolustuskomitea ja sotilasmäärärahoja lisätään.

("Karjalan" radiosanoma).

Berlin, 9. 10. Warsovasta ilmoitetaan, että hallitus on päättänyt perustaa erikoisen maanpuolustuskomitean jonka tehtävänä tulee olemaan kaikkien puolustusta koskevien kysymysten valmistelu. Aikomuksena on saattaa kaikki asevelvollinen väestö sotakuntoiseksi ja lisätä varoja sotilastarkoituksiin, siten, että ne tulevat nousemaan 40 prosenttiin koko budgetista.

Trotski ja Sinovjev Siperiaan?

("Karjalan" radiosanoma.)

Berlin, 9. 10. Lehdistön saamien tietojen mukaan aikoo kommunistisen puolueen keskuskomitea asettaa Trotskin, Sinovjevin ja Pjatakovin puolueoikeudessa syytteeseen puoluekurin rikkomisesta. Otaksutaan, että heidät tullaan karkoittamaan Siperiaan.

Järkyttävä kaivosräjähdys Etelä-Afrikassa.

Osa kaivoksessa olleista saanut surmansa, loput suljettuina kaivokseen.

Lontoo, 9. 10. (STT)
Sanomalehdet kertovat, että Durhamissa Etelä-Afrikassa sattuneessa kaivosräjähdyksessä oletetaan 4 valkoihoisen ja 116 alkuasukkaan saaneen surmansa. Räjähdyksessä tuhoutui muuan kaivosaukko täydellisesti ja työläiset joutuivat kaivokseen. Kaivoksesta kohoavan kaasun vuoksi on kaikki pelastustyö tähän saakka ollut mahdotonta. — Reuter.

Dundee, Natal, 9. 10. (STT)
Koko yön kestäneen pelastustyön jälkeen on 11 alkuasukkaan ruumiit löydetty. He olivat saaneet surmansa eilen illalla Dundeessa tapahtuneessa kaivosräjähdyksessä. Savu ja liekit näkyvät kahden mailin päähän. Pelastusmiehistö koettaa nyt päästä syvemmälle kaivokseen, missä vielä 150 alkuasukasta ja neljä europalaista ovat hautautuneina.

Kiinan tapahtumat.

Kantonin joukot lienevät valloittaneet Vutshangin.

("Karjalan" radiosanoma.)

Berlin, 9. 10. Lontooseen Pekingistä saatujen tietojen mukaan ovat Kantonin joukot vallanneet Vutshangin, jossa väestö kärsii suurta hätää. Ulkomaalaisten asema on kuitenkin turvattu.

Saksan ja Ranskan lähentyminen

»Matin» vaatii Saksalta erinäisiä lisäehtoja.

("Karjalan" radiosanoma).

Berlin, 9. 10. »Matin» lausuu, että ehtona Saksan ja Ranskan lähentymiselle on, että Saksa säilyttää Puolalle sen nykyisen rajan ja että Saksa luopuu Saksan ja Itävallan yhdistämisajatuksesta.

Pan-europalainen liike.

Maailmansodan aikaansaama kurjuus ja rappiotila on viime vuosina ollut aiheena monien erilaatuisten liikkeiden syntyyn, joiden pyrkimyksenä on johtaa Europa parempaan ja onnellisempaan tulevaisuuteen. Tämä on näiden kaikkien eri ilmiöiden yhteinen päämäärä, minkä nimisiä ne sitten lienevätkin. Näihin liikkeisiin kuuluu m. m. pan-europalainen liike, joka kuluvalla viikolla on pitänyt kongressin Wienissä, kuten viime päivien sähkösanomatiedot ovat lyhyesti kertoneet.

Tämän liikkeen perustaja on eräs nuori kirjailija, kreivi Richard Coudenhove-Kalergi, joka muutamia vuosia sitten julkaisi kirjan nimellä »Pan-Europa». Siinä hän selitti, että Europa, sellaisena kuin se nyt on, menee ehdottomasti perikatoaan kohti, sekä kehitteli keinoja sen pelastamiseksi. Hänen loppupäätelmänsä oli, että ensin on välttämätöntä antaa muutaman vuoden ylimenokauden mennä ohi, minkä jälkeen voi alkaa varsinainen työ, jonka päämääränä on vähitellen poistaa jännitys Europan eri kansojen ja valtioiden väliltä ja muodostaa tulevaisuudessa Europa Yhdysvaltojen tapaiseksi valtioyhtymäksi.

Tämä kirja oli haaveilijan teos, joka ei aikanaan kiinnittänyt suurempaa huomiota puoleensa. Mutta Coudenhove osoitti ennenpitkää olevansa energinen haaveilija, joka osasi tehdä väsymätöntä propagandaa aatteensa hyväksi. Lisäksi oli hänellä kylliksi käytännöllistä kykyä etsimään arkoja kohtia Europan elämässä ja esittämään keinoja niiden poistamiseksi vähitellen. Ja nyt ovat hänen ponnistelunsa saavuttaneet huomattavan tuloksen, kun on saatu aikaan kongressi, jossa on ollut edustajia kaikista Europan maista, Italiaa ja Venäjää lukuunottamatta.

Mitä tarkoittaa nimitys Pan-Europa? Tähän kysymykseen antaa pan-europalaisen ohjelman 3 pykälä seuraavan vastauksen: »Pan-europalaisen liikkeen päämääränä on yhdistää kaikki ne Europan valtiot, jotka voivat ja haluavat liittyä yhdeksi poliittis-taloudelliseksi valtioliitoksi, joka perustuu samanarvoisuuden ja rauhan ajatukseen». Tämä valtioyhtymä tulisi käsittämään kaikki Europan valtiot, paitsi Venäjää ja Englantia — tämä kohta ohjelmassa on ollut suurimpien kiistojen alaisena. Coudenhove tekee nimittäin seuraavan jaotuksen: 1. Pan-Amerika, joka tähän asti on ehtinyt pisimmälle poliittisen yhteenliittymisen tiellä, 2) tuleva Pan-Europa, 3) Englanti eri osineen ja siirtomaineen, ja 4) Pan-Aasia, johon myöskin Venäjä maantieteellis-poliittisista syistä on luettava. Lopullisena päämääränä on pan-europalaisen valtioliiton muodostaminen, jolla tulisi olemaan yhteinen liittohallitus. Kuitenkin on tämä päämaali vielä niin kaukana, ettei sitä välittömästi tavoitella. Lähin toimenpide tähän päämäärään pääsemiseksi on muodostaa tulevaan Pan-Europaan kuuluvat valtiot — siis Venäjä ja Englanti poistettuina — Yhteiseksi tullialueeksi. Ankara arvostelu, jota Englannin ja Venäjän poissulkeminen on saanut osakseen, on pakoittanut Coudenhoven sikäli muuttamaan kantaansa, että myöskin niitä pyydettiin lähettämään edustajansa Wienin kongressiin, mitä kehoitusta Englanti on noudattanutkin.

Toinen kysymys on, mitä pan-europalainen liike nykyisissä oloissa käytännössä saa aikaan. Toistaiseksi voinevat ainoastaan sellaiset asiat, kuten passirajoitusten poistaminen ja taloudellisen jännityksen helpottaminen eri maiden välillä, olla toteutettavissa. Huomattavana saavutuksena on kuitenkin pidettävä, että kongressi on saatu koolle sellaisena ajankohtana, joka on pan-europalaiselle liikkeelle mitä edullisin. Thoiryn kohtaus on laajentanut perspektiiviä huomattavasti ja europalaisen teräskartellin syntyminen on osoittanut kansainvälisen yhteistoiminnan taloudellisella alalla tarpeen vaatimaksi.

Tosin jäivät kongressin käytännölliset tulokset jokseenkin mitättömiksi lukuunottamatta suurta propagandaa liikkeen hyväksi. Liike on kuitenkin joka tapauksessa saanut yleisemmän muodon ja kokous on pitänyt huolta työn laajentamisesta lähettämällä eri maiden hallituksille kehoituksen kaikin tavoin avustaa varsinaiseen tosityöhön ryhtyvän pan-europalaisen konferenssin kokoontumismahdollisuuksia. Ottaen huomioon, että pan-europalainen liike pysyttelee jyrkästi syrjässä alueellisia riitoja ja muitoksia koskevista kysymyksistä, on aihetta toivoa, että sen alulle panema työ voi johtaa vastaisuudessa huomattaviinkin positiivisiin tuloksiin. Onko ohjelma paras mahdollinen, siitä voidaan olla eri mieltä, mutta siemen on joka tapauksessa itämässä tulevaisuutta varten.

Puola määritellyt kantansa Liettuan ja Neuvosto-Venäjän sopimukseen.

Neuvostohallitukselle annetaan asiasta nootti.

Warsova, 8. 10. (STT)
Sanomalehdet kertovat, että hallituksen kanta Venäjän ja Liettuan turvallisuussopimukseen nähden on määritelty neuvotellussa Pilsudskin ja Zaleskin kesken. Lähimmässä tulevaisuudessa jättää Puolan Moskovassa oleva ministeri asiassa nootin neuvostohallitukselle. — PAT.

Ranskan hallintouudistukset.

Poincarén hallituksen rahallisen ohjelman yhteydessä tehdyt päätökset, jotka alun perin tarkoittivat vain pelkkiä säästäväisyystoimenpiteitä tai ainakin leimattiin sellaisiksi, ovat viime aikoina äkkiä saaneet aivan toisen merkityksen. Ne näyttävät koskevan koko Ranskan tasavallan historiallisen ja poliittisen rakenteen yhteydessä olevia kysymyksiä. Nämä säästäväisyyssuunnittelut ovat jo aiheuttaneet kiivaan taistelun ja on vaikea päätellä, ovatko tämän kiistan alkusyinä viime aikoina esiintuodut periaatteelliset erimielisyydet, vai onko niihin johduttu vasta myöhemmin taistelun kestäessä. Kyseessä on yli sadan aliprefektuurin ja yli 200 piirioikeuden lakkauttaminen, minkä lisäksi on suunniteltu poistettaviksi vielä useita muitakin virkoja departementeissa. Parlamenttielinten toimintaa vastaan kohdistuneen yleisen tyytymättömyyden painostuksesta antoivat senaatti ja edustajakamari hallitukselle erikoisvaltuudet säästäväisyystoimenpiteitten toteuttamiseen. Yleisen mielipiteen musertava arvostelu frangin luhistumisen uhatessa oli tällöin murtanut oppositionin voiman täydellisesti. Mutta tuskin oli kirves asetettu hallintopuun juurelle, kun maan eri osista alkoi kuulua vastaväitteitä. Se ei merkinnyt yleistä periaatteellista vastarintaa, vaan oli pikemminkin paikallisen, itsessään ei-poliittisen oppositionin ilmennys, mutta joka tapauksessa on tuo vastarinta otettava huomioon merkittävänä tekijänä.

Jo kauan on Ranskassa oikeastaan oltu yksimielisiä siitä, että virkakoneisto on laajuutensa vuoksi vaatinut suhteettoman suuria kustannuksia ilman vastaavia työsuorituksia eri aloilla. Eipä aina ole tarkkaa rajaa määritelty näitten virastojen työaloille. Löytyi paljon tuomioistuimia, joissa tuli käsiteltäväksi niin vähän asioita, että oikeuden arvoisat jäsenet saattoivat viettää kalastus- ja metsästysurheilun vilkastuttamaa yhtämittaista lomaa oikeastaan. Samoin oli liian paljon vankiloita, jotka saattoivat olla aivan tyhjinä tai joissa korkeintaan parin kolmen rangaistusvangin vuoksi täytyi ylläpitää suurikustannuksista vankilajärjestelmää vartijoineen ja kaikkineen. Nyt onkin kokonaista 218 vankilaa tarpeettomina lakkautettu. Noissa epäkohdissa tarjoutui aivan itsestään lähtökohtia uudistuksille Ranskan ylenmääräiseksi paisuneessa virkakoneistossa. Parisista käsin katsoen näytti tämä kaikki varsin yksinkertaiselta ja selvältä. Mutta parisilaiset, pääasiassa kumminkin senaattorit ja edustajakamarin jäsenet, saivat kesälomillaan piankin kuulla, että löytyi myöskin ranskalainen maaseutu valitsijakuntineen, jotka tahtoi pitää silmällä paikallisia etujaan ja esitti vaatimuksia niitten nimessä. Koetettiin kyllä parlamenttimiesten puolelta varsinkin tehdä selväksi, että nykyaikaisten liikenneyhteyksien vuoksi jako alaprefektuureihin, mikä sata vuotta sitten saattoi olla hyvinkin oikeutettu, on nyt aikansa elänyt ja että prefekti voimavaunuineen kykenee helposti ja nopeasti pääsemään kosketuksiin hallintoalueensa kaukaisimpienkin seutujen viranomaisten ja väestön kanssa välittömästi. Nämä vakuuttelut eivät kumminkaan ole riittäneet. Asianomaiset kaupungit, joita uudistukset tulisivat koskemaan, pitivät omaa yhteiskunnallista ja taloudellista elämäänsä uhattuna. Maakuntalehdet valittivat useasti Parisin myötätuntoisesti hymyilleessä, että nyt on menetetty vuoden keskeisin seuraelämätilaisuus, nimittäin herra aliprefektin vaalia seuranneet juhlallisuudet. Vakavampi kuin tämä seuraelämäperuste on kumminkin ollut pelko, että uudistuksien toteutuessa jouduttaisiin maaseudun sivistyneen virkamieskunnan heikkenemiseen ja häviöön, mistä taasen johtuisi pahoja seurauksia korkeammille oppilaitoksille ja muille sivistystekijöille. Mutta ennen kaikkea painostetaan, että maaseutuväestön on nyt pakko tulla kaupunkeihin, missä tuomioistuin sijaitsee, ja että edelleen hallinnon supistamisessa tehdyt säästöt kumminkin kiskotaan pois veronmaksajilta, kun heidän täytyy tehdä suurikustannuksisia matkoja kaukana sijaitsevaan oikeuspaikkaan. Korostetaan niinikään, että aliprefektit ovat yhä suuremmassa määrin muuttuneet asioihin perehtymättömien maaseudun hallintomiesten, pormestarien j.n.e. teknillisiksi neuvonantajiksi. Monia muitakin esille tuotuja vastaväitteitä voitaisiin mainita. Kerta kaikkiaan näyttää siltä kuin paradoksaalisena vastakohtana maassa tapahtuneelle poliittiselle käänteelle näissä hallintouudistuskysymyksissä ilmenisi maaseudun vastarinta yhä tiukemmaksi muodostuvaa keskittämistä vastaan, mikä pyrkii imemään maaseudun veren tyystin. Hyvin tehokkaasti on vaikuttanut maaseutupiirien taholta esitetty kysymys, miten paljon suunniteltujen uudistusten kautta todellisuudessa saadaan säästöjä aikaan. On nimittäin otettava huomioon, ettei aliprefektuurien ja tuomioistuimien lakkauttamisella vielä suurestikaan supisteta virkamieskuntaa ja sen menoja. Nykyistä finanssipulaa ei näillä säästäväisyystoimilla suuremmassa määrin kyetä auttamaan, sillä kyseenalaisten virkojen poistaminen vaatii hallinnossa muita välttämättömiä ja suurikustannuksisia uudestijärjestämisiä. Nämä riitaa aiheuttaneet uudistukset tuottanevat senvuoksi nykyisin ehkä kaiken kaikkiaan kymmenisen miljoonaa frangia, valtion talousarvion ollessa pyörein luvuin 40 miljaardia.

Uudistuksen vastustajien taholta kysytään epäilevinä edelleen, mikä uudistusten hyödyn ollessa näin epätietoinen on niitten toteuttamisen varsinainen tarkoitus. Suunnitelman varsinainen luoja on nykyinen eläkeministeri Louis Marin, edustajakamarin äärimmäisen oikeiston tähänastinen johtaja. Oikeistolehdet ovat tuoneet ilonsa sen johdosta, että aliprefektien, vasemmiston tähänastisten parhaitten vaaliavustajien kädet sidotaan nyt poliittisesti. Mutta näitten lausuntojen ohella on koko kysymys joutunut aivan uudelle pohjalle. Käy ilmi, että kun on kyseessä niin politiikan läpitunkema hallinto kuin Ranskan suuren vallankumouksen luoma, ei niinkään suuressa määrässä kiinnitetä huomiota yksityisiin työsuorituksiin jollakin virkapaikalla, vaan psykoloogisiin ja poliittisiin vaikutusmahdollisuuksiin. »Meidän vallankumouksellis-tasavaltalaisen perintömme muuan pääsaavutus on vaarassa!» on omaksuttukin tunnuslauseeksi vasemmalla. Ohi mennen mainittakoon, että tätä maaseudulla ilmenevää mielialaa koetetaan nykyisten puolueolojen mukaisesti käyttää hyväksi vallassa olevaa hallitusyhtymää vastaan.

Pulman tekee vielä aktuellimmaksi se, että tässä mielipiteiden vaihdossa joudutaan Ranskassa uudempina aikoina tärkeäksi muuttuneeseen teemaan »alueellinen hallinto vai sentralismi». Ranska ei luonnostaan suinkaan ole läpeensä sellainen yhtenäinen kansallisvaltio, yhden rodun asuma valta, millaisena sitä ulkomailla pidetään. Ranskalaiset itsekin ovat syntyneet hyvin erilaisista rotusekoituksista, mikä Ranskan omalla maaperällä on sitten täydellisentynyt ja ranskalaiset tietävät tämän hyvin itsekin. Rotusekoitus ei ole tapahtunut yksinomaan vieraitten kansojen asekädessä tunkeutuessa alkuaan kelttiläisen väestön asumaan maahan (roomalaiset, germaanien eri heimot), vaan sekaantuminen on jatkunut uudella ajalla yhä edelleen, kiihtyen viime vuosina. Muista runsasväestöisistä ja väkiluvultaan nopeasti kasvavista maista siirtyy lakkaamattomana virtana eri kansallisuuksia tähän luonnon siunaamaan, mutta vähenevän oman väestön asumaan maahan. Ennen sotaa muutti maahan väkeä varsinkin idästä, Saksasta, nyt Puolasta, Tshekko-Slovakiasta y.m., pääasiassa kumminkin Etelä-Ranskaan Italiasta ja Espanjasta. Ranskan suunnaton assimilatiokyky on kyllä tunnettu. Se johtuu suureksi osaksi ilmastollisista, maantieteellisistä ja puhtaasti kulttuuritekijöistä, mutta myöskin voimakkaista poliittisista syistä. Päävoimana »yhden ja jakamattoman tasavallan» ylläpitämisessä pidetään Parisista käsin johdettavaa sentralismia, mikä on Ranskalle antanut erittäin lujan ja yhtenäisen kansallisvaltion luonteen, vaikka todellisuudessa vieraita aineksia löytyy (flaamit koillisessa, bretonit luoteessa, baskit ja katalonialaiset etelässä, savoijalaiset Alpeilla ja nyt saksalaiset Elsass-Lothringissa. Keskityksestä huolimatta tehtäisiin väärin aliarvioitaessa liian suuressa määrin eri alueitten pyrkimyksiä, kulttuuri- ja kielellisissä suhteissa ennen kaikkea. Niinpä löytyy vielä paljon bretoneja, jotka eivät osaa juuri sanaakaan ranskaa, tarviten tulkin oikeudessa. Pohjoisen ja etelän vastakohta on suuri. Pohjois-Ranskan asukas pitää eteläistä maamiestään hänen omalle kärkevämmälle luonteelleen aivan vastakkaisena, usein hänen mielestään hyvin epämiellyttävänä tyyppinä. Kun etelässä kuuntelee väestöä, hämmästyy vallan, miten vasta viime vuosisadan keskivaiheilla Mistral, Brunet, Mathieu y. m. etelä-ranskalaiset sivistyneet murrerunoilijat herättivät uudelleen eloon käsityksen omasta alueellisesta kulttuurista, kirjallisuudesta, tavoista ja kielestä. Kulturellisesti ja poliittisesti edistävät rojalistit sekä koko katolinen papisto näitä alueellisia pyrkimyksiä. Maaseudun katolisen papiston vaistomainen halu suojata erikoista murretta tai kieltä johtunee ensi kädessä papiston pyrkimyksistä päästä mahdollisimman lähelle sivistymättömämmän väestön käsityskantaa ja tunne-elämää. Mutta on kaiken kaikkiaan otettava huomioon, ettei alueellinen virtaus ole vihamielinen valtiolle eikä tasavallallekaan — päinvastoin se koettaa tuoda esiin aivan erikoisesti patriotismia, vieläpä chauvinismiakin. Alueellisia erikoisvirtauksia edistää lisäksi hallintokoneiston monimutkaisuus ja raskaus, mistä aiheutuu usein hitautta ja suoranaista ymmärtämättömyyttäkin paikallisia tarpeita kohtaan. Erikoisen — lisäksi vaarallisen — lisän on regionalismi saanut Elsass-Lothringin yhdistämisestä Ranskaan. Maan hiukan ruostunut keskitetty hallintokoneisto natisee täällä kaikkein pahimmin. Vaaralliselta hallintoon nähden tuntuu myöskin italialaisten siirtyminen suurin joukoin Gascogneen, minne siirtolaiset ovat (luultavastikin Italian hallituksen rahallisen tuen turvin) vieneet omat pappinsa, viinipä italialaisen piispankin ja yleensä osoittivat lujaa päättäväisyyttä pitäessään kiinni kansallisuudestaan.

Nykyisessä riidassa syyttää vasemmisto oikeistoa ja hallitusta erikoisesti siitä, että hallitus aikoo alueellisessa mielessä hajoittaa departementtijärjestelmän puitteet, luo entisten laitosten sijaan »departementtien välisiä» elimiä ja pyrkii siten palaamaan ennen suurta vallankumousta voimassa olleeseen maakuntajakoon. Tosiasiallisesti kyllä Ranskan rojalistit pitävätkin vallankumouksen suurena virheenä sitä, että luonnonvastaisella tavalla pirstottiin vanhat maakunnat mielivaltaisesti hahmoiteltuihin departementteihin. Silloin epäilemättä pyrittiin hävittämään vanhat maakunnalliset erikoisuudet vallankumouksellisen yhtenäistyttämisen hyväksi eikä nykyrenkään hallintojärjestelmä tahdo tietää mitään maakunnallisten erikoisvirtausten vahvistamisesta. Olisi kenties mielenkiintoista nähdä, miten pitkälle aliprefektuurien ja toimettomina olevien oikeuksien lakkauttaminen saattaisi periaatteellisen, valtiopoliittisen ajatuskiistan johtaa, jolle tämä koko kiistan aihe olisi nykyisin jo liian perustaa vailla ja jollei molemmin puolin voitaisi tuoda esiin eri järjestelmien etuja ja haittoja juuri nykyisen kehityksen kannalta katsoen. Uusi hallintoreformi on joka tapauksessa ensimäinen voimakas sotahuuto, minkä innostamina Poincaren hallituksen vasemmistovastustajat koettavat koota ympärilleen kannattajajoukkoa alkaakseen varsinaisesti parlamentaarisen taistelun uudelleen lokakuussa.

TILAISUUS OSTAA
Kenkiä
HALVALLA.
Alennetuilla hinnoilla myydään suurempi määrä erill. naisten, miesten ja lasten jalkineita.
M. Paanasen
Kenkäkauppa
Repolankatu 4. Puh 398.

Mies on huolimaton.
Hän ei viihdy kotona. Tarjooko koti tosi kodikkuutta? Loistaako vaimo hyvyydestä ja rakkaudesta ja huonekalut ja lattiat Viking Kiillotusvahasta? Viking Kiillotusvaha antaa kodikkuutta. 13504

„Kankomulko" vahtivuorolla.

Komsolu N:o 409 valitsi toveri Tshitsherinin kunniavahdiksi myllyynsä.

Myllyssä tapahtui varkaus. Ihmeellinen varkaus: vorot mursivat yöllä myllyn lukot ja veivät mukanaan seitsemänkymmentä puutaa vehnäjauhoja. Vain 70, loput jättivät. Tämä on neuvostolassa ihmeellistä.

Tapaus huomattiin seuraavana aamuna ja ilmoitettiin tirehtöörille. Sillä mylly oli valtion ja kaikissa valtion myllyissä on myös valtion tirehtööri.

Tästäpä melu syntyi:

— Miten mahdollista! Mitä teki vartiosto? Miksei hälyytystä?

— Mitään emme tiedä, vastaa käsiään kyherrellen yhteinen kansa.

— Tänne kaikki vahdit heti paikalla! Kenen vahtivuoro tänään?

Kaikki vahdit löytyivät tuota pikaa, mutta, ihme ja kumma, ei kenenkään vahtivuoro karkausyönä.

— Miksi, kuinka, hän? Tämähän on skandaali. Kaikki oikeuteen, tribunaaliin . . .

— Syyttömiä olemme, toveri tirehtööri. Ei ollut meidän vuoromme. Me aikataulun mukaan, toveri, kenet määrätään.

— Kuka määrää?

— Herra komissaari, toveri tirehtööri.

— Missä on komissaari? Heti paikalla tänne se iletys.

Saapuu komissaari. — Käskystä saapunut, toveri.

— Kenen on vahtivuoro tänään? Miksei vahti paikallaan? Jauhot vietiin, vot. Tribunaaliin . . .

Löytää komissaari taskustaan muistikirjan, joka siemenvoissa yltä päältä.

— Tässä luettelo. Katsotaan, kenen vuoro. Me vuorotellen . . .

Tarkastavat: maanantaina Ivan Petroff, tiistaina Semen Froloff, keskiviikkona Pulkin Ilja . . .

— Mutta torstaina kuka? Tänään?

— E—en saa selvää, toveri tirehtööri.

Kaivaa komissaari sankaniekat silmälasinsa ja hetken kuluttua hänelle kirkastuu:

— Tshi . . . Tshitshe . . . Tshitsherin Jegor! Vot kuka tänään!

— Kuka se on se Tshitsherin, kysyy tirehtööri.

—Mistäs minä tiedän, määräsivät hänet.

— Kuka määräsi?

— Komsolu, herra tirehtööri.

— No vot durakat. Tiedättekö kuka on toveri Tshitsherin? . . . Hän on kankomulko . . . Se tahtoo sanoa: ulkoasiainkomissaari. Ja te hänet yövahtiin myllyynne! No jo on järki. Hänet on määrätty kunniavahdiksi, eikä tänne seisomaan. Ymmärrättekö, durakat?

— En tietänyt, toveri tirehtööri, käskystä tehty. Määräsivät!

— Hän teeskentelee. — Itse jauhot varasti, nyt ei ymmärrä mitään. Arestiin. Sotatribunaaliin . . .

Seuraavana päivänä löydettiin jauhot toveri Mitinan kellarista. Niistä keitettiin komsolulle pontikkaa.

Visa.

Muistakaa lahjoituksia ja testamentteja tehdessänne Kalevala-seuraa! — Lahjoittajahenkilö, -toiminimi tai -yhdistys kutsutaan seuran kannattajajäseneksi.

Venäjän Itämerenlaivaston syysharjoitukset.

Viime kesänä toimeenpantujen harjoitusten antamien opetuksien jälkeen toimeenpani Venäjän Itämerenlaivasto viime syyskuussa suuret laivastomanööverit, jotka kestivät 5 päivää, syyskuun 9 syyskuun 13:sta päivään.

Manööverien toimintaa johti laivaston vallankumouksellinen sotaneuvosto johon kuuluvat: puheenjohtajana laivaston päällikkö Viktorov, laivaston poliittisen toimiston päällikkö Naumov ja Kirejev.

Manöövereitä seuraamaan olivat saapuneet myöskin punaisten merivoimien uusi ylipäällikkö Muklewitsh, entinen punaisen ilmalaivaston v.t. päällikkö, joka tsaarin aikana palveli Venäjän jalkaväessä rivimiehenä ja on senjälkeen toiminut lyhyemmän ajan laivaston alempana virkamiehenä.

Manööverien tarkoituksena oli järjestää yhdessä punaisten maa- ja ilmailuvoimien kanssa suuripiirteinen Kronstadtin ja Suomenlahden linnoitusten suojeleminen hyökkäävää vihollista vastaan. Tässä tarkoituksessa ottivat manöövereihin osaa: 1) kaikki taistelukuntoiset Marat-malliset linjalaivat, Novik-malliset öljylämmityksellä varustetut miinaristeilijät, vanhamalliset torpeedoveneet, vedenalaiset venheet, miinalaivat, trallaajat ja muunlaiset apulaivat; 2) kaikki laivastovahvuuteen kuuluvat Itämeren merilentolaivueen tiedustelu- ja hävittäjä-osastot sekä osa maalentojoukoista; 3) Kronstadtin garnisonin ja Suomenlahden rannikkopuolustusjoukot.

Manöövereihin osallistuneet merivoimat olivat jaetut kahteen ryhmään, joista toisen tehtäväksi oli annettu hyökätä edellämainittujen linnoitusten ja rannikkoa suojelevien laivaston ja maajoukkojen kimppuun.

Muklewitshin toteaman mukaan olivat nämä manööverit todistuksena siitä, että menestyksellisen puolustuksen aikaansaamiseksi olisi sekä laivaston ilmailuvoimien että rannikkopuolustusjoukkojen taktillinen toiminta mahdollisimman läheisessä yhteydessä keskenään. Kiittävän lausunnon laivaston toiminnasta antoi laivaston päällikkö Viktorow, joka myöskin painosti laivaston, ilmailuvoimien ja rannikkopuolustuksen yhteistoiminnan välttämättömyyttä. Hänen selityksensä mukaan on laivasto osoittanut suurta intensiivisyyttä taisteluvalmiutensa hyväksi.

Laivastomanööverit ovat pääasiassa tapahtuneet Suomenlahden itäosassa Kronstadtin ja Krasnaja Gorjkan merilinnoitusten piirissä.

Edelläselostettujen lausuntojen kukkuraksi ovat vielä sekä Itämeren laivaston päällikkö Viktoroff että merivoimien komentaja Muklevitsh ilmoittaneet, että Venäjä tulee kehittämään laivastonsa Itämerellä siksi voimakkaaksi, että se voi menestyksellä ryhtyä taisteluun vaikkapa itse Englantia vastaan, jos se tekisi hyökkäyksen Itämerelle.

Kuinka voimakas sitten on tämä laivasto, joka saattaa bolshevikien johtajat niin innostumaan?

Vuonna 1924 oli Venäjällä Itämerellä 4 taisteluristeilijää, yksi vanhempi panssarivene, 80 torpeedovenettä sekä joukko vedenalaisia, miinaveneitä ja dorpeedohävittäjiä, kaikki tsaarinaikuista laivastoa. Asiantuntijat laskivat silloin kuitenkin, että näistä laivoista ainakin 75 % oli sellaisessa kunnossa, että niiden taistelukyky oli hyvin pieni tai puuttui kokonaan. Myöskin hävittäjälaivasto, joka aikanaan oli ollut maailman parhaimpia, oli joutunut rappiolle. Siis oli olemassa varsin suuri eroitus paperilla olevan laivaston ja todellisuudessa löytyvien taisteluvoimien välillä.

Kuitenkin ovat bolshevikit sen jälkeen suurella tarmolla panneet laivastoaan kuntoon, hankkineet useita uusia vednealaisia ja kiinnittäneet laivaston palvelukseen kelvollisia saksalaisia teknikoita. Edelleen on laivasto saanut 200 lentokonetta ja miljoonia ruplia on myönnetty rannikkolinnoituksien ja -telakoiden kuntoonpanoa varten. Ammattimiehet arvioivat, että nykyinen Itämeren laivasto vastaa taisteluvoimaltaan noin 3/4 tsaarinaikuisesta laivastosta, mihin lisäksi on laskettava suuremmat lentovoimat ja voimakkaammat rannikkolinnoitukset. Kun bolshevikit edelleen jatkavat työtä laivaston kehittämiseksi, on tämä ennen pitkää otettava huomioon varsin tärkeänä tekijänä Itämeren voimasuhteissa.

Suurin vaikeus bolshevikeilla on ei tarveaineiden saannissa vaan miehistön hankkimisessa. Kuten tunnettua, ovat venäläiset itse huonoja merimiehiä ja he ovat nyt kadottaneet Suomen ja reunavaltiot, joista Venäjä aikaisemmin sai hyvää merimiesainesta. Huolimatta suurimmastakaan kommunistisesta innosta on laivastoon täytynyt ottaa toisarvoista miehistöä. Entiset meriupseerit ovat vallankumouksen aikana miltei kokonaan saaneet surmansa tai kadonneet, joten nykyiset laivastoupseerit ovat aivan nuoria, sivistymättömiä miehiä ja korkeimmassakin johdossa on miehiä, jotka eivät paljoakaan tiedä merisodasta. Paraimpana aineksena ovat laivastossa neuvonantajina toimivat saksalaiset ammattimiehet, mutta arveluttavaa on nojautua vierasmaalaiseen, palkattuun ainekseen. Kestää näin ollen vielä kauan, ennenkuin bolshevistinen meriupseeristo on tsaarinaikuisen tasalla, mikä myöskään ei ollut juuri tunnettu erikoisen eteväksi. Sukujen suosimisjärjestelmä ja turmeltuneisuus olivat esteinä sen kehittymiselle.

Että Neuvosto-Venäjän laivasto siitä huolimatta on nytkin jo huomattava tekijä Itämerellä, johtuu siitä, että se yhdessä rannikkolinnoitusten kanssa voi saada aikaan tehokkaan puolustuksen ja että reunavaltiot, joilta miltei kokonaan puuttuu laivasto, ovat alttiina meren puolelta tapahtuville hyökkäyksille. Taisteluun avoimella merellä nykyaikaista laivastoa vastaan ei Neuvosto-Venäjän laivasto vielä kykene, puhe siitä on kerskailua ja dilettanttien yliarvioimista. Mutta, kuten sanottu, bolshevikit työskentelevät laivastonsa kehittämiseksi ja tulevissa asevarustusten rajoittamista koskevissa neuvotteluissa tulee kysymys Venäjän laivastosta kuten yleensäkin sen sotavoimista tuottamaan suurimpia vaikeuksia, sillä Venäjä ei ainakaan tähän asti ole näyttänyt aikovansa suinkaan heikontaa sotavoimiaan vaan päinvastoin.

Kenraali Heye Saksan puolustusjoukkojen päälliköksi.

Berlin, 9. 10. (STT)

Ilmoitetaan, että valtakunnan puolustusministeri on valtakunnanpresidentille suositellut armeijan päälliköksi nimitettäväksi joko Berlinin divisionan päällikön, kenraali Hassen tai Itä-Preussin divisionan komentajan Heyen.

("Karjalan" radiosanoma.)

Berlin, 9. 10. (STT)

Kenraali von Seeckt'in seuraajaksi valtakunnan puolustusjoukkojen päällikön toimeen on nimitetty ensimmäisen divisionan komentaja, kenraali Heye.

Saksan rautatieobligatioiden sijoittaminen.

Englanti ei toistaiseksi ota niitä vastaan.

Berlin, 9. 10. (STT)

Lontoosta ilmoitetaan, että Englannin valtiorahasto on Ranskan lähettilään tiedusteltua alustavasti, olisiko mahdollista rahallisista syistä sijoittaa Saksan rautatieobligatiot, toistaiseksi kieltäytynyt ottamasta osaa tällaiseen toimenpiteeseen.

Itä-Preussin teollisuusmiehet Venäjän oloja tutkimassa.

Berlin, 9. 10. (STT)

Moskovaan on saapunut Itä-Preussin teollisuudenharjoittajain valtuuskunta tutkimaan taloudellisia oloja Neuvosto-Venäjällä.

Tuhoisa merionnettomuus Le Havressa.

Eräs höyrylaiva uponnut, jolloin 10 henkilöä hukkui.

Le Havre, 8. 10. (STT)

Kun hrl. Parisin oli määrä mennä telakkaan, törmäsi se erääseen hinaaja-alukseen ja upposi. Kymmenen henkilöä hukkui. — Havas.

„Isvestijan" entinen päätoimittaja vankeudessa.

»Ruljin» saaman tiedon mukaan kumotaan huhut Steklov-Nahamkesin karkaamisesta. Varmojen tietojen mukaan istuu tämä »Isvestijan» entinen päätoimittaja kahdeksatta kuukautta vankilassa. Aivan äskettäin vangittiin hänen tyttärensä, jota säilytetään Butyrkan vankilassa.

Missä syy — mitä tehdä?

II.

Kasvatus ja rikollisuus.

Esitimme edellisessä kirjoituksessa sen tosiasian, että sivistyksemme levitessä sen kanssa rinnan on suhteellisesti lisääntynyt myös rikollisuus niin laadultaan kuin määrältäänkin ja että tämä siveellinen alaspäinmeno on seuraus tuon sivistyksemme laadusta — se kun teknillisiä ja taloudellisia voimia kirvoittaessaan laiminlyö huollon ja ohjauksen näitten tekijäin alistamisesta korkeampien elämäntarkoitusten ja arvojen välineiksi tehden nämä välineet ja niitten tavoittelun pääasiaksi, oman itsensä päämääräksi. Lyhyesti sanottuna: Sivistysmuotomme intellektualiselle älyperäiselle pohjalle perustuen viljelee, »sivistää» vain tiedollista puolta, s.o. päätä ja jättää ja laiminlyö tahdon ja sydämen voimien kirvoituksen. Seuraus on luonnollinen ja loogillinen: aineellisten arvojen tavoittelu kiihtyy ja kasvaa, elämän nautintojen ja mukavuuksien jano moninaistuu ja kun ei ole näitä haluja hallitsevia ja hillitseviä sisäisiä voimia kehitetty ja voimistutettu, pääsee aine ylivallaksi hengen yli ja niin on rikosten teille portti auki siitä sisälle käydä. Eikä ainoastaan tie auki, vaan vieläpä viettymykset vetämään tälle tielle keinojenkaan vähintäkään omaatuntoa vaivaamatta. Niinpä Linnasalokin itse oikeuden edessä saattoi tämän todistaa todeksi kyynillisesti selittäen: »minusta ei ihmishenki ole sen suurempi arvoinen kuin mikään muukaan, jatkuen ajatus tietenkin: — jos sen tuhoamallakin vain on mahdollisuus hankkia tyydykkeitä viettymyksille ja tarpeille, jotka ovat nousseet ylivoimaisina noita tyydykkeitä vaatimaan ja himoitsemaan. Ja tämän näin »sivistyneesti» ajatellun periaatteensa mukaisesti suunnitellun sitten teon toimeenpanoa täydentäen tätä aivan kirjaimellisesti »teknillinen sivistyneisyys» äänenvaimentajalaitteineen ynnä muineen. Linnasalo rikostovereineen on tuomittu kuoleman rangaistukseen — sitä on myös yleinen mielipidekin vaatinut. Mutta milloin tulee tämä sama mielipide vaatimaan kuolemaa sille henkiselle ilmapiirille, joka näitä »Linnasaloja» luo ja kasvattaa.

Nämä lyhykäiset viittaukset ja huomiot »taudin» syistä pitäisi jo osoittaa mihin suuntaan? mitä tehdä? Sivistysmuotomme olisi saatava uudelle, kestävämmälle, perustalle.

»Ja mitä tahdotaan saada voimaan elämässä, on ensin saatettava voimaan koulussa», sanoo Humboldt. »Jos tahdomme parantaa kulttuurimme, niin että ajattelussa ja tahtomisessa korkein tulee vallitsevaksi ja suuntaa määrääväksi, on alettava koulusta. Koulun tulee olla ei ainoastaan oppilaitos, tietojen jakaja, vaan myös, ja ennen kaikkia kasvatuslaitos, sydämen ja tahdonvoimien vaatija ja kehittäjä.» Ensin ja ennenkaikkia luja perustus ja rakennus, sitten sen muut välineet — ensin ihminen, sitten älyllisyys, jälkimäinen edellisen alle alistettuna» —

Ennen sivistyksen yleistymistä, siis ennen kouluja, kasvatus tapahtui kodeissa. Koti oli koulu. Tietopuolinen opetus oli isän tai äidin, ammattiin tai elinkeinoon totuttaminen. Henkinen huolto perustui vakavaan uskonnolliseen pohjaan. Isiltä perittyjä elämäntapoja ja elämänkatsomuksia opittiin ja totuttiin pitämään arvossa ja kunniassa. »Esivalta ja lait olivat jumalalta, hurskaille pyhityksseksi, mutta pahoille peloksi ja rangaistukseksi.» Oli pohja ja perusta vankka, mille rakentaa. Aineelliset, maalliset elämänarvot alistettiin ikuisuusarvoja palvelemaan. »Kestettiin nälät, tuskat, taudit, taivahalta ikionnen, rauhan toivoit.» —

Tuli sitten koulu. Se alkoi jakaa suuremman tai rajoitetumman määrän tietoja, osittain olemassaolon taistelua varten, osittain eräänlaisen »yleissivistyksen» saavuttamiseksi — tämän ohella hiukan uskontoa monine muistitietoineen ja valmiine opinkappaleineen. Mutta toiveet, jota tältä uudelta kasvattajalta, koululta, odotettiin, ovat täyttyneet tavalla, joka käy ilmi m. m. erään englantilaisen työväenjohtajan mietteistä »Democracy» (Kansanvalta) nimisessä lehdessä. Siinä sanotaan: »Työläiset iloiten siitä, että heidän lapsillaan on paremmat kasvatusmahdollisuudet kuin aikaisemmin heillä itsellään, ja ylpeillen poikiensa ja tyttäriensä maallisista tiedoista, eivät suinkaan ylistä sitä vaikutusta, mikä tällä laajemmalla tiedolla on heidän käytökseensä ja luonteeseensa. He valittavat, että todellisen sivistyksen sijasta astuu näkyviin pelkkä henkinen liikuntakeveys, ruumiillisen työn ja vanhempain kotiolojen halveksunta. Suuremman tiedon saavuttaminen kasvattaa ylpeyttä, kyynillistä itsevarmuuden myrkkyä, sekä yhä uusien ja uusien tyydykkeiden kaipuuta, joita työn ja vaivannäön alainen elämä ei kykene heille tarjoamaan. Nuori mies meidän päivinämme on kokonaan vailla ihanteita — joutoaikansa hän parhaimmassa tapauksessa viettää joko urheilukentällä tai kahviloissa.»

Ylläolevanlainen arviointi sivistyksemme ja sen käsiin joutuneen kasvatuksemme vaikutuksesta yleiseen siveelliseen moraaliseen alennustilaan, eikö tuo kaikki käy aivan yhteen meidän omien kokemuksiemme ja havaintojemme kanssa, ja niin saanemme esille ottamaamme kysymykseen missä syy? mitä tehdä? vastaukseksi lykyhäisyydessä:

Pohjimmainen, perimmäinen syy yhä yltyvään rikollisuuteen ja siveelliseen alaspäinmenoon on sivistysmuodossamme ja sen huoltoon joutuneessa kasvatusjärjestelmässämme. Tilanteen parantamiseksi ryhdyttäköön poistamaan näitä syitä, ainakin rinnan vankiloitten laajentamisen, maantievaijerien, moottori- y.m. »teknillisten» vastustusvälineiden kanssa.

A. Valmari.

Oikeus- ja Poliisiasioita

„Kolmen kortin heitto" vie kuritushuoneeseen.

Neljä Turussa toiminutta korttihuijaria tuomittu korkeimmassa oikeudessa.

Turun raastuvanoikeus tuomitsi syysk. 19 p. 1922 Aali Heikki Aurasen, Otto Valfrid Pajusen, Mauritsi Vilhelmi Lehdon ja Aarne Johannes Salosen siitä, että he olivat saman vuoden toukokuun 3 pnä Vartiovuoren ravintolassa Turussa yksissä neuvoin pelin varjolla peijanneet Augus Arttur Tuurilta 200 dollaria Amerikan Yhdysvaltain rahaa sekä Auranen ja Pajunen samoin toukokuun 25 pnä Pikkupukin ravintolassa ja seuraavana päivänä Auran matkustajakodissa peijanneet Karl Oskar Thomanderilta 20,000 markkaa, jolloin Aksel Johannes Sjöblom oli avustanut Aurasta ja Pajusta, Aurasen, Pajusen, Lehdon ja Salosen pidettäviksi Tuuria vastaan erittäin raskauttavain asianhaarain vallitessa tehdystä petoksesta kunkin kahdeksan kuukautta kuritushuoneessa sekä Aurasen ja Pajusen Thomanderia vastaan samoin erittäin raskauttavain asianhaarain vallitessa tehdystä petoksesta vuoden kuritushuoneessa sekä Sjöblomin avunannosta viimeksi mainittuun rikokseen kärsimään kuuden kuukauden vankeusrangaistuksen, minkä ohessa ja samalla kun Auraselle ja Pajuselle tuomitut rangaistukset on yhdistetty kummallekin vuoden ja kuukauden kuritushuonerangaistukseksi, Auranen ja Pajunen on määrätty olemaan kumpikin neljä vuotta sekä Lehto ja Salonen kolme vuotta kansalaisluottamusta vailla yli vapausrangaistusajan. Sitäpaitsi velvoitettiin kaikki neljä yhteisesti tai se heistä, jolla varoja on, korvaamaan vastapuolen oikeudenkäyntikulut ja todistajainpalkkiot.

Sekä hovioikeus että korkein oikeus ovat nyttemmin vahvistaneet tämän päätöksen, joka on siinä suhteessa merkille pantava, että »kolmen kortin heittäjiä» aikaisemmin on rangaistu vain uhkapeluusta, mutta nyt on törkeä rikos sovitettava kuritushuonerangaistuksella.

Polttomoottori- ja puimakonekurssit

maatalousmiehille järjestetään Sortavalassa t. k. 18—23 pnä Keskusosuusliike Hankkijan ja Itä-Karjalan maanviljelysseuran toimesta. Kurssit pidetään maalaiskunnan kunnantuvalla ja on niiden tarkoituksena antaa maanviljelijöille käytännöllistä ja teoreettista opetusta kerrotulla alalla. Käytännöllisen opetuksen vuoksi on kursseille hankittu 3 moottoria ja puimakone. Kurssit alkavat maanantaina t.k. 18 pnä klo 10 a.p. ja on osanotosta niille ilmoitettava Itä-Karjalan maanviljelysseuran toimiston kautta t. k. 16 päivään mennessä.

(N:o 51.)

Eräs peli Hannoverin turnauksesta 1926.

Valkea: A. Nimzowitsch, Tanska.
Musta: H. Duhm, Saksasta.

1. c2 — c4 — — —

Tätä avausta kutsutaan tavallisesti Bremen'in avaukseksi. Siitä voi kuitenkin helposti kehittyä tavallinen kuningatargambiittipeli. Bremenin avausta ovat viime aikoina harrastaneet suurmestarit Nimzowitsch ja Réti sekä ennen kaikkia Carls.

1. — — —	e7—e6
2. e2—e4	c7—c5

Paras ja täysin tyydyttävä vastaus on tässä d7—d5.

3. Rb1—c3	Rb8—c6
4. f2—f4	d7—d6
5. Rg1—f3	g7—g6?

Paljon parempi oli Rf6.

6. d2—d4!	— — —

Mustan pelin heikkous on d6:ssa.

6. — — —	Lf8—g7
7. d4—c5:!	d6—c5:
8. Dd1—d8:+	Ke8—d8:
9. e4—e5	h7—h5

Parempi lienee ollut f6. Nyt joutuu musta tukalaan asemaan ja yhtämittaisen painostuksen alaiseksi, mikä lopuksi johtaa mustan häviöön. Tapa millä se tapahtuu on erittäin mielenkiintoinen.

10. Lc1—e3	b7—b6
11. 0—0—0+	Kd8—e7
12. Le3—f2	Rg8—h6
13. Lf2—h4+	Ke7—f8
14. Lf1—d3	Lc8—b7
15. Ld3—e4	Rc6—a5
16. Le4—b7:	Ra5—c4
17. Td1—d7	Ta8—b8
18. Th1—d1	Kf8—g8

Uhkasi Tb7: ja Td8†.

19. Lh4—e7!	Rh6—f5
20. Rf3—g5	Tb8—e8
21. Le7—f6	Lg7—f6:
22. e5—f6:	Rb7—a5
23. Td7—d8	Kg8—f8
24. Td1—d7	Rf5—h6
25. Rc3—e4	Ra5—c6

Asema mustan 25:n siirron jälkeen:

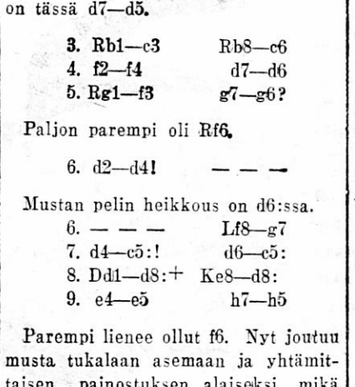

26. Td7—f7:+!	Rh6—f7:
27. Rg5—e6:+	Kf8—g8
28. Td8—e8:+	Kg8—h7
29. Re4—g5+	

Musta antautui, sillä matti seuraa esim.: 29. — — Rg5: 30. Rg5:+ Kh6 31. Th8:†
tai 29.— — Kh6 30. Rf7:+ Kh7 31. Th8:†.

Shakkiottelu

E. Lindroosin ja E. Heilimon välillä, jonka piti tänään alkaa Turussa ja käsittää 6 peliä, on hra Lindroosille sattuneiden esteiden tähden siirretty toistaiseksi.

Tehtäviä.

Ratkaisu tehtävään N:o 61 (Nenonen): 1. Rd4 Kd5 2. Rf6+ Kd6 3. c8R† tai 2. — — Kc4 3. c8T† (taikka 1. — — b3 2. Rf6:). Ratkaisu tehtävään N:o 62 (Nenonen): 1. Te3 Kc1 2. Rd3+ Kd1 3. Rf2+ Ke1 4. Tc3† tai 1. — — c4 2. Rd3 cd: 3. Lf4 Kc1 4. Te1† taikka 2. — — c3 3. Rf2+ Kc1 4. Tc3:†. Oikeat ratkaisut molempiin ovat lähettäneet Bruno Breider, Esko Kärki ja Alexander Tschepurnoff Viipurista. Tehtävän N:o 61 ovat ratkaisseet vielä Alfr. Lehtinen, Väinö Pullinen, Urho Rapeli ja V. Sundström Viipurista ja N. Wesander Salmista. Sivuratkaisut tehtävään N:o 62 ovat keksineet W. Sundström ja N. Wesander (1. Tf2 Kc1 (e1) 2. Rd3+ Kd1 3. Lf4 ja 4. Td2:† tai 1. — —c4 2. Tf1†), V. Pullinen ja S. Räsänen Viipurista (1. La7 Kc1 2. Lc5: d1D 3. La3:† tai 2. — — d1R 3. Tc2†; 1. — — c4 2. Le3 c3 3. Th2 ja 4. Th1†) sekä Alfr. Lehtinen ja Urho Rapeli (1. Th2 Ke1 2. Rc2+ Kd1 (f1) 3. Re3+ ja 4. Rd3 tai Re2† tai 1. — — Kc1 2. Rd3+ ja 3. Lf4 ja 4. Td2†).

Kysymyksiä ja vastauksia.

Palstatilan omistusoikeus.

Kysymys: Minun vielä ollessani alaikäinen myi isäni n. 12 vuotta sitten palstatilan. Nyt aivan äskettäin tultiin pyytämään minun nimeäni mainitussa kaupassa tehtyyn kauppakirjaan, että nykyinen omistaja saisi maanjaon. Olenkohan vielä oikeutettu perimään äitini osan sanotusta palstasta? Äitini kuoli kun olin aivan pieni. Tila, josta palsta myytiin, on perintötila.

Tietämätön.

Vastaus. Jos tila, josta palsta on myyty, on kysyjän äidin perinnöksi saama, niin on kysyjä äidin kuoleman jälkeen yksin perinyt tilan, sillä isä ei tässä tapauksessa, kun on kysymys toisen puolison perinnöksi saamasta kiinteästä omaisuudesta, ole saanut tilaan naimaosaa. Kauppa, jonka isä on tehnyt, kysymyksestä päättäen hankkimatta kaupalle holhouslautakunnan ja oikeuden suostumusta, on siis pätemätön ja moitittavissa. Siinäkään tapauksessa, että tila olisi ollut kysyjän vanhempien yhteistä omaisuutta, ei isä ole ollut oikeutettu yksin myymään palstaa, sillä kysyjälle on äidin jälkeen langennut äidin osa tilasta. Kysymykseen on siis vastattava myöntävästi, ja on kysyjällä siis oikeus saada kauppa, mikäli sillä on kysyjän omaisuutta myyty, julistetuksi mitättömäksi, jos moiteaika on vielä jälellä, jota seikkaa ylläolevasta selostuksesta ei voida päätellä.

—n—.

Korvaus ulkomaalaisen omaisuuden hoitamisesta.

Kysymys: Saapiko korvausta ulkomaalaisen omaisuuden hoitamisesta myöskin siltä ajalta, jolloin omaisuus ei vielä ollut valtion hoidossa? Siltä ajalta, jolloin omaisuus on ollut valtion hoidossa, olen saanut korvauksen hoitokunnalta, mutta muulta ajalta ei Hoitokunta ole maksanut korvausta.

Epätietoinen.

Vastaus: Jos asianomainen oikeus on määrännyt kysyjän hoitamaan puheenaolevaa omaisuutta tahi jos kysyjä voi luotettavasti näyttää omistajan valtuuttaneen hänet omaisuutta hoitamaan tahi jättäneen huolenpidon omaisuudesta kysyjän tehtäväksi, niin on kysyjä oikeutettu saamaan omaisuuden hoidosta kohtuullisen palkkion myöskin siltä ajalta, jolloin omaisuus ei vielä ollut valtion hoidossa ei kuitenkaan v. 1918 aikaisemmalta ajalta, jos Hoitokunnalla on omistajan tilillä varoja tarkoitukseen käytettäväksi. Ellei Hoitokunnalla ole mainitunlaisia varoja, niin on kysyjän haettava saatavansa ensin tuomioksi ja sitten anottava omaisuuden käyttämistä saatavansa suorittamiseksi.

—n—.

Kysymys: Tutkijalautakunta on vähentänyt minulle asetettuja veroäyrejä. Kuitenkin on kirkollisveroni laskettu taksoituslautakunnan määräämän korkeamman äyriluvun perusteella. Olenko velvollinen maksamaan kirkollisveroa niistäkin veroäyreistä, jotka tutkijalautakunta on minulta poistanut?

Epätietoinen.

Vastaus: Milloin kirkollismaksujen perusteena on kunnallisverotuksessa asetettu äyrimäärä, niin ei niitä voida kantaa muun äyriluvun mukaan kuin mikä lopullisesti on vahvistettu. Kysyjä on siis velvollinen maksamaan kirkollisveronsa sen äyrimäärän perusteella, jonka tutkijalautakunta on kunnallisverotuksessa hänelle määrännyt. Jos kantoluettelo on ehditty laatia ennenkuin tutkijalautakunnan päätös äyrimäärän alentamisesta on tullut kirkollisverojen maksuunpanijan tietoon, niin voi kysyjä, esittämällä tutkijalautakunnan päätöksen, saada kantoluettelon kohdaltaan oikaistuksi.

—n—.

Oikean ratkaisun tehtävään N:o 60 olivat aikanaan lähettäneet myös S. Schaverin ja W. Sundström Viipurista.

Tehtävä N:o 63.

Urho Rapeli, Viipuri.

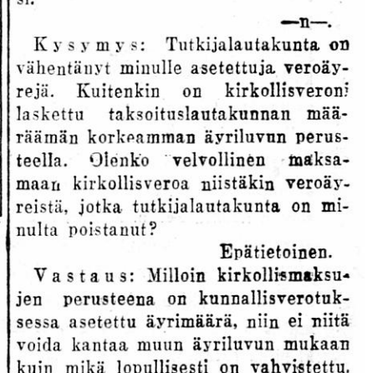

Valkea: Kf1, Dd2, Rc4, g2, sc5=5.
Musta: Ke4=1.
Matti 3:ssa siirrossa.

Sunnuntaiosasto

KUKONLAULU

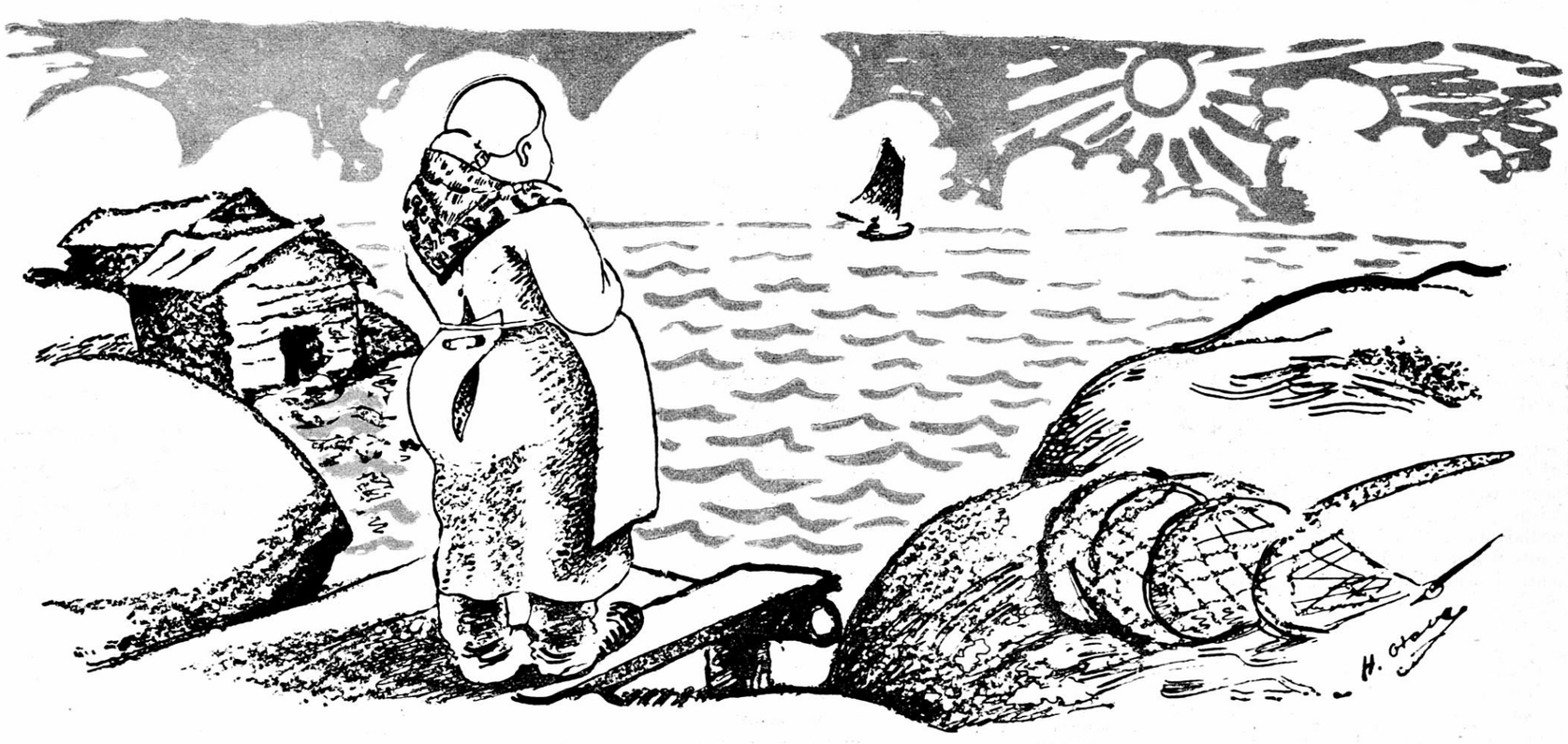

PUHUESSAAN Kalle Kiiskistä, pienen kalastajakylän asukkaat sanoivat aina lopuksi:

— Sillä miehellä sitä on ollut onni kelkassaan. Kiiski on kuin onkin saanut osansa kuivalle.

Kiiskillä oli uusi, viisiselnäinen tupa kaksine yliskamareineen, vihreäksi maalattu pisteaita puutarhansa ympärillä ja yhtä ja toista muutakin näkyväisenä merkkinä siitä, että hän oli paljon edellä kaikista kalastajatovereistaan. Hänen kalastamisensa oli aina käynyt hyvin.

Nyt hän omisti paikkakunnan suurimman suolaamon ja puuhaili parastaikaa purkkitehtaan perustamista. Sitäpaitsi hänellä oli jo pari vuotta ollut pieni sekatavarakauppa. Niin että viime aikoina oli jo alettu ihmetellä, kuinka yksi mies ehtiikään joka paikkaan.

Keväällä oli hänen veljensä kuollut ja jättänyt hänelle kaiken lisäksi perintönä melkoisen kalastussataman Savuniemessä, eikä Kiiski suinkaan halunnut myydä sitä, vaan palkkasi sinne väkeä ja alkoi harjoittaa sielläkin kalastusta. Tästä kaikesta oli luonnollisena seurauksena, että hänet oli huomattu niin sanotuissa paremmissa piireissä, vaikka hän ei itse milläänlailla pyrkinyt siihen asemaan. On kyllä mahdollista, että Riitta, hänen vaimonsa, oli langennut kiusaukseen ja alkanut hiukan ylvästellä moisesta menestyksestä. Hän oli jo luonnostaan jonkunverran hienosteleva ja arvonsatunteva, eroten siten muista kalastajavaimoista. Kiiski itse tunnettiin saidaksi ja tiedettiin, että hän toisinaan pelasi kalakaupoissa epärehellistä peliä. Ja että hänen varakkuutensa oli koottu juuri tuollaisilla kieroilla konsteilla, sitä pidettiin aivan selvänä asiana.

Niinpä ei myöskään maltettu olla ennustelematta hänelle onnettomuutta. Mitä lajia se sitten tulisikin olemaan, ennen pitkää sen täytyisi tapahtua. Monet uskoivat ihan varmasti, että poika se olisi Kiiskin onnettomuus vielä kerran, aikanaan. Johan tuo oli vanhemmilleen monta harmia tuottanut. Niinkuin viime viikollakin, kun se vintiö oli varastanut konsulinnan vaatteet tämän ollessa uintimatkalla, pulikoimassa hiukan kauempana rannasta. Oli sekin näytös, kun konsulinna sai kyyhöttää uimapuvussaan kalastajaveneessä itkien ja häveten, arvaahan sen, ja antaa sillä tavalla soutaa itsensä kotiin. Maitse, nähkääs, ei semminkään ilennyt kulkea. Poika oli kylläkin saanut selkäänsä niin että se oli kaikkien mielestä tarpeeksi, mutta sittenkin: kyllä vain saisi Kiiski pitää varansa.

Kiiskiä ei voitu oikeastaan sanoa ylpeäksi, mutta ehkä hänessä oli liiallista varmuutta ja itsetietoisuutta, joka aiheutti sen, että toiset kalastajat olivat alkaneet katsoa häntä hiukan kieroon, ja melkeinpä toivoa, että hänelle kävisi tavalla tai toisella hullusti. Onpa ne, sanottiin, suuremmatkin suistuneet. Ja niin oltiin ja elettiin ja odoteltiin. Ja tunnettiin jo ennakolta vahingoniloa. Sellaisia me ihmiset olemme.

*

Oli kaunis elokuun päivä. Kiiski varustautui matkalle Savuniemeen pitääkseen silmällä kalan liikkumista siellä. Kun kaikki oli valmiina, huomattiin, että Heikki, Kiiskin poika, oli pujahtanut veneeseen päästäkseen mukaan. Se ei ollut ollenkaan Kiiskin suunnitelmien mukaan. Poika saa jäädä kotiin auttelemaan äitiään, se oli Kiiskin järkähtämätön päätös, huolimatta siitä, että Heikki päästi aika porun.

Kiiski nosti hänet laiturille sanomatta sillä kertaa sen enempää, ja kun rengit hetken perästä olivat tulleet rantavajasta kala-astioita hakemasta, harppasi Kiiski äänettömänä veneeseen, nosti purjeet, ja vähän ajan kuluttua keinuttiin jo kaukana rannasta.

Riittakin oli tullut laiturille katsomaan meneväin jälkeen, sillä vaikka hän oli tuhannet kerrat nähnyt tuon saman näyn, poistuvan purjeen, hän ei koskaan voinut olla jäämättä ihastelemaan veneen keinuvaa kulkua. Miestänsä, joka venettä ohjasi, hän ihaili. Ja hymyillen hän seisoi ja seisoi seuraten, kuinka aallot selemmällä suurenivat ja suurenivat, hypittelivät venettä ja toisinaan näyttivät peittävän sen kokonaan kuohuihinsa.

Lähtiessään laiturilta, kun venettä ei voinut enää eroittaa sinistä poutataivasta vastaan, sattui Riitta näkemään kuinka Martikaisen Paavo, nuori ja riuskea poika ja Kiiskin palvelustyttö kuhertelivat ranta-aitan luona. Riitta oli aina pitänyt noista »lapsista», kuten hän sanoi, ja ajatellut monta kertaa, mitä niille antaisi häälahjaksi. Sillä siitä hän oli aivan varma, että pari niistä kuitenkin tulee. Sitä ajatellen hän nytkin tarttui askareihinsa muistamatta kaivata Heikkiä, jonka isä oli määrännyt hänen auttajakseen.

Vasta yhdentoista aikana, jolloin väen oli tapana kokoontua kahville, Riitta alkoi ihmetellä, missä poika oli. Hän kyseli jokaiselta, mutta kukaan ei ollut nähnyt. Hän jätti toiset kahville ja kiiruhti huutelemaan poikaansa. Ei mistään päin mitään vastausta. Vähitellen alkoi rauhaton aavistelu kaivautua hänen mieleensä. Hetki hetkeltä, turhaan huudeltuaan sinne ja tänne, kasvoi hänen levottomuutensa hädäksi, joka tarttui kaikkiin. Jokainen vuorostaan huuteli, jokainen kuvitteli sellaista mahdollista paikkaa, minne poika olisi voinut juosta. Naapureilta tiedusteltiin, mutta he vastasivat, että he eivät, Jumalan kiitos olleet nähneet vintiötä koko aamuna. Mutta samalla huomattiin kaikkialla, että tässä oli nyt tosi kysymyksessä, ja moni arveli itsekseen, että nyt on varmaankin tapahtunut se, mitä on kauan aikaa odoteltu. Ja kun nyt arvailtiin onnettomuuden kohdanneen tuota ylpeätä ihmistä, alkoi yksi ja toinen sääliä häntä ja kiiruhtaa hänen avukseen etsimään poikaa.

Muutaman tunnin kuluttua oltiin varmat siitä, että poika oli hukkunut. Se kuului tosin toistaiseksi vain hiljaisina arveluina, mutta itse asiassa oli asia ihan selvä. Mitään muuta mahdollisuutta ei ollut enää olemassa. Nyt olisi siis vain ryhdyttävä naaraamaan.

Riitta kurkisteli laiturilta veteen, mutta ei nähnyt mitään muuta kuin vesiruohoja ja pikku kaloja, jotka leikittelivät iloisina veden kimaltelevassa välkkeessä. Kauempana oli vesi tummana, salaperäisenä, kammottavana, ja siellä varmaankin olisi hänen poikansa, siellä makaa Heikki varmaankin pullistunein silmin ja hätäisin ilmein, jäykkänä, kuolleena ...

Onneton äiti kuuli ympärillään kiireistä liikuskelua, kuuli ääniä ja sanoja, käsittämättä niiden tarkoitusta. Yksi ainoa asia oli hänen sielussaan selvinnyt ja siihen hän ikäänkuin tuijotti: kuolema oli käynyt, oli vieläkin jossakin aivan lähellä... Ja äkkiä puhkesi hän sydäntäsärkevään huutoon.

Koko kalastajakylä oli liikkeellä. Kaikki olivat jättäneet työnsä ja liittyneet naarausjoukkoon. Veneitä liukui satamassa toinen toisensa vieressä, puolituntinen toisensa jälkeen kului, jok'ainoa kohta muutamain satojen metrien alalta olisi pitänyt tulla harotuksi niin tarkkaan kuin ikinä saattoi olla mahdollista, mutta turhaan.

Riitta kadotti vihdoin viimeisenkin hillitsemiskykynsä. Hän käyttäytyi kuin mieletön, juoksenteli rannalla edestakaisin, repi tukkaansa, huusi valituksia, kirkui ja uhkasi heittäytyä mereen hänkin. Heikki oli ollut heidän ainoa poikansa, eikä hänellä muka ollut enää mitään tekemistä tässä maailmassa tämän jälkeen. Hänen surkeat huutonsa saivat yksinpä miestenkin silmiin kyyneleitä. Toinen vene toisensa jälkeen palasi tyhjin toimin rannalle. Ei ollut enää mitään neuvoa edes hukkuneen löytämiseksi. Ja avuttomuus tuntui sitä piinallisemmalta sellaisen äidin edessä, jonka ainoa poika oli kuollut.

Mutta Oinaalan vanha Martti seisoi meriveneessään eikä näyttänyt ollenkaan neuvottomalta. Hän tietäisi kyllä keinon, jonka avulla ruumis löytyisi, mutta hän ajatteli montakin kertaa päänsä ympäri, ennenkuin uskalsi tehdä ehdotuksensa. Tämä nykyinen kansa nimittäin saattoi ajatella mitä tahansa sellaisesta vanhanaikaisesta, eikä ukolla ollut ollenkaan halua joutua hammasteltavaksi. Mutta loppujen lopuksi hän sittenkin jätti arvelut sikseen ja sanoi:

— Minä tietäisin kyllä erään konstin, jonka avulla varmasti saataisiin selvä, missä pojan ruumis on.

— No anna kuulua, ukko. Ja jos siinä on jotain järkeä, niin...

Siinäpä se: järkeä. Tuotapa ukko juuri oli pelännytkin. Ikäänkuin ei olisi paljon asioita, jotka eivät järjellä selkenekään. Sen toki Oinaalan ukko tiesi erittäin hyvin. Mutta kaikessa tapauksessa hän vaipui nyt mietteisiinsä.

— Hm... sanoi hän, — niin, katsokaas... otetaan kukko koriin ja soudetaan ristiin rastiin lahdella, kunnes kukko laulaa. Se tietää kyllä, millä kohdalla se laulaa. Ruumis on juuri sillä kohdalla. Niin tehtiin ennen aikaan.

Miehet katsoivat toisiinsa. Toiset iskivät viisaasti silmää, muutamat naurahtelivat, mutta sellaisiakin oli, jotka sanoivat, että saatettaisiin kuitenkin koettaa. He olivat tosiaankin ei tahtonut uskoa kukkoon, mutta jokainen odotteli kuitenkin ihmettä.

Riitta seisoi toisten joukossa kuoleman kalpeana ja vavisten jännityksestä.

— Jos kukko ei laula, ei poika ole ollenkaan hukkunut, huusi Martti rohkaisevasti soutaessaan ohi.

Se oli sanottu ikäänkuin siltä varalta, että kukko ei laulaisikaan. Muutamat alkoivat jo aivan julkeasti tehdä asiasta pilkkaa.

Martti oli tehnyt jo kolmannen kierroksensa ja alkoi neljännen noin viisikymmentä syltä rannasta. Jännitys oli höltynyt. Eräät alkoivat jo lähteä. Oli vaikea pidättää pilkkasanoja...

Silloin kukko lauloi.

Lauloi varmuuden vuoksi kaksi kertaa.

Lautureille tuli kuolemanhiljaisuus. Mutta äkkiä alkoi Riitta huutaa niin toivottomasti ja murheellisesti, että se tuntui kylminä väreinä selkäpiissä.

Nyt hyökättiin jälleen veneisiin. Martti oli heittänyt kohon paikalle, jolla kukko oli laulanut. Ohikulkeva höyrylaiva pysähtyi auttamaan naaraamisessa. Eräässä veneessä oli nuotta, joka potkittiin nyt mereen, eikä yksikään epäillyt enää kukon jukuulleet puhuttavan tuosta tavasta muinoin.

Martti köpitti kiireesti hakemaan kukkoaan. Kun hän palasi takaisin rannalle, seisoskelivat kaikki ikäänkuin häpeissään. Eikä kukaan halunnut soutaa kukkoa merelle. Silloin astui Martti itse vakaana ja varmana veneeseen ja alkoi soudella. Ja niin monta sielua kuin kalastajakylässä lienee ollut, kaikki kokoontuivat laitureille tuota ihmettä töllistelemään. Tuskin hengittää uskallettiin. Kukaan listusta. Ja jokainen koetti kaikin voimin tehdä parhaansa onnettoman pojan takia.

Aika kului. Kaikki ponnistelut olivat turhia. Kukaan ei kuitenkaan tahtonut lopettaa. Höyrylaivan kapteeni oli ottanut johdon. Hän seisoi komentosillalla ja jyrisi, että järjestys pitää kaikessa olla. Matkustajat riippuivat reunan yllä ja seurasivat hellittämättömällä jännityksellä touhua.

Sitten huomattiin purje, joka oli ilmestynyt saarien takaa ja lähestyi laitureita kohti.

Se on varmaankin Kiiskin purje. Mitähän Kiiski nyt sanoisi?

— Herra Jumala, huusi Riitta, — mitä sanoo Kalle!

Joukkoa kokoontui hänen ympärilleen. Häntä koeteltiin lohdutella ja samalla saataisiin olla lähellä Kiiskin tullessa. Miten hän ottaisi tämän onnettomuutensa? Uteliaisuus oli pian suurempi kuin äskeinen jännitys.

Mutta kun Kiiskin vene teki viimeisen käännöksen rantaa kohti, huusi joku laiturilta:

— Poikahan on mukana veneessä!

Ei, kuinka se on mahdollista? Kyllä vain. Siellä seisoi poika ilmieläväna. Eikä kaiketikaan aavistanutkaan minkä mellakan hän oli saanut kyläss aikaan. Riitta vaipui maahan aivan kuin lamaantuneena. Kukaan ei enää lohdutellut häntä, kukaan ei välittänyt hänestä yhtään mitään. Kirokset ja sadattelut satoivat onnettoman naisen yli.

— Pitäisi huolen lurjuksestaan, kirotusta, eikä narrailisi koko kylää menettämään parasta poutapäivä jonnin joutavaan.

Ja kun höyrylaivan kapteeni sai kuulla, kuinka asiat olivat, räjähti hän sellaiseen kiroustulvaan, että sekä matkustajat että kalastajat kalpenivat Lähes kaksi tuntia oli laiva myöhästynyt tuon kirotun ilveilyn takia. Ja kun hän komensi »täyden vauhdin» seisoen konehuoneeseen johtavan messinkitorven ääressä, oli hänen naamansa juuri kuin punaiseksi maalattu kalavaja ilta-auringon paisteessa.

Kiiski ei ensi aluksi ymmärtänyt yhtään mitään. Vaieten hän vain kuunteli naapurien huutoja:

— Juu, kyllä hän laittoi sievän sopan, tuo sinun kirottu penikkasi!

Mutta pian hänelle selvisi koko seikka.

— Niin, poika oli jollakin välillä sittenkin pujahtanut veneeseen ja kaivautunut piiloon eikä tullut esille ennenkuin perillä vasta, hän koetti puolustautua.

Tätä oli Kiiski koko päivän pelännytkin, mutta hän ei ollut uskonut että jutusta olisi paisunut niin suuri. Naapurit näkivät tyydytyksekseen Kiiskin silmissä välähtävän sillä tavalla, että he tiesivät pojan saavan tästä kyllä palkkansa. Ja nyt alettiin taas lohduttautua sillä, että Kiiski saisi kyllä aikanaan onnettomuutta tarpeekseen tuon pojan takia. Hänelle ei enää viskelty vihaisia sanoja, mutta nyt oli Oinaalan ukon vuoro. Piru vieköön hänet kukkoineen päivineen! Vaikka eipä siksi: jokainen tahtoi samalla selittää, ettei ollut silmänräpäystäkään uskonut mokomaan typeryyteen.

Kiiski kantoi poikansa niskasta tupaan, ja pian saivat naapurit omin korvin kuulla, ettei poika jäänyt ollenkaan liian vähällä.

Mutta Oinaalan ukko oli kadonnut.

Hän oli harpannut kiireen kaupalla kalavajaansa, ottanut kirveen, avannut korin ja tehnyt kukon leikistä lyhyen lopun. Eikä kukaan koko kalastajakylässä sen päivän jälkeen uskonut hänen taikoihinsa. Itsekin hän oli alkanut epäillä niitä.

Muinaisegyptiläisten eläinpalvonta.

Mikä mahti onkaan uskonto ollut egyptiläisten elämässä. Ajatelkaamme vain pyramideja ja kalliohautoja, temppelirakennuksia, patsaita ja jumalanvirsiä, niin saamme siihen asiallisia todisteita. Koko heidän ajatusmaailmansa olikin täynnä kuvitelmia jumalaisten voimien, hyvien ja pahojen henkien osanotosta heidän jokapäiväiseen elämäänsä. Mutta jos tahtoo tunkeutua syvemmälle Egyptin uskonnon salaisuuksiin, itse kansan liikkuviin uskonnollisiin voi-

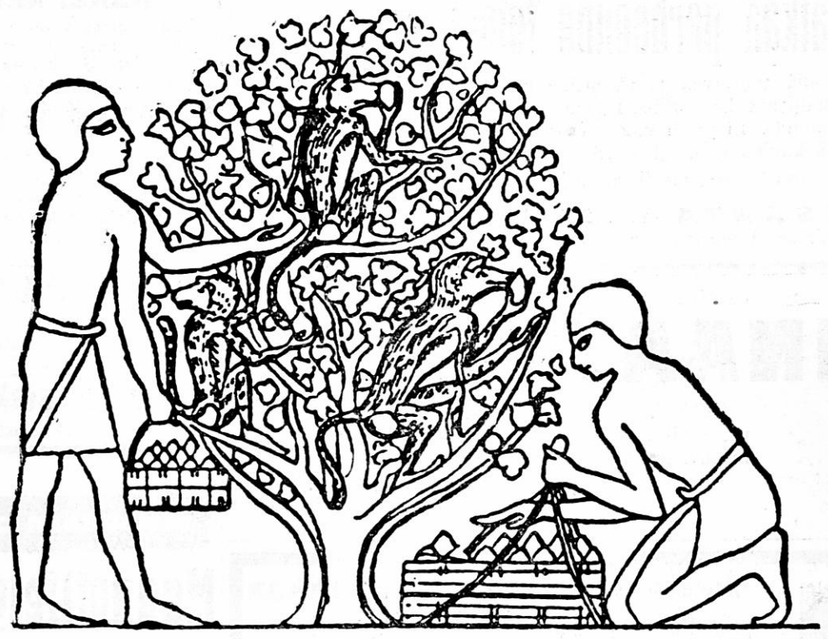

Viikunain kerjuu kesyjen apinain avustuksella.

miin, niin on tunnustettava, ettei löydy mitään alaa, jossa egyptologinen tiede hapuilisi pimeämmässä kuin juuri tällä alalla. Kun tulevat kysymykseen sielunelämän syvimmät, vaikeimmin saavutettavat lokerot, niin silloin meidän kielitaitomme, kykymme kielellisen ilmaisun vivahduksien selittämiseen, ei riitä. Voimme vain vetää Niilin maan uskonnollisen kehityksen karkeimmat ääriviivat.

Alkujaan oli maan joka seudulla paikallinen suojelusjumalansa, jonka luultiin ottaneen asuntonsa johonkin pyhään eläimeen ja jolle sen vuoksi tavallisesti kuvailtiin eläimen pää, kuten ibisjumala, Tot, tieteiden jumala, joka kuvattiin babianina, lisäksi haukkajumala Horus, joka oli auringon jumala ja faraoiden suojelija, koira eli shakaalijumala Anubis, krokodiilijumala Sobek, kissajumala Bast, jota palvottiin riemun jumalana riettaine juhlineen sekä joukko oinasjumalia. Otaksuttavasti jokunen näiden eläväin ominaisuus, niiden rohkeus, viisaus tai viekkaus synnytti egyptiläisessä sen myötätuntoisuuden tai pelon, joka kiihtyi jumalalliseksi palvonnaksi. Tämä raaka eläinten palvonta ilmaisi muuten hyvin alkeellista olotilaa.

Alkuaan pitivät egyptiläiset pyhinä ja palvoivat ainoastaan muutamain lajien yksityisiä eläimiä, mutta uuden valtakunnan kukistumista seuranneena rappion aikana ulotettiin tämä pyhänä pitäminen koko sen alueen eläinlajiin, jossa tätä jumalaa palvottiin. Siitä saavat selityksensä nuo suuret joukot palsamoittuja eläimiä apinoista aina kovakuoriaisiin saakka, joita on tavattu kalliohaudoissa tai ihmisten kuolinkaupunkien äärellä olevassa hiekassa. Näiden eläinmuumioiden joukossa tavataan myöskin palsamoittuja kaloja parista senttimetristä puolentoista metrin pituisiin asti ja niin pieniä imettäväisiä kuin nokkahiiriä pienissä somissa sykomorpuisissa arkuissa, joitten kannessa oli eläimen kullattu kuva. Nokkahiirtä pidettiin pyhänä sen vuoksi, että kissa ei sitä pyydystänyt. Tuo kuitenkin johtuu eläimen tuikeasta, kissalle vastenmielisestä hajusta. Lintumuumioista ovat lukuisia kotkien, haukkojen ja muiden petolintujen muumiot. Ensi sijalla on kuitenkin pyhä ibislintu. Sakkaran luona on löydetty tuhansia ibismuumioita, mutta ne ovat olleet niin hauraita, että koskettaessa ovat muuttuneet tomuksi. Mutta varsinkin tapaa kuolleitten kalmistoissa kissoja. Sakkaran luona oli niin paljon kissan muumioita, että väestö monet vuodet käytti niitä peltojen lantana.

Kreikkalainen historioitsija Diodoros, joka eli Kristuksen syntymän aikana, sanoo, että egyptiläiset niin hellivät kissoja, että kuljettavat niitä mukanaan matkoillakin luopuen niiden tähden tärkeimmistäkin matkatavaroista. Vielä nytkin pidetään kissaa siellä pyhänä eläimenä. Egyptiläisten erityinen rakkaus kissaan on kuitenkin johtunut osaksi siitä, että kissa ei ota ainoastaan rottia ja hiiriä vaan myöskin skorpioneja ja käärmeitä. Egyptiläisten rakkain eläin oli kuitenkin koira, joka oli äänestään saanut nimensä. Sen nimi on anan, meidän hau-hau. Kissa oli taasen egyptin kielellä mau, joka on hyvin lähellä meidän miauta. Vanhimpina aikoina oli lemmikkieläimenä sudanilainen vinttikoira. Talon rotista ja

Sarkofagi kissan nuumiota varten.

vää juhlittiin komeilla kulkueilla. Kun Apis kuoli, oli maansuru koko Egyptissä kunnes oli löydetty uusi Apis. Koko kansa paastosi, luopui kylvyistä ja avioyhteydestä. Kuollut härkä palsamoitiin ja haudattiin suurella loistolla maanalaiseen hautakammioon. Kun oli taasen onnistuttu löytämään härkä, jossa oli kaikki nuo 29 pyhää tuntomerkkiä, jotka ilmaisivat, että jumala oli siihen ottanut asuntonsa, vietiin tämä uusi Apis suurin juhlallisuuksin Memfiin vihityssä, kullatussa veneessä, ja maansuru vaihtui riemujuhlaksi koko Egyptissä. Mielenkiintoisimpia Egyptissä tehtyjä löytöjä oli pyhien härkien suuremmoisen hautapaikan löytö. Kuuluisa ranskalainen muinaistieteilijä Mariette pääsi erittäin hienolla vaistolla sen perille. Hän oli eräänä päivänä Sakkaran luona Kairosta etelään erämaassa ja näki hiekan miltei kokonaan peittämän sfinksin pään. Hän muisti kreikkalaisen maantieteilijän Strabon maininnan, että oli nähnyt pyhien härkien hautauspaikan lähellä sfinksin pään hiekassa. Ehkäpä tässä onkin tuo kuuluisa kalmisto, ajatteli hän ja päätti lähemmin tutkia paikkaa. Kaivaukset alettiin ja pian tavattiin ne maanalaiset hautaholvit, joissa Osirisjumalan lihalliset tunnuseläimet olivat maanneet suuriin graniittiarkkuihin palsamoituina. Mutta kaikki nuo raskaat arkut olivat, yhtä lukuunottamatta, tyhjiä. Hautojen ryöstäjät olivat käyneet täälläkin.

Löytyi muitakin pyhiä eläimiä paitsi Apishärät, joitten suhteen menetel-

Sukkamieli.

(Arabialainen laulu.)

Pian!
Pian hunnut haukkojen päästä!
Pian koirat irroittakaa
ja paikalla soimaan symbaalit!

Ylös, naiset haaremin! —
teko-unenne teidät paljastaa!
En teitä nyt sääli, säästä,
en kautta Allahin!

Nopeammin, soturit!
Nyt en siekailua siedä, —
miss' on miekka, — se päänne voi viedä!
Satuloikaa ratsut, nopeaan!

Mansur, kuin leimaus satulaan!
Sa lennä tie,
sana isälle vie:
jos tytär on poissa kun ilta saa,
niin viljansa tulessa loimottaa!

On Miriàm luota nukkuvan
kera paennut nuoren rakastajan.

Pian hunnut haukkojen päästä,
pian koirat irti ja soimaan symbaalit!

Avuks, mustat enkelit!
Mikä loitsu se ois,
joka karkurein jäljille viedä vois,
löis haukat silmiin petollisiin
ja koirat ratsujen sieraimiin!

Kuin tuli mua syö,
veri sakeana lyö,
ma verta himoan!

Ah, kaktuksen-varsin ruoskitan
ma karkurit eessä moskeijan
kun kolmas rukoushetki saa!
En armoa anna, en säästä!

Pian hunnut haukkojen päästä!
Pian koirat irroittakaa!

Näin Abd El Bekri ärjyy
ja itkussa naiset värjyy.
Ja haukat nuolina singahtaa
päin taivaan kantta korkeaa.
Miss' ikään karkurit kurjat lie,
pian turma ne vie.

— — — —

Sillävälin laakeripuun alla
puutarhassa Miriàm rauhassaan
syöttää kädellänsä valkealla
— noutain hurskaan sydämensä mieltä —
nuorta, värisevää satakieltä,
pudonnutta äsken oksaltaan.

Lauri Pohjanpää

tiin yhtä huolellisesti kuin rikkaiden ihmisvainajain. Komeissa arkuissa lepäävät nämä pyhät eläimet ympärillään palvelijainsa patsaita ja hautajaispalvontaan kuuluvia tavaroita.

Erittäin pyhiä olivat myöskin babianit, joita muinaisegyptiläiset kuvasivat aurinkoa palvovina. Shakaali, jonka egyptiläiset kesyttivät metsästyksessä käytettäväksi, pidettiin muutamilla seuduilla pyhänä eläimenä, ja on tavattu monia shakaalin muumioita. Se oli samoinkuin koirakin valppauden tunnuskuva.

Kotkaa on vanhuudestaan pidetty pyhänä kaikissa maissa. Samaa voidaan ylimalkaan sanoa korppikotkastakin, vaikka tämä lintu olikin samalla inhottu lemuavan raadonlöyhkänsä takia. Muinaisegyptiläiset luulivat, että kaikki nämä linnut olivat naaraita, jotka hedelmöittyivät lentäessään etelätuulta ja sitten kolmen vuoden kuluttua synnyttivät eläviä, höyhenpeittoisia poikasia.

Pelikaanista luultiin, että se poika-

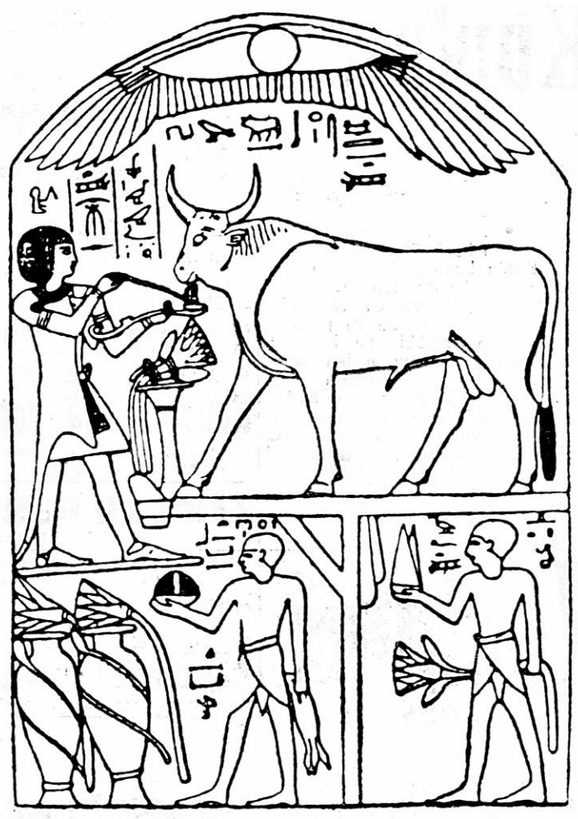

Ylimmäinen papp polttaa suitsutusta.

sia saadessaan repi kitansa auki ja elätti poikasiaan sydänverellään. Tämä luulo on johtunut siitä, että lintu helpommin ulostaaksensa puoliksi sulaneet kalat, joilla se elättää poikasiansa, painoi nokkansa rintaansa vastaan. Usein tulevat nämä kalat verisinä ylös ja tätä verta luultiin linnun omaksi vereksi.

Muuan englantilainen Egyptin tutkija löysi 1830-luvulla eräästä louhikosta kuolleitten kaupungissa Niilin rannalla Theben vastapäätä muumioitujen apinain hautauspaikan. Siellä tavattiin runsaasti apinain muumioita ja apinain luurangonosia. Muutamissa hautaonkaloissa tavattiin pähkinöitä sisältäviä saviastioita ja saviruukkuja, joissa oli ollut vettä tai muuta juotavaa. Siellä oli myöskin pieniä jumalankuvan sisältäviä saviarkkuja. Toinen apinain hautausmaa oli Kuninkaitten laaksossa. Siinä oli viisi erittäin hyvin säilynyttä apinain muumiota.

Muutamin paikoin pidettiin myöskin pyhinä niin vastenmielisiä eläimiä kuin todellisena maanvaivana olevia käärmeitä ja krokodiilejä. Pitivätpä muinaisegyptiläiset käärmeitä taloissaankin, ne kun karkoittivat rotat.

Enimmäkseen pelosta palvoivat egyptiläiset krokodiilejä. Kuuluisa sen palvonnan keskus oli hedelmällinen Fajun. Siellä on vanhan krokodiilikaupungin raunioita. Tämä kaupunki oli krokodiilipäisen vesijumalan Sebekin kotipaikka. Sillä oli jo 12 hallitsijasuvun aikana päätemppelinsä pyhän Moirisjärven rannalla, jossa olivat jumalalle pyhitetyt krokodiilit. Loistoaikanaan oli krokodiilikaupungissa 100.000 asukasta. Sen rauniot ovat laajemmat kuin minkään muun Egyptin kaupungin. Lähistöltä on löydetty näitten pyhien eläinten kuolemankaupunki monine krokodiilin muumioineen ja lukuisine papyruskääreineen.

Herodotos kertoo, että Fajunin asukkaat ripustivat näitten pyhien eläimien korviin kristalleja ja kultaa ja jalkoihin rannerenkaita sekä varustivat ne säädetyllä pyhällä ruualla. Kuoltuaan palsamoitiin eläin ja haudattiin juhlallisesti. Monin paikoin Egyptissä on tavattu näitten mateli-joitten suuria hautausmaita. Kuuluisassa krokodiililuolassa oli aikoinaan tuhansittain krokodiilin muumioita.

Etevä kreikkalainen maantieteilijä Strabo kertoo seuraavasti Morrisjärvestä: Pyhä krokodiili lepäsi rannalla. Strabon isäntä hankki pienen kaakun, palasen paistia ja hunajaviiniä. Sitten tulivat papit, avasivat pyhän eläimen kidan, pistivät sinne kaakun ja paistin sekä kaatoivat sitten viinin krokodiilin kitaan. Eläin heittäytyi sen jälkeen jokeen ja ui tyytyväisenä toiselle puolelle, jossa toinen matkailija teki samoin.

Onnellisimpana kuolemassa pidettiin joutumista pyhän krokodiilin saaliiksi. Krokodiilijumalan lemmikkeinä kadehdittiin niitä, jotka krokodiili oli syönyt. Usein tuo peto sieppasi rannalla olevia lapsia. Näiden pienokaisten äidit iloitsivat siitä, että olivat olleet kyllin arvokkaita synnyttämään jumalalle aterian.

Pyhän eläimen tahallinen tappaminen pidettiin kuolemanrangaistuksen ansainneena tekona, ibislintuun ja kissaan nähden ei edes tehty eroitusta, oliko tappo tahallinen vaiko tapaturmainen. Eräs roomalainen oli vahingossa aiheuttanut kissan kuoleman. Väestö suuttui, hyökkäsi „murhaajan" asuntoon ja tappoi hänet. Nälänhädän aikana saattoi tapahtua, että ihmiset söivät toisiansa mutta yksikään ei nälkänsä sammuttamiseksi uskaltanut käydä käsiksi pyhään eläimeen.

Aleksandrialainen kirkkoisä lausuu puhuessaan egyptiläisten eläinpalvonnasta ihailunsa heidän komeoista temppeleistään, jotka loistavat kullalta, hopealta, säteilevät Etiopian ja Intian värikkäistä kivistä. Mutta kun tulee pyhyyden sisimpään huoneeseen innostuneena näkemään, mitä on kaikkein etevintä tässä pyhässä huoneessa, niin silloin vetää joku temppelissä uhripalvelusta toimittavista papeista hartain katsein ja ylistyshymni huulilla esiripun syrjään ja saa meidät hymyilemään hänen hurskaan kunnioituksen esineelle. Sillä ei tapaakaan toivomaansa jumalaa, vaan käärmeen tai kissan, krokodiilin tai jonkun muun pedon, joka on sopimaton temppeliin ja joka paremmin sopisi louhikkoon tai rapaan. Sellaisena esiintyy egyptiläisten jumala meille: purppuramatoilla lojuileva kummitus. Lukianos kertoo myöskin, kuinka hän hämmästyi, kun hän komeain egyptiläisten temppelien pyhimmässä huoneessa jumalan sijasta näki apinan, ibislinnun, vuohen, oinaan tai kissan.

Diodoros kertoo, että pyhiä eläimiä ruokittiin kalleimmilla ruuilla, hienoilla leivoksilla ja hunajakaakuilla, keitetyllä tai paistetulla hanhella j.n.e. Tuon tuostakin saivat nämä pyhyydet virkistyksekseen lämpimän kylvyn, jonka jälkeen ne voideltiin tuoksuvilla voiteilla ja niiden ympärillä poltettiin kaikenlaisia hyviä hajuja. Pidettiin myös huoli siitä, että ne saivat seurata luontoansa ja parittua. Pyhän koiraan varalle pidettiin myöskin naaraita, lajinsa kauneimpia, joita sanottiin jumalan rakastajattariksi.

Egyptin seinämaalauksetkin todistavat temppeleläinten jumalallista palvontaa. Usein nähdään pappeja kuvatun eläimiä palvomassa, toisinaan seisoen, toisinaan polvistuen; joskus ovat ne vaipuneet maahankin pyhän eteen.

Pyhien eläimien elatukseksi oli joka maakunnassa luovutettu jonkun pellon sato. Oli pyhän ibiksen pelto, pyhän hanhen pelto j.n.e. Sen lisäksi saivat ne myöskin vapaaehtoisia lahjoja, niinpä eräs vainaja ylistää tehneensä seuraavia hyviä töitä: minä pidin yllä ibislintua ja haukkaa, kissaa ja shakaalia, kun ne kuolivat, lahjoitin niille palsamia ja siteitä.

Jokaisella pyhällä temppelieläimellä oli mies- ja naispuoliset pappinsa ja hoitajansa. Naispuolisia sanottiin imettäjiksi. Heillä oli erikoiset ansiomerkit ja kansa tervehti heitä suurin kunnioituksenosoituksin.

Historiallinen vedonlyönti.

Englantilaiset ovat intohimoisia vedonlyöjiä meidänkin päivinämme, mutta vieläkin hanakampia veikkaajia ovat he olleet joitakin vuosisatoja aikaisemmin. 1700-luvulla oli vedonlyönti Englannissa suoranainen kulkutauti, vetoa lyötiin joka paikassa ja kaikesta. Aikakirjat ovat säilyttäneet monia historiallisia vedonlyöntejä, joista ehkä kuuluisin on se, minkä muistona British Museumissa vieläkin säilytetään muuatta punnan rahaa.

Punta on peräisin sir Robert Walpolelta, Jaakko I:n ja Jaakko II:n aikaiselta pääministeriltä. Walpole oli mahtava mies, mutta sitä säikkymättä uskalti muuan William Pultney, sittemmin Bathin kreivi, syyttää häntä parlamentissa lahjusten otosta. Walpole tulistui ja piti jylisevän puolustuspuheen, joka ajan kaunopuheisuuden vaatimusten mukaan oli täynnään kreikkalaisia ja latinalaisia lainauksia. Kun Pultney tämän jälkeen sai puheenvuoron, alotti hän:

— Korkea-arvoisen gentlemannin latina ei ollut aivan virheetöntä...

Pitemmälle hän ei päässyt, kun Walpole raivostuneena nousi väittämään vastaan — siihen aikaan oli englantilaisen herrasmiehen epäileminen taitamattomuudesta latinassa kunnialleläypää.

— Valehtelija, ärjyi hän Pultneylle.

— Punta vetoa, vastasi tämä.

— Hyväksyn.

Kiistakysymyksestä otettiin selvä paikalla ja Walpole joutui kuin joutuikin maksamaan punnan. Riemastunut Pultney lahjoitti rahan heti British Museumille muistoksi siitä onnellisesta hetkestä, että hänen onnistui saada valtakunnan pääministeri parlamentin puhujalavalta kiinni latinassa.

Viikon kuvat

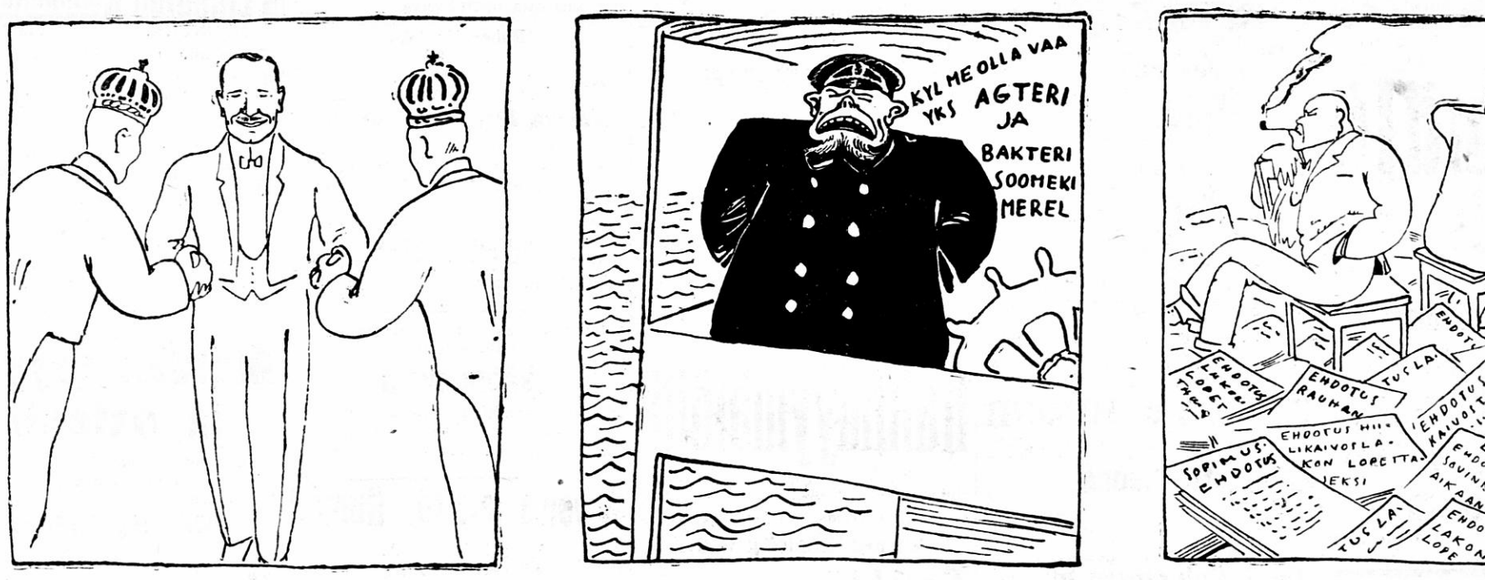

Ei riitä sisu ryssän käskyläisten
häväistä vierahia kruunupäisten.
Harmiksi norjalaisten polseviikkein
kuninkaat kumarruksin, hoviliikkein
on presidenttiämme tervehdelleet
ja vastavierailuja lupaelleet.

Jos klookisti sen asian vain funteera,
niin tietää: suomeks' ei voi komendeera,
kas siinä tarvis fiinimppätä kieltä, eltä.
jokainen äkta Sjökapteen on sitä mieera.
Jos kauppaministeriö tahtoo sen risk
saa itse burkkejansa komendeera.

Se hiililakko siellä Englannissa
ei taida kohta olla lopuksissa.
Työläiset hiljan antoi lupauksen
lopettaakseen tuon tuhman tuhlauksen,
mut kaikki ehdotukset lopultakin
hylänneet johtajat on työläissakin.

Karjalan Toimituksella
Yleisöltä

KIITOS.

Lausun täten sydämellisen kiitokseni Viipurin posteljooni-osastolle ja koko postihenkilökunnalle kaikesta myötätunnon osoituksesta, puheista ja arvokkaasta lahjasta, jotka osakseni tuli Postilaitoksen palveluksesta eroni johdosta järjestetyssä illanvietossa.

Samalla pydän kiittää Suomalainen Maanviljelyskauppa Oy:tä arvokkaasta lahjasta.

Adam N. Rosenqvist
ent. arvokirjeen kantaja.

Helsingin Arvopaperipörssin Noteraukset

lokakuun 9 p:nä 1926.

	Ostaja	Myyjä
Pankkiosakk.		
Kiinteistöpankki ...	—: —	230: —
Pohj.maid. Yhdysp.	234: 50	236: —
uusi emis.	—	—
Kansallis-Osake-P.	492: 50	493: 50
uusi emis....	—	—
Liittopankki	109: 50	110: 50
uusi emis....	—	—
Helsingin Osake-P.	108: 50	109: —
Tamp. Osake-P. ...	—: —	—: —
uudet ...	320: —	—: —
Länsi-Suom. Os.-P.	181: —	187: —
Maakiint. Pankki ..	185: —	200: —
Turunmaanpankki .	—: —	111: —
Käsityöläispankki ..	87: —	89: —
Luotto-Pankki O.Y.	84: —	—: —
Savo-Karj. Os.-P...	94: —	99: —
Suom. Maatalousp.	245: —	—: —
uudet ...	236: —	—
Pohjolan Osake-P..	225: —	—
Atlaspankki	825: —	—
uusi emiss. ...	—: —	—
Etelä-Suomen P....	145: —	160: —
» » uudet	140: —	—
Kulkulaitesosakkeita		
Suomen Höyrylaiv.	1025: —	1050: —
Spårv.- och Omnib.	—: —	—: —
etuoik. ...	—: —	1075: —
Sekalaisia osakkeita		
Södra Finl. Int. Tel.	220: —	250: —
Agros	54: —	55: —
H:fors Magasins.....	—: —	—
Helsingfors Pant-Aktiebolag	—: —	—
Helsingin Panttilainakonttori	—: —	—
Brändö Villastad....	—: —	—
Teollisuusosakkeita		
Taalintehdas	—	—
Tamp. Pellava & Rauta	6750: —	—: —
Valkiakoski	207: —	215: —
Suomen Sokeri	37 : —	373: —
Värtsilä	164: —	170: —
Vaasan Puuvilla ...	—: —	—: —
Vaasan Höyrym. ..	—: —	—: —
Paraisten Kalkkiv..	138: —	145: —
uudet	139: —	145: —
Kymi	1170: —	1180: —
» uudet	1130: —	1140: —
Kone- ja Siltarak...	1600: —	1700: —
Läskelä	905: —	930: —
» uudet	850: —	—: —
Yhd. Villatehtaat ..	815: —	830: —
Suom. Trikootehd.	244: —	255: —
Ferraria	500: —	—
Kemi	1240: —	1275: —
etuoik.	1190: —	1235: —
Uleå	1900: —	1925: —
Gutzeit	610: —	640: —
Yhd. Paperiteht. ...	940: —	975: —
Sörnäs	—	—
Strengberg	2265: —	2290: —
Högfors	290: —	—: —
Strömberg	—: —	760: —
Tampereen Puuvilla	—: —	—: —
Keravan Tiili	—: —	—
Tornator	—: —	—
Fiskars	—: —	—
Billnäs	—: —	—
Forssa	—: —	—
Nurmi	—: —	—: —
Nokia.....	—: —	—: —
» uudet	—	—
Crichton.....	—	—
Finska Forcit-Dynamit.....	—: —	—
Finlayson	24800: —	25500:
Silfverberg & Wecksell	—: —	—: —
Barker	—: —	—
Kajaanin Puutavara	—: —	—: —
Karhula.....	—: —	—: —

Valuuttakurssit.

Suomen Pankki

Noteerasi eilen seuraavat myyntikurssit:

	Myynti-kurssi. Smk.	Edell. not. Smk.	Osto-kurssi. Smk.	Edell. not. Smk.
Lontoo. . .	192:75	(192:75)	—:—	(—:—)
3 kk.	—:—	(—:—)	—:—	(—:—)
Wien . . .	—:—	(—:—)	—:—	(—:—)
3 kk.	—:—	(—:—)	—:—	(—:—)
Pariisi . . .	116:—	(116:—)	—:—	(—:—)
3 kk.	—:—	(—:—)	—:—	(—:—)
Antwerp. & Brüssel	111:50	(111:—)	—:—	(—:—)
3 kk.	—:—	(—:—)	—:—	(—:—)
Berlin . . .	948:—	(948:—)	—:—	(—:—)
Amsterd.	1591:—	(1592:—)	—:—	(—:—)
3 kk.	—:—	(—:—)	—:—	(—:—)
Basel . . .	769:—	(769:—)	—:—	(—:—)
Tukholma	1062:—	(1062:—)	—:—	(—:—)
Oslo	873:—	(873:—)	—:—	(—:—)
Köpenham.	1057:—	(1057:—)	—:—	(—:—)
New-York & Chicago	39:70	(39:70)	—:—	(—:—)
Prag . . .	119:—	(119:—)	—:—	(—:—)
Talliana .	10:70	(10:70)	—:—	(—:—)
Rom . .	159:—	(154:—)	—:—	(—:—)
Riga	767:—	(767:—)	—:—	(—:—)
Madrid. . .	605:—	(610:—)	—:—	(—:—)

Viipurin kaupungin • kunnallisia ilmotuksia •

Kaupunginvaltuusto

kokoontuu ylimääräiseen kokoukseen raatihuoneella maanantaina 11 p:nä lokak. 1926 kello ½7 ip. 13577

Kuulutuksia

Kuulutus.

Ilmoitetaan täten, että pakkolunastuslautakunta, joka on asetettu Uudenkirkon (Vpl.) seurakunnan hautausmaan laajennukseen otetun maa-alueen lunastushinnan arvioimista varten Suomen Valtion omistamasta tilasta R.N:o 1[1], sanotun pitäjän Kirkkojärven kylässä, kokoontuu tiistaina, tämän kuun 26 p:nä, klo ½11 epp. kirkonkylän majatalossa, ja kutsuttaan tähän tilaisuuteen voimassaolevan pakkolunastuslain 30 pykälän tarkoituksessa kaikki ne henkilöt, joilla kiinteistöön on mahdollisesti nautintaoikeutta tai muuta senvertaista oikeutta, kuin myöskin kaikki tuntemattomat oikeudenomistajat oikeuttaan valvomaan, ja ilmoitetaan samalla, että asiallisen poissaolo ei estä toimituksen loppuunsaattamista.

Viipurissa 5 p:nä lokakuuta 1926.

J. V. Silvekoski,
pakkolun.lautak. puheenjohtaja.

Kuulutus.

Tiistaina kuluvan lokakuun 19 p:nä saapuu allekirjoittanut toimittamaan A. Ahlström Osakeyhtiön anomaa lohkomisehdotusta tilalla R.N:o 2[6] Suokumaan kylässä Joutsenon kunnassa ja alotetaan toimitus klo 10 ap. toimituspaikalla Pietari Hatakan talossa pidettävällä kokouksella.

Tähän kokoukseen saapukoot kaikki asianomaiset maanomistajat ja haltijat sekä rasite- tai nautintaoikeuksien omistajat ynnä rajanaapurit, ja tuokoot tilaisuuteen kaikki tarpeelliset kartat ynnä asiakirjat sekä kutsukoot kaksi lain edellyttämää, jäävitöntä uskottua miestä toimituksessa apuna olemaan. Vielä huomautetaan, ettei asianomaisen poissaolo viivytä toimituksen menoa.

Viipurissa, 2 p:nä lokakuuta 1926.

K. E. Korkeavuori,
Nuorempi maanmittausinsinööri.

Halutaan vuokrata

3 kamaria ja keittiö,

mukavuuksineen halutaan vuokrata tämän kuun ajalla. Vastaukset t.l.konttoriin nimimerkillä **Keskustassa N:o 8749.**

2 tai 1 kamari ja keittiö
mukavuuksilla marraskuun 1 p:stä. Vast. pyyd. t.l.konttoriin 4 päivän aikana, nimimerkille
Varma vuokra N:o 8771.

1, 2 huonetta ja keittiö kaupungista tai Säiniöltä. Vast. t.l.kontt. nimim. Kiireellinen N:o 8772.

Halutaan vuokrata
Huone ja keittiö
tai huone hellauunilla tai osalla keittiöön, ent. linn. Vast. t.l.kontt. nimim. Pieni perhe N:o 8755.

Huone ja keittiö
miel. Papulasta tai lähistöltä. Pyyd. ilm. tänään klo 10—12 ap. puh. 980.

Kamari ja keittiö tai ainoastaan keittiö. Vast t.l.k. nimim. Heti N:o 8757.

2 MIESTÄ
haluaa vuokrata siistin huoneen kaupungissa puhel. kanssa 1 p:stä marraskuuta. Pyydän ilmoitt. kirjeellisesti Eliaank. 1. as. 9. Bespresvannij.

Myymälä

keskikaupungilla, vilkkaalla liikepaikalla, pinta-ala noin 25 neliöm., lämmin, siisti, suurella näyteikkunalla, halutaan vuokrata kohtuuhinnalla. Vast. t.l.k. os. Tehdas N:o 8743.

Pienempi liikehuone
hyv. liikepaik. hal. vuokrata. Arv. vast. t.l.k. nimim. Heti tai myöhemmin N:o 8759

Ehdottom. siistissä kunnossa oleva **leipomo**, täys. kalust. halutaan vuokr. Vast. t.l.k. nimim. Leipomo N:o 8773.

Halutaan vuokrata
PIANO
Vast. hintailm. t. l. k. nimim. „Kolmen päivän sisällä 8763".

Käyttäkää korusähkösanomia!
lastensuojelu- ja tuberkuloosityön tukemiseksi.

Vuokrattavana

Perjantaina kuluvan lokakuun 22 p:nä klo 1 päivällä tarjotaan erinomaisella ja vanhalla liikepaikalla Mäntyharjun aseman lähellä vuokralle omistajan kuoleman takia

Liikehuoneusto

makasiineineen ja asuntoineen. Samalla myydään halulliselle vuokraajalle yli 200.000 markan arvoinen lajiteltu

Sekatavarakauppavarasto

ynnä useita edustuksia.

Lähempiä tietoja saa allekirjoittaneilta.

Mäntyharju as. 7. 10. 1926.

O. Myyryläisen perilliset.

Kaunis 8 huon. huoneusto
keskuslämmityksellä y.m. nykyajan mukav. Papulank. 24.

3 huonetta ja keittiö
Lähemmin Pietarintie 14, as. 1, aamupäivällä.

2 kamaria ja keittiö kalustettuna tai ilman Saunalahti, Huvilakatu 28.

Kaksi pientä kamaria,
keittiö ja veranta pienelle perheelle Kelkkala Nurmik. 43.

2 kamaria ja keittiö
Saunalahti, Huvilak. N:o 23.

Kamarin ja keittiön
asunto mukavuuksilla. Asumaan pääsee heti. Lähemmin talonomistajalta Papula, Väinönkatu 13.

Keittiö ja kamari
meren rannalla. Käremäki, Saari.

Huone ja keittiö siistille perheelle, hyvät, lokak. 15 p:stä. Loikkanen. Hackmanink. 33.

Huone ja keittiö
Annank. 47, Tiiliruukki.

Kamari ja keittiö
vuokrataan pienelle perheelle Pietarintie 40.

1 HUONE ja KEITTIÖ
raitiotien varr., vapaa [15]/10—26. Suurik. N:o 59, puh. 3082.

Kamari ja keittiö
Kelkkala, Kiesink. 3.

Kamari hella- ja leipäuunin kanssa eri käytävällä kalustettuna tai ilman. Tammisuo, ent. puuseppä Mustosen talossa.

Vastakorjattu huone osalla keittiöön yhdelle tai kahdelle kalustamattomana. Näht. klo 9—12 ja 3—6. Pantsarlahti. Ludvigink. 1. as. 4.

1 tai 2 kalust. huonetta
joko yhdessä tai erikseen 15 p:stä lokak. Pellervonk. 10. r. C. as. 41.

KAMARI
alkoovi, eteinen ja keittiö WC. kanssa. Ainonk. 21, as. 3.

Lämm. Kalustettu huone
vuokrataan yhdelle tai kahdelle henkilölle Torkkelink. 28, as. 28.

Aurinkoinen
Kalustettu huone
vuokrattavana Torkkelinkatu 30 as. 25.

Kalustettu HUONE
Vuorik. 2, as. 13. Näht. 3—8.

HYVIN KALUSTETTU HUONE
eri sisäänkäytävällä, sekä pianolla heti tai 15 p:stä, näht. tänään 9—2, puh. päiv. 1634. Pajakatu N:o 2, as. 20.

Hyvä, KALUSTETTU HUONE
puhelimella, Kullervonkatu 22, porras B, as. 11.

Hyvin KALUSTETTU HUONE
1:lle herralle Katariinankatu 13 as. 5. puh. 1369.

ISO KALUSTETTU HUONE
sivistyneelle henkilölle. Papulank. 4, as. 22. E. Näht. klo 11 jälkeen.

Suuri kalustettu HUONE
sopiva myös konttoriksi. Katariinankatu 4, as. 11.

KALUSTETTU HUONE
1 tahi 2 hengelle Rautatienkatu 5, as. 6. Puhelin käytettävissä.

KALUSTETTU HUONE
2:lle herralle. (Piano käytettävissä. Harmaidenvelj.k. 5, as. 10.

KALUSTETTU HUONE
aurinkoinen, kaun. näköala. Puhelin on. Etelävallikatu 10, toinen kerros. Puh. 405.

Kalustettu HUONE
Fredrikink. 2, r. D. as. 27.

Kalustettu huone
15 tai 1 p:stä. Samassa otetaan 2 koulutyttöä täysihoitoon. Vahtitorninkatu 7, as. 1.

Hyvä kalustettu huone
vuokrataan siistille naishenkilölle. A. O. „Pantsar". Kaarlonk. 1. Sandman. Nähtäv. klo 12—1 ja 4—8 ip.

Pieni kamari vuokrataan vaatimattomalle työssä käyvälle henkilölle joko yksinkertaisesti kalustettuna tahi ilman. Maunonkatu 9, as. 2.

Rauhallinen, kalustettu huone
1 tai 2 henkilölle 15 p:stä. Papula, Vuorikatu 2, as. 22.

Hyvin kalustettu huone
1 tai 2 naishenkilölle. Vast. t.l.k. nimim. N:o 8748.

KAMARI
vuokrattavana kalustettuna Hirvikatu 13, K:mäki.

Aurinkoinen kalustettu huone 15/10. sivist. henkilölle. Keisarink. 22 as. 7.

Vuokrattavana huoneita ja autokuuri sekä **talli.** Loikkanen, Sandelsinkatu 23.

Kalust., suuri aurinkoinen huone
1—2—3 hengelle. Läh. Pantsarlahdenkatu 3, as. 5.

Kalustettu huone heti, tai 15 p. t.k.
Mallaskatu 14, as 22.

Pieni, kalustettu huone
vuokrataan. Ainonkatu 30, as. 9.

Kalustettu HUONE
vuokratt. Puh. 2129 Punasenlähd.k. 4 as. 2.

Kalustettu huone
lämmön ja valon kera vuokr. Metsäkatu 3, as. 1. Likolampi.

Lämmin kamari
vuokrataan kalustettuna tai ilman. Ristimäki. Itäinenkatu 7.

Valoisa huone vuokrattavana 15 päivästä t. k. tai ennemmin. Os. Pietarink. 1, rappu D, as. 36.

KAMARI,
kalustettuna tai ilman. Otetaan myös täysihoitoon, halvalla Kelkkala, Omakotitie 12, A. 1.

Vuokrataan heti
KALUSTAMATON HUONE
keskuslämmityksellä. Eri sisäänkäyt., oma pieni eteinen, WC. ja vesijohto. Hissi käytettävänä. Sopiva konttorihuoneeksi. Vastaus puh. 2162.

Huone, jossa on leipäuuni ja hella vuokr. heti, Kelkkala Omakotialue, Kukkulan mutka Laamasen talo.

HUONE vuokrataan eri sisäänkäytävällä nyt heti tai 15 päivästä. Kullervonkatu 25, as. 4.

1 kamari (eri sisäänkäytävälla Vahtitorninк. 21, as. 10.

2 vinttikamaria
osalla keittiöön tai kamari ja keittiö. Suksimäentie, Alppimaja, as. 4. Tav. klo 2 jälkeen.

Vinttikamari
raittiille nuorelle miehelle tai koululaisille Pellervonk. 20, as. 5.

Vinttikamari
Kullervonk. 45, as. 4 (ovi kadulta).

Vinttikamari
Pietarink. 16, as. 7.

Vuokrattavana **vinttikamari**
Mallaskatu 12, as. 6.

Siisti neiti saa asunnon
huonetoverina vinttikamarissa Eliaankatu 12, as. 3.

Neiti
saa asunnon huonetov. Eliaank. 3, as. 9.

Vapaan asunnon y.m. saa toimessa oleva naishenkilö siivousta vastaan. Upseerinkatu 3, C. 36.

SIISTI NAISHENKILÖ
saa asunnon huonetoverina. Papula, Upseerink. 1, as. 44.

Toimessa käypä neiti tai koulutyttö saa asunnon huonetoverina. Ainonkatu 3, as. 6.

Nuori mies tai koululainen saa asunnon Pellervonkatu 18 as. 1.

Toimessa käypä mies saa asunnon huonetoverina Pellervonkatu. 9. as. 7 b.

KAKSI NUORTA MIESTÄ
saavat asunnon Tiiliruukinkatu 14, as. 7.

Halpa asunto 2 raittiille nuorelle miehelle Pellervonk. 20. ovi 7. Näht. klo 7.30 ap. klo 3:een ip.

Vuokrataan **heliahuone** vinnikerroksessa siistille ja ehdottomasti raittiille henkilölle. Ludvigink. 6, as. 1.

Kauniilla paikalla sijaitseva
Kahvila & Ravintolahuoneusto
Papulankatu 24.

Hyvä
Leipomo
vuokratt. Käremäki, Auvinen, puh. 2295.

Leipomo
Tiiliruukki, Annankatu 7.

Kioski
Sorvalintorin varrella Maant.k. 10. «MERKURIUS».

Repolan hallissa muutamia
Hallimyymälöitä
rihkamatavara puolella. Läh. konttorissamme Fredrikinkatu 3, puh. 2522.
Viipurin Kiinteimistö Oy.

Talli
vuokrataan. Pellervonkatu 18, as. 1.

Pianoja vuokrataan
Viipurin Musiikkikauppa Oy.
Torkkelinkatu 12. Puh. 1704.

• Ilmotuksia •

Höyrylotjia

otetaan propsien ja parrujen kuljetukseen Saimaalta Uuraaseen, sekä **hyväkantoisia**

Lotjia sahatavaran kuljetukseen

13469 **KOJONEN & Ki O.Y.** Viipuri, puhel. 2186.

Lisätkää perheenne tuloja

tekemällä tuottavaa työtä meille ja omille asiakkaillenne kotonanne, riippumatta asuinpaikastanne. Ei yksin naiset vaan sadottain miehiä kuuluu avustajiimme. 13498

Esittelyvihkosiamme ilmaiseksi.

VASANTA osast. 2 G. Helsinki. Haaraliike Viipurissa, Katariinankatu 19.

Jäätäsärkevä
HINAAJALAIVA

"SIMSON", n. 300 ind. hv. vuokrataan lyhemmäksi tai pitemmäksi aikaa; vaihdetaan mahd. myös 100—125 ind. hv:seen hinaajalaivaan. Lähemmin

UURAAN ULOSVIENTI O.Y.
Viipuri.

Liikeneekö Teiltä 1 ½ markkaa
päivässä? Me myymme vieressä kuvatun hienon, muodikkaimman naisten rannekellon vain 200:— Smk:lla, ja kaikki, jotka haluavat, saavat suorittaa tuon summan vähittäismaksuilla 4 kuuk. aikana (Smk. 50:— kuuk.)

Teidän ei tarvitse lähettää rahaa etukäteen.

Kellon saatte heti ja maksu suoritetaan meille senjälkeen kuukausittain. Kello on hyvin aistikkaasti tehty kultadubleesta sekä varustettu hyvällä koneella kivien kera. Rannerengas on mustaa silkkiä sirolla soljella. Miesten kello nahkarannerenkaalla samalla hinnalla. Kirjoittakaa tänään! Liittäkää mukaan tämä ilmoitus. Toi minimemme takaa rehellisen kohtelun.

TAVARAVARASTO POHJOLA, Vaasa.

Huom.! Konepajat ja mekanikot.

Tilatkaa ajoissa ruta- ja metallivaluosia valmistamiini 1 syl. 2—2½, 3½—4 hv. ja 2 syl. 5—6, 7—8 ja 8—10 hv. 4 taht. venemoottoreihin.

Koska tuleva valmistuskausi lähenee ja moottorit ovat saavuttaneet yhä suuremman menekin varmakäyntisyytensä, siron muotonsa sekä kehittämäänsä voimaan nähden pienen polttoainekulutuksensa takia, olisi syytä lähettää tilaukset mahdollisimman pian, välttääkseen siten turhia viivytyksiä tulevana keväänä.

Asiamiehiä valmiita koneita varten otetaan.

GUST. E. NYLUND.
Valimo, Mallitehdas ja Konepaja.
Turku. Tehdaskatu 8. puh. 2482.

Polttomoottori- ja puimakonekurssit

järjestää I. K. Maanviljelysseura ja Keskusosuusliike Hankkija Sortavalassa, maalaiskunnan kunnantuvalla, alkaen maanantaina t.k. 18 p:nä klo 10 ap.

Kurssit kestävät noin viikon. Kurssimaksu 30:—. Osanotosta ilmoitettava I. K. Maanviljelysseuran toimistossa t.k. 16 p. mennessä.

Kymenlaakson Kansanopisto
(Inkeroisissa)

alkaa 31:n työkautensa tytöille 27 p:nä lokakuuta ja pojille 3 p:nä marraskuuta. Oppilaaksi pyrkivien tulee olla vähintäin 17 vuotiaita. Maksu oppilaalta on 200 mk., josta vähävaraiset vapautetaan. Huomattavia avustuksia jaetaan vähävaraisille. Oppilaaksi pyrkivien on lähetettävä hakemuksensa mahdollisimman pian allekirjoittaneelle. Hakemukseen on liitettävä papintodistus ja todistus ennen saadusta opetuksesta.

Ruben Kalliala.
Pastori.

Osoite: Inkeroinen.

Rouva Elna Gumbergia,
jonka nykyistä asuinpaikkaa emme ole onnistuneet saamaan tietoomme, pyydetään erään perintöasian vuoksi hyväntahtoisesti käymään allekirjoittaneessa lakiasiaintoimistossa.

Lakiasiaintoimisto
JOHANNES BROFELDT
Omist. Varatuomari Aarne Pajunen.
Viipuri.

Suomen-, saksan-, englannin- ja venäjänkielen
käännöksiä
ja kirjeenvaihtoa otetaan vastaan myös kuukausimaksulla. Läh. puh. 155 tai nimim. Valantehnyt kielenkääntäjä.

Arvoisa yleisö. Huom.!

Puvut ja palttoot, tehdään omista sekä teettäjän kankaista, vanhat käännetään ajan halvimpiin hintoihin. Räätäli P. Lievonen, Karjalankatu 10.

Leninki- ja Kappatyötä
tehdään Torkkelink. 7, as. 16.
ANNA TILLI.

Leninkejä,

puseroita, lastenpukuja
y. m. ompelen halvalla Braahenkatu 14, as. 2. HUOM.! Leninkejä Smk. 50:— alkaen.

NAISTEN ja MIESTEN HATTUJA
uusitaan
filttihatut värjät. ja prässätään, kaikkea turkisalaan kuuluvaa työtä kuten muhvia, puuhkia, kauluksia ja naisten nahkakappoja y.m. korjataan hyvin ja halvalla. Braahenkatu 5, (käynti kadulta).

E. WAHRMAN.

TORVIEN
viulujen ja gramofoonien
korjauksia
suorittaa
Viip. Musiikkikauppa Oy.
Torkkelink. 12. Puh. 1704.

Kirjanpidon
opitte nopeasti ja halvalla yksityiskursseillani. Läh. **Pietarink. 24, as. 4.**
S. Piirainen
Kirjanpitäjä.

YHTEISOPETUSTA
saksan, ransk. ja engl. kiel. Myös yksit. tuntia Katariinank. 48, as. 5.

Linnalan Kauppakoulu
MAUNUNK. 11. VIIPURI.
Marraskuun 1 p:nä klo 11 ap. alkaa 6 kk. oppijakso käsittäen kaikkia konttori- ja liikealaa koskevia aineita. Pyytäkää ohjelma

Auto N:o 1849
lopettaa kulkunsa linjalla Viipuri—Jääski—Enso—Tainionkoski tien huonouden takia mutta alotamme ensi keväänä uudelleen heti ajokauden alussa. Kunnioituksella:
J. Veijalainen.

Metsän myyjät ja ostajat!
Kaikkia metsä-alaan kuuluvia kauppoja välittää ja tietoja antaa joko suullisesti tai kirjeellisesti
Olli Hyvärinen
Jaakkima as.

Kioski
luovutetaan huokealla, Matinkadun ja Linjakadun kulmassa, puotikaupan tähden. Tietoja saa kioskista.

40 v. leskirouva haluaa kirjeenvaihtoon. Vast. t.l.k. nimim. Viikon ajalla N:o 8751.

Hierojatar FALCK
Ainonkatu 16, as. 4.

Otan vastaan
LENINKITYÖTÄ
ja tulen myös kotiin ompelemaan. K:mäki, Taimikatu 5.
E. BEHM.

Parketti- ja korkkimattolattioita
korjataan, puhdistetaan ja vahataan
Maalausliike K. J. Saarelma.
Puhelin 1235.

4 vakavaluontoista sotilaspoikaa hal. kirjeenvaihtoon nuorten neitosten kanssa. Odotamme kirjeitä miel. valokuvan kanssa nimim. Kevät, Kesä, Syksy ja Talvi os. Pitkäranta. Uomaa, K.K.S.R. S. Au.

KAKSI NEITIÄ
haluaa kirjeenvaihtoon sivistyneiden herrojen kanssa. Arv. vastaukset miel. valokuvan kanssa Vuoksenniskan p. t. nimim. „Ebba", „Cecilia".

Menneistä ja tulevista
asioista voitte saada varmoja tietoja. Maunonkatu 2, Matkustajakoti Torkkeli, huone 13.

Hyvä Unkarin kortistakatsoja. Tiiliruukki, Koulukatu 12, as. 1. Uudenk. kulmassa.

Hyvä kortistakatsoja
Tietää menneitä ja tulevia asioita. Kolikkoinmäki, Suurikatu N:o 65. Raitiopysäkin vieressä.

Hyvä kortistakatsoja.
Kolikkoinmäki, Notkok. 17.

Halutaan ostaa

Maanviljelystila,

jossa on metsää riittävästi, 100—200 ha suuruinen, rataosalla Kouvola—Viipuri—Sortavala. Lähemmät selvittelyt lähet. maanvilj.

Arthur Mankki.
Os. Kaipiainen as., Saaramaa.

Esikaupunkitalo
ostetaan 35,000—150,000 hintainen. Vast. t.l.k. nimim.: Enempi käteistä N:o 8750.

Myymälähyllyjä 13531
ja
Tiskejä
halutaan ostaa.
Lähemmin puhelimella N:o 2996.

Itämaalaisia Mattoja
kaikkia lajeja (mahd. rikkinäisiä) ostetaan.
M. ALIZADE
Mikonkatu 22 B. 24.
Helsinki, puh. 3875.

Puh. 1218 ostan herrain käytettyjä vaatteita ja jalkineita.

Luja TYNNYRI
tahi muunlainen astia, vetävä 300—500 litraa ja vesisäiliöksi kelpaava, halutaan ostaa. Vastaus tämän lehden konttoriin merk. Vesityynnyri N:o 8738.

Venelautoja
noin 300—400 kpl. HYVIÄ. Tarjoukset voi tehdä K:mäki, Katariinank. 5.
H. TOIVONEN.

Hyviä
RAKENNUSHIRSIÄ
ostetaan 650 juoksumetriä. Kelkkala, Omakotialue, Kaalimaankatu 15. J. Ijäs.

Halutaan ostaa kuivia **1 m.**
seka-halkoja
noin 120 syltä vapaana Uuraan Turkinsaarella.
Tarjoukset osoitettava Viipuri,
K. V. STEN.

3000 à 3500 kuutiometriä **kuivia**
koivuhalkoja
hal. ostaa heti laivaukseen fob. Tarjoukset fob. hinta- ja halkojen pituus- ynnä laatuilmoituksineen ynnä ilm. lastauspaikasta osotettava nimim. F. O. B. 8760 Karjalan konttori, Viipuri.

Puh. 795 Ostan herrain käytettyjä vaatteita ja jalkineita.

Yksi ilmoitus

joka tulee laajasti tunnetuksi, on parempi ja halvempi kuin kymmenen sellaista, joita ei kukaan näe. :-: :-:

KULMAHALLI

Suuremmoinen norjalainen filmiuutuus!

Carl Th. Dreyer'in erinomainen

Glomdalin morsian

Filminäytelmä Jacob Breda Bullin samannimisen kertomuksen mukaan.

Nimiosassa kaunis norjatar TOVE TELLBACK.

Uusi voitto pohjoismaiden filmitaiteelle. Yksi niitä filmejä, joita pohjoismaalainen parhaiden ymmärtää ja jollaisia toivoisi useammin näkevänsä.

SCALA

Colleen Moore suurimmassa filmissään!

Komedia — korkeinta lajia
Komeuksien filmi vailla vertaa
MAINIO LAATUFILMI !

1—2—3—4—5—6—7—8—9

IRENE

9-osainen näytelmä, jota liioittelematta voi pitää ensiluokkaisena.

Pääosissa: COLLEEN MOORE — LLOYD HUGHES·

Parhaita filmejä mitä on esitetty. Pienimmissäkin kohdissaan harkittua, kaikesta liiottelusta edullisesti vapaata. Colleen Moore ei kiellä lahjojaan. Kokonaisuus on sommiteltu siten, että suuri pikku-tähti voi näytellä joka solulla ja säikeellä, jotka ovat hänen vallassaan. Hän on veitikkamainen, kujeileva, tunteellinen, suloinen ja viehättävän naisellinen, aina sopivaisuuden mukaan.

Nähdään kokonainen esikunta Hollywoodin kaunottaria, jotka saavat katsojat ihastuksiin saakka innostumaan.

Colleen Mooren loistavan menestyksen loistava huippukohta!

KALEVA

Virkistävä huvinäytelmä, todella iloista laatua!
Eleanor Boardman, Charles Ray ja 16-vuotias Sally O'Neill houkuttelevat yleisöä lukemattomiin naurunpurskahduksiin.

Metro-Goldwyn huvinäytelmässä

1—2—3—4—5—6—7

Rouvani tahtoo erota

7 osaa säihkyvän hyvää tuulta.

Filmi parhainta lajia. Kekseliästä aihetta on siinä käytetty hyväksi, näytteleminen on loistavaa ja itse teksti hauskaa.
Esitys tarjoaa iloisen yllätyksen — Charles Ray. Hän on kerrassaan mainio. Suloinen, pikku Eleanor Boardman, ei hänkään huoli olla häpeissään ja Sally O'Neill on pirteä tytön-tellukka.

MAINIO FILMI

8—9

Minä ja muulini

Kiintoisa 2-os. pila.

• Paikkoja avoinna •

VANHEMPI

Sähkömonttööri

joka on tottunut sähkölaitteiden kunnossapitoon paperi- ja selluloosatehtailla, saa heti toimen allekirjoittaneilla. Hakemukset todistusjäljennöksineen osoitettavat

Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiö
Jämsänkoski.
13406

Taitava

Kaivertaja

saapi pitempiaikaisen työpaikan

Oulun Kultaseppä Oy:llä
OULUSSA.

Kykenevä ja luotettava

Piirimies,

joka hyvin tuntee Karjalan Kannaksen metsät, saa heti paikan. Toimeen kuuluu tukkien hankinta pienelle sahalaitokselle sekä jonkun verran propsien hankintaa. Vastaukset osoitettavat t.l.konttoriin nimimerkille: Piirimies N:o 8688.

Edustuskykyinen, tarmokas ja menestyksellinen

Ilmoitustenhankkija

saa paikan edustajana Viipurissa korkeata palkkiota vastaan. Hakemukset osoitettavat suoraan os. Suomen Reklaamitoimisto, Helsinki.

Mies- tai naispuolisia **asiamiehiä** otetaan eri paikkakunnille kuukausi- tai provisionipalkalla myymään kaikkialla kysyttyä helposti kaupaksi menevää tavaraa. Asioitsemistarpeista ja postikuluista hakemuksiin liitettävä 10 mk. Hakemukset t.l.k. nimim. Asiamies N:o 8742.

Suurempi määrä

Paperipuun tekijöitä

saa pitempiaikaista työtä täysipuhtaitten paperipuiden valmistuksessa Heinjoen pitäjän Tuokkolan kylän metsissä. Lähemmin työnjohtajilta siellä.

T. R. Hagman.

Suurehko määrä

Propsien tekijöitä

otetaan Yläsommen ja Porolammin metsiin. Lähempiä tietoja saa Porolammilta **Leinoselta.**

Paperipuiden tekijät

saavat työtä Hiitolassa Lankisen ja Hämäläisen metsissä. Tarkempia tietoja saa Hiitolan asemaravintolasta.

HENKILÖ

joka sijoittaa 3,000—5,000:— saa kaupanhoitajan toimen hedelmä- ja sekatavarakaupan osakkaana kaupungissa. Vast. t.l.k. nimim. Paikkaan 15 p:stä t.k. tai 1. 11.

Saapas-suutarit

saavat työtä. K:mäki, Suurik. 22. Siellä alkaa työt maanantaina, käynti pihan kautta. **P. H. Väisänen.**

MUURARIT

saavat työtä heti. Työnä 4 tulisijaa. Läh Terijoki. Hotelli Monrepos, puh. 46

Jalkine-työntekijät

saavat työtä K:mäki Kangaskatu 22.

5 KUTOJAA

saavat pitempiaikaiset, hyväpalkkaiset kutojan paikat, samoin kutomaoppilaita otetaan. Lähemmin **Oiva Lapila,** Viipuri, Rosuvoi, Saimaank. N:o 20.

Siisti, kykenevä

Karjakko

saa heti paikan 10 lehmän hoitoon. Vast. os. Kuolemajärvi, Jermoloff'in hovi.

Nuorempi tottunut

MYYJÄTÄR

saa paikan. Ruotsinkielisellä etusija. Vast. todistusjäljennöksineen t.l.kontt. nimim. Vilkas N:o 8767.

Tottunut **pika-ajurin renki** saa paikan Maununk. 7. as. 7. **Öhman.**

Rehellinen, lapsirakas, kaikkiin taloustoimiin täysin perehtynyt

Yksinpalvelijatar

saa paikan 1 p:stä marraskuuta. Tod. jälj. palkkavaat. läh. Uuraan postitoim. nimim. Pieni perhe.

Hyvillä suosituksilla varustettu, ruuanlaittoon tottunut, siisti ja rehell.

Yksinpalvelijatar

saa paikan 2-henkisessä perheessä. Läh. tänään klo 10—12 ja 2—4 Katariinank. 34. Laschinsky.

Nuorempi palvelijatar

talouskoulun käynyt, siisti ja reipas, saa heti paikan. Vastaus „Karjalan" konttoriin nimim. Rehellinen N:o 8774.

Ehdottomasti rehellinen, 16—17 v. **palvelustyttö** saa heti paikan. Lähemmin Kukkakaupassa, Rautatienk. 5.

Sairaustapauksen vuoksi saa luotettava ja kykenevä

SISÄKKÖ

paikan heti. Lähemmin klo 12—4. Rva D. Kalm. Tiiliruukin apteekki.

Nuori, rehellinen **TYTTÖ** saa paikan talossa, jossa vaaditaan ahkeruutta ja tunnollista työtä. Vastaus t.l.k. nimim. Eläinten ystävä

2 nuorta tyttöä saa paikan puolaajana kutomaliikkeessä Suurikatu 17, Kolikkoinmäki.

14—16 v. lapsirakas, miell. venäjä puh. **tyttö** saa työtä päivisin Braahenk 16, as. 18. Tänään 10—12.

Lapsirakas ja siisti, miel. keski-ikäinen **lastenhoitajatar** saa paikan. Läh. Keisarink. 4. Kallio.

Paikkaa haluaa

Kaksi tottunutta, valmiiden vaatteiden alalla palvelevaa

Myyjätärtä

haluaisivat toiselle paikkakunnalle, joko samanlaiseen liikkeeseen tai konttoriin. Vast. Kotkan p. t. nimim. Heti tai myöhemmin.

Arv. herrat liikemiehet!

7 lk. oppikoulua ja 4 k. kauppakurssin käynyt, hyvät todistukset ja suositukset omaava, suomen-, saksan- ja venäjänkielen taitoinen, 18 v. neiti hakee sopivaa tointa, mieluimmin konttorialalle. Arv. vast. t.l.k. nim. A. C. N:o 8735.

Nuori

Miesparturi

hakee paikkaa nyt heti. Arv. vast. t.l.k. nimim. Parturiapulainen N:o 8745.

Arv. Herrat liikemiehet

Ennen liikealalla ollut, hyvät todistukset omaava, 17 v., raitis ja rehellinen poika haluaa kauppa-apulaisen paikkaan nyt heti. Arv. vast. os. T. K. Kaalamo. Kontiola.

SALAMA

Puhelin 19 25. Pellervonk. 7.

Soittoa esittää VII maan tunnettujen taiteilijain muodostama Kamariorkesteri

Arkip. klo ½6—10 Pyhäp. klo 5—10

Maanantaina filmi, missä muinainen Rooma maailmanhistorian merkkitapahtumineen eteemme loihditaan elävämpänä ja todellisempana mitä lienee milloinkaan ennen filmistä nähty. Paraimpien nykyajan seikkailu ja jännitysfilmien luoja FOX-filmi on tässä antanut uuden näytteen taidostaan ja kyvystään luoda myöskin suuria loistofilmejä.

1—2—3—4—5—6—7—8—9—10

NERO

Historiallinen suurfilmi 10 osassa.

Pääosissa Europan parhaat näyttelijävoimat, amerikkalaisen johdon alaisena.

Uusi "QUO VADIS" mutta suurempi ja entistä parempi. Amerikkalainen sanomalehdistö antaa tästä mitä kiittävimmät arvostelut.

Hels. Sanomat: "Loistavalla näyttämölleasettelullaan voittaa uusi Nerofilmi täällä aikaisemmin esitetyt. Varsinkin joukkokohtaukset ovat siinä suurenmoiset, samoin kuvaus Rooman palosta. Ranskalainen näyttelijä Jacques Gretillat esittää nimiosan mainiosti. Hänen Nerotulkintansa on oikeaan osuva, juuri sellainen kuin historia kertoo hänen olleen; neron mainetta tavoitteleva julmuri ja samalla kuitenkin suuri pelkuri".

Kristinuskon ja pakanuuden yhteensattumissa valtaa tämä uusi ylevä oppi mieliä, pulppuamalla edustajissaan niin vakuuttavana ja niin vastustamattomana alkuvoimana Jumalallisista lähteistään, ettei moista joukkohypnoosia Neron to'eet kestä ja jota ei oikeamielinen katsoja voine edes filmistäkään murtumatta nähdä.

Kaiken muun lisäksi on filmin toiminta erittäin mieltäjännittävä.

NÄYTETÄÄN VAIN YHDEN VIIKON TAVALLISILLA LIPPUJEN HINNOILLA.

MAXIM

Ensi-ilta tänään klo 6 ip.

Kotimainen filmiuutuus

"Kyllä kaikki selviää"

Kino-Reclan ensimäinen suurfilmi.

HENKILÖT:

Birgit Sergelius, T:ri Otto Westphal, Rita af Forselles | Favo Walters, Eja & Oscar Tengström, Leo Golowin

Kaksi tunnettua naamaa y.m.

Ammattitaitoinen

Sahanasettaja,

remonttitöihin tottunut, kykenee myös hoitamaan mylly- ja sähkölaitosta, hakee paikkaa joko heti tai marrask. 1 p:ään mennessä. Arv. vast. pyydetään lähettämään osoitt. Kavantsaari postit. nimim. Sahanasettaja 28.

Parturinapulainen

nuorimies, 25 v., siisti ja raitis, haluaa paikkaa ensiluokan liikkeessä. Vast. t.l.k. viikon ajalla nimim. Taitava N:o 8756.

Merenkulkukoulun käynyt, suomea, englantia ja ruotsia puhuva, työnjohtoon tottunut, raitis

MIES

hakee jotain tointa. Arv. vast. 1 p. marrask. osot. Bachelor, Kirkkok. 6, rp. A. ovi 7. Viipuri.

Entinen vääpeli

useamman vuoden kanslia y.m. tehtävissä toiminut, hakee tointa, mitä hyvänsä. Arv. vast. t.l.k. nimimerk. Tarmolla työhön N:o 8754.

SAIRAANHOITAJATAR

hal. paikkaa yksityishoitajaksi. Tottunut myös pienten lasten hoitoon. Vastaus t.l.konttoriin nimim. Heti N:o 20.

4 vuotta liike-alalla palvellut

NEITI

haluaa paikkaa maalle tai kaupunkiin, tottumusta myös taloustoimiin. Vast. t.l.kontt. nimimerk. 18 vuotias N:o 8769.

Tottunut, keski-ikäinen

KEITTÄJÄ

hal. paikkaa joko yksinäiselle tai pieneen perh. Vast. 15 p. mennessä t.l.k. nimim. Odottava N:o 8768.

Ruuanlaitton ja taloustehtäviin tottunut **keittäjä** haluaa paikkaa 1 p:stä marraskuuta. Vastaus t.l.k. 15 päivään t. k. nimim. Keittäjä N:o 8753.

Tottunut

Kylmänruuanlaittaja ja siivooja

hakevat paikkaa. Arv. vast. nimim. Tottuneet N:o 8725 Karjalan kontt., Viipurissa.

Nuori leskirouva

hal. yksinäisten herrain taloutta hoitam. tai äidittömään perh. Vast. tämän viikon aj. t.l.k. nimim, Maalle tai kaupunkiin N:o 8747.

19 v. tyttö, ruuanlaittoon tottunut, hal. **yksinpalv.,** lastenhoitajaksi tai sisäköksi. Arv. vast. t.l.k. nimim. Heti N:o 8761.

Ruuanlaittoon ja kaikkiin taloustehtäviin tottunut **palvelija** hal. paikkaa tai jotain **työtä** maalle tai kaup. Vast. t.l.k. nimim. Vakava N:o 8770.

Itsenäisesti taloudenhoit. tottunut

PALVELIJATAR

haluaa paikkaa tai päivittäistä siivousta. Vast. t.l.k. nimim. Rehellinen N:o 8752.

Taloustehtäviin tottunut

YKSINPALVELIJA

etsii paikkaa heti. Arv. vast. tiistaihin mennessä t.l.kontt. nimimerkille Kotona pysyväinen N:o 8764.

SISÄKÖKSI

pieneen perheeseen haluaa 20 vuotias palvelijatar. Arv. vast. viikon sisällä Terijoen postitoim. nimim. Sisäkkö.
13573

Työtäpelkäämätön, siisti ja rehellinen, maalta tullut

TYTTÖ

hal. paikkaa. Lähemmin arkipäiv. puhelin 351, kello 8—6.

Kiltti tyttö haluaa paikkaa heti maalle tai kaupunkiin. Arv. vastaus t.l.k. nimim. 19 v. N:o 8766.

Puutarhak. käynyt, yksinkertaiseen ruuanlaittoon tottunut **tyttö** haluaa palvelukseen nyt heti tai 1 p:stä marraskuuta. Vast. Karjalan kontt. nimim. Maalta tullut N:o 8741.

Kaksi rehellistä tyttöä

haluaa sivistyneeseen perheeseen sisäköksi tai yksinpalv. Vast. viikon aj. Lappeenrannan p.t. nimim. 19 v. 20 v.

• Huutokauppoja •

Konkurssihuutokauppa.

Julkisella huutokaupalla, joka toimitetaan Viipurin huutokauppahuoneella Braahenk. 19 torstaina 21 p:nä lokakuuta 1926 klo 3 ip. myydään kauppias P. Haverisen konkurssipesälle kuuluvaa erilaista irtaimistoa, kuten: flyygeli, herrainhuoneenkalusto, kirjoituskone, 2 puhelinkonetta, konttoripöytiä ja tuoleja, kymmenysvaaka, 17,5 tus. puukkosahoja, 800 kg. tervanuoraa, 2 kpl. Viipurin Telefooni O. Y. osakkeita, 1 Samolan O. Y. ja 1 Vuoksen ja Suvannon Höyryvene O. Y. osake y.m.
Viipurissa lokakuun 9 p:nä 1926.

Adolf Harinen.

Sotilashevoshuutokauppa.

Perjantaina 15 p:nä lokakuuta 1926 klo 10 ap. alkaen myydään Viipurissa Neitsytniemen kentällä yleisellä huutokaupalla 24 hevosta, näistä 20 maanviljelyskäyttöön ja 4 teurastettaviksi sekä 3 varsaa, kaikki sotalaitokselle kuuluvia. Huudot maksettava käteisellä; päitset eivät seuraa kauppaa.

CHR. STAUFFER.
2. Div. eläinlääk. ja remonttiupseeri.

Huutokaupalla

myydään **Sakkolassa, Kekkilän kartanossa** tiistaina t.k. 12 p. klo 11 ap. noin

15 hyvälypsyistä lehmää, 5 hevosta,

maanviljelyskaluja, satoa, siemenherneitä y.m.
13348 Maksuaikaa annetaan.

Torstaina

t. k. 14 p:nä klo 2.30 ip. myydään täkäläisessä panttilainakonttorissa viime tammikuun lunastamattomat pantit.

Viipurin Panttilaitos Oy.

Tulli-huutokauppa.

Maanantaina, lokakuun 11 päivänä 1926 klo 11 ap. uudella pakkahuoneella alotettavalla huutokaupalla myydään takavarikoituja ja valtiolle menetetyiksi tuomittuja: kahvia, ryyniä, tupakkaa, pistooleja, hopeaesineitä, polkupyöriä, rekiä, valjaita, soutuveneitä, koneöljyä y.m.
Samana päivänä klo 2 ip. myydään n.k. Linnan telakalla 1 nopeakulkuinen moottorivene ja jatketaan huutokauppaa **klo ½3 ip.** n.k. Pietilän telakalla Sorvalissa, jossa myydään moottori- ja purjeveneitä.
Huudot ovat käteisellä maksettavat. Samalla ilmoitetaan, että edellämainitusta nopeakulkuisesta moottorista huutokaupassa tehdyt tarjoukset alistetaan Tullihallituksen hyväksyttäviksi ja on sanotun moottorin hankkimiseen sitäpaitsi esitettävä asianomainen lupa.
Viipurin tullikamarissa, syyskuun 25 p:nä 1926.

K. G. ALANDER.
12844 **Oiva Hietanen.**

Kuulutus.

Julkisilla pakkohuutokaupoilla, jotka alempana mainittuina aikoina ja paikoissa pidetään, myydään ellei maksua tai muuta laillista estettä väliin tule, seuraavilta henkilöiltä ulosmitattua irtainta omaisuutta, nimittäin:
Tiistaina 26 p:nä lokakuuta kello 12 päivällä Viipurin pitäjän Säiniön kylässä Osuusliike Torkkelin pihalla, talolliselta Juho Majurilta Säiniön kylästä, hevonen; talolliselta Taneli Kurvilta, Vääräkosken kylästä, 3 lehmää.
Keskiviikkona 27 p:nä lokakuuta klo 2 ip. Viipurin pitäjän Kelkkalan kylässä Linjakatu N:o 4, jarrumies A. Veijalaiselta, ompelukone ja sika.
Torstaina 28 p:nä lokakuuta klo 10 ap. Viipurin pitäjän Nikoskelan kylässä, liikemies August Jäppiseltä, lehmä ja 1 pari myllynjauhatuskiviä, joista asiallisille ja yleisölle täten ilmoitetaan, huomauttamalla, että huudot ovat heti maksettavat.
Viipurissa, 9 päivänä lokakuuta 1926.

E. MANNERHEIMO.
Rannan kihlakunnan kruununvoudin ulosottoapulainen.

19 v. siisti **tyttö** haluaa palvelukseen. Yksinkertaiseen ruuanlaittoon tottunut. Vast. t.l.k. nimim. Rehellinen N:o 8746.

Maalta tullut, reipas, työtäpelkäämätön **tyttö** haluaa paikkaa. Arv. vast. t.l.k. nimim. Maalta tullut 8758.

Huutokauppa

Ellei maksua tahi muuta laillista estettä ilmaannu, myydään julkisella pakkohuutokaupalla tiistaina 19 p:nä lokakuuta 1926 klo 3 ip. huutokauppahuoneella Braahenkatu N:o 19 ulosmitattua irtainta omaisuutta, kuten 1 henkilöauto, 1 kuorma-auto, 1 rautasorvi, 1 leikkuukone, 1 prässikone, 1 sikkikone, 1 turkiskone, 2 lakkikonetta, 2 ompelukonetta, kaappia, hyllyjä, tiskiä, turkiskone, tupakkapöytä y. m.
Viipurissa 9 p:nä lokak. 1926.

Adolf Harinen.

Vapaaehtoisella huutokaupalla,

joka toimitetaan Honkaniemessä Järvenpään kylässä ent. Närväsen perillisten tilalla tiistaina kuluvan lokakuun 12 p:nä alkaen klo 10 ap. myydään 7 hyvää lypsylehmää, 6 v. hyvä työhevonen, niittokone, kiesit, työrekiä, hevosvaljaita y.m. irtainta.

Omistaja.

Julkisella konkurssihuutokaupalla

joka toimitetaan Vilho Sarkasen Asianajotoimistossa talossa N:o 10 Pietarinkadun varrella Viipurin kaupungissa maanantaina kuluvan lokakuun 25 päivänä klo 2 ip. myydään maanviljelijä Joonas Vesterisen konkurssipesälle kuuluvat epävarmat saamiset, joista tarkempia tietoja annetaan huutokauppatilaisuudessa.
Viipurissa lokakuun 8 p:nä 1926.

Toimitsijamiehet.

Huutokaupalla

myydään tänään sunnuntaina klo 6 ip. höyläpenkki ja puusepän työkalut y.m., y.m. Kalevank. 35.

Höyrylaivaliike

S/S ALK

saapui
9. 10. 26.

Bremenistä.

G. Hagman'in Seur.

Muutetut kulkuvuorot

S/S Louhi

Arkipäivinä:
Tervajoelta Uuraaseen ja Viipuriin klo 6.30 ap., 2.15 ip.
Uuraasta Viipuriin klo 7ap., 2.45 ip
Uuraasta Tervajoelle klo 1 ip.
Viipurista Uuraaseen klo 4.15 ip.
Viipurista Uuraaseen ja Tervajoelle klo 12 pv., 4.15 ip.
Pyhän jälkeisinä päivinä edellisten lisäksi:
Viipurista Uuraaseen ja Tervajoelle klo 4.15 ap.
Pyhäpäivinä:
Tervajoelta Uuraaseen ja Viipuriin klo 6.30 ap., 2.15 ip., 6.30 ip.
Uuraasta Viipuriin klo 7 ap., 10 ap. 2.45 ip., 7 ip. ja klo 10 ip.
Uuraasta Tervajoelle klo 1 ip., 5.15 ip.
Viipurista Uuraaseen ja Tervajoelle klo 12 pv., 4.15 ip.
Laiva poikkeaa seuraavissa välilaitureissa: Keihäsniemi, Rientola, Kesämaa, Rahkasaari.

S/S Iniö

Arkipäivinä:
Kurkelasta Uuraaseen ja Viipuriin klo 4.30 ap.
Uuraasta Viipuriin klo 6.30 ap., 11.15 ap.
Uuraasta Kurkelaan klo 2 ip., paitsi lauantaisin klo 2.30 ip.
Viipurista Uuraaseen klo 10.15 ap.
Viipurista Uuraaseen ja Kurkelaan klo 1 ip. — Keihäsniemessä ja Kesämaassa ei poikkea.
Lauantaisin klo 1.30 ip.
Pyhän jälkeisinä päivinä lähtee Kurkelasta Uuraseen ja Viipuriin klo 3.45 ap.
Pyhäpäivinä:
Kurkelasta Uuraaseen ja Viipuriin klo 5.30 ap.
Uuraasta Viipuriin klo 7.30 ap., 11.15 ap.
Uuraasta Kurkelaan klo 2 ip.
Viipurista Uuraaseen klo 10.15 ap.
Viipurista Uuraaseen ja Kurkelaan klo 1 ip.
Kulkuvuoroja koskeviin tiedusteluihin vastataan puhelimella 30 58.

Laivaosakeyhtiö Riento.

Kadonnut

AJOKOIRA

juossut pois t. k. 8 p:nä. Tuntomerkit: 7 kk. vanha, ruskean musta narttu, päältä tummempi, hännänpäässä, rinnassa ja jaloissa valkeaa. Kaulapannan nimikilpi poikki. Tuntee nimen „Raiku". Arv. kiinniottajaa pyyd. ilmoittamaan palkk. vast. Hovinmaan kartanoon Häyriselle, puh. Hovinmaa 7.

Pudotettu naisten **hopeakello** 3. 10. Pyyd. hyvänt. tuomaan **Torikatu 5.** Paajanen & Karkiainen.

• Myytävänä •

Viipurin Kappatehdas O.y:n
konkurssipesä

tarjoaa täten ostettavaksi pesälle kuuluvan tavaravaraston käsittävä valmiita naisten päällysvaatteita ja erilaisia kankaita sekä nahkoja. Varasto sijaitsee Viipurin kaupungissa yllämainitun yhtiön liikehuoneistossa, talossa N: 1 Torkkelinkadun varrella. Samalla tarjotaan myös ostettavaksi likkeen, konttorin ja tehtaan kalustot, koneet ja työvälineet. Lähempiä tietoja antaa allekirjoittanut pesän uskottumies, jolle ostotarjouksia voi tehdä. Ostotarjouksien hyväksymisestä tai hylkäämisestä kuin myös maksuehdoista päättävät Viipurin Kappatehdas O/Y:n velkojat, jotka kokoontuvat velkojainkokoukseen Viipurissa hotelli Seurahuoneella tiistaina 12 päivänä lokakuuta 1926 klo 1 päivällä. Ostotarjouksia voi tehdä myös velkojainkokoukselle.

Viipurissa, 25 päivänä syyskuuta 1926.

Jonas Jakobson
Varatuomari, Viipuri.
Pesän uskottumies.

Liiketalo

myydään ***poismuuton takia Koivistonvastaperustetussa kauppalassa*** ja sataman keskuksessa, omalla tontilla; talo on kaksikerroksinen ja hisistä rakennettu, hyvässä kunnossa. Talossa on harjoitettu useamman vuoden ajan kahvila- ja ruokalaliikettä, sopii myös kauppapaikaksi.

Ylikonstaapeli

Kr. Pirhoselta,
Koivisto, Kirkonkylä.

Lähempiä tietoja saa talosta ja hinnasta y. m.

Naëmi Alopæus & C:nin

sunnuntai akkunanäyttelyssä nähtävänä juuri saapuneita

Venezialaisia hartiahuiveja.

Harvinaisen halvalla. Viipuri, "KONKURENS" Aleksanterink. kulma, aseman vast.

Flanellia	7:75	Musliinileninkiä	25:—
Patjakangasta	9:50	Villaleninkiä	60:—
Pyheliinakangasta valk.	9:—	Silkkileninkiä	175:—
Puolivillakangasta	13:—	Musliinipuseroita	12:—
Poikain pukukangasta	11:—	Villapuseroita	40:—
Tyykkikangasta	6:50	Silkkipuseroita	75:—
Villamusliinia	15:—	Villatakkeja	75:—
Crepé dé chine	35:—	Laamapaitoja	4:25
Silkkitrikoo	65:—	Lasten housuja	5:50
Samettia	23:—	Naisten housuja	11:—
Pumpulisukkia	4:50	Naisten paitoja	10:—
Villasukkia	7:50	Miesten paitoja	10:—
Liinasukkia	11:—	S:n värill. edun kanssa	19:—
Silkkisukkia	19:—	Miesten housuja	18:—
Trikokäsineitä	6:50	Pikeekauluksia	3:50
Villakäsineitä	8:50	Silkkikaulaliinoja	12:—

Maaseudulle tavarat lähetetään jälkivaatimuksella, tilaukset Smk. 50:— rahtivapaasti. Hintaluetteloja pyydettäessä lähetetään postivapaasti.

Hyviä käsin tehtyjä **TIILIÄ** *myydään halvalla*

tehtaalla Antreassa
varasto myös Viipurissa.
Antrean tiilitehdas. Puhelin 7 ja Viipurissa puhelin 2807.

Omistaja A. Luoto.

Kauttamme on myytävänä 12 km. Viipurista ja 1 km. Hovinmaan asemalta Rakkolanjoen kaakelitehtaan luona sijaitsevasta Rakkolanjoen hovista:

Päätila

pinta-alaltaan 200 ha, josta 50 ha on viljeltyä maata.

Asuntotontteja.

Metsä- ja puutarhapalstoja.

Erisuuruisia

maanviljelyspalstoja.

Maksuaika 5 vuotta.

Tarkemmin:

VILHO SARKASEN
Asianajotoimiston Liikeosasto,
Viipuri, Pietarinkatu 10.
Puhel. 781 & 2050.

Kauttamme on myytävänä Koiviston rataosalla, 1.5 km. asemalta sijaitseva

maatila

jonka pinta-ala on 43 ha ja josta on peltoa 8 ha. Asuinrakennuksessa 4 huonetta. Navetta 6 lehmälle, talli 2 hevoselle. Rakennukset ovat hyvässä kunnossa.

Tarkemmin:

VILHO SARKASEN
Asianajotoimiston Liikeosasto
Viipuri, Pietarinkatu 10.
Puhel. 781 & 2050.

Asuntotontteja

lähellä Kärstilän järveä ja huvilapalsta järven rannalla. Hyvillä maksuehdoilla. Lähemmin K. V. Nissinen, **Kärstilä, puh. 17.** Samassa puimakone hevoskierrolla, samoin ehdoilla.

Peltikattoinen, kaksikerroksinen

Herrashuvila,

sisältävä 9 kamaria, keittiön ja palvelijanhuoneen sekä toisen pienemmän asunnon, saunan, pesutuvan, autotallin y.m. Huvila sijaitsee omalla palstalla meren rannalla, 6 km:n päässä Viipurista. Lähemmin

Metsälampi & Rainion Asianajotoimisto
Viipurissa, puh. 821.

HUVILA

hyvässä kunnossa, omalla tontilla, lähellä Viipuria, meren saaressa oleva talvihuvila myydään nyt heti. Lähempiä tietoja saa Hiekka, Antinkatu 10 tai arkipäivinä puhelimella 3222.

Kaupunkitalo Käkisalmessa, omalla, noin 2,500 neliöm. kulmatontilla keskikaupungilla. Käsitt. 2 hirsistä rak., yht. 17 huonetta, joissa matkailijakotiliike. Ulkor. autovaja, kellari, puukuurit y. m. Tuott. 2,500 mk. kk. Myydään omistaja Herttuaisen sairauden tähden kaikkine liikkeineen ja kalustoineen halvalla. Hinta 200,000 markkaa.

Talo Käremäen kaupunginosassa omalla kuivalla tontilla, uusi hirsinen, käsitt. 4 huon. Hinta 45,000.

Talo, Kolikkoinmäki, Linjak. 30, tilava ja kuiva kulmatontti, vuokra 90 mk. v., aikaa 12 vuotta. Hirsinen, vuorattu, maalattu, käsitt. 4 huon. hyvässä kunnossa. Ulkor. kivikellari, sikala betonista, puukuurit, kaivo y.m. Myydään ulkomaanmatkan tähden. Hinta 36,000.

Talo Kangasrannassa, Ihanak. 11, rauhallisella paikalla, vuokra halpa, aikaa 47 v. Uusi, rak., hyvin tehty, tilavat huon., ensiluokk. kaakeliuunit ,hella ihanneuunin kanssa. Ulkor. puukuuri y.m. Omenapuita ja marjapensaita on. Saa kauniin kodin halvalla. Hinta 22,500:—. Lähemmin omistajilta ja meiltä sekä **myyjät** saavat talonsa pikaisesti kauttamme myydyksi. Toimintamme täysin rehellistä ja ehtomme helpoimmat.

KAUPPATOIMISTO A T L A S
Rauhatienk. 3, C. 3. Puh. 1162.

TALO

myytävänä. Talo on kaksinkertainen, hirsistä ja on aivan uusi sisältää 14 huonetta. Hinta 100,000 mk. Kelkkala, Valtakatu 96.

TALO

myydään, sisältää 3 huonetta, tallin, läävän, vaunuliiterin y.m. muut tarpeelliset ulkohuoneet, myydään käteisellä. Linjak. 2, Kelkkala.

Joenpolvi.

TALO

hirsinen, melkein uusi, siirrettäväksi. 6×8, suoraan omistajalta. Lähemmin Perkjärvi as., Backan talo.

B. Hoder.

TALO

sisältää kolme huonetta hyvässä kunnossa. K:ranta, Eeronk. 19. Huom.! Vuokra-aikaa jälellä vielä 10 vuotta.

TALO 8 huonetta ja mankeli. Tiiliruukki, Annankatu 47.

TALO

kolme huonetta ja lämmin eteinen, myydään halvalla. Kelkkala, Kaalinaank. 5.

Myytävänä

Kaupunkitalo

Viipurissa Pantsarlahden- ja Braahenkatujen kulmassa. Lähemmin paikan päällä.

J. Mahkoson perill.
Pantsarlahdenk. 9. puh. 1757.

Hyvässä kunnossa, hirsinen, vuorattu

MÖKKI

myydään halvalla poismuuton takia **Vainikkalassa** aivan lähellä asemaa. Tontilla sijaitsee oma sauna halkovajoineen, 5 kpl. jalostettuja omenapuita, 25 kpl. marjapensaita, puutarhamansikoita saatu yli oman tarpeen. Sopii kesä- sekä talviasukkaille.

J. Koskimäki, Vainikkala.

Koivuhalkoja

125:— syli pilkottuna ja kotiinajettuna, koivurimoja 75 mk. kuorma, laudanpäät 40:—, saha- ja höylätavaraa ja kottilautoja myy halvalla

Kinnarin puutavaraliike,
puhelin 2928. Pantsarlahti.

SUUREMPI MÄÄRÄ PRIMA

Koivuhalkoja

Savonlinnan yläpuolella.

Lähempiä tietoja **Albin Karviselta,** Savonlinna. Puhelin 123.

Koivulautoja

myydään
halvalla
keppisahalla
Aleksanterinkatu 5 - Puhelin 3168

3,000 m³

Kaivospropsia

lähetysvalmiina Viipurin lähiasemilla.
Puhelin 2437

Halpoja kottilautoja

Revonhännässä. E. J. HARJU.

HALVIMMALLA

Syyskankaat

myy

Rosuvoin Kauppaliike
Pietarinkatu 14.
Puh. 1481.

Käytetty, käyttökelpoinen

talvipaltto

myytävänä. Samassa paikassa myydään **Tietosanakirja.** Uudenportinkatu 10, as. 9.

Talvipaltto

tummansininen, hyvässä kunnossa, halvalla, Katariinank. 6, as. 4.

Hyvässä kunnossa olevat miesten

sakettipuku

ja syyspaltto myydään halvalla. Sopivat keskikokoiselle miehelle. Näht. tänään klo 10—2 Kaarlonk. 2.

Siitanen.

Paitoja

valkeita ja värillisiä, hyvä valikoima.

Juho Himanen 13524
Torkkelinkatu 14. Puh. 1963.

Kaulaliinoja

silkkisiä, **eri suuruisia ja hintaisia**

Juho Himanen 13523
Torkkelinkatu 14. Puh. 1963.

Vaatekaappi,

hiotulla peililasilla, peili (trymo), matkakirstu ja iso kirjoituspöytä. Os. Pellervonk. 10, rappu B, as. 26.

Nuoria poikakanoja

hyvää rotua. Sorvali, Maantienk. 41.

Niiden, jotka ovat todellisia teentuntijoita, eivätkä pidä parhaana omainaisuutena sitä, että tee valmistettuna antaa tumman mahonkivärin juomalle, jolta melkein kokonaan puuttuu tuoksu, tulisi aina ostaa

Tee-Komppanian Kiinalaista Teetä

Kustavilaistyylinen

salinkalusto,

10 esinettä, Boman'in valmistetta, sattumalta erittäin halvalla **Aleksanterinkatu 9, A. 2. Räty.**

Mahonkinen

salinkalusto

(Rococo), mahonkisia peilijalustimia, mahonkinen lepotuoli, mahonk. tuoletti (Rococo), mahonk. yöpöytiä, puolipyöreitä, pähkinäpuinen hopeakaappi y.m. yksityisiä mahonkiesineitä.

Liiketoimisto Välittäjä

Katariinank. ja Vaasank. kulma. Eden.

Muuton takia

Rautasänky

rautalankaverkolla, pronssinen koristehylly peilineen, kattolamppu y. m. taloustavaraa. Näht. sunnuntaina klo 11—2 ja arkipäivinä klo 6 jälkeen Neitsytniemi, Mikonk. 6. Kysyttävä pihamieheltä.

---

2 uutta

ruokasalinkalustoa

myydään halvalla Kelkkalan Puuseppätehtaalla, Kelkkala, Ojakatu 1. puhelin 2057.

Hyvässä kunnossa oleva
3 hengen

Oakland-auto

ja 4 hengen

FORD.

Tarkemmin autonkulj. T. Kilpiäinen. Paiak. 4. tav. 12-1 pv.

Kutomakone,

Grosser N:o 6 — 45 cm. — käytetty, mutta hyvässä kunnossa myydään halvalla. Kelkkala, Omakotialue, Viip. Osuusliikkeen kaupan viereinen talo. **Heinosella.**

Singerin ompelukone,

melkein uusi, myydään halvalla. **Kärenmäki, Koivistontie 44. —** (Saaren kioskin vastapäätä.)

Melk. käyttämätön, hyv. kunn. oleva

Singerin ompelukone

myydään halvalla, Braahenk. 10. as. 1.

Käytetty **Singerin ompelukone** halvalla. Parturi Kirjokivi, Repolank. 2. Nähtävänä arkisin.

Uusi kabinettiompelukone

halvalla. Nähtävänä 9—12 ap. Katariinankatu 3

Hyvä Schröeder-tehtaan

Flygeli

kattokruunu, käsiompelukone, eritt. hyvä keittiöpöytä, rautasänky y. m. myytävänä. Nähtäv. kolmen päivän aikana klo 10—12 ja 2—5 välillä Bonnel, Braahenk. 16, as. 8.

Piano,

luja-ääninen, pientä kokoa (Metzord, St. Petersborg tehtaan). Hinta Smk. 5.000:—. Lähemmin Terijoki, kelloseppä A. Nevalainen. 13572

Hyvässä kunnossa oleva

pika-ajurin reki ja troskat

sekä taloustarpeita myydään **Alak. 21.**

Puhdasrotuisia

Ajokoiranpenikoita

halvalla. Teatterinkatu 3. Grönberg, klo 11—12.

Puhdasrot., 6 kk. vanha, saksal.

Dobermannpinscher

Isä Elvingin Jagge, äiti Hiltusen Belly, jotka molemmat on palkittu monessa näyttelyssä, myydään Viip. K:mäki, Suurik. 69, puh. 2260.

Karjalainen.

Myytävänä sattuneesta syystä erittäin kaunis 1½ vuoden vanha, puhdasrotuinen „Schäfer"-uros

KOIRA

hyvällä sukuluettelotaulukolla. Lähemmin Pellervonk. 8. puh. 770.

Hyva ajokoira myytävänä K:mäki, Jaakonk. 32. V. KOKKO. Huom.! Ei lampuri.

Ajokoira myytävänä.

Kangasranta, Rajakatu 75.

Suuri Fiikus

Hiekka, Väinönkatu 12, as. 4.

Kahvipöytä

myydään heti Punasenlähteentorilta. Kysyttävä Kolikkoinmäki, Kapeakatu 3, as. 3.

Haulikko,

2-piippuinen, 16 kaliberin, myydään huokealla. Kolikkoinmäki, Männistönkatu 44.

Myytävänä tummanruskea

talvipaltto

Piispankatu 4. as. 1.

Hyvistä kankaista

Talvileninkejä

ja **puseroita.** Pohjoisvallik. 19, as. 5.

HUOM.!

Miesten puku, aivan uusi, myydään halvalla. Hinta 400 mk. Lähemmin tänään Hiekka, Valtak. 11.

E. Vilkki.

Käytettyjä

ovia, ikkunoita, matto- ja lattialautoja y. m.

Huom.! Saapunut uusi lähetys. Kelkkala, Niilonkatu 7.

Kokouksia

Jääsken Osuuskaupan r.l.

varsinainen syyskokous pidetään lokakuun 17 p:nä 1926 klo 12 p:llä kunnan tuvalla. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 29 §:ssä määrätyt asiat sekä Räikkölän myymälää varten ostetun tonttikaupan hyväksyminen.

Jääski 9. 10. 1926.

Jääsken Osuuskauppa r.l.
Hallintoneuvosto.

Löydetty

Kiinniotettu

ruskeavär. lappalaisrot. **koira.** Omist. saa periä Braahenk. 16, as. 18.

Päivälistä

Kokoomuspuolueen Viipurin läänin vaalipiirien piirikanslian os. Viipuri, Maunuankatu 2, puhelin 51

Hattuliikkeitä:

E. R. Wahlman
Hattutehdas ja -liike
Aleksanterink. 21
Puh. 1296.

HATTUJA uusitaan ja värjätään

Hierojia ja sairasvoimistelijoita:

K. Freyn Hieromal. Tottink. 5 puh. 452
Bremer, Anni, Kat.k. 4, as. 5. puh. 246.
Hierojatar Pajak. 3, as. 4. Puh. 1581.
Heikkinen, Helmi, Ainonk. 4, as. 4.
Helena Karttunen, Pants.l., Niilonk. 4.
Parviainen, Juho, Must.v.k. 2. p. 2537.
Reinius, M., Pellerv.k. 2, as. 12. P. 1205.
Hieroja **Rinne, Elisa,** Maununk. 9 as. 16.
Salmela L. Viskaalink 6 as. 3 puh. 1896.
Sinisalo H. Kolmikulma 1, C. as. 37.
Stiina Schröder, Pietarink. 10. as A.
Vuorio, Hulda, N:mi, Konst.k. 14. as. 1
Väyrynen, Ida, Pietarink. 1. B 21. P. 820.

Parannetaan Reumatismia, Ischiasta, lihas-, korva-, hius- ja nenätauteja y.m. koneellisen hieronnan ja sähkösäteiden avulla Maununk. 3, ovi 5. Auki 9-7.

Kätilöitä:

Ida Laakkonen, P:la, Vuorik. 2. P. 1187
A. Salmi, Rosuvoi. Nurmikatu N:o 35.

Autokorjausliikkeitä:

Viipurin Konekorjauspaja ja Autokoulu, Papula, Upseerinkadun ja Vuorikadun kulma, puh. 2163.

Kello- ja Kultasepänliikkeitä:

A. Kekarainen
ALEKSANTERINKATU 21
Puh. 714. Aina uusiintuva varasto **Kelloja, Kihla- ja Kivi-Sormuksia** sekä kaikkia kulta- ja hopeatavaroita.

Pelti-, Vaski- ja Rautasepänliikkeitä:

A. PELKONEN, Peltisepänliike, konekorjaus- ja **ajokalupaja** sekä **hitsauslaitos.** Freesenk. 10. P. k. 133. as. 2308

Puuseppäliikkeitä:

Tiiliruukin Puuseppätehdas O.Y.

Viipuri, Tiiruukki, Alakatu 6. Puh. 1767.

Valmistaa **ovia, ikkunoita,** huonekaluja, koulujen, kauppojen y. m. liikehuoneustojen tisustuksia, kuorma- sekä matkailuautojen koreja. Myy **kaikenlaatuista puutavaraa.**

Romuliikkeitä:

Repolan Säkki-, Lumppu- ja Romuliike. Taavetink. 3, pihassa. Puh. 3232. Ostaa säkkejä, villa- y.m. lumppuja, kalosseja, tervanuoraa, rauta- ja metalliromua päivän hinnoilla.

VIIPURIN ROMULIIKE,

Pellervonk. 2, Punasenlähteentorin laidassa. Puh. 1633. Ostaa alaansa kuuluvaa tavaraa päivän hinnoilla.

Sukeltajia:

Sukeltaja E. Lyytikäinen, V:ri, Käremäki, Lähdek. 8. P. 2663. Huom.! Omat sukellusvälineet

---

Tilitoimistoja:

Oskari Eriksson Viipuri, Rasalahti Puh. Tienhaara 8.

A. Salmi, fil. maist., keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja, Pietarinkatu 10. puh. 1995.

Työnvälitystoimistoja:

Kunn.Työnv.toim., av. 10-3. lauant. 10-2

Vesijohtoliikkeitä:

K. H. Järvinen. Ainonk. 8. Puh. 1009.

Verhoilijoita:

AUG. SAARI Puhelin 1630.
Hiekka, Valtakatu 9.

N. Smirnoff, Suokatu 3. Puhelin 586.

Asiamajaja Viipurissa:

Asianajotoimistoja,

joiden omistajat kuuluvat Suomen Asianajajaliiton alaiseen Viipurin Asianajajayhdistykseen.

Brofeldt, Joh., Aleksanterink. 31, puhel. 932 ja 1400.

Cajander & Hellström, Rautatienk. 3 B, puhel. 656. Vastaanottoaika 10—3.

Gräsbeck, R. Torkk.k. 12. P. 1725.

Herold & Holmin Lakiasiaintoimisto Harmaidenveljestenk. 1. Puhel. 482 ja 540. Av. 10—3.

Jonas Jakobson, Punasenl. apt. talo. P. 793. Vastaanotto 10—3.

Koskinen, J., omist. varatuom. I. Luostarinen, Pohjolank. 12. P. 975.

Kunnas & Honkavaara, Pietarink. 1 B. Puhel. 1753.

Lisitzin & Jännes, Asianajotoimisto. Aleksk. 9. P. 2019 ja 3150.

Lojander, Sanfr., Aleksanterink. 9 (Alfa) rp. A as. 9. Puhel. 775.

Makkonen & Brunou, Aleksanterinkatu 10. Kauppapankin talo. Puhel. 854 ja 2834.

Metsälampi & Rainio, Salakkalahdenk. 11. (Belvedere) P. 821.

Nevalainen & Äijälä, Maununk. 13. Puh. 561, 2176, 2178.

Pentikäinen & Karvinen, Repolank. - (käynti Tottenkadun puolelta). Puhel. 2930 ja 2049.

Pitkänen, Martti, Torkkelink. 8 A. P. 1560 ja 850, klo 1/2 10—1/2 4.

Vilho Sarkasen Asianajotoimisto, Pietarink. 10. Puh. 781 ja 2050.

Veteli, Tuomas, Pilahde, Moskvinin talo, Pellervonk. 2. P. 2727

Voipion asianajotoimisto, Viipuri. Maununk. 3 Puh. 1554.

Itä-Suomen Lakiasiaintoimisto Oy.

V:ri. Vaasank. 25. Av. 9-2 ja 5-6. P. 232

VARATUOMARI
ARMAS KATTELUS
Asianajotoimisto
Viipuri, Viskaalink. 6 A. Puh. 359.

VARATUOMARI
VÄINÖ LEVÄNEN
Asianajotoimisto
Viipuri, Aleksanterink. 12. P. 1174.

UNO RONIMUS

Lak. kand. varat. **Viipuri** Torkkelinkatu 24. Puh. 1988.
Terijoki Suojeluskunnan kerho. Puhel. 45. keskiv. ja lauant.

Halvin Asianajotoimisto

Vilkkeenkatu 3.

Asianajaja Helsingissä:

ASIANAJOTOIMISTOJA,

joiden omistajat kuuluvat Suomen Asianajajaliittoon.

Jonas Castrénin Asianajotoim. Erott. 4. 10-4. P. 01285, 01255, Ce 21787.

Eerikäinen & Erich, E.Espl. 16. Hyp. yhd. talo. Puh. 09094 & Ce 23181.

Oy. Luottotieto (Vuorinen & Engström), Aleks.k. 46, B. 10—4. Puh. 09990. 04929. 03635. 04039. 22910.

Pellinen & Niemelä, Mikonk. 6, 10-4. P. 02335. Ce 21558. 07144. 08437.

Vilho Sarkasen asianajotoimisto, Aleksanterink. 17. P. 9617—12313

A. Tulikoura, P. Espl.k. 33. P. 10898

Westberg & Åström, Hakasalmenk. 1. (Kinopalatsi). Puhelin 10922.

Asianajotoimisto Helsingissä:

Varatuomari Väinö Helme

Aleksanterinkatu 11. Puhelin 22916.

Asianajaja muualla.

Varatuomari **A. V. Parmasen** Asianajotoimisto, Imatra. Puh. 56.

Lakiasiaintoimisto Veljekset Zitting, Imatralla. Puh. N:o 49.

Eläinten täyttämisliikkeitä:

Lintuja ja nisäkkäitä

vastaanotan täytettäväksi, os. Väinönk. 3, as. 1 tai puh. 1620. Vitikainen.

Huonekaluliikkeitä:

Lääninvankilan myymälä

Punasenlähteenkatu 8. Puhel. 2564

Kirjansitomoja ja Paperinjalostustehtaita:

Karjalan Kirjapaino O. Y:n Sitomo. Aleksanterink. 19. Puhelin 331.

Kuljetusliikkeitä:

O. KANDELIN

majatalokyytejä maaseudulle ja kaikenlaisia tavarain kuljetuksia suoritetaan kohtuullisilla hinnoilla Lylynk. 3. Puh. 1642.

Kuljetus- ja Muuttoliike
Pika-toimisto **NOPEA** 0 Braahenk. 20 v **Puh. 2053**

EEVERT RAUTIO

kuljetusliike välittömästi rautatien yhteydessä Karjalank. 10. C. 34. Puh. **1751**

ASIANTOIMITUS- KULJETUS- ja MONISTUSLIIKE

PIKATOIMISTO MAUNUNK. 5. **MARS** PUH. **28 93.**

Viipurin Kuljetusliike

Hevosia, autoja, apumiehiä
Eliaank. 2. **Puhel. 2370.**

Asianajaja Viipurissa:

Asianajotoimistoja,

joiden omistajat kuuluvat Suomen Asianajajaliittoon:

Konttinen & Saraste Lakiasiaintoimisto, Torkkelink. 16. Sähk. os.: **Kontsa.** Puh. 2282 (Toimisto, 752 (ulkolinja) ja 2182 (Konttinen).

Fritz Wilkin lakiasiaintoimisto Torkkelinkatu 16. Puh. 752

Kengänkorjausliikkeitä:

Koneellinen jalkinekorj. atariinank. 1 **„SIRO"**
alkineet korjataan odottaessa. ...
Puh. 2424 pyydettäessä noudetaan työt kotoa.

Lasihiomoita:

Aug. Finni'in Peili- ja Lasihiomo

Viipuri, Patterik. 4. Puh. 2290.

Itä-Suomen Lasihiomo

VIIPURI, Possenk. 4. Puhel. 2684

Maalausliikkeitä:

HIRVIKALLION

Reklaamo. Keisarink. 12. Puh. 2509

Maalaamo Oy.

Pietarink. 11. Puh. 1628, 679 ja 3241
Suorittaa kaikkea alaan kuuluvaa työtä

Oy. A. Palonen Ab

Aleks.-k. 2 Puhel. 291

K. J. Saareima, Pietarink. 3. Puh. 1235

Matkailijakoteja:

Hotelli SÄDE

Eliank. 1. Puhel. 1497.
Suosittelee huoneita matkustajille.

Hotelli TÄHTI, Pietarinkatu 12. Puh. 1213 Suosittelee kodikkaita huoneitaan matkustavaisille.

Matkailijakoti Viipuri, Torkkelink. 7. Puh 2317. Suosittelee erisuuruisia huoneitaan matkustajille.

Matkailijakoti PENSIONAT MENSA, Fredrikink. 6. Puhel. 3119.
Suosittelee huoneita matkustajille.

Maanmittausinsinööreja:

K. E. Korkeavuori. Torkk. k. 24. P. 1426

Metsätoimistoja:

Osakeyhtiö R. W. Hoffström. Metsätoim. P. 375. Torkkelink. 18. (Kimmo).

Bruuno Venho

Metsänhoitaja, Papulank. 2 B. Puh. 879.

Ruumisarkkuliikkeitä:

K. A. HYTÖNEN.
Uusi ruumisarkku- ja seppelekauppa, Pietarink. 3. P. 1976. Halvin ostopaikka

K. P LEINONEN.
Ruumisarkkuliike ja Hautaustoimisto, Punasenlähteenk. 2 P. 2687. Suurin valikoima paikkakunn.

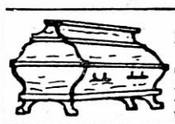

E. A. Liljamaa.
Hautaustoimisto ja ruumisarkkuliike.
Torkkelink. 4. **P. 1634**
Monipuolisin **varasto paikkakunnalla.**

I. RÄISÄSEN perill.
Ruumisarkkuliike
Hautaustoimisto
Torkkelink. 16. P. 278

Ruumisarkkuliike ja hautaustoimisto
T. Suni Karjalank. 10. P. 2858 Asunnon puh. 2478

Viipurin Ruumisarkkutehdas
(Omist. *M. Pakkanen*)

Maununk. 7. Myym. Pietarink. 8. Puhel. 3167.
Ainoa koneellinen erikoistehdas paikkakunnalla.

Vakuutuslaitoksia:

FENNIA PALO-, MERI-, AUTO-, MURTO- ja LASIVAK.
Asiamiehiä: Vakuutustoimisto Hj. Gröhn Katariinank. 11. Puh. 718. G. Hagman Eftr., S. P. Railo, A. Sellberg.

Helsingin Vakuutus Osakeyhtiö.
Pääasiamies Viipurissa:
V. Laapas. Repolank. 11. Puh. 1319.

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ
KARJALA
Palo-, kuljetus-, murtovarkaus- lasi- ja autovakuutuksia.
TAPATURMAVAKUUTUS-O.Y
ILMARINEN
Lainmääräisiä- ja vapaaehtoisia tapaturmavakuutuksia. Pääkonttorit Viipurissa. Punasenlähteenk. 4 Puh. 2400 & 888.

Kaupunkien Paloapuyhdistys
Irtaimistoa varten
Keskinäinen yhdist. (perust. v. 1872).
Irtaimisto- ja varastovakuutuksia. Alennukset 5, 10, 20 vuod. osallisuudesta 10, 25, 50 %.
Edustaja **H. Aarnivaara** Kullervonkatu 22, as. 32. Puh. 276. 37

IMATRA Palovakuutus-Oy. Asiamiehet: J. Danielson Etelä-S. Pankki, L. Perander & C:o O/Y. Vahtitornink. 10.

Pohjola **palo-, murto-, lasi-, meri-, kulj.-, auto y.m.**
V. Kajan..e. Sav.-Karj.-Os.-Pankki. P. 2120
E. Hevonpää. (Meri-) Kans.-Os.-P. P. 2650
K. Lundberg & C:o, Etelävallik. 18. P. 81
H. Saarinen. (Palo-) Kans.-Os.-P. P. 1430
F. Salminen, A. Alatalo, Aleks.k. 17. P. 720
Tiedemann, Keis.k. 36. Pelik. P. 1014.
Vakuutuskonttori, V. Virtanen (ent. Gröneberg) Maununk. 13 Puh. 763.

Kaupungin seurakunnan diakonissa, Pantsarlahdenk. 4. puh. 758. Tav. varmimmin klo 9—10.

Viipurissa, Karjalan Kirjapaino Oy:n Kirjapainossa 1926.